roman

MALMA İSTASYONU

ALEX SCHULMAN

İsveççe
Aslından Çeviren
Zeynep Tamer

TİMAŞ

Bir tren, enfes bir yaz manzarasında hızla ilerliyor. Yolcular arasında evliliklerinde kriz yaşayan bir çift, bekâr bir baba ve küçük kızı ile annesinin geride bıraktığı gizemin cevabını arayan bir kadın var. Hepsi Malma İstasyonu'na gidiyorlar ve ne onlar ne de okur kaderlerinin nasıl iç içe geçtiğini, nasıl görünmez ağlarla birbirlerine düğümlendiklerini biliyor. Esrarengiz Harriet, kontrol tutkunu Oskar ve arayış içindeki Yana –her biri, noktaları birleştirmeye çalışırken bir önceki zamanın izlerini taşıyor. Kuşaklar üzerinden yalnızlıklar, travmalar ve psikolojik bagajlarıyla tamir edilemez ilişkilerin dağıttığı bir ailenin hikâyesi *Malma İstasyonu*. Kendine özgü kurgusuyla zamanda hızla ilerleyen bir tren *Malma İstasyonu*; her bölümü bir sonrakine eklemlenen bir kompartıman. Alex Schulman, miras geçmişin izini sürerek ebeveyninin hatasını yüklenmek zorunda kalan çocukların hikâyesinin peşinde yine...

"Alex Schulman ikinci romanı *Malma İstasyonu*'nda yine çocukluğunun travmalarına dönüyor: Güvensiz babalar, yok anneler, yabancılaşmış çocuklar. Her şey iktidarsızlık, ulaşılamazlık ve kayıp soluyor. [...] Schulman kendini yürek parçalayıcı bir şekilde, sürekli babasını gözlemleyen ve onun için her şeyi 'daha iyi' yapmak isteyen küçük, melankolik Harriet'ın yerine koyuyor." *–Parool*

"Çok az erkek yazar kadınları, Schulman'ın erkekleri tasvir ettiği kadar iyi tasvir etmeyi başarabilir. Çok azı onun *Malma İstasyonu*'nda yaptığı gibi karmaşık bir ağ örebilir, ipleri doğru sırada ve doğru hızda çözerek okurun duygularını başından sonuna kadar dinamik tutabilir. Kalbim hızla çarpıyor, nefesim kesiliyor ve tüylerim diken diken oluyor. [...] Bugüne kadar okuduğum en can yakıcı hikâyelerden biri." *–Dagbladet*

TİMAŞ
DÜNYA
EDEBİYATI
ISBN 978-605-08-4853-3
9 786050 848533
timas.com.tr timasyayingrubu

MALMA İSTASYONU

Alex Schulman

TİMAŞ YAYINLARI | 6065
Edebiyat Kitaplığı - Dünya Edebiyatı Dizisi | 111

EDİTÖR
Ayşe Tuba Ayman

DÜZELTİ
Dilruba Aydın
Gizem Olcay

KAPAK TASARIMI
Barış Şehri

İÇ TASARIM
Nur Kayaalp

1. BASKI
Mart 2024, İstanbul

ISBN
ISBN: 978-605-08-4853-3
9 786050 848533

TİMAŞ YAYINLARI
Bahçelievler Mah. Zübeyde Hanım Cad. No: 8
Üsküdar / İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr
timas@timas.com.tr
timasyayingrubu

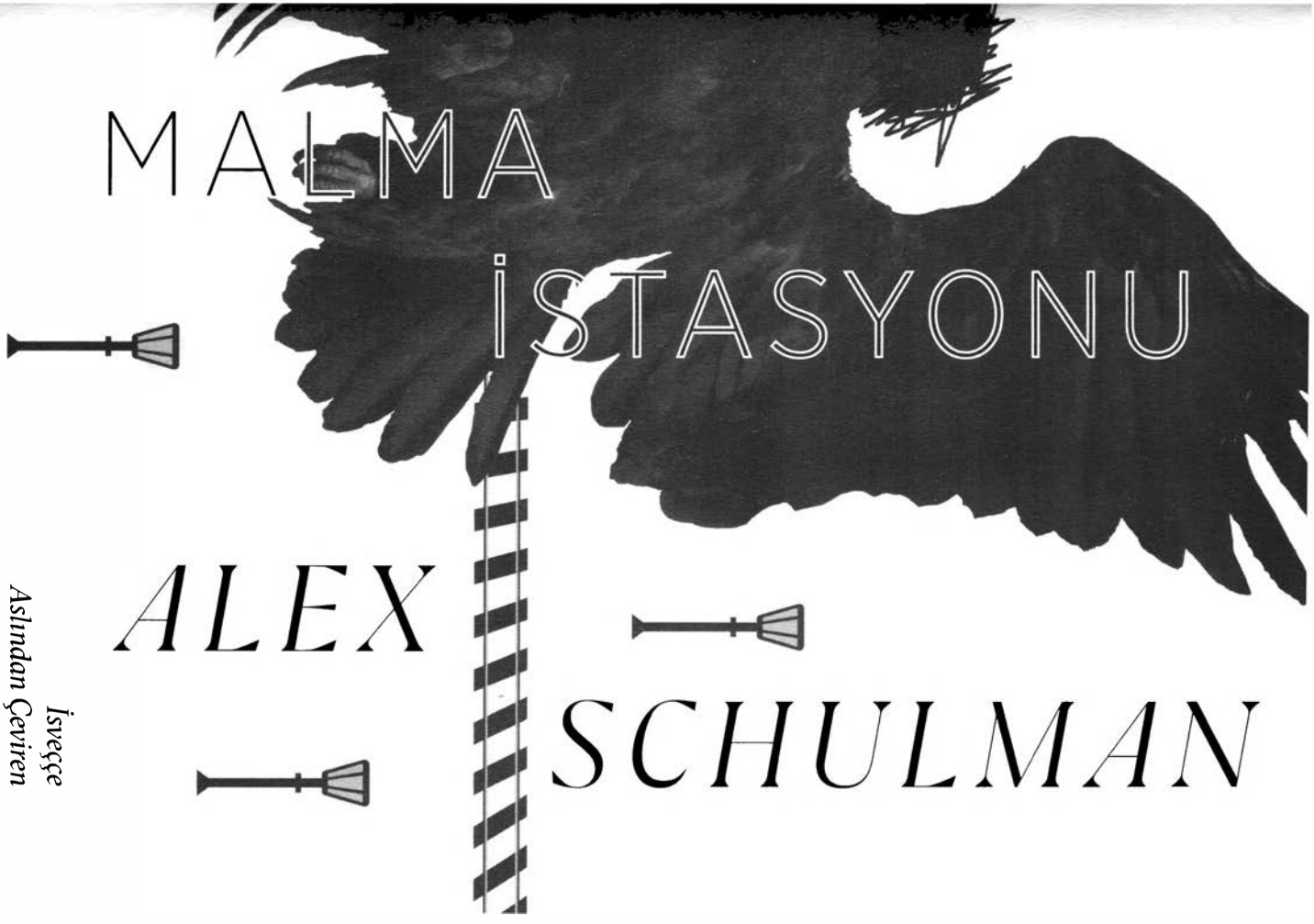
Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT
Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sk. No: 8
Davutpaşa-Topkapı / İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 49687

KULTURRÅDET
Bu kitap, İsveç Sanat Konseyi'nin çeviri desteğiyle yayımlanmıştır.

YAYIN HAKLARI
Copyright © Alex Schulman 2022
© *Malma Station* orijinal adıyla yayımlanan bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Ahlander Agency ile anlaşmalı olarak Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir. Tanıtım amacıyla kaynak gösterilerek yapılacak alıntılar dışında hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz, yayınlanamaz.

MALMA İSTASYONU

ALEX SCHULMAN

İsveççe Aslından Çeviren
Zeynep Tamer

ALEX SCHULMAN

Alex Schulman, 1976 yılında İsveç'in güneyindeki Skåne'de doğdu, Stockholm banliyösü Farsta'da büyüdü. Gazeteci, blog yazarı, televizyon ve radyo sunucusu olarak başarılı bir kariyere sahip oldu. 2012'den beri her hafta yüz binlerce dinleyiciyle buluşan İsveç'in en popüler haftalık podcast'ini yönetiyor. Daha önce dört otobiyografik kitap yazdı ve hepsi de İsveç'te çok satanlar arasına girdi. Beşinci kitabı ve 2020'de yayımlanan ilk romanı *Hayatta Kalanlar* ile Schulman, uluslararası ilk büyük çıkışını yaptı. Yayın hakları otuz üç ülkeye satılan ve dünya çapında büyük beğeni toplayan *Hayatta Kalanlar*, Alex Schulman'ı küresel sahnede dikkate alınması gereken bir edebî güç olarak konumlandırdı.

ZEYNEP TAMER

Ankara'da dünyaya geldi. İlk, orta, lise ve üniversite eğitimimi Ankara'da tamamladı. 2002 yılında Gazi Üniversitesi Gazetecilik Bölümü'nden mezun olduktan sonra çeşitli gazetelerde görev aldı. 2009 yılında İsveç'e taşındı. Stockholm'de dil eğitimimi tamamladıktan sonra pedagoji eğitimi aldı ve birkaç okulda öğretmen olarak çalıştı, Stockholm Stad'a bağlı anaokullarında pedagog olarak görev aldı. Türkiye'ye döndükten sonra çeviri çalışmalarına odaklandı.

Amanda'ya

Oh no love! you're not alone
You're watching yourself but you're too unfair
You got your head all tangled up but if I could only make you care
*Oh no love! you're not alone**

"Rock'n'roll Suicide," David Bowie

---

* Ah hayır birtanem! Yalnız değilsin.
Kendini izliyorsun ama haksızlık ediyorsun.
Karışmış kafan ama bir senin umursamanı sağlasam
Hayır birtanem! Yalnız değilsin. (İng.)

1. Bölüm
Harriet

Peronda babasının gölgesinde durmuş; onun, gözlerini kısarak yeni yeni yükselen sabah güneşine bakışını seyrediyor. Bekliyorlar. Babasının gözlerinde ve hareketlerinde öfkenin belirtilerini arıyor. Bugün her şeye özellikle dikkat kesiliyor, çünkü bu yolculuğa onun yüzünden çıkılıyor, babasına karşı borçlu hissediyor kendini. Baba sırf ondan ötürü orada; sıcağı üstleniyor, sabahın o erken saatlerini üstleniyor, trenin gecikmesini üstleniyor... Babanın bundan sonra katlanmak zorunda olduğu her şeyden bizzat o sorumlu. Ama Baba sessiz, onu çözmek mümkün değil.

Asfalt sıcak, sıcak ayakkabılarının tabanından fışkırıyor. Harriet baştan aşağı siyah giyinmiş çünkü cenazelerde böyle yapılır. Babasının kamera çantasını omzunda taşıyor, onu asla yere koymuyor. Trenin rötar yaptığını ve bir süre daha orada bekleyeceklerini öğrendiğinde bile bırakmıyor. İçinde binlerce kron değerinde parça var. Malzemelerin babası için önemli olduğunu biliyor, taşıdığı şeyin kendi geleceği olduğunu da. Çünkü bir gün her şey ona miras kalacak. Babası ona bunu her söylediğinde sanki üzerine bir ağırlık biniyor.

Baba haftada bir kameranın bakımını yapar ve her seferinde Harriet'ın da kendisine eşlik etmesini ister. Birlikte, turuncu mutfak masanın altında otururlar. Baba lensleri yan yana masanın üzerine sıralar, bazen de dokunsun diye birini ona uzatır ve şöyle der: Şu elemana bak. Harriet elinde lensin ağırlığını hisseder; kocaman ve ağır, onu yerine bırakmak ister. Bir de şu elemana bak, diyerek yenisini uzatır sonra. Baba çoğu zaman çeşitli nesneleri eleman diye adlandırır, özellikle de satın alıp değer verdiği şeyleri. Ama aynı zamanda başka şeyleri de örneğin arabadayken bir geyik gördüğünde aniden durup işaret edebilir: Elemana bak. Ormanda devrilmiş bir ağaç da büyük bir ağaçsa elemanlar kategorisine pekâlâ eklenebilir. Ancak sadece sahip olduklarını değil, başkalarına ait olanları da övme konusunda genellikle cömerttir. Arabada bir Porsche'nin arkasına düştüğünde, ıslık çalıp yine aynı şekilde seslenmesi beklenebilir: Elemana bak. Bu onun hoş bir yönü; böyle anlarda babasını seviyor.

Babası oturmak ister miydi ki acaba bir yere? Etrafına bakınıyor kız ama banklar çoktan dolmuş. Herkes ne aptal görünüyor. Boyunlarını turna kuşu gibi uzatmış, bir türlü gelmeyen trenden herhangi bir işaret bekleyen endişeli insanlar. Bir görevli peronda hızla ilerlerken içlerinden biri ona ne olup bittiğini soruyor. Adam bunun üzerine sadece rayları işaret ediyor, sanki cevap orada bir yerdeymiş de onu bulmaya gidiyormuş gibi. Sonra aniden bir tren sesi duyuluyor ve çılgınca bir hareketlilik başlıyor. Herkes öyle acele ediyor ki sanki trenin istasyonda kısacık durup gideceğine dair duyumları var. Ama tersine Babanın acelesi yok. Onun hiç acelesi olmaz zaten, hareketleriyle ilgili tuhaf şeyler söz konusu, adeta her şeyi yarım hızda yapıyormuş gibi. Aniden gerçekleşen hiçbir şey olmaz onda. Dürtüyle yapılan hiçbir şey olmaz. Harriet

onda her şeyin baştan planlı olduğunu düşünür. Bazen, onun her sabah kahvaltıdan geceye kadar, gün boyunca tam olarak nasıl hareket edeceğine karar verdiğini ardından da bunları harfi harfine uyguladığını hayal eder. Belki de bu nedenle duygularını hiç göstermiyordur, hiçbir şey onu şaşırtmadığından, her şeye bir cevabı olduğundan. O an tren vagonlarına koşturanları seyrediyor, ne halleri varsa görsünler. Sonunda o da yürümeye başlıyor ama yavaş yavaş. Harriet da peşinden gidiyor. Trenin içi de dışarısı kadar sıcak. Kız vagonlar arasında yürürken etrafındaki insanların hoşnut görünmediklerini fark ediyor. Babasının karşısına, pencere kenarına yerleşiyor. Baba eliyle, kamera çantasını kendisine uzatmasını gösteren bir işaret yapıyor. Kız da uzatıyor. Pencereden dışarı, yavaş yavaş boşalan perona bakıyor. Etrafındaki sesler gitgide artıyor: Gazetelerin hışırtısı, açılan kola şişesi ve artık şekillenmeye başlayan konuşmalar; tek tük kelimelerden sohbete geçiş. Bir kez dinlemeye başladı mı sonu gelmiyor. Her şeyi yakalıyor çünkü konuşmalar kulağa birer melodi gibi geliyor; insanların, hayatları hakkında hikâyeler anlattığı hafif mırıltılar, dinlediği insanları çoğu mutsuz sanki, açıklanamayan bir şeyin ağırlığı altında eziliyorlar gibi. Bu arada da birinin yaptığını fark edip tepki çekmekten korkuyor: Neden bizi dinliyorsun?

Kulak misafiri olmaması gerekiyor.

İki yıl önceki akşamı hatırlıyor. Kardeşiyle uyumuş olmaları gerekirdi. Yatak odasıyla anne babasının bulunduğu mutfak yan yanaydı. Kelimesi kelimesine her şey çok netti. Bu oldukça tuhaftı, mutfakla yatak odaları arasındaki duvarda bir ses yükseltici mi vardı yoksa? Öyle olmalıydı çünkü adeta onlarla oradaydı. İç çekişlerini, sandalye gıcırtılarını ve babasının

kapağı açmasıyla kesilen buzdolabının hafif homurtularını bile duyuyordu.

Baba, buzdolabının önünde biraz fazla kalmıştı. Anne, aile üyelerinin kapağı açıp beklemesinden hoşlanmazdı, kararsızlık hoşuna gitmezdi. Hadi artık! Aynı zamanda ekonomileri hakkında endişelenirdi. Buzdolabı kapağının sürekli açık olmasından ötürü elektrik faturalarının yüksek geldiğini düşünüyordu. İşte bu yüzden de bazen şöyle bağırırdı: Orada dikilip durma, kapat şu kapıyı! Ama o gece Baba, Annenin hiçbir itirazıyla karşılaşmadan buzdolabının başında durup içeride sıralanan seçeneklere uzun uzun bakabilmişti. Bu, Harriet'ın dikkatini çekti. Bunda bir terslik vardı. Kâğıt hışırtıları... Baba bir parça jambon çıkarmış, ondan biraz daha ağır bir şeyi de tezgâha koymuştu –tereyağı paketi olabilirdi. Sonra buz küpü çıkarmak için dondurucuyu açtı, sütünü buzlu içerdi, alışkanlığıydı. Sanki biri altın dolu bir hazineyi karıştırıyormuşçasına, çatal bıçak çekmecesinden keskin sesler ve tıkırtılar geliyordu. Annesinin masadaki mumları yaktığını ve tabakları çıkardığını duydu. Ortalık sessizleşmişti ve sessizlik uzun sürdü. Anne-Baba pencerenin yanında karşılıklı otururken Harriet ürpertici sesler eşliğinde yatağındaydı.

"Peki nasıl yapacağız?" dedi Anne.

Baba cevap vermedi. Duvarın diğer tarafında neler oluyordu?

"Bundan biraz ister misin?" diye sordu onun yerine.

"Teşekkürler," dedi Anne.

Aralarındaki nezaket, iki lokma arasında yumuşak bir sesle kurulan diyaloglar, düşüncelilik, neredeyse abartıya kaçan yardımseverlik. İçecek bir şey ister misin'ler. Ben getiririm'ler. Her zamankinden daha iyi anlaşıyormuş gibi görünüyorlardı

"Sanırım onun yanına taşınıyorsun," dedi Baba.

"Evet," diye yanıtladı Anne. "Büyük bir evde yaşıyor, çocuklara da yer var."

"İkisini birden götürmüyorsun ya?"

"Hayır," dedi Anne. "Önerim şöyle: Ben Amelia'yı alayım, sen Harriet'ı al."

Baba bir kahkaha attı. "Ben de tam tersini önerecektim."

"Amelia'yı mı istiyorsun?"

"Evet."

Sonra sandviçlerini çiğnerken sessizliğe büründüler. Bir bardağa içecek bir şeyler kondu.

"Amelia ile yakınız," dedi Anne. "İkimiz de binicilikle ilgileniyoruz."

"Ben de öyle."

"Ama sen at binmiyorsun ki."

"Demek istediğim, Amelia ve ben de gayet yakınız."

"Harriet'ı neden almak istemiyorsun?"

"Peki ya sen neden onu almak istemiyorsun?"

"Önce ben sordum," dedi Anne.

Harriet hâlâ yataktaydı, gözlerini tavana dikmişti.

"Bunu sen de benim kadar biliyorsun," dedi Baba. Sütünden bir yudum aldı. "Harriet zor. Pek uyuşmuyoruz."

Harriet'ın yatağı dardı ve geniş ahşap kenarları vardı, kapaksız bir tabut gibi. Dışarıdan gelen sesler kesilmişti. Yağmur durmuş, fırtına dinmişti, artık parktaki ağaçların tepelerini

sağlayan rüzgâr da esmiyordu. Mutfakta yemek yiyen ebeveyninin çıkardığı mırıltılar ve aralarındaki sakin konuşmalar dışında ses yoktu.

Pek uyuşmuyoruz.

Harriet daha sonra bunun hep çok belirsiz ve anlaşılması güç bir ifade olduğunu düşünmüştü. Daha iyi olmak için ne yapabilirdi? Uyum sağlamak istiyordu, fakat bunu nasıl yapacağını bilmiyordu.

Kardeşine döndü. "Amelia," diye fısıldadı, "konuşulanları duydun mu?"

Kardeşi cevap vermedi. Fakat Harriet onun loş ışıkta tamamen uyanık, gözleri tavanda sabitlenmiş, sırtüstü yattığını görebiliyordu.

"Amelia."

"Saçma sapan konuşuyorlar işte," diye fısıldadı kardeşi. "Dinleme onları."

Anne babaları o gece bu konu hakkında daha fazla konuşmadı. Konuşma başka bir yerde devam etmiş olmalıydı ki birkaç gün sonra bir öğle vakti kardeşler teker teker mutfağa çağrıldı. Anne bir kutu kola açıp cumartesi olmamasına rağmen Harriet'a uzattı. Kola ılıktı. İçtikçe boğazında kabarcıklar büyüyordu Harriet'ın. Anne ve Baba tuhafça gülümsüyordu. Anne boşanacaklarını açıkladı. Birbirlerinden uzak yaşayacakları için kardeşleri ayırmak en iyisiydi. Harriet babasıyla, Amelia ise annesiyle yaşayacaktı. Harriet, Babanın bir şeyler söylemesini bekledi. Fakat o sessizce oturuyordu. Başını kaldırıp ona baktığında, yüzündeki donuk ifadeyi gördü. Babası için üzülüyordu. Çünkü istediğini elde edememişti.

Trende pencere kenarında karşılıklı oturuyorlar. Babanın gözü kapılara kilitlenmiş durumda, Harriet'ın başının üzerinden sürekli o tarafa bakıyor. Kız onun neyi beklediğini biliyor. Hazırlıklı. Bunu daha önce de aşama aşama yapmışlardı. Baba sinyali verdiğinde hızlı olmaları gerekiyor. Kucağındaki kamera çantasını açıyor Baba. Gözleri kapıya sabitlenmiş, bakışlarını aşağı indirmesine gerek yok. Ne de olsa kamera çantasının içini dışını ezbere biliyor. Gözlüğünün arkasında gözleri küçücük gözüküyor, merceklerin ardında iki siyah nokta. Ne düşündüğü asla anlaşılamaz.

Harriet pencereden dışarı bakıyor, suyun üstündeki köprülerden geçiyorlar. Tren hızla ilerliyor. Rayların yanında uzanan hendeklerdeki çiçekler, bulanık mavi bir şerit oluşturuyor. Artık şehirden çıktılar, banliyöleri geçiyorlar, ardından da çiftliklerle yeşil tarlalar gelecek. Harriet ters gidiyor; trenin yanından geçip gittiği insanların arkalarında ufacık kalışını, ardından da hayatlarının geniş düzlüklerde zerreciklere dönüşerek kayboluşunu seyrediyor. Bir süre sonra tren yavaşlamaya başlıyor ve sonra tamamen duruyor. Hoparlörden gelen ses, önlerinde sadece tek ray hattı olduğunu, karşı yönden gelecek treni beklemeleri gerektiğini söylüyor. İstasyon bir çayıra gömülmüş vaziyette, çenelerine kadar çiçekler uzanıyor, yaz biraz daha yükselirse boğulacaklar adeta. Tarlanın biraz ilerisinde uzun sıska bacaklı iki kuşun vadiyi izlediğini görüyor ve birden babasının ağaçtaki bir sincabı ona göstermesi aklına geliyor: Şu elemana bak. Hayvan az önce uğraştığı şey her neyse, onu tamamen bırakmış, hiç kıpırdamadan ormana bakakalmıştı. Felç olmuş, bir düşünceye saplanıp kalmış gibiydi. "Orada oturmuş, düşünüyor, kim bilir neler hatırlıyor..." demişti Baba. Ama Harriet bu çıkarımı oldukça üzücü, oldukça ağır bulmuştu. Çünkü bu durum, dünyadaki

kederi daha da büyütüyordu. Zorlukları sadece insanlar değil, hayvanlar da yaşıyordu. Demek ki onlardan da sorumluydu. Ve şimdi tarladaki iki kuşu izlerken kuşların çocukluklarından bir şeyler hatırladığını düşünüyor ve bu onda sadece tek duygu yaratıyor: Hüzün.

Birkaç ay önce okulda beyin konusunu işlerlerken bir ev ödevi verildi. Her öğrenci bir anısını mümkün olduğunca ayrıntılı yazacaktı. Akşam ödevden bahsettiğinde görünen o ki konu Babanın ilgisini çekmişti.

"Hangi anını yazacaksın?" diye sordu Baba.

"Bilmiyorum, çocukluğumdan bir şey."

Bunun üzerine Baba güldü. "Sekiz yaşındasın, zaten hâlâ çocuksun."

Harriet sonra defteriyle odasında oturup babasının duvarda asılı duran haçı hakkında yazmaya koyuldu. Eskiden masanın üstündeydi ama boşandıktan sonra onu yatağının üzerine asmıştı Baba. Kız, onun yatağın yanında diz çöküp ellerini kavuşturarak dua ettiğini görüyor. O odasında değilken haça yaklaşıp onu seyretmek hoşuna gidiyor. Siyah boyalı ahşaba karşı koyu metalden yapılmış bir İsa ve İsa'nın belini, bebek bezi gibi saran kumaş. Avuçlarından ve ayaklarından geçen büyük çiviler. Bir dizinin diğerinin önünde olması onu bir şekilde kadınsı gösteriyor. Yatak örtüsünün üzerinden dimdik bakıp duruyor kıza, kız da haçın tam önünde durup ona baktığındaysa, bu defa Tanrı'nın oğlu arkasını dönüyor adeta. Babası ona çarmıha gerilenlerin ölümünün birkaç gün, bazen de bir hafta sürmüş olabileceğini ve ölümlerinin yaralarından ötürü değil, açlık ve susuzluktan kaynaklandığını söylemişti. Harriet ödevine bu konuda bir şeyler ekledi. Ardından da

bir yıl önceki bir anısını anlattı: Boşanmadan hemen sonra olmuştu. Babaannesinin evindeydi. Babaannenin ellerinde egzama vardı ve kaşıntıyı hafifletmek için patates unu kullanır, bunu da daima bir kesede muhafaza ederdi. Harriet büyük pencerelerden süzülen güneş ışığında içerideki tozun küçük parlak zerrecikler halinde nasıl da fırıl fırıl döndüğünü hatırladı. Babaanne bazen şeffaf plastik eldivenler giyer, unun bileği boyunca eldivene nüfuz etmesini sağlar, eli tekrar kaşınmaya başlayınca daha fazla un eklerdi. Günün sonunda o ince eldivenler hep beyaz taneciklerle dolar ve ağırlaşırdı. Babaanne ölümden korkar, aklı bununla meşgul olurdu hep. Çoğu zaman mutfak masasında sessizce oturur, yüzü başka tarafa dönük olurdu. Bazen ölüm korkusuna kapıldığında piyanonun başına geçer, tüm gücüyle tuşlara yüklenirdi. Bu anlarda tüm dünya yıkılıyormuş gibi olurdu. Sonra yerinde öylece kalır, ellerini sıkı sıkı kenetlerdi, öyle ki plastik eldivenleri gıcır gıcır ederdi. Onu bu durumdan kurtarabilecek tek şey alkoldü; buzdolabından çıkardığı kırmızı şaraptan içer, birkaç kadehten sonra yakınlaşıp Harriet'a sorular sormaya başlardı. Bir defasında Harriet ona anaokulunda bir arkadaşının onunla kol bükmece oynadığını söylemişti. Babaanne kol bükmecenin ne olduğunu sorduğundaysa kız, karşındakinin kol derisini bir bulaşık bezi sıkar gibi farklı yönlere çeviriyorsun, diye açıkladı. Babaanne güldü, "Hadi öyleyse göster bana!" dedi ipek bluzunun kolunu sıyırarak. Harriet'ın bükmesiyle Babaannenin sıska kolu neredeyse anında kanamaya başladı. Babaanne tiz ve yüksek perdeden bir çığlık attı.

Kolu kanamaya devam ediyordu. Kadın ilk yardım çantası bulabilmek için dolaplara bakınmaya başladı fakat hiçbir yerde yoktu. Dolaplar açılıp kapanıyor, Babaanne inliyordu. "Aman Tanrım, çocuğum, bulmama yardım etsene!"

Ama Harriet yardım edemiyordu. Ellerinde babaannesinin kanıyla mutfağında ortasında kalakalmıştı. Babanın onu daha erken gelip alması gerekmişti. O akşam eve geldiğinde babasının odasının önünden geçti. Haç yatağın üzerinde asılıydı. İsa'ya baktığında onun kendisine her zamankinden farklı baktığını düşündü. Ve ödevini öğretmene teslim ettikten sonra bu konuyu kapattı. Ama bir öğleden sonra odasına girdiğinde babasını masasında oturmuş defterini okurken buldu. "Öğretmene bunu mu verdin?" diye sordu Baba.

"Evet."

O karşısında sessizce dururken Baba okumaya devam etti. Sonra defteri kapatıp yere baktı. "İyi bir hafızan var," dedi.

"Evet," dedi kız.

"Fakat dinle: Evde yaşananlar evde kalır. İnsanların duvarımda ne asılı olduğunu, dua edip etmediğimi, ya da evli mi yoksa boşanmış mı olduğumu bilmesini istemiyorum. Böyle şeyler yazman saygısızlık, anlıyor musun?"

Kız başını salladı. Baba ifadesiz bakışlarla bir süre daha orada kaldıktan sonra gitti. Harriet da defterini alıp hemen çekmeceye kaldırdı.

Tren hâlâ çayırda. Karşı istikametten gelen treni bekliyor. Güneşin metal tavanı ısıtmasıyla dışarıdaki sıcaklık içeri sızıyor. Orada hareketsizce durup düşüncelere dalmış o iki kuşa bakıyor ve aniden fotoğraf çekilirken çıkan o tanıdık ses yankılanıyor: Klik. Bakışlarını babasına çeviriyor ama fotoğraf makinesi engel olduğu için yüzünü göremiyor. Baba belki de bir fotoğrafını daha çekecek, çünkü mercek hâlâ kıza

dönük. Hedefindeki o gibi. Fotoğrafının çekilmesini seviyor kız. Bu onu hep iyi hissettiriyor. Harriet dişlerini göstererek gülümsüyor ve bir eliyle de zafer işareti yapıyor.

"Hayır hayır," diyor Baba makineyi indirerek. "Neden şebeklik yapasın ki?" Fotoğraf makinesini aralarındaki masaya bırakıyor. Gözlerini başka tarafa çeviriyor. Harriet ona bir hak daha vermesini istiyor ama büyü çoktan bozuldu. Kendini yine kötü hissediyor. Duyguları göz kapaklarının altında toplanıyor, endişe göğsünü yumrukluyor. Başını eğip masaya bakıyor. Ağlamak istemiyor. Baba ağlamasından hoşlanmıyor. Baba sonra bir fotoğrafını daha çekiyor; makineyi kurcalıyor, ışığı ayarlıyor. Kız pencereden dışarı bakıyor. Kuşlardan biri uzun otların üzerinde alçaktan uçuşa geçiyor, diğeriyse çayırda kalıp bakınmaya devam ediyor. Ama bir süre sonra o da uçuyor.

"Evet, şimdi!" diyor Baba sessizce. Her şey çok çabuk gelişiyor. Baba hemen ayağa kalkıyor. Kız da aynı şekilde hızlı hareket ediyor. Koridora doğru birkaç adım atıyorlar. Kız bir süre sonraki vagondan kendilerininkine doğru ilerleyen kondüktörün silüetini görüyor. Hızla tuvalete girip kapıyı arkalarından kapatıyorlar. Baba kapıyı kilitliyor ama Harriet hemen tekrar açıyor. "Ne yapıyorsun?" diye fısıldıyor Baba. Gözleri kocaman ve endişeli.

"Kilitli olduğunu fark ederse içeride birinin olduğunu anlayıp biz çıkana kadar dışarıda bekleyebilir," diye yanıtlıyor Harriet. Baba bir an düşünüp sonra onu başıyla onaylıyor. Başını eğmiş, kapıda duruyor, hemen dışarıdan geçen kondüktörün adımlarını dinliyor.

"Yeni yolcular," diyor kapının diğer tarafındaki ses. "Evet, Stockholm'den yeni yolcu var mı?"

Bekliyorlar. Sonra Baba kapıyı dikkatlice açıyor, dışarı bir göz atıyor. Hızla tuvaletten çıkıp oturuyorlar ve parasını ödeyen yolcuların arasına karışıyorlar. Adam kıza hafifçe başını sallıyor. Kız da aynı şekilde ona karşılık veriyor. Nabzı yüksek, midesi bulanıyor, kusmak istiyor. Çünkü yapılmaması gereken bir şey yaptı. Ama babası ona baktığında ve o da babasına, birbirlerine gülümsediklerinde, içinde bunların çok daha ötesinde bir şey yayılıyor, bir sıcaklık, göğsünde küçük bir ateş.

Baksana gayet uyuşuyorlar.

2. Bölüm
Oskar

Peron sıcak ve sinir bozucu. Tren gecikmiş olmasına rağmen hoparlörden herhangi bir bilgilendirme anonsu gelmiyor. Sonunda tepeden bir ses trenin perona girmek üzere olduğunu bildirdiğinde, istasyondaki yolcular aniden koşturmaya başlıyor –karısı dışındakiler. O umursamadan öylece durmuş, ceplerini kurcalıyor. Oskar, onun, ellerini dar kot pantolonunun ceplerine sokuşunu, montuyla el çantasını karıştırmasını izliyor. Sonunda kadın aradığı şeyi buluyor: Bir çakmak. Tren istasyona giriyor. O ise sigara içme niyetinde.

"Trene binmemiz gerekmez mi?" diye soruyor Oskar.

"Sadece bir sigara içeceğim."

Hava durgun olsa da ateşi siper ettiği elinin ardına alıyor, sonra dumanı ciğerlerinin derinliklerine çekiyor. Adam bekliyor. Çok yakınlarındaki valiz tıkırtıları ve uzak bir otoyoldan yankılanan sabah trafiği uğultusu. Yine sıcak bir gün, sabah saat yedi buçuk, Eylül'ün on yedisi. Bu yaz bitmek bilmiyor. Peron hızla boşalıyor ama kadın trenin onsuz hiçbir yere gitmeyeceğinden eminmişçesine sigarasını içiyor. Trene bindik-

lerinde adam onun hemen arkasından yürüyor, dün sürdüğü parfümün hafiften kokusunu alıyor. Kadın dar koridorda hızla ilerliyor, adam onunla yeni karşılaşanların bakışlarını inceliyor. Bunu hep yapar, şimdi bile yapıyor. Kadın pencere kenarında bir koltuğa yerleşiyor, rastgele bir yer. Oskar koridorda durup biletlerine bakıyor.

"Burası bizim yerimiz değil."

"Fark etmez, trenin boş olduğunu görüyorsun."

"Hayır, hiç de boş değil. Yol boyunca da yeni yolcular binecek."

Oskar başkalarının yerinde oturmaktan hoşlanmıyor, çünkü öyle olduğunda rahat edemiyor. Eğer biri aniden başında dikilip de boğazını temizleyerek biletini gösterirse, Oskar eşyalarını toplayıp çekip gitmek zorunda kalacak ve kendini aşağılanmış hissedecek.

Sonra geçip kadının karşısına oturuyor. Tren sessizce perondan ayrılıyor, süzülerek Merkez Köprü'den geçiyor. Demiryolu pürüzsüz, ses çıkarmıyor. Deniz iki tarafta da sakin, Baltık Denizi bile bugün davetkâr görünüyor, akıntının güçlü olduğu yerlerde sadece küçük dalgacıklar var. Tren yavaşça hızlanıyor. Kayaların arasından tünele girerken trenin penceresinden yansımasını görüyor adam, her zamanki gibi hafif bir rahatsızlık duyuyor; gözlerini hemen kaçırmak istiyor ama bir şey onu oyalayıp koyu sarı ışıkta kendini izlemesine neden oluyor. Çocukken bir keresinde okul tuvaletinin duvarına keçeli kalemle penis çizerken bir öğretmeni tarafından suçüstü yakalanmıştı. Bunun üzerine, büyükçe bir masanın arkasında oturan okul rehberine sevk edilmişti.

Rehber ona sert bir bakış atarak şöyle demişti: "Sana komik bir şey söyleyeyim. Okulun ilk günü yeni öğrencilerle tanışırken

kalabalığın içinde seni gördüğümde sende bir şeyler olduğunu hemen anladım. Bu bize sorun yaratacak, diye düşündüm. Yüzünden okunuyordu çünkü. İç sıkıntısı yüksek biri olduğunu hemen fark ettim."

Bu ifade o zamandan beri hep aklında: İç sıkıntısı. Yansımasına bakıyor, ciddi ifadesine, geniş ağzına, tam kapanmayan dudaklarına ve loş ışıkta neredeyse siyah görünen kahverengi gözlerine. İç sıkıntısı yüksek bir adam mı bu? Bunun ne anlama geldiğini hâlâ bilmiyor.

Kondüktör hoparlörden yolcuları selamlıyor. Adam sesinin tınısına belli ki biraz fazla hayran, gereğinden fazla konuşuyor. Oskar bununla ilgili kadınla göz göze gelme isteği duyuyor, çünkü ikisi de bu tür insanlardan rahatsızlık duyar, ama elbette şimdi bunun zamanı değil. Zaten kadın gözlerini çoktan kapatmış. Adam onu tanıyor, ne yapmak istediğini biliyor; uyumak gibi bir derdi yok, konuşmak istemiyor sadece.

Bugünlerde nadiren konuşuyor. Adam da dün bunu düşündü. Sabah başlayıp akşama ve geceye uzanan tartışma, böyle uzun bir periyot, nasıl oluyor da bu kadar sözsüz geçebiliyordu? Her şeyi ateşleyen birkaç cümle ve sonrasında ikisinin bağırışları... Birbirlerini çılgınca suçlamalarına rağmen çoğu zaman sessizce oturmuşlardı. İkisi de bu meseleyi sözcüklerle çözmeye çalışmanın bir anlamı olmadığını fark etmiş gibiydi.

Kadın sonunda mutfakta iki mum yaktı. Bu çok tuhaftı –her şey darmadağın olurken ortamı adeta biraz rahatlatmak istiyordu. Belki de orada, sessizlik içinde kalmanın mümkün olabileceğini düşünmüştü. Bir sandviç yiyip gazete okumanın. Ve şimdi sabahın erken saatlerinde sessizliklerini koruyorlar. Daire kapısını kapatıp tek kelime etmeden Merkez İstasyona

yürümüşlerdi, artık trende daha da derin bir sessizlik içindeydiler. Bu onların hikâyesinin sonu ise sessiz bir son olacak.

İlişkilerinin başında durmadan konuşurlardı. O bardaki ilk buluşma. Ya da hemen onun öncesi, ilk karşılaştıkları tren yolculuğu. Şu efsane hikâye! Tren hikâyesini tekrar anlat! Birbirlerine ve diğer insanlara o kadar çok anlatmışlardı ki bir keresinde kadın artık neyin doğru olduğunu kestiremediğini söylemişti. Oysa adam her şeyi hatırlıyordu.

Yıllar önce Göteborg ile Stockholm arasındaki trende tek başına oturuyordu. Tren bir istasyonda normalden daha uzun durdu. Sonunda yolcular merakla başlarını kaldırıp sordular: Ne oluyor? Neden hareket etmiyoruz ve neden hoparlörden herhangi bir anons yapılmıyor?

On beş dakika geçmişti, ortamın havası gitgide gergin bir hal alıyordu. Yolcular öğleden sonraki planlarının artık suya düştüğünü düşünüyorlardı. Sonra çarparak kapı açıldı aniden, kadın gürültüyle içeri girdi ve hızla trenin içinden geçti. Önünde küçük beyaz düğmeleri olan uzun bir elbisenin üzerine deri bir ceket giymişti. Kendini Oskar'ın karşısındaki koltuğa attı, adam ancak o an kadının başında bir kesik olduğunu ve kaşının hemen yanından biraz kan aktığını fark etti. Sonra iki polis memuru göründü. Onunla aynı yönden geliyorlardı, aceleleri yoktu. Kaçamayacağını biliyorlardı. Trende yavaşça ilerliyorlardı, telsizlerinden sesler geliyordu, cızırtılar, artık herkesin dikkati üzerlerine çevrilmişti. Kadının koltuğunun yanında durdular. Memurlardan biri diğerinden daha iri yarıydı. Gözlerinin arasında, alnında kırmızı, tahriş olmuş noktacıklar vardı. İltihaplı görünüyorlardı.

Polis onu işaret ederek, "Sen," dedi. "Bizimle dışarı çıkacaksın."

"Hayır," diye cevap verdi kadın.

"Evet, hemen şimdi dışarı çıkıyorsun."

"Neden?" diye sordu kadın.

"Nedenini biliyorsun," diye yanıtladı polis memuru.

"Hayır, bilmiyorum. Stockholm'e gitmek zorundayım ve bu trenle gitmeyi planlıyorum."

Polis memuru ona doğru bir adım attı ve kadın bunun üzerine derhal tiz bir sesle, "Dokunma bana!" diye bağırmaya başladı. Memur hemen geri çekildi. Sanki kadının onu korkutmayı başardığına bozulmuş bir hali vardı.

"Seni buradan sürükleyerek çıkarmamı ister misin?" dedi.

"Ama kondüktöre söyledim," dedi kadın. "İstasyondan bilet almaya vaktim olmadı, burada trende ödeyeceğim sırada da sistemlerinde bir sorun oldu. Stockholm'e vardığımızda hemen halledebilirim."

"Bu işler öyle olmuyor," dedi polis.

"Ama kartımda para var, ödeyememem benim hatam değil."

"Şimdi beni dinle," dedi diğer polis memuru bir adım öne çıkarak. "Sırf dediğimizi yapmadığından koca bir treni bekletiyorsun. Biletin yok ve bu trenden inmen gerekiyor."

Kadın onlara aldırmayarak bir dergi açtı. Oskar, memurların birbirlerine, trende başkaları tarafından pek anlaşılmayacak şekilde kısaca başını salladıklarını gördü. Aralarında, sokaklardaki pisliklerle uzun yıllar uğraşmış olmanın getirdiği karşılıklı, sessiz bir iletişim söz konusuydu.

Kadını iki yandan kavradılar. Oskar çok sert olup olmadıklarından emin değildi ama kadın çığlık atıyor, onu koridora çekmeyi başardıklarında çığlıkları daha da yükseldi. Koltuklardan birinin başlığına tuttundu. O sırada trende bir hareketlilik oldu. O ana kadar sessizce oturup olayı izleyen yolcular protesto etmeye başladı. Her yönden çığlıklar yükseliyordu:

"Ne yapıyorsunuz?"

"Onu hemen bırakın."

"Stockholm'de ödeyeceğini söyledi ya."

Kadın bağırarak parasını ödeyeceğini söylüyordu durmadan. Durum birden polisler için dayanılmayacak bir hal almış olmalıydı, ikisi de ne yapacağını tam olarak bilemiyordu. Bazı yolcular ne olup bittiğini görmek için ayağa kalktılar, işte tam o sırada Oskar kararlı bir tavırla sesini yükselterek memurlara sordu: "Bilet ne kadardı? Ne kadar ödemesi gerekiyor?"

"Nereden bileyim?" dedi polis.

"İki yüz," dedi kadın. "İki yüz kron ödeyecektim."

Oskar cüzdanını çıkarıp iki yüz kronluk banknotu memurlara uzattı.

Kilolu olanı, "Ben ne yapacağım bunu?" diye sordu gergin gergin gülerek. "Kondüktör ben değilim."

Oskar da bu defa parayı kadına uzattı.

"İşte," dedi memurlara dönerek. "Artık bilet parası var. Şimdi gidebilirsiniz."

Polisler ne yapacaklarını şaşırmışlardı, sanki durum fazla zorlaşmış, filozofik bir hal almaya başlamıştı. Diğer yolcular da duruma el atmak zorunda kaldı, kompartıman boyunca

cesaretlendirici sesler yükseldi. Yolcular polisin oradan gitmesini istedi. Hafif tezahüratlar eşliğinde öyle de oldu. Kadın avuçlarını birleştirip yolculara dönerek teşekkür işareti yaptı.

Tekrar oturup Oskar'a doğru eğilerek ellerini tuttu. "Stockholm'e varır varmaz parayı geri ödeyeceğim," dedi. "Doğruca bankamatiğe gideriz."

Tren istasyondan ayrılmıştı, pencerenin öte tarafında İsveç yazı yaşanıyordu. Trendeki tüm yolcular değişmişlerdi. Artık yalnız değillerdi, birleşmişlerdi. Bu kadın için ayağa kalkmış, bunu birlikte yapmışlardı. Koltuklar boyunca düzen ve sorunsuzluk hâkimdi ve nazik tebessümler... Çünkü onu vermemişlerdi, orada, yirmi yedi numaralı koltukta iyiliklerinin bir ödülü olarak parlıyordu. Sonra kondüktör geldi. Üstünde pirinç detayları olan siyah, deri bir çanta taşıyordu. Yeni yolcuların biletlerini kontrol etti. Oskar'ın koltuğuna geldiğinde, kadın hızla ayağa kalkarak az önce kendisine verilen iki kâğıt parayı buruşturup kondüktörün göğsüne fırlattı.

"Al işte lanet paranı."

O an trene hafif bir huzursuzluk yayıldı. Buna gerek var mıydı? Kondüktör eğilerek kâğıt paraları alıp düzeltti.

"Biletin yoktu," dedi. "Ben de sana buradan, yani trenden almanı önerdim. Ve trenden bilet alıyorsan nakit ödemek zorundasın. Fakat senin nakdin de yoktu. Kartla ödemek istedin, ancak kartla ödeme alma imkânımız yok burada. Böyle bir sistemimiz yok. Ben de bu durumda sana biletin ya da bilet alacak paran yoksa trenden inmen gerektiğini söyledim. Peki sen bana ne dedin? Fahişe."

Kondüktör bir bilet çıkarıp o küçük kâğıt parçasının üzerine dikkatlice bir not alarak kadına uzattı. "Ve biliyor musun?" diye devam etti. "Bana fahişe denmesinden hiç hoşlanmam."

Kondüktör yoluna devam etti. Trene bir belirsizlik yayılmıştı. Ona fahişe mi demişti? Herkesin arka çıktığı bu kadın kimdi? Adam ona bakmaya cesaret edemiyor, ancak göz ucuyla bakabiliyordu. Kulaklarının arkasına aldığı siyah saçlarının sürekli yüzüne düşüyordu. Oskar'ın babası bir keresinde ona ne zaman güzel bir kadın görse, onu derisi yüzülmüş olarak hayal etmesi gerektiğini söylemişti. Böylece kimsenin güzelliği karşısında gözleri kör olmazdı.

Tren hızlanmıştı, geç kalmışlardı, hava kararmaya başladığında hâlâ İsveç'in merkezindeydiler. Adam yol boyunca alçalıp yükselen elektrik kablolarına, batan güneşte parlayan elektrikli çitlere ve bir görünüp bir kaybolan parlak sarı çayırlara baktı, hava tamamen karardığındaysa kadının penceredeki üst üste binmiş yansımasını izlemeye koyuldu. Küçük beldelere ve evlerin dışında yanıp sönen ışıklara dikkat kesildi. Otoyollardan birinde bir süre bir kamyonla yarıştılar, strafor şamandıralarının balık tuzaklarının üzerinde salındığı sakin göllerin yanından geçerek yaz gecesi boyunca yol aldılar. Bir yandan da hâlâ göz ucuyla kadının penceredeki yansımasına bakıyor, ona bakmaktan kendini alamıyordu.

Merkez İstasyon'a vardıklarında kadın Vasagatan'da bir bankamatik olabileceğini söyledi. Oskar ise ona bir şeyler içip içemeyeceklerini sordu. Geri dönüp baktığında, bunu hiçbir zaman tam anlamıyla izah edemedi. Kadın ondan çok daha gençti ve bu işler ona göre değildi, kadınlara yaklaşmayı her zaman zor bulmuştu, utanırdı, ne diyeceğini bilemez hale gelirdi. Bazen o zamanlar nasıl biri olduğunu düşünüyor.

Kapanış saatinden hemen önce kalabalık barlara gidip elinde bir birayla durur, gecenin akışını kalabalığa bırakırdı. Neden öyle yapıyordu? Belki de fiziksel olarak kendini birilerine yakın hissetmek için; orada etrafı bedenlerle çevriliydi, ilgisini çeken bir kadın olursa ona doğru sürüklenip hemen dibinde biterdi.

Farklı barlara girip çıkıyordu, hep yalnızdı. Geceyi sık sık bir gece kulübünde tamamlardı, orada devasa hoparlörleri arar bulur, kendisinden daha uzun bir bas hoparlörün yanında durarak sesin onu delip geçmesine izin verirdi. Müzik iliklerine işler, kemiklerini acıtırdı. Gece sokağa çıktığında hiçbir şey duymaz, hiçbir şey hissetmezdi. Stockholm gecesinde yanından geçtiği insanların, içinde bir rahatlamayla şekli şemaili kaymış yüzlerini görürdü; belki de böylece kendinden kurtulmuş olurdu.

Tam da bu yüzden bir şeyler içmeyi teklif ettiğinde kendine çok şaşırmıştı. Kadınlarla bu açıklıkla konuşamazdı. Ama en başından, onun farklı olduğunu anlamıştı. Stockholm'e yaklaştıkça gitgide artan bir panik içinde olduğunu hissetti. Kızın ortadan kaybolup sonsuza dek gitmesinden korkuyordu. Onu istiyordu, onu derisi yüzülmüş olarak da hayal etmişti. Ama onu öyle de istiyordu.

Ana tren istasyonu boyunca yürüyüp Vasagatan'a çıktılar. Stockholm nemliydi, yollar ıslaktı, yağmur yağmış olmalıydı ama çantalarını sürüklerlerken hava hâlâ sıcaktı. Sessiz televizyon ekranında spor programının açık olduğu bir bara girip cam kenarında bir masaya oturdular. Adam iki biftek sipariş etti ama kadın yemeğe dokunmadı. Bira içip fındık yiyor, beş altı tanesini elinde biriktirip teker teker ağzına atıyordu.

Kadın ona ne iş yaptığını sorduğunda emlakçı olduğunu söyledi. Kadın bunun üzerine hafifçe gülerek, "Öyle birine benzemiyorsun," dedi.

"Sen ne iş yapıyorsun?" diye sordu adam.

"Kütüphaneciyim."

Adam aslında sahip olmadığı bir güven duygusuyla yüksek sesle güldü.

"Kütüphaneci," diye tekrarladı. "Kesinlikle bir kütüphaneciye benzemiyorsun."

Kadın omuz silkti. "Kitapları seviyorum."

"Bir kitapta okuduğun en güzel cümle nedir?" diye sordu adam.

"Bazen..." Sonra düşünmek için durakladı, her kelimeyi doğru söylediğinden emin olmaya çalışıyordu. "Bazen yaşamadığım hayatların ağırlığı altında kemiklerimin çekildiğini hissediyorum."

"Vay," dedi adam. "Kulağa oldukça depresif geliyor,"

"Evet," dedi kadın gülerek. "Bir türlü gerçekleşmeyen şeyleri düşünür, sık sık depresyona girerim."

Bir sigara çıkardı. Sanki birdenbire sigara içmekten bunalmış da bırakmaya karar vermiş gibi sigaraları yarısına kadar içiyordu, sonra kül tablasına bastırarak söndürüyor ama hemen ardından yenisini yakıyordu. Önemli bir şey söylerken, bu çok doğal bir şeymişçesine elini, adamın elinin üzerine koyuyordu. Adam da bu arada sürekli ona yaklaşmak istiyor, karnı habire masanın kenarına sürtünüyordu. Kadın bifteğinden dikkatlice Oskar'ın O'su gibi bir O harfi kesip, onu işaret parmağı ile baş

parmağı arasına alarak adama uzattı. Adam bunun ne anlama geldiğini anlamamıştı. Kadının bileğinde küçük ahşaptan bir madalyon vardı, konuşurlarken masanın üzerine sarkıyordu, adam onu parmaklarının arasına tutarak baktı.

Bir tarafta adı, diğer tarafta ise baba yazıyordu.

"Güzelmiş," dedi adam.

"Öyle mi?" sanki biraz utanmıştı.

"Babanla aranız iyi mi?"

"İyi denemez pek. İlişkimiz her zaman biraz garip olmuştur. Babam duygularını göstermekte oldukça kötüdür. Örneğin beni sevdiğini hiç söylemedi."

"Peki sen ona onu sevdiğini hiç söyledin mi?"

"Bir keresinde, küçükken. Tepkisi ne oldu biliyor musun? Hiçbir şey, sadece sessizce oturdu."

Kadın bakışlarını masaya sabitledi, dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme.

"Şimdi onu arayıp sevdiğini söylesen ne olur?" diye sordu Oskar.

Kadın güldü, başını iki yana sallayarak pencereden dışarı baktı. Adam çakırkeyif olmaya başlamıştı, cep telefonunu çıkardı. Bir emlak firmasındaki ilk işine daha yeni başlamıştı ki ilk günden cep telefonu verilmişti; tanıdığı başka kimsede de yoktu. Telefonu masaya, kadının hemen önüne koydu.

"Hemen ara!" dedi. "Ara ve onu sevdiğini söyle."

"Şaka yaptığımı düşünecek."

"Ara onu!"

İlk kez kadının gözlerinde farklı bir şey görüyordu. O kadar güven doluydu ki. Daha ilk andan itibaren, polis memurları onu çekiştirirken bile, kimsenin ona dokunamayacağını biliyor gibiydi. Ama şimdi farklı bir şey olmuştu; masaya bakarken yüzünde küçük bir kız çocuğu ifadesi belirmişti. Barmenin dikkatini çekmek için arkasını dönüp bir içki daha sipariş etmek istedi.

"Onu hemen ara!" diye bağırdı adam.

Kadın hayır diyemedi. Şimdi dönüp baktığında adam bunun nedenini biliyor. Çünkü çılgın fikirler ortaya atmak zaten onun işiydi; esasında bu da tam onun önerebileceği türden bir şeydi. Telefonu alıp çevirmeye başladı. Oskar geçip yanına oturdu. Başları bitişikti, telefon kulaklarının arasında duruyordu. Babası cevap verdi:

"Merhaba baba, benim."

"Selam."

"Seni uyandırdım mı?"

"Yo yo," diye cevap verdi. "Neredesin?"

Babasının ses telleri hasar görmüş gibi ara sıra çatallaşan kalın ses tonunu hatırlıyor adam.

Kadın bir restoranda olduğunu söyledi. "Sadece şunu söylemek için aramıştım..."

Oskar, onun vücudunun sertleştiğini hissetti.

"Sadece, şey... Seni sevdiğimi söylemek istedim."

"Ufaklık..." diye karşılık verdi babası, sert bir nefes aldı.

"Ufaklık," diye tekrarladı kadın ve gözyaşlarına boğuldu. O hıçkırarak ağlarken Oskar şaşkınlıkla ona bakıyordu.

Kadın süre sonra boğazını temizleyerek kendini toparladı. "Tamam, sonra konuşuruz."

Telefonu kapattıktan sonra başka bir keder dalgasının onu sarsmasıyla ince bedeni hafifçe titredi. Elleriyle gözlerini kapattı. Adam orada öylece sandalyeye çivilenmiş oturuyor, onu rahatlatmak için ne yapacağını bilemiyordu. Hiçbir şeyden haberi yoktu, daha sonra öğreneceği, hatta bir parçası olup dönüşeceği şeyler hakkında hiçbir fikri yoktu. Onun ta derinlerinde saklı bir şeyin kapısını araladığının farkında değildi. Kadın sanki kendinden bıkmışçasına öyle yüksek bir sesle soludu ki, nefesi neredeyse barda yankılandı. Sonra bir sigara daha çıkardı ama hemen içmekten vazgeçip kutuya geri koydu. Oskar, kadının yüzüne düşen saçları kaldırdı. Elini öylece orada tutup yanağının üzerine koydu bir süre, birbirlerine baktılar. Onun gözlerine bakmanın kendisi için ne kadar zor olduğunu hatırlıyor şimdi. Bakışlarını kaçırıp duruyor, durmadan ona geri çevirmek zorunda kalıyordu.

İlk kez orada öpüştüler. Öpüşmenin ne kadar sürdüğünü hatırlamıyor, sadece başını kaldırıp baktığında barda yapayalnız olduklarını anımsıyor. Işıklar açılmış, içeride takır tukur kapanış hazırlığı yapılıyordu, personel bir nevi onları sepetlemeye çalışıyordu.

Kadın hafif bir kahkaha atarak, "Gece bitti mi şimdi?" diye sordu.

Adam, "Bilmiyorum," dedi. "Sanki içimizde bir kadehlik yer kaldı."

Ve sonra sıcak bir yaz gecesine adım attılar, saat gece yarısını geçmiş olmasına rağmen, Vasagatan insanlarla doluydu. Kapalı barların önünden geçtiler. Oskar, onun, geceleri patencilerin takıldığı Humlegården'e gitmeyi önerdiğini hatırlıyor. Orada oturup patencilerin düşüşünü izlemeyi sevdiğini, çünkü erkeklerin canının yandığını görmekten daha eğlenceli bir şey olmadığını söylediğini. Adam, bazen o geceyi düşündüğünde tüm bu ikaz işaretlerini neden görmediğini merak ediyor, ya da aslında bu doğru değil, onları gördü görmesine ama sadece büyülenmiş ve her şeyi farklı yorumlamıştı.

"Bana ailenden bahset," demişti ona.

Kadın da bir kız kardeşi olduğunu ama hiç konuşmadıklarını söylemişti. Birbirlerini en son çocukken gördüklerini.

"Neden görüşmüyorsunuz?"

"Çünkü benden hoşlanmıyor."

Peki ya annesiyle? Hayır, çocukluğundan beri onunla da görüşmemişti.

Ayrıntılara girmek istemiyordu, anne ve babası boşanmış, aralarında velayet anlaşmazlığı yaşanmıştı. Aile dağılmıştı. Yıkılmış bir aile hikâyesinin kapısını aralamıştı Oskar ve kadın bundan bahsederken neredeyse hiç etkilenmemişti. Bir Stockholm gecesindeki birtakım oyalayıcı sıradan gerçekler.

Ondan uzak durmalıydı, kırılmış çok şey vardı içinde. O gece yaşanan bir olay karşısında adamın nutku tutuldu. Onun yaşlarında, sakat bacağını diğerinin arkasında sürükleyerek giden bir adamın hemen arkasında yürürlerken, kadın aniden onun yürüyüşünü taklit etmeye başladı. Birkaç saniyeliğine onun gibi topalladı. Adam buna hiçbir anlam veremedi, bu düpe-

düz kalpsizlikti. Henüz olgunlaşmadığına dair can sıkıcı biri izlenim veriyor, ama bir saniye sonra her şeyi ters düz ederek adamın sonsuza dek aklına kazınacak bir şey söyleyebiliyordu.

"Hayatta sadece bir kez," dedi gecenin kararlığında yürürlerken, "sadece bir kez kendini göreceksin ve bu hayatının en mutlu ya da en acı anı olacak."

Adam ondan az önce söylediklerini tekrarlamasını istedi, o da tekrarladı.

"Bu oldu mu peki sana?" diye sordu adam. "Hiç gördün mü kendini?"

"Hayır," diye cevap verdi kadın. "Hâlâ arıyorum."

Her an bir maceranın eşiğinde olma ve onun nasıl sonlanacağını bilememe hissi. Belki de maceranın eşiğinde olan sadece kadındı ve onun da kendisine katılmasına izin veriyordu.

Kungsgatan'da yürürlerken kendilerini gecenin akışına bırakmış gürültülü bir grup konferans katılımcısının yanından geçtiler. Kadın onların yalpalayarak gidişini izlemek için arkasını döndü.

"Hadi!" diye seslendi Oskar'a. "Onları takip edelim, geceyi onların kararına bırakalım."

Tam olarak böyle biriydi: Oskar'la dünyayı bir araya getiriyordu.

Gruba yetişmek için koşup onlara katıldı. Bir bara girdiler. Orada onları gençliğinin içki oyunlarıyla tanıştırdı. Barmen isteksizce ona eşlik ederek şeffaf, ağdalı bir likör koydu, kadın da likörü tutuşturdu. Birden yumruğunu bara vurup yüzünü buruşturdu. Ardından, Oskar'ın bazen parçası olduğu, bazen de dışında kaldığı aptalca konuşmalar başladı. Adam onu

izleyen erkekleri inceledi. Bakışlarında onda gördüklerini gördü. Onun için nasıl aptal gibi davrandıklarını. Kadın, bazen adama sanki bu gece bizim, senin ve benim, der gibi hızlı bir bakış atıyordu. Bu sadece küçük bir eğlence demek istiyordu. Onu, ikisinin de o adamlarla oynadığına inandırdı, ama gerçek şuydu ki kadın onunla da oynuyordu.

Aniden konferans grubuna, "Ben yüzyılın fahişesiyim," dedi.

Bu açıklama havayı değiştirdi, erkekler sessizliğe gömüldü. Elli yaşlarında, belki daha da yaşlıydılar ve o çok daha gençti. Sözcüklerin arasına daha uzun boşluklar koyarak tekrarladı, "Ben... yüzyılın... fahişesiyim." Adamlar artık yırtıcı hayvanlar gibi dört taraftan ona yaklaşmaya başlamıştı, durum Oskar'a büsbütün tehditkâr göründü. Ayağa kalkıp onu uzaklaştırdı. Sokağa çıktıklarında tek hissettiği hüzündü. Bunu neden yapmıştı? Adam onun için yeterli değildi, hiçbir zaman da olmadı. İkisinin, bu tren yolculuğundan önceki son yirmi dört saat içinde yaşadıkları işte tam da bu gerçeğe dayanıyor. Dün yalanı ortaya çıktı.

O ilk gece biraz daha dikkatli olsaydı bunu öngörebilirdi. Çünkü ihanet onun içinde hep vardı, o zaman bile onu içinde barındırıyordu.

Tren tünelden çıktı, tepenin diğer tarafındalar, başkenti geride bırakıyorlar. Yolcular koltuklarına yerleşmeye başladı. Biri yiyecek poşetini açmış, bir başkası sallanarak giden vagonun içinden geçip tuvaletin içinde kayboluyor ve şaşırtıcı bir gürültüyle kapıyı kapatıyor. Pencerenin ardında, sıra sıra yüksek yüksek binalar, birbirinin altından üstünden geçen otoyollar, sonra tren büyükşehirden çıkıp da yazdan kalma bir

atmosferin içinde ilerlerken başka şeyler belirmeye başlıyor: Betonların arasındaki yeşil alanlar, küçük ormanlık bölgeler ve göller. Ardından tren açıklanamaz bir şekilde yavaşlayıp duruyor. Çayır manzaralı bir yerdeler. Tren tekleyene kadar ancak on beş dakika seyahat edebildiler. İnanılmaz saçma bir durum. Görevlilerden herhangi bir açıklama gelmiyor. Adam gözlerini masaya dikmiş, öfkesinin büyüdüğünü hissediyor. İçindeki sıkıntı gitgide artıyor. Kendi sesine hayran olan kondüktör, sonunda onlara gelecek treni beklemeleri gerektiğini söylüyor. Kadın uyuyormuş gibi yaparken adam onu izliyor, göğüslerinin arasından bir damla ter süzüldüğünü görüyor, sonra bir an damlanın nereye gittiğini düşünüyor.

Nasıl bir araya geldiklerine dair efsanevi hikâyenin sonu. Kestirmeden Kungsträdgården'i geçip. Skeppsbron boyunca yürüdüler. Sonra Slussen üzerinden kadının dairesinin bulunduğu Stigberhet'e doğru ilerlediler. Vardıklarında hava aydınlanmaya başlamıştı. Doğru anahtarı bulamayınca kıkırdadı kadın, titrek eliyle kapının kilidini açtı.

Adam kapının açılmasını beklerken, "Sormak zorundayım," dedi. "Kartında para var mıydı?"

Kadın başını kaldırıp Oskar'a baktı.

"Hayır."

Ve içeri girdiler. İşte tüm ihtişamıyla karşınızda nasıl tanıştıklarının destansı hikâyesi. Bunu hep son derece romantik bir hikâye olarak anlattılar ama dün gece olanlardan sonra adamın artık kafasına dank etti. Hikâyeleri tam olarak nasıl bittiyse öyle başlamıştı: Bir yalanla.

3. Bölüm
Yana

Peronun kargaşasından uzaklaşıp iki ray arasındaki asfalt uzantıya doğru yürüyor. En uca konmuş banka geçip oturuyor. Tam önünde duran iki asker dışında ortalıkta kimse yok. Konuşurlarken onları izliyor. Çantaları ayaklarının dibinde; gövdeleri büyüklüğünde yeşil çantalar. Askerlerden biri işaret parmağını üst dudağının altına geçirip çiğnediği tütün poşetini alarak eğilip adeta şefkatle asfalta sürüyor; güneşin alnında parlayan tütün ona çocukluğunda, yaz yağmurlarından sonra gördüğü salyangozları hatırlatıyor.

Yana raylardan gelen sesi duyunca uzaktan bir lokomotifin geldiğini görüyor. Üniformalı gençler çantalarını alıp vagonlarını bulmak üzere perondaki kalabalığa karışırken o oturmaya devam ediyor. Tren yaklaştığında makinistin boş boş uzaklara baktığını fark ediyor. Lokomotif geçmek üzereyken yavaşça adama doğru el kaldırıyor, sanki değerli bir kargoyla ile gelmesi bekleniyormuş gibi ciddi bir hareket.

Bir an için göz göze geliyorlar ve adam da ona elini aynen kaldırarak karşılık veriyor. Kadın bunu neden yaptığını açıklayamıyor, belki makinist de bu hikâyenin bir parçası olduğundan,

treni o kullandığından ve bu da önemli bir tren olduğundan. Yana trene biniyor, yemek vagonundaki kabinlerden birine oturup fotoğraf albümünü önündeki masaya koyuyor. Birden babasına minnet duyuyor, son yirmi yılda onun için yaptığı tek yararlı şeydi ölmek. Çünkü ölümü onu, şu an hemen önünde duran fotoğraf albümüne ulaştırdı. Her şey bir ay önce, öğleden sonra bir telefon görüşmesiyle başladı, şehrin güneyindeki bir bakımevinden bir hemşire onu arayarak babasının hastanede yattığını söylemişti. Hemşire, Yana'nın kayıtlarda adamın en yakın akrabası olarak göründüğünü tespit etmişti, ölmeden önce babasını görmek istiyorsa elini çabuk tutmalıydı. Hemşireye bilgilendirme için teşekkür edip telefonu kapattı. Babasını on yıldır görmemişti ve aralarındaki tek iletişim, her doğum günündeki telefon görüşmeleriydi; adam her yıl tebrik için arar ve aralarında, çelik halatlar gibi gergin ve soğuk konuşmalar geçerdi. Sağlığında babasıyla hiç ilgilenmemişti, ölüm döşeğindeyken ilgilenmeye de hiç niyeti yoktu. Ama o öğleden sonra hemşireyle yaptığı telefon konuşması içini yavaş yavaş yiyip bitirecek gibiydi. En yakın akrabası sorulduğunda adam onun adını vermişti ve kadın, adamın bir nevi şefkat göstergesi olarak yorumladı bunu. Garip bir biçimde gururunun okşandığını hissetti. Bu onun bir çeşit yakınlaşma teşebbüsü olabilir miydi? Ona barış çubuğu mu uzatıyordu acaba? Mutfağa gidip öğle ve akşam yemeği arasında her zamanki atıştırmalığı olan iki sandviç ekmeğini kızartma makinesine yerleştirirken aklına bir an çocukluğundaki bir otel kahvaltısı geldi.

Aile tatildeydi, nerede olduklarını hatırlamıyor, sadece havanın sıcak olduğunu ve havuz kenarındaki taşlara çıplak ayakla basılmadığını hatırlıyor. Cam kubbelerin altındaki sandviç malzemelerinden oluşan büyük büfe karşı konulamaz bir

lükstü adeta, etrafında birkaç tur atmıştı. Anne çok mutluydu, Yana masaya her geldiğinde ona daha fazla getirmesini söylüyordu, bir tabak daha almasını! O da öyle yapıyordu: Sosisler, peynirler, çörekler, çikolatalı kruvasanlar. İki dilim kızarmış ekmek alıp üzerlerine kalın bir tabaka Nutella sürdü. Ekmekleriyle kahvaltı masasına doğru yürürken tam babasının yanından geçtiği sırada Baba gazeteden başını kaldırıp şöyle dedi: "Yüz kilo olana dek pes etmeyeceksin, değil mi?"

Bazen yememesi gereken bir şeyi yediğinde, Yana'nın babasının o günkü sözleri aklına gelir ve genellikle kıkırdayarak kendi kendine mırıldanır: Yüz kilo olana dek pes etmeyeceksin, değil mi?

Artık Baba ölüyordu ve Yana mutfakta oturmuş sandviçlerini yiyordu. Daha sonra gidip kanepeye uzandı, kalbinin göğsünde hızla, gümbür gümbür attığını hissetti. Bir süre sonra uykuya daldı, uyandığında dışarısı karanlıktı. Ani bir kararla kalkıp hastaneyi arayarak babasının hangi koğuşta kaldığını sordu. Ama telefonda bir sessizlik oldu, sonra hafif bir öksürük ve ardından "Üzgünüm, ama babanız az önce vefat etti," diyen bir ses.

Ertesi gün hastaneye gitti. Şapelin yanında beyaz bir odaya götürüldü, masanın üzerinde bir mum yanıyordu ve Baba işte orada yatıyordu, beyaz çarşaflar içinde koyu bir figür. Biri gömleğinin düğmelerini sonuna kadar iliklediğinden boynu gerilmişti. Kadın en üstteki düğmeyi açmak istedi –ya nefes alamazsa? Yüzünde ona hayatta olduğu zamanları hatırlatan bir ifade vardı, bir çeşit ciddiyet, kaşları çatılmıştı. Tıpkı akşamları mutfakta yemek hazırlarken bir tarifin üzerine eğildiği, rahatsız edilmek istemediği zamanlarda olduğu gibi. Uzun yemek hazırlıklarıyla dolu o akşamlar. Anne ve Baba

bir şişe şarap açar, salam ve peynir çıkarırlardı. Anne, Babaya iş yerinde olanları anlatırken, Baba mırıldanarak başını sallar, bir taraftan da sosu hazırlardı. Yana bu anları severdi, belki de anne babasının hâlâ birbirini sevdiğini düşünürdü, ama Baba ortamdayken hep bir şeyler olur, huzursuzluk hep tetikte beklerdi. Anne mutfakta Yana'nın önüne küçük bir kâseye peynirli cips koyduğunda Baba sessini çıkarmaz, bunu yapmasına karışmazdı ama mutfak her an biraz daha küçülürdü sanki. Baba hep gergin ve içe kapanıktı, tek kelime etmese de tüm aile onun ruh haline göre şekillenirdi. Anne evde olmadığında, saatlerce ona ulaşmaya uğraşır, o eve gelene kadar onu tekrar tekrar arar dururdu. Yana onun tüm bu tuhaf şeyleri yalnız olduğunu sandığı zamanlarda yaptığını fark etmişti. Birkaç kez babasını akşamın erken saatlerinde mutfakta tek başına dururken görmüştü. Marketten aldığı bifteğe sarılı beyaz kâğıdı yavaşça açıp yumruğunu aniden ete geçirmişti. Sonra tekrar. Çiğ bifteğe inen sert ve ağır darbeler.

Bir keresinde bütün aile şehirde dolaşırken karşıdan gelen bir adam omzuyla Babaya çarpmıştı. Baba arkasını dönüp sorunun ne olduğunu sorduğunda adam ona, "Doğru yürüsene!" diye cevap vermişti.

Bunun üzerine Baba, adama doğru bir adım atmış, adam da aynısını yaparak ona bir adım yaklaşmıştı. Babanın gözü dönmüş gibiydi, telefonunu eline alıp tüm gücüyle onu sokağa fırlatmıştı ve telefon binlerce parçaya ayrıldı. Adam, Babanın kendi malına verdiği zarar karşısında hayretler içinde kalmış, hemen geri çekilip ortadan kaybolmuştu. Babanın tehlikeli biri olduğunu ve ondan uzak durmasının iyi olacağını fark etmişti.

Yana, babasının ölüsünün yanında tek kelime etmedi. Hiçbir şey yapmadı, bir süre orada durup sadece onu izledi. Tam

olarak hatırladığı gibi görünüyordu, fakat daha zayıftı. Uzun süredir hasta olduğu belliydi. Gömleğinin altından görünen incecik kollarına baktı, yamru yumru ellerine ve artık çok büyük geldiği için bileğinden sarkan saatine. Kırk kiloya düşene kadar pes etmemişti.

Yana eve döndü. Babanın ölümünden sonra beklenmedik bir şey olmuş, tekrar annesini düşünmeye başlamıştı. Oysa yıllardır onu düşünmemişti, annesi yirmi yıl önce ortadan kaybolduktan sonra onu hayatından silmeye karar vermişti. O yoktu ve zaten hiç olmamıştı. Ama şimdilerde ona bir türlü rahat vermeyen yeni hatıralar eşliğinde tekrar karşısına çıkmaya başlamıştı.

Güneşin panjurların ardında parladığı bir sabah Yana annesiyle yatakta. Ateşli, alnı parlıyor, saçları her yere dağılmış, şakaklarına yapışmış, sırtüstü uzanıyorlar. Annenin yuvarlak memeleri göğüs kafesine yayılmış, ayak tabanlarını birbirlerine bastırmış, tavana bakarak havada bisiklet sürüyorlar. Şafak sökerken birbirlerine fısıldıyorlar. Hatırlıyor... Annenin, sanki boğazını temizliyorken kontrolünü kaybetmiş gibi attığı kahkahayı, gülerken ortaya çıkan güzel dişlerini ve ondan yayılan kokuları; parfüm, ter ve başka bir şeyin kokusu –yabancı ve tehlikeli bir şey, adrenalin?

Bir kâbustan sonra anne babasının yatak odasının kapı eşiğinde durup içeri girmeye cesaret edemediği, orada öylece, sessizce gözyaşı döktüğü başka bir hatıra.

Anne uyanıp karanlığın içinden, "Ah canım," diye seslenmiş, çarşafa birkaç kez hafifçe vurup, "Buraya gel canım," diyerek onu çağırmıştı. O da doğruca yorganın altına girmişti. Annesi ona sarılıp şöyle demişti: "Sana hep kol kanat gereceğim.

Seninle daima ilgileneceğim." Bunu art arda o kadar çok fısıldamıştı ki, sözler, kız uyuyana kadar tekrar tekrar çalınan küçük bir şarkıya, bir melodiye dönüşmüştü.

Arabada bir yere gidiyorlardı, bir süre sessizce oturduktan sonra, Anne az önce vites kolunda tuttuğu elini, Yana'nın kucağına koyup, "Sen ve ben, tatlım," demişti. Hepsi bu kadardı ve yolculuk devam etti.

Yana babasının cenazesiyle ilgilendi. Vergi dairesi, ev sahibi ve elektrik şirketiyle gerekli görüşmeleri gerçekleştirdi; cenaze eviyle bir görüşme ayarladı. Günlerce evde oturup törende söylenecek ilahileri planladı. Gazetede çıkacak ölüm ilanını hazırladı ve bu süre boyunca hep annesini hayal etti. Cenaze günü geldiğinde yeni aldığı siyah elbiseyi giymiş, tam çıkmak üzereyken koridorda yere yığılmıştı. Nefes alamıyordu, 112'yi aradı, zar zor şöyle dedi: "Sanırım ölüyorum." Olduğu yerde yatıp yardımın gelmesini bekledi. Birkaç dakika sonra caddeden gelen ambulans sirenlerini duydu, kısa bir süre sonra iki sağlık görevlisi yanındaydı. Onu muayene ettiler, hastaneye gitmesinin gerekli olmadığını söylediler. Önerilen, doğruca bir psikiyatri kliniğine gitmesiydi. Ambulansa binebileceğini söylediler. Bir psikiyatriste göründü. Adam gençti, nazik bir gülümsemesi vardı. Yana'dan kendisine neden orada olduğunu söylemesini istedi ama kadın cevap veremedi. Adam, ona yaşadığı şeyin bir panik atak olduğunu açıkladı. Ölecekmiş gibi hissediyorsun ama ölmüyorsun.

"Bunun tekrarlanmaması için ne yapmalıyım?" diye sordu Yana.

"Tedaviler gün geçtikçe gelişiyor," diye yanıtladı doktor. "Eskiden doktorlar hep 'Neyin var?' diye sorardı. Ama artık şu soruyla çok daha fazla ilgileniyoruz: 'Ne oldu?'"

Bu Yana'nın hoşuna gitmişti, çünkü çok bağışlayıcı bir soruydu.

Böylece Yana ona, en başından küçük bir kızken bir gün ortadan kaybolan annesini, baba olmaktan vazgeçen babasını, annesini hiç düşünmeden geçirdiği onca yılı ve geçen gün babasının ölümünün içinde neleri harekete geçirdiğini anlattı. Anlatacaklarının sonuna geldiğinde yaşadıklarını ilk kez birine anlattığını fark etti.

"Bu konuda konuşmak iyi hissettirdi," dedi.

"Güzel," diye yanıtladı doktor da. "Kimse böyle bir şeye tek başına katlanamaz. Eğer yapabilirsen bunu başkalarına da anlat."

Kadın bir reçeteyle oradan ayrıldı: Antidepresanlar.

Eve gitti ve hastalık iznine ayrıldı. Doktor ilaçların kalbini sakinleştireceğini söylemişti fakat bu doğru değildi. Kalbi çılgınca çarpmaya, annesinin hatıraları bir bir gelmeye devam etti.

Yatakta iki hafta geçirdi, çocukluğuna ait üst üste görüntüler beliriyordu. Aklında psikiyatristin sözleri geziniyordu. Yavaş yavaş kendi sorusu haline dönüşen o soru: Ne oldu?

Dün öğleden sonra babasının dairesindeydi. Büyüdüğü daireye on sekiz yaşından beri adım atmamıştı. Ev yeni kiracılar için hazırlanacaktı ve bu, içerisi boşaltılıp temizlenmeden önce oradan bir şeyler almak için son şansıydı. Biri onun için

kapının kilidini açıp sonra yok oldu. Merdiven boşluğundan, "İşin bittiğinde kapıyı kapat," diyen sesi duyuldu sonra.

Yana bir süre koridorda öylece durdu, sonra birkaç adım atarak çocukluğunun geçtiği yatak odasına baktı.

Baba burayı bir ofise dönüştürmüştü. Masanın üzerinde bir bilgisayar duruyordu. Kendine ait tüm eşyalar gitmiş, tüm izler silinmişti. Ama güneş o zaman olduğu gibi bugün de uzun pencereden içeri düşüyordu.

Masanın başına oturdu. Yanında, sırtları özenle etiketlenmiş klasörlerle dolu bir kitaplık vardı. Bir klasörde kendi adını gördü. İçinde cep telefonu faturalarının kopyaları duruyordu. Elini yavaşça sararmış belgelerin üzerinde gezdirdi. Demek Baba onları biriktirmiş, bunca yıl atmamıştı. Aralarındaki son sessiz tartışmalardan biriydi, belki de sonuncusu. Sadece birkaç ay sonra da taşınmıştı zaten. Lisedeydi, mezun olmak üzereydi. Doğum günü yılın başında olduğundan, sınıfında on sekiz yaşına girip de ilk kez kendi adına telefon ve abonelik alanlardan biriydi. Kendine ait aboneliğinin olması bir statü sembolüydü, başka türlü onunla hiç ilgilenmeyen iki sınıf arkadaşı teneffüste yanına gelip telefonuna bakmak istedi. Sonra birkaç kız daha belirdi ve böylece o her şeyin merkezi haline geldi. Yana'ya telefon aboneliği konusunda kendilerine yardımcı olup olamayacağını sordular. Öğle arasında hep birlikte alışveriş merkezine gidildi. Hepsine onun liderlik etmesi gerekiyordu. Diğerleri birkaç adım geride dururken mağazadaki tüm konuşmaları o yapıyordu. Operatörlerin özel teklifleri vardı, bir yıllık aboneliğe karşı bedava telefon. Yana hepsine yardım etti. Her birine telefonlar ve SIM kartlı zarflar dağıtıldı. Haber okula yayılmıştı; ertesi gün daha fazlası etrafını sardı. O önemliydi, sınıf arkadaşlarını yetişkinliğe

geçirecek altın biletleri elinde tutuyor, onları dağıtmaktan zevk alıyordu. O kış birkaç hafta böyle devam etti. Ancak bir süre sonra birbiri ardına telefon faturaları gelmeye başladı, okuldan eve her geldiğinde koridorda yeni zarflarla karşılaşıyordu. Bunları sınıf arkadaşlarına dağıttı. Birkaç hafta sonra daha sert bir dille yazılmış hatırlatma mektupları gelir oldu, faturaların derhal ödenmesi gerektiği, aksi takdirde icraya gönderileceği belirtiliyordu. Sınıf arkadaşlarına faturaları ödemeleri için yalvardı, onlar da ödeyeceklerine söz verdiler, hatırlatma mektuplarını alıp sırt çantalarına tıkıştırdılar. Ancak hiçbiri ödemedi. Bir gün okuldan eve döndüğünde babası çoktan gelmişti, mutfaktan ona seslendi. Elinde bir tahsilat bürosundan gelen bazı zarflar vardı ve ona ne olup bittiğini sordu. Yana da ağlayarak yaptığını itiraf etmek zorunda kaldı. Baba sessiz ve hızlı hızlı konuşarak bazı bilgiler istedi. Kendi adına kaç abonelik imzalamıştı? Hangi mağazaya gitmişlerdi? Sonra çalışma odasının kapısını kapattı. Bu konu hakkında bir daha konuşmadılar.

Kadın onunla geçirdiği çocukluğunu böyle hatırlıyor: Aralarındaki uzun sessizlikler.

Anne ortadan kaybolduğunda Yana on bir yaşındaydı. Onsuz geçen ilk yıllar, evde, o tuhaf boşlukta dolaşıp durdu. Hafta içi sabahları Babayla kahvaltı ederlerken Babanın bazen tek kelime bile etmediği zamanlar olurdu. Loser adında bir köpekleri vardı. Adamın o yıllarda tek arkadaşı oydu.

Yavaşça telefon faturalarını karıştırdı. Her sayfanın üstünde Babanın mürekkeple yazdığı el yazısını gördü: "Ödenmemiş borç." Bunca yıl faturaları saklamış, sabırla borcun ödenmesini beklemişti.

Ayağa kalkıp anne babasının yatak odasına giden koridora çıktı. Yatak toplanmamıştı, battaniyeler S şeklindeydi, sanki son bir imza bırakmıştı ardında. Duvar boyunca uzanan o gardırop. Babanın ceketleri hâlâ orada asılıydı. Uzun zamandır kullanılmamış ayakkabılar, ince bir toz tabakasıyla kaplıydı. Annenin gardırobundaki giysiler gitmişti, artık orada bir elektrik süpürgesi ve temizlik malzemeleri duruyordu. Yana en altta üzerinde Annenin adının yazılı olduğu kahverengi bir koli buldu. Beklediğinden daha ağır olan koliyi kaldırıp yatağa koydu. İçinde, eski bir fotoğraf makinesi çantası ile patpat ve lastik bantlarla dikkatlice sarılmış birkaç lens vardı. Birini eline alıp tarttı, sonra bir diğerini aldı. Onları yatağa dizdi. Çok eskiydiler, Yana hiçbir şey anlamıyordu, Annenin bir fotoğraf makinesi bile yoktu ki. Kolide ayrıca, bir hayvana aitmiş gibi görünen ahşap madalyonlu bir de kolye vardı. Madalyonun bir yüzünde Annenin adı, diğer yüzünde ise Baba yazıyordu. Kolinin en altında dokuz fotoğraf albümü vardı. Sekizi kartal fotoğraflarıyla doluydu, her biri uzaktan çekilmiş bulanık fotoğraflardı bunlar. En dipte yer alan, mor peluş kaplı dokuzuncu albümde ise bambaşka şeyler buldu, onu bu trene getiren fotoğraflar.

Yeni yüksek hızlı trenlerden birinde, vagonlar virajlarda maksimum hızı korumak için yana yatabiliyor. Küçük bir göle doğru kıvrılırlarken kahve fincanını masada sabitlemek zorunda kalıyor. Elini fotoğraf albümünün üzerine koyuyor ve geri çekmiyor. Dün gece o fotoğrafları gördüğünden beri, yirmi yıl önce, annesini son kez gördüğü o günü, hafızasında yeniden canlandırmaya çalışıyor. Anne ve Baba bütün gün kavga etmişlerdi. Hiç durmamışlardı. Gece yatma vakti geldiğinde birbirlerine hâlâ bağırıyorlardı. Her zaman onlara kulak misafiri olmaya çalışan Yana, bu defa hiçbir şey duymak

istemiyordu. Birbirlerine affedilemez şeyler söylüyorlardı. Sesleri dairenin her yerine yayılıyordu, sonra banyoya geçtiklerinde rahatlamıştı Yana. Çünkü artık sesler boğuk ve tuhaftı, yastıklara bağırıyorlarmış gibi. Sonunda her şey sessizleşti ve ardından Annenin yatmaya hazırlanırken çıkardığı o tanıdık sesler gelmeye başladı. Tuvaletin porselenine tazyikli akan idrar sesi ve soğuk olmasını istediğinden uzun bir süre açık bıraktığı musluktan akan suyun sesi. Baba hâlâ ayaktaydı, Yana onun adımlarını dinliyordu; o gece hiç sakinleşmedi, etrafta dolanıp durdu, bir kalkıp bir oturdu.

Yana ertesi gün uyandığında ikisi de gitmişti. Mutfak masasında Anne&Baba imzalı bir not buldu, ama Babanın el yazısıyla yazılmıştı. Bütün gün olmayacak, eve akşam döneceklerdi ama buzdolabında yemek vardı. Loser'ı beslemeyi unutmayacaktı.

Yana gün boyu ailesini bekledi. Gün uzun ve sıcaktı. Metal çatılı eski bir binanın en üst katında oturuyorlardı. Pencereyi açtığında evin içi şehrin gürültüsüyle doldu. Bir şeylerin yolunda gitmediğini biliyordu, bunu hissedebiliyordu. Babanın cep telefonunu defalarca aradı ama cevap alamadı. Anneyi aradığında mutfak masasından bir titreme sesi gelmeye başladı, belli ki telefonunu evde unutmuştu. Endişeyle bekledi, sürekli odadan odaya dolaştı. Loser da onu takip etti ve sonunda kucağına oturdu. O gece geç saatlerde nihayet asansörün sesini duymuştu, babasına ait olduğunu bildiği, o kendine has sesi, ayaklarını sürüyerek yürümesini. Sonra Baba içeri girdi, onu alnından öpüp Annenin geri gelmeyeceğini söyleyerek odasına geçti. Ceketini sandalyeye asmıştı, cebinden beyaz bir şey sarkıyordu. İki tren bileti. Varış yeri: Malma İstasyonu.

Kulağa ne hoş geliyor diye düşündüğünü, istasyonu hayal ettiğini ve onunla ilgili hayaller kurmaktan hoşlandığını hatırlıyor.

Yılın hangi zamanı olursa olsun Malma İstasyonu'nda hep yaz mevsimiydi.

Güçlü rüzgârlar peronun üzerindeki büyük ağaç tepelerini hışırdatırdı. Malma, Yana'nın içinde büyüdükçe büyümüştü. İnternette bu küçük yerleşim yeriyle ilgili bilgiler okudu. Google'da haritalardan ona yukarıdan baktı. Bir tren istasyonu ve bir ana caddenin etrafında toplanmış küçük bir köy. Bir market, bir fırın, bir ayakkabı dükkânı ve cadde boyunca sıralanmış birkaç ev, on beş tane var yok. Ve köyün etrafında uzanan kilometrelerce orman.

Yemekli vagon hâlâ boş. Kapağını çıkarıp kahvesini soğumaya bırakıyor. Fotoğraf albümünü açıyor, ilk sayfada bir çocuğun mürekkepli kalemle yazdığı başlık: Ufaklık'ın cenazesi, Ağustos 1976 ve altında annesinin adı: Harriet

İlk fotoğraf sekiz yaşında bir kıza ait. Yana, onun annesi olduğunu anlıyor. Siyah, karmakarışık saçlar; uzun zamandır kimse saçlarını taramamış.

Tepeden tırnağa siyah giyinmiş, bir trende oturmuş dalgın dalgın pencereden dışarı bakıyor. Yanında bir fotoğraf makinesi çantası. Bir sonraki fotoğraf yine o sırada çekilmiş, tam olarak aynı yerde, sadece saniyeler sonra. Ama bu defa kız içine kapanmış, önündeki masaya bakıyor, ağlamaklı görünüyor. Yana sayfayı çeviriyor, başka bir fotoğraf, bu farklı bir yerde çekilmiş. Annesi küçük bir kızken bir tren istasyonunda. Elleriyle yüzünü kapatmış, bir bankta oturuyor. Üstünde istasyonun adının yazılı olduğu bir tabela var: Malma İstasyonu.

Dün gece, ölmüş babasının yatağının kenarında, kucağında fotoğraf albümüyle otururken fark etti ki Malma İstasyonu'na birden fazla yolculuk yapılmıştı.

İlki yetmişlerde gerçekleşmişti. Anne o zamanlar küçük bir kızdı. O ve babası, Ufaklık adında birini gömmek için trene binip Malma İstasyonu'na gitmişlerdi. Ufaklık bir tür evcil hayvan olabilir miydi?

İkinci yolculuk 17 Eylül 2001'deydi. Anne artık bir yetişkindi ve Baba ile ilişkisinde oldukça mutsuzdu. En kötü krizlerinin ortasında, ilişkileri parçalanırken, aniden kızlarını evde yalnız bırakıp Malma İstasyonu'na giden bir trene binmeye karar vermişlerdi ve Anne o yolculuktan bir daha dönmemişti.

Peki sahiden ne olmuştu?

Bu ise üçüncü yolculuk. Yana önceki iki seyahatte yaşananların izini sürerek, onlarca yıla yayılan bir hikâyenin ana hatlarını anlamaya çalışıyor. Albümdeki fotoğrafları karıştırıyor, kendi içinde annesine dair barındırdığı görüntülerle onu rahat bırakmayan kısa hatıralar birbirine karışıyor ve tren penceresinden hızla İsveç geçiyor. Sonbaharın sırılsıklam ettiği çayırlara bakıyor. Göğsünde bir ürperti, karnında ise bir sıcaklık hissediyor. Aniden nefes nefese kalıyor, tüm bedeninde güm güm eden nabzını dinliyor. Kalbi her üç atışta bir tekliyor: Ölecekmiş gibi hissediyorsun, ama ölmüyorsun.

4. Bölüm
Oskar

Burada ne işi var? Bu yolculuğa çıkmayı neden kabul etti? Sanki çözmeleri gereken daha önemli şeyler yokmuş gibi. Neden evde Yana'nın yanında değiller? Endişelenmiş olmalı. Nereye gidiyorlar? Oskar'ın tek bildiği inecekleri istasyon: Malma İstasyonu. Orada ne olacağını bilmiyor. Harriet ondan sabırlı olmasını istiyor, oraya vardıklarında her şeyin netleşeceğini söylüyor. Adam vagona göz gezdiriyor, dört bir yana saçılmış gazeteler yüzünden ortam komik görünüyor. Son yolcuya kadar herkesin elinde bir gazete, yıkılan İkiz Kuleler hakkında yazılanları okuyorlar. Saldırıdan bu yana bir hafta geçmiş ama medyanın durmaya niyeti yok. Ama o okuyamıyor, dünya yıkılıyormuş gibi hissettiğinde her zamanki tepkiyi veriyor, kendini kapatıyor.

Harriet'a bakıyor. Gerçekten uykuya dalmış görünüyor. Tüm bunlar olurken uyuyabilmesi çok garip. Dün de aynı şey oldu, tüm o çılgınlığın ortasında yoruldu ve dişlerini fırçalamaya gitti, sonra uzanıp bir anda uykuya daldı. Adamsa sakinleşemiyordu, gün boyunca birbirlerine söylediklerini düşünerek uzun vakit uyanık kalmıştı. Çok mu ileri gitmişti? Öyle olmalıydı.

Onu sertçe kavramış, sonra bunun yanlış olduğunu, çizgiyi aştığını hemen anlamıştı. Ama kadının söyledikleri o kadar gerçek dışı ve acımasızdı ki; üstelik suçlamalarından bazılarını adam daha yeni duyuyordu. Hiç tanışmamış olmayı istediğini söylemişti. Birlikte yaşamaya başlamalarının bir hata olduğunu ama her şeyden önce isteği dışında gerçekleştiğini. "Bunu istememiştim," dedi. "Birlikte yaşayacağız dememiştik. Beni bu duruma sen zorladın!" diye bağırdı. "Lanet valizlerinle gelip zorla yerleştin. Bana hiç sormadın. Buraya taşınmanı hiç istememiştim."

Oskar ne diyeceğini bilememişti. Harriet da sonradan sessizleşmişti, daha önce hiç kullanılmamış bir silahı ateşlediğini biliyordu. Eğer söyledikleri doğruysa, tüm ilişkileri bir istismara dayanıyordu. Bunu onu incitmek için mi söylemişti? Yoksa olayın nasıl olduğuna dair gerçek fikri miydi bu? Hep böyle olmuştu zaten; birlikte bir şey yaşıyorlardı ve daha sonra Harriet bunu zihninde yeniden canlandırıyordu, olay o kadar çarpıtılmış bir hale dönüşüyordu ki Oskar artık anısını tanıyamaz hale geliyordu.

Tanıştıkları efsanevi tren yolculuğundan sadece birkaç gün sonrasını hatırlıyor Oskar, Söder'de yürüyüşe çıkmışlardı, Hornsgatan'da hafif sonbahar güneşi vuruyordu gözlerine. Harriet, oranın çocukluğunun geçtiği mahalle olduğunu söylemiş, ardından sadece kendisine ilginç gelebilecek bir sürü bilgi sıralamıştı; şu ayakkabı dükkânı eskiden tütüncüydü. Eski okulunun önünden geçtiler; bir okul bahçesi, filesiz basketbol potaları ve yerde, kuralları çoktan unutulmuş oyunlardan kalma bulanık beyaz çizgiler.

Hava esintiliydi, düşen kuru yaprakların hışırtısı geliyordu okul bahçesinden. Oskar'a bir zamanlar babasının ona paten

kaymayı öğrettiği dar sokağı gösterdi. Babası patenlerin fren bloklarını çıkarmış, onların korkaklar için olduğunu söylemişti. Adam patenin bağcıklarını bağladığında kız o kadar korkmuştu ki neredeyse ağlayacaktı. Çünkü artık nasıl fren yapacaktı? Babasından elini tutmasını istemiş, o da tutacağına söz vermiş, fakat sonra bırakmıştı. Başka nasıl öğrenebilirdi ki? Hafif yokuştan aşağı hızlanarak inmiş, inmiş ve işte orada düşmüştü. Harriet kaldırıma kapaklandığı, dizlerinden akan kanın asfalta damladığı yeri gösterdi. Sonra yürümeye devam etti, tam o noktadan geçerken oraya kapaklanmış küçük Harriet'a basmamak için geri çekildi. Mariatorget'in arkasındaki caddede bulunan eski, pas kırmızısı bir binanın cephesini işaret etti sonra:

"İşte burada yaşıyordum."

Aslında durup bakacak pek de bir şey yoktu, dördüncü katta bir dizi pencere, bir süre sessizce onları seyretti.

"Yukarı çıkıp zili çalalım mı?" diye sordu.

"Olmaz," dedi Oskar.

"Yoo, olur."

"Fakat önce arayıp izin almak gerekmez mi?"

Harriet, "Yapmaaa," diyerek onu kolundan tutup kapıya doğru çekti. Tam bastonlu bir adamın dışarı çıkacağı sırada içeri süzüldüler, asansörün soluk ışığında karşı karşıya durduklarında, kadının kıkırdadığını ve elini tuttuğunu hatırlıyor. Kapının zilini çalmalarıyla bir havlama sesi duyuldu, ardından da kısık bir ses hayvana sakinleşmesini söyledi.

Kapıyı açan yaşlı bir kadındı. Kollarında korkudan kaskatı kesilmiş küçük bir köpek vardı. Harriet çocukken orada ya-

şadığını söyledi, etrafa şöyle bir göz atmasında sakınca olup olmadığını sordu, kadın gülümsedi.

"Daha önce de sizi görmemiş miydim?"

"Görmüş müydünüz?" dedi Harriet.

"Sanırım öyle, çünkü bazen dışarıda durup yukarı bakıyorsunuz."

"Öyle mi? Belki de bakmışımdır."

"Buyurun, içeri girebilirsiniz," dedi kadın.

Harriet çantasını koridora bırakıp içeri doğru birkaç adım attı. Sanki bir otele yeni yerleşmişler de bir süre burada kalacaklarmış gibi etrafta dolaşmaya başladı.

Yatak odalarından birine yöneldi içeri baktı. "Burası babamın odasıydı," dedi, elini kapının pervazında gezdirerek, "Küçükken evimizde hiç kapı yoktu. Bu babamın fikriydi, birbirimizden sır saklamamalıydık. Bu nedenle hiçbir odada kapı bulunmuyordu." Koridora doğru bakıp güldü, "Banyonun bile kapısı yoktu. Sadece bir perde koymuştuk."

Mutfağa gitti, çekmecelerden birini açıp göz attı. Bu Oskar'ı hafiften tedirgin etmişti, Harriet kadının gösterdiği konukseverliğin sınırını sürekli aşıyor gibiydi. Dairede bir yatak odası daha vardı, çocukken onun odası olan. Oraya girdi, doğru yönü hatırlamaya çalıştı. "Burada iki yatak vardı," dedi. "Orada ben yatıyordum," diye devam etti bir köşeyi işaret ederek. "Kız kardeşim de karşımdaydı."

Duvarlardan birinin yanında yerde bir şey gördü, hemen diz çöküp eğildi, "Aman Tanrım!" dedi. "Şuna dokunsana."

Adam parmak uçlarını duvar boyunca uzanan ahşabın üzerinde gezdirdi, yüzey çizilmişti, beyaz boyayla boyanmış olmasına rağmen aşındığı hissediliyordu.

"Nedir bu?" diye sordu Oskar.

"Tavşanım," dedi kadın.

Küçükken babasının ona bir tavşan verdiğini ilk kez duyuyordu adam. Hayvanın kafesi köşedeydi ve pençeleriyle telin içinden duvarı kazımıştı.

"Esther adında bir sınıf arkadaşım vardı," dedi. "Popüler bir kızdı. Herkes onunla arkadaş olmak isterdi. Bir tavşanım olduğunu öğrendiğinde okuldan sonra bize gelip gelemeyeceğini sormuştu. Yaptığı ilk şey onu kafesten çıkarmaktı. Ellerini tavşana dolayarak Yatzy* oynarmış gibi onu sallamaya başladı. Sonra mutfak masasına bıraktı. Tavşanın sarsıntıdan o kadar başı dönmüştü ki, bir ayağını masaya vurup duruyordu.

Esther, 'Bak dans ediyor, dans ediyor!' diye bağırdı.

Tavşanı kucağıma alıp tutmak istedim fakat bir şey söylemeye cesaret edemedim.

Esther onu tekrar eline aldı ve yeniden başladı: Dans ediyor. Dans ediyor!"

Yaşlı kadın ne diyeceğini bilemedi, Oskar da gerçekten şaşırmıştı, çünkü Harriet hikâyeyi kendi kendine anlatıyor gibiydi. Sonra tekrar koridora çıktı, yemek odasına geçip bir sandalyeye oturdu, ancak bir süre oturduktan sonra kadına, "Burada

* Bir çeşit zar oyunudur, herhangi bir sayıda oyuncu tarafından oynanabilir. Sırayla beş zar atan oyuncular hangi zarları tutacağını ve hangilerini yeniden atacağını seçer. Oyuncu her turda skor kutusuna bir skor veya sıfır koyar. Tüm puan kutuları kullanıldığında oyun sona erer, en yüksek puana sahip oyuncu oyunu kazanır. (ç.n.)

biraz oturabilir miyim?" diye sordu. Oturmuş, kıpırdamadan pencereden dışarı bakıyordu. Alnında boncuk boncuk ter birikmişti, birkaç kez garip bir şekilde boğazını temizledi.

"Burada olmak çok zor," dedi. "Yerimden kıpırdayamıyorum."

"Evet, tuhaf olmalı..." diye bir şeyler söylemeyi denedi kadın ama sonra sustu.

Ona teşekkür edip çıktılar ve Slussen'e döndüler. Oskar ona sarılmıştı, ne diyeceğini bilemiyordu, çünkü tanık olduğu şeyi anlamasına imkân yoktu. Medborgarplatsen'i geçince kadın birden sinemaya gitmek istedi. *West Side Story* oynuyordu, filmi daha önce izlemişti fakat sanki Oskar'ın da izlemesini istiyordu. Film başladığında nasıl tepki vereceğini görmek için gözlerini ondan ayırmadı. Kendi yüzüyse mosmordu. Oskar, boynundan aşağı süzülen gözyaşlarını gördü, o kadar çok ağlamıştı ki artık titriyordu. Ama herkesin ağladığı, Tony'nin öldüğü o son sahnede değil. Başta, balkonda birbirlerine âşık oldukları sahnede ağlamıştı en çok.

Ne hoştu: Harriet kederden ağlamadı, aşk için ağladı.

Çıktıklarında önündeki çakıl taşlarını tekmeleyerek film hakkında hızlı hızlı konuştu. Daha önce hiç bu kadar yoğun, her daim anın içinde olmasına rağmen, bir o kadar da uzağında olan biriyle karşılaşmadığını düşündü Oskar. Her an başka bir yerdeydi, önce, çocukluğunda olmuş bir şeyin içinde: Södermalm'da, asfalta sıçrayan kan lekelerinin ya da çocukluğunun duvarlarındaki tavşan çiziklerinin üzerine nefes nefese eğilmiş, henüz zihni onlarla meşgulken hemen sonra beyaz perdede izlediği bir filmle, gözyaşlarına boğularak farklı bir masal dünyasına doğru son hız ilerleyebiliyordu. Filmden sonra birlikte yürüdüler fakat Harriet orada, onun yanında

değildi; adam, ona hiçbir zaman ulaşamayacak gibiydi, çünkü Harriet sürekli farklı yöne bakıyordu. Sonra Oskar'ın ceketini ödünç almak istedi. Oskar onun iyi hissetmediğini anlamıştı, alnına dokunup şöyle dedi: Yanıyorsun. Eve gitmeye karar verdiler. Yürürken birden alacakaranlık çöktü. Sokak lambaları hafiften buğulanmıştı. Gökyüzü soluk maviydi ama ay da doğmuştu. Adam, birkaç yıldızın şimdiden belirdiğini gördü. Rüzgâr denizden esiyordu, hava soğuktu, misafirperver değildi. El eleydiler.

Oskar onu evine bıraktı, gidip ağrı kesici alacağını söyledi, bir de sütle bal. İyileşmesi için ona bakacaktı.

"Beni bırakıp gitmeni istemiyorum," dedi Harriet.

"Ama geri geleceğim," diye cevap verdi Oskar.

"Evet ama yine de..."

Gitmeden önce onu giysileriyle yatağa yatırdı ve iki saat sonra kapısını çaldı. Kadın kapıyı açtığında adam elinde üç valizle orada duruyordu. Kadın bir an hiçbir şey söylemedi ve ardından gülmeye başladı.

"Buraya mı yerleşiyorsun?"

"Öyle düşünüyorum."

Valizleri birlikte içeri taşıdılar. Harriet gülmeden duramıyordu çünkü bu, kendisinin yapabileceği türden bir şeydi. Küçük bir balkonu vardı evin, çay alıp dizlerinin üzerinde battaniyelerle orada oturdular. İki bina arasından bir parça deniz görünüyordu; karanlık sular sadece Djurgården vapurları geçerken parlıyordu. Harriet bir mum yaktı, fakat soğuk rüzgârın etkisiyle söndü. Saat geç olmuştu, etraflarındaki evler karanlıktı, o loş küçük kutuda oturup sessizce sohbet

ettiler. Harriet artık sakinleşmişti; sadece sigarası huzursuz gibiydi, karanlıkta hareket eden parlak bir noktacık. Oskar'a küçüklüğünde yaşadığı bir anıyı anlatmaya başladı ve orada takılıp kaldı. Oskar sonunda onun sözünü keserek neden sık sık kendini çocukluk dönemindeki olayların içinde bulduğunu sordu. O da çocukken annesinin ona, yaptığı şeyden asla pişman olmaması gerektiğini öğütlediğini söyledi. Bu annesinin bir sloganıydı ve birden onu taklit etmeye başladı, bina cepheleri arasında yankılanan tiz bir haykırışla, "Olan oldu, artık üzerinde durmanın bir anlamı yok," diye bağırdı.

Annesi ileriye bakmak gerektiğini savunuyordu, çünkü gelecek belirsiz, güzel ve olasılıklarla doluydu. Fakat Anne yanılıyordu, Harriet bunu fark etmişti, bugünlerde bunun tersi olduğuna emindi. Başına gelen şeyleri düşünürken her seferinde onları farklı bir şekle büründürüyordu. Hikâyeler de böylece sürekli değişiyordu. Belki de bu yüzden çocukluğuna bu kadar takıntılı hale gelmişti, çünkü orası her şeyin hareketli olduğu, canlı bir yerdi. Annesi gelecek hakkında yanılmıştı. Önündeki yolu değiştirmenin mümkün olmadığını gittikçe daha yakından hissediyordu. O, diğerlerinin kendisinden önce yaptığı seçimlerin tutsağıydı, zehri bir sonraki nesle taşıyacak bir araçtı sadece.

"Yani her şeyin önceden belirli olduğunu mu söylüyorsun?" diye sordu Oskar.

"Evet,"

"O zaman sana ve bana ne olacak?"

"Korkarım boku yedik."

Oskar güldü. "Öyle olsun istemem," diye cevap verdi.

Harriet çay fincanını kavrayıp üzerine eğildi, çıkan buharla yanaklarını ısıttı.

"Belki de bu yüzden tanışmışızdır, gelip beni kurtarasın diye."

Ve yağmurun ilk damlalarını hissettiler, başlarını yukarı çevirdiler, kadın bir elini havaya doğru uzattı. Battaniyeyi bacaklarına daha sıkı sardı, ortalık tamamen sessizleşmişti. Aşağıdaki avlu bomboştu. Birbirlerine baktılar, ikisi de gözlerini kaçırmadı. Bir süre sonra kadın utanarak hafifçe güldü, önce aşağı, sonra tekrar yukarı, adama doğru baktı. Sadece ikisi vardı. Gözleri derinlere, çok derinlere uzanıyordu.

"Sonunda," dedi adam. "İşte yakaladım seni."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu kadın.

"Sonunda buradasın."

Öpüştüler. Yaşlı bir adam avlunun kapısını açıp elinde çöp poşetiyle dışarı çıkarken bir an onlara baktı.

Oskar, adamın her şeyden habersiz, oradan geçip gitmesi ve olup biten tüm bu önemli şeylerle ilgili umursamazlığı karşısında neredeyse sarsıldı.

"Artık sen ve ben miyiz?" diye sordu Oskar.

"Evet," diye yanıtladı Harriet. "Sadece sen ve ben varız."

Balkonda geçen o zaman dilimine dair hiçbir coşku veya heyecan hatırlamıyor; âşık olduğunu bile hatırlamıyor. Tek hatırladığı belli belirsiz bir melankoli. İçinde bir hüzün vardı, kaybedilmeyecek kadar değerli bir şeye sahip olduğunuzda hissettiğiniz türden bir hüzün.

"Bana çocukluğun hakkında bir şey anlat," dedi Harriet.

"Neredeyse hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Belki bir şey olsun hatırlarsın. Herhangi bir şey, aklına ilk ne gelirse."

"Çok küçükken gittiğim bakıcı vardı, Ulla ve kocası Dag. Bazen alışverişe çıkardık, arabayı Dag kullanırdı, direksiyonundaki kahverengi deri eldivenlerini hatırlıyorum. Benimle sık sık şakalaşır, kaybolmuşuz gibi davranırdı. Hemen mağazanın kapısındayken sızlanarak neredeymiş acaba bu mağaza, hiç bilmiyorum, derdi. Ben de gülerek kapıyı gösterip onu çekiştirirdim: İşte orada ya! İşte orada!"

Harriet küçük bir ses çıkarıp gülümsedi: "Hadi bir tane daha!"

Oskar mırıldandı. "Bir tane daha..."

Kadının sigarasını alıp bir nefes çekerek dumanı gecenin karanlığına doğru üfledi. "Sıcak bir yaz günüydü. Altı yedi yaşlarındaydım. Annem işteydi ve ben bütün gün güneşin altında yatıp tüm vücudumun güneş yanığı olmasını istedim."

"Neden?"

"Çünkü annemin eve geldiğinde bana krem sürmesini istiyordum. Eğer güneş yanığı olursam, onun dokunuşunu hissedebilecektim."

"Ah tatlım," dedi yalnızca. Sessizleşti. Harriet elini onun omzuna koydu, adam gülümsedi ve sonra birdenbire gözyaşlarına boğuldu. Bir anda. Aslında ağlayan biri değildi, hatta yetişkinliğinde ağlamayıp ağlamadığını bile hatırlamıyordu. Şimdi neden hıçkırıklara boğulduğunu anlamış değildi, ama sanki Harriet nedenini tam olarak biliyordu. Ona sarılıp teselli etti, ağlamanın iyi geldiğini, bazen insanın içini dökmesi gerektiğini fısıldadı.

"Sana hep kol kanat geleceğim. Seninle daima ilgileneceğim," dedi sessizce. Ama Oskar kendini bir türlü durduramıyordu. Harriet'a neden bu kadar hüzünlendiğini sormaya cesaret edemedi.

Tren hâlâ hareket etmedi, hoparlörden bir ses gecikme için özür diliyor, hâlâ gelecek treni bekliyorlar.

Kompartımanın açık pencerelerinden, eylüle sarkmış bir yaz gününün belli belirsiz sesleri geliyor. Bir traktör uzaktaki bir tarlayı sürüyor. Rüzgâr büyük ağaç tepelerini kucaklıyor. Pencerelerden birinden kompartımana giren bir yaban arısı trende uçarak endişe uyandırıyor. Yolcular gözleriyle onu takip ediyor, biri gazetesini dürüyor. Arı, burada ölüme yakın ama bunu bilmiyor. Sonra şansı yaver gidiyor, başka bir pencereden çıkıp rüzgâra kapılarak gözden kayboluyor. Gelecek treni bekliyorlar. Bekleyiş uzarken zaman trenden raylara doğru aktıkça etrafta sessiz bir tedirginlik kol geziyor. Kadının ayağını okşuyor, istemeden onu uyandırdığından korkuyor. Sanki kadın, böyle bir ilgiyi hak etmiş. Bütün bunlar olurken uyuyabilmesi inanılır gibi değil.

Sonunda beklenen tren geliyor, sadece birkaç santimetre öteden, anlık bir güneş tutulması gibi yanlarından geçiyor. Vagon sallanıyor ve tren yavaşça tekrar hızlanıyor, saklandığı yerden sessizce süzülüyor. Kadın sarsıntıya uyanıp etrafına bakınıyor. Kendini toparlıyor, sonra göz göze geliyorlar. Adam ondan nefret etmek istiyor ama galiba bu imkânsız. Frenleri sökülmüş, o zamandan beri fren yapamayan bir kız o. Bütün bunlar nasıl onun suçu olabilir?

Birbirlerine bakıyorlar. Kadının koyu kahverengi bakışlarında o an başka hiçbir şey yok.

Adama gülümsüyor. Adam şöyle düşünüyor: İşte yakaladım seni.

Kadın gözlerini kapatıyor ve bir süre sonra tekrar uykuya dalıyor.

5. Bölüm
Harriet

Harriet işaret parmağıyla tozlu cama adını yazmaya çalışıyor ama yazamıyor. Sonra tozun dışarıda olduğunu fark ediyor. Gri kir tabakasının arasından dışarı bakıyor, manzara bir yükselip bir alçalıyor, gökyüzünde tek tük bulutlar, onlar da masallardaki gibi bembeyaz, yüksekteler. Çayırların resmini yapmak istiyor ama renkli kalemlerinin olduğu sırt çantasını babası bagaj bölmesine koymuş ve ondan indirmesini istemeye cesaret edemiyor. Gözleriyle bir elektrik hattını takip ederek onun tarlalar boyunca dalga dalga ilerleyişini izliyor. İki direk arasındaki kablo bir tebessüm çiziyor, sonra bir tane daha ve bir başkası, ince siyah dudaklar, hınzır tebessümler. Kız sıcak koltuğa iyice gömülmüş oturuyor, trenin uğultusunda, rayların takırtısında ve açık pencerelerden gelen rüzgârda gözlerini açık tutmasını zorlaştıran bir şey var. Uyumaması gerektiğini biliyor, çünkü uyursa Baba her an kaybolabilir. Gözleri yanıyor, gözlerini sıkıca kapatıyor, her şey simsiyah oluyor, adeta maytap gibi, küçük parlak noktacıklar yanıp sönüyor ve gözlerini tekrar açıyor. Baba tam karşısında. Elektrik kabloları alay ediyor, bulutlar kıvrılıyor

ve rüzgâr açık pencerelerden derin derin ıslık çalıyor. Belki birazcık, birkaç saniyeliğine gözlerini kapatabilir. Gözlerini kapatıyor, yaptığının tehlikeli olduğunu biliyor, bir an önce açması gerek ama tren onu salıncak gibi sallıyor ve koltuk sıcak bir kucak onu sarıyormuşçasına sırtını ısıtıyor ve işte böylece uykuya dalıyor. Rüyasında bir trende olduğunu görüyor, biri yağmur uyarısı yapıyor ve pencereyi kapatması için ona bağırıyor Baba. Kız pencereyi kapatamıyor, Baba sinirlenerek ona nasıl yapılacağını gösteriyor. Oysa ne o kadar kolaymış ki Babanın bir hareketiyle pencere kapanıveriyor, trenin tavanına vuran yağmurun gürültüsü duyuluyor. Kız uyanıp doğruluyor. Baba nerede? Hâlâ orada, oturmuş çayırlara bakıyor, heyecan verici bir şey görmüş gibi çenesini kaldırıyor ama sonra merakı kayboluyor. Harriet ona bir şey söyleyip söylememesi gerektiğini sorguluyor, belki fotoğrafçılık hakkında bir şey sorabilir, çünkü bu konu genellikle onda konuşma isteği uyandırıyor.

Tekrar uykuya dalmamalı.

O araba yolculuğuna dair öyle çok şey hatırlıyor ki, hiçbir şey ifade etmeyen ayrıntılar bile aklında. Sinyal lambaları iki kat hızlı yanıp sönen Volvo'da Babayla yalnızdı, bu da arabanın her dönüşte histerik bir hal almasına neden oluyordu. Önde oturduğundan emniyet kemeri boynunu kesip duruyordu. Baba, onun bu seferlik öne oturmasına izin vermişti. Ne zaman bir sigara yaksa araba savruluyordu ama onun dışında arabayı sakin ve kontrollü sürüyordu. Her zaman nereye gittiğini bilir, emindir, kolay kolay şaşırmaz. Kızın gördüğü diğer sürücülerin aksine vites değiştirirken hiç acele etmez. Vites kolunu yeni konumuna getirmeden önce motorun tamamen sakinleşmesini bekler ve sonra tekrar

hızlanır. Kızdan başka kimsenin göremeyeceği desenlerin içinden geçiyorlardı. Yolun farklı yerlerinde beyaz çizgiler vardı: Kenarlarda kısa ve gergin, ortada ise uzun ve tembel çizgiler. Sadece onun bildiği gizli bir oyun. Geçtikleri her sokak lambası arasında dilini ısırıyordu. Daha sonra bu bir takıntı haline geldi, istese de yapmaktan vazgeçemedi. Sonra yeni bir oyun buldu. Karşıdan gelen her arabayı kötü ya da aptal olarak ikiye ayırmak. Işıklarına bakarak hangi arabanın, hangi kategoride olduğunu hemen anlayabiliyor, geçen her bir arabayı zihninde sıralıyordu: Kötü, aptal, aptal, kötü.

"Ne diyorsun?" diye sordu Baba.

"Hiçbir şey," diye cevap verdi hemen.

"Sen öyle mırıldanırken konsantre olamıyorum."

Daha sonra yüzlerce kilometre ötedeki, akıl almaz derecede uzak yerleri gösteren mesafe tabelalarının bulunduğu bir otoyola saptılar. "Yaban hayatı çitinin sonu" levhasını gördüğünde her zamanki gibi endişelendi. Çünkü hayvanlar artık arabanın önüne fırlayabilir, bu durumda kaza yapıp ölebilirlerdi ama Baba belli ki endişelenmiyordu, yavaşlamadı bile. Tabelayı görmemiş olabilir miydi? Ormana, onun yerine kız göz kulak olacaktı öyleyse, yol kenarını kollayacaktı. Baba radyo dinliyordu, sadece haberleri. Ne zaman önemli bir şey söylense işaret parmağıyla onu uyarıyor, sessiz olmasını istiyordu; kız tek kelime etmese de parmağını tekrar tekrar havaya kaldırarak buna devam etti. Uzun bir yolculuk olacağını söylemişti Baba, akşam olmuştu. Kız, güneşin ağaç gövdeleri arasından alçaldığını gördü, sonra da kayboldu. Farların ışığı ormana vuruyordu, yol levhaları üzerlerine doğru parlamaya başlamıştı. Vahşi hayvanları gözetleme

görevinin önemli olduğunu biliyordu ama gözlerini daha fazla açık tutamayıp uykuya daldı.

Uyandığında başka bir dünyadaydı.

Hava karanlıktı ve üşüyordu. Araba park edilmişti, babası artık direksiyonda değildi. Camların buğusundan dışarıyı görmek imkânsızdı. Elini camın üzerinde gezdirdiğinde görebildiği tek şey karanlıktı, daha uzakta ise belli belirsiz birkaç parlak ışık vardı. Kalbinin atışını duyuyordu. Arabanın kapısını açtı, hemen yanında otoyolun o vızır vızır gürültüsü yankılandı. Zemin ıslaktı, yağmur mu yağıyordu? Bir otoparkta olduğunu fark etti. Sonra uzakta parlayan ışıkları fark edip onlara doğru koşmaya başladı, artık oranın bir benzin istasyonu olduğunu görebiliyordu. Dört beyaz direğin taşıdığı büyük bir tente ve otoyoldan geçen insanların görebilmesi için tepesinde benzin fiyatlarının yazılı olduğu, gökyüzüne uzanan bir tabela. Sıra sıra dizilmiş pompalar tehdit altındaki hayvanlar gibi inliyordu sanki. Dükkâna koştu, kapı kapalıydı, ellerini cama dayadı, içerisi karanlıktı. Arkasını dönüp etrafına bakındı. Baba nerede? Trafik artık daha gürültülüydü. Parlak neon ışıkları gözlerini kamaştırıyordu. Otoparktan koşarak uzaklaştı, biraz ileride başka bir yer gördü, o aydınlık yere doğru koştu.

Yol kenarında bir bardı, kapısı ağırdı. O içeri girerken en yakındaki müşteriler başlarını kaldırıp kapının tekrar kapanmasını beklediler. Babasını hiçbir yerde göremedi, sadece tepsilerin üzerine eğilmiş, yemek yiyen yabancılar vardı. Telaşla içeri girdi, kasadaki kilolu kadının yanından geçip hızla ilerledi ve bir pencerenin yanında, otoyolun sarı ışığıyla aydınlanan köşede babasını gördü, orada oturuyordu. Adam tabağından başını kaldırıp kızı fark edince, elinde çatal, bir

lokmanın ortasında donakaldı. Harriet birkaç adım atıp masanın yanında durdu.

"Ah tatlım," dedi Baba. "Uyandın mı?"

Kız başını salladı, ağlamamak için tırnaklarını kalçasına geçirdi.

"Üzgün müsün?" diye sordu.

Kız hayır anlamında başını salladı.

"Gel hadi," dedi adam. Harriet onun yanına gitti. Orada durmuş dikkatini toplamaya çalışırken Baba onu izledi. Bir elini kızın başını koyup ensesine uzanan saçlarını okşadı.

"Uyuyordun, seni uyandırmak istemedim."

Kız yine başını salladı, o an ağlamaması gerektiğini biliyordu, çünkü eğer ağlarsa Baba ondan utanırdı. Gözlerini sıkıca kapatıp başını eğdi. Babanın bağcıkları kaval kemiğine kadar uzanan botlarını gördü. Baba ayağa kalktı: "Hadi yolumuza devam edelim."

Babayı takip etti peşinden. Onun, karanlıkta arabaya giderlerken attığı yavaş adımları hatırlıyor. Otoyola döndüklerinde yağmur tekrar yağmaya başlamıştı. Cam silecekleri sağdan sola durmadan çalışıyordu. Artık daha hızlı gidiyorlardı. Ne olduğu hakkında daha fazla konuşmadılar ama kız bir şeylerin değiştiğini fark etmişti. Adam radyoda ne isterse çalmasına izin veriyordu, normalde bir şarkı çaldığında hemen sesi kısardı ama bu defa müziğin açık kalmasına karışmıyordu.

Ona, kardeşini özleyip özlemediğini sordu, kız da özlediğini söyledi. Anne ve Baba üç aydır ayrıydı. Harriet, annesiyle kardeşini bu ayrılıktan sonra ilk kez görecekti. Uyuması

gereken geceler boyunca uyanık yatarak ablasının nasıl göründüğünü hatırlamaya çalışmış ama onu hafızasının hiçbir yerinde bulamamıştı. Yüz hatlarını kestiremiyordu. Anne-Baba onun hep Harriet'ın tersi gibi göründüğünü söylerdi. Harriet'ın saçları koyu, Amelia'nınki kumral. Harriet'ın burnu ince, Amelia'nınki geniş. "Birbirinizin tersisiniz!" Anne böyle derdi. Bunu genellikle gülerek söylerdi. Ortada nasıl böyle bir tuhaflık olduğunu merak ederek kabullenmiş halde başını sallardı. Ama o bunu her söylediğinde Harriet kendini huzursuz hissederdi. Kardei gibi olmak istiyordu, birbirlerine ait olmak. Kendini bildi bileli ablasının onu sevmesi için kendini değiştirmeye çalışmıştı, ama sanki Anne bu girişimleri hep sabote ediyordu.

"Gece ve gündüz gibisiniz!"

Harriet her zaman güzel olduğunu düşündükleri, bazen prenses dedikleriydi, uzun boylu olanıydı. "Bu hızla uzamaya devam edersen büyüdüğünde model olabilirsin. Tabii çok erken regl olmazsan, çünkü regl olduğunda büyümen durur." Amelia ise ileride gerçekten önemli biri olabilecek bir çocuktu. İki ile ikiyi bir araya getirebilen oydu. Amelia odalarında yatağına uzanıp bir sınava çalışırken Anne-Baba gizlice dışarıda durup hayranlıkla onu seyrederdi. Bir akşam Harriet onları mutfakta oturmuş, ablasının ileride olabileceği şeylerle ilgili hayal kurarlarken duymuştu.

"Avukat olabilir! Evet, kesinlikle avukat."

Harriet hakkında hiç böyle konuşmazlardı. Harriet okumayı çok severdi ama çoğu zaman kitapların kendine göre olmadığını, onları okumaması gerektiğini düşünürdü.

Amelia'yı üç aydır görmemiş, onunla telefonda bile konuşmamıştı. Babasına, ablasını arayıp arayamayacağını sormuş, o da her seferinde uygun bir zaman olmadığını söylemişti. Kız, ancak son haftalarda bir şeylerin gerçekleşmek üzere olduğunu fark etmişti. Anne-Baba arasındaki iletişim daha sık hale gelmişti. Gergin bir tonda, alçak sesle telefonda konuşuyorlardı ve neredeyse hiç anlaşıyor gibi görünmüyorlardı. Baba bazen sesini yükseltiyordu, bir keresindeyse bağırmıştı: "Çocuklar birbirini görmeli!"

Ve şimdi yoldaydılar.

Kardeşini özlemiş miydi? Onunla geçirmeyi özlediği anlar vardı.

Amelia hep yatakta uzanıp müzik dinlerdi, Harriet ise her an ona katılmaya istekli halde kapının eşiğinde beklerdi. Çoğu zaman Amelia, Harriet'a gitmesi için bağırır, Harriet da bağırarak karşılık verirdi: "Burası benim de odam!" Oysa bir keresinde ablası onu içeri çağırmıştı, birlikte yatağa uzanıp tavana bakarak Harriet'ın tanımadığı ama onu tuhaf bir şekilde etkileyen bir müzik dinlemişlerdi. Amelia şarkının sözlerini fısıldıyordu; Harriet ise gözlerini kapattı, albümün hiç bitmemesini, çalmaya devam etmesini diledi. Sadece kendisi ve kardeşinin olduğu anları, Annenin başından beri yanıldığını hissettiği anları özlüyordu. Onlar gece ve gündüz değillerdi, birbirlerine ait ve birbirleri için önemliydiler.

Yol gitgide daraldıkça ağaçlar iki yandan onlara doğru eğiliyordu sanki. Babanın kucağında bir harita vardı, bazen nerede olduğunu ve nereye gittiğini anlamak için yolun ortasında durması gerekiyordu. Dörtlülerin sarı ışığı ağaç kümelerini aydınlatıyor, boşluklardan geçip ormana doğru

süzülüyordu. Sonra tekrar yola koyuldular. Oraya vardıklarında akşamın geç saatleriydi, hiçliğin ortasında küçük bir köy, bir tren istasyonu ve ay gibi ışıldayan bir dizi fenerin asılı olduğu bir sokak, ormanın içinden yükselen bir tepe ve nihayet ev. Anne onları dışarıda karşıladı, yaz ortası olmasına rağmen nefes aldıkça ağzından buhar yükseliyordu. Harriet evi incelemek istedi ama karanlıkta bu zordu. İki katlıydı, pencerelerden parlak sarı bir ışık sızıyordu. Geri kalan her yer zifiri karanlıktı. Anne-Baba usulca konuştular. Anne sonra kıza dönüp elini onun yanağına götürdü.

"Sonunda burada olman çok güzel," dedi. "Hava çok karanlık olduğundan şu an göremezsin ama aşağıda bir göl var, istersen yarın yüzmeye gidebiliriz."

Konuşurken karanlığı işaret etti, Harriet da başıyla onayladı.

"Pazar günü gelip seni alacağım," dedi Baba. Sonra arabaya bindi ve gitti, kız arkasından onu izlerken. Motorun sesi karanlığın içinde uzaklaşıp kayboldu.

Eve girdiler, Amelia'nın nerede olduğunu merak ederek koridorda etrafına bakındı. Acaba çoktan uyumuş muydu?

Anne, "Gidip sana bir döşek getireyim," deyip uzaklaştı.

Yabancı bir evin kokusu bu, bir tür evcil hayvan mı vardı? Ve koridorda tanımadığı ayakkabılar. Başka bir odada televizyon açıktı. Kız ayakkabılarını çözdü, bunu yaparken acele etmedi, yapacak bir şeylerin olması iyi hissettiriyordu. Annenin yeni erkek arkadaşı mutfakta, tabakları bulaşık makinesine yerleştiriyordu, ilk başta bir misafirleri olduğunu fark etmemiş gibi davranarak bulaşıklarla uğraşmaya devam etti. Ama sonunda kızın yanına gelip onun elini neden sıkmadığını göstermek için ıslak ellerini kaldırdı ve sonra bulaşıklarına

döndü. Harriet onunla ilgili bir sıkıntı olduğunu biliyordu. Anne ile Baba arasındaki telefon konuşmalarına kulak misafiri olduğu kadarıyla, erkek arkadaşın bir şekilde sorunun bir parçası olduğunu anlamıştı. Bir keresinde Baba telefonda bağırmıştı: "Çocukların birbirini görüp görmemeleri ona kalmış bir şey değil!"

Harriet etrafına bakındı, her yerde tanıdık eşyalar vardı. Anne-Babanın birlikteyken evlerinin koridorundaki duvarda bıraktığı izle evde hâlâ tuhaf bir boşluk olarak varlığını sürdüren çekmeceli dolap, sanki bu son derece doğal bir şeymiş gibi, şimdi bu koridorda, bu evdeydi. Harriet'ın çadır kurarken kullandığı leopar desenli iki sandalye de artık bu tuhaf mutfaktaydı. Üst kattan sesler geldi. Amelia mıydı? İki oğlan sessizce merdivenlerden indi ama onu fark edince telaşla tekrar yukarı çıktılar.

Anne dönmüştü, cereyanda kaldığı için soğuk, tuhaf yetişkin lekeleriyle dolu bir döşek uzattı. Ona uyuyacağı odayı gösterdi, içeride bir çalışma masası ve klasörlerle dolu bir kitaplık vardı. Anne boş döşeğin üzerine çarşaf serip yastıklara kılıf geçirdi.

"Böyle iyi mi?" diye sordu.

"Evet," dedi Harriet. "Amelia nerede?"

"Uyuyor," diye yanıtladı Anne. "Bekleyemeyecek kadar yorgundu, yarın görüşürsünüz artık."

Harriet pijamalarını giyip yatağa kıvrıldı. Döşek inceydi, henüz görmediği bir köpeğin kokusunun sindiği halının hemen yanındaydı. Anne yere, hemen yanı başına oturup bir elini onun yanağına koydu. "Umarım her şey yolunda gider."

Harriet burnundan derince bir nefes aldı, annesinin saçlarında her zamanki şampuanın kokusunu içine çekti. Bunu fark ettiğinde karnında kelebekler uçuştu sanki.

Ertesi gün erkenden uyandı, altındaki tahta döşemeleri hissederken uzandığı yerden evdeki sesleri dinledi. Panjurların arkasında güneş ışıldıyordu, gözleri kitaplıktaki klasörlerin üzerinde gezindi. 1971, 1972, 1973, 1974, 1975'ten başlayarak yıllara göre sıralanmışlardı. Bir süre sonra birinin uyandığını fark etti; eski bir kapı gıcırtısı duydu, merdivenlerdeki ayak seslerini ve mutfaktan gelen musluktan akan suya. Gizlice koridora çıkıp mutfağa baktı, Anne eskiden yaşadığı evden aşırdığı bornozuyla oradaydı. Kendine bir fincan çay yapıyordu. Tenceredeki yumurtalardan biri çatlayınca, "Lanet olsun," dedi. Harriet, annesinin böyle konuştuğunu daha önce hiç duymamıştı. Kahvaltı hazırlayışını seyretti, mutfağın farklı noktaları arasında hızla gidip geliyordu. İçeride dolaşan bu insan kimdi? Harriet onun hareketlerini tanıyamadı, sesinin bile daha farklı, daha tiz çıktığını düşündü. Burada önceki eve göre daha gergin görünüyordu. Harriet bir an için hüzünlendi, çünkü bu muhtemelen Annenin gerçek haliydi. Bunca yıldır anneymiş gibi davranmış, kaçmak istediği bir eve hapsolmuş, anne olmak istemediği çocuklara kahvaltı hazırlamıştı. Ama burada, bu mutfakta kendisiydi. Onun tabakları masaya koyuşunu izledi. Bu yeni anne için Harriet'la konuşmak kolay olmamıştı. Sonra ev halkı teker teker aşağı indi, en son Amelia geldi. Amelia'nın yüzünü unutmamak için o hafta sonu ona sık sık bakmaya karar vermişti Harriet. Aşağı indiğinde kardeşine sarılacağını düşünmüştü fakat Amelia sarılmak istediğini gösteren hiçbir şey yapmadı. Belki de bu o kadar garip değildi, birbirlerine sarılmak gibi bir huyları yoktu.

Amelia masanın bir ucuna oturup bir kâseye süt doldurdu. Harriet tanımadığı insanlar ya da ona yabancı olan şeyler hakkındaki masa başı muhabbetlerini dinledi. Annenin fark etmediğinden emin olduğunda ona bakıyor, gizlice onu izliyordu. Anne gelecek hafta Amelia ile gidecekleri kamp ve okul alışverişi hakkında planlar yapıyordu. Hafta sonunun ardından, o artık evine döndüğünde, hayatın orada devam edeceği fikri fazlasıyla tuhaf ve iğrençti. Mutfak daha da yabancılaştı, kokular yoğunlaştı. Oğlanlardan biri ötekini kızdırmak için yoğurt dolu ağzını açıp diğerine gösterdi, ardından birbirlerine vurmaya başladılar. Annenin erkek arkadaşı bağırarak durmalarını söyledi, ancak dinlemediklerini görünce içlerinden birini yakalayıverdi. Anne çığlıklar atıyordu, masadaki birkaç şey yere düştü. Harriet, Amelia'nın o an ayakta, hemen yanında olduğunu fark etmemişti.

"Yüzmeye gitmek ister misin?" diye fısıldadı Amelia.

Çimenli bir yamaçtan aşağı yürüdüler, artık gölü görebiliyorlardı, ışıl ışıl bir sabahtı. Gölün yüzeyinden gökyüzü yansıyordu. Tahta iskelede durup dibi çamurlu suya baktılar, Amelia bir dal parçası getirip kabarcıkların yüzeye çıkması için onu çamura daldırdı. Harriet da aynı şeyi yaptı ve çok geçmeden su karbonatlıymış gibi köpürmeye başladı. Kıyafetlerini çıkarıp dizlerini geçmeyen suya girdiler. Harriet yüzeyin hemen altında, aceleleri olmadan yüzen kurbağa yavruları gördü. Gölde bir süre yürüdüler. Çamur iyi hissettirmişti, biraz direnç gösteriyordu aslında, sanki gölün dibi yola devam etmesine izin vermeden, bir süre ayaklarına tutunmak istiyordu. Harriet yamacın yukarısındaki eve bakmak için başını çevirdi. Orada sabah güneşinin altında verandada oturmuş, gazetesini okuyan Anneyi gördü. İki

oğlan kavga ederek –gerçek ya da oyun olabilirdi– hızla dışarı çıkıyordu, bağırışları gölün karşı kıyısına kadar uzanıyordu.

"Şu iki salak tam baş belası," dedi Amelia.

"Kısa boylu olanı tatlı," dedi Harriet.

"Belki çıkarsınız," dedi Amelia, güldü. Ellerini uzatıp kabuklu deniz hayvanlarının kıskaçlarına benzeterek havada şaklattı: "Al sana yengeç!"

Harriet'ın içinde bir şeyler hareketlendi; başka bir gölden, başka bir hayattan, kardeş olarak birlikte yaşadıkları zamanlardan bir an. Harriet mutlulukla çığlık atıp kaçmaya çalıştı, Amelia da peşinden gidiyor, sular sıçrıyor, kahkahalar durgun gölde yankılanıyordu. Yeşil suda birbirlerine doğru yuvarlandılar, Harriet kurtulmayı başarsa da yavaş ilerliyordu, çünkü kardeşinin kendisini yakalamasını istiyordu, onu yakınında hissetmek istiyordu.

Havlularına sarınıp iskelede oturdular. Daha sonra babası, Harriet'ı su kenarında neler olduğu, yaşananlara neyin yol açtığı konusunda birçok kez sorguladı. Kardeşler arasında tam olarak ne konuşulduğunu ve bunun, nasıl böylesine bir sorun yaratmış olabileceğini bilmek istiyordu. Baba pes etmedi, öfkelendi, bağırdı, fakat Harriet ona anlatmayı hep reddetti. Tek kelime dahi etmedi, asla da etmeyecekti. Ona kalsa konuşmayı kelimesi kelimesine anlatabilirdi. Amelia'nın söylediklerini kimsenin duymadığından emin olmak için arkasını dönüp eve nasıl baktığını hatırlıyordu. Harriet'a doğru eğilmiş, ona anlatmak istediği bir şey olduğunu söylemişti, sonra ne dediyse demiş, Harriet da hiç düşünmeyip konuşmadan tepki vermişti. Kız kardeşinin üzerine atlayıp onun yüzüne vurmaya başlamıştı, yumruk-

larını bir çekiç gibi savuruyordu. Amelia ise bileklerinden tutup durdurmaya çalışmış, onu kollarıyla savuşturmuştu, sonra o da karşılık vermeye başlamıştı. Babaları onlara her zaman, dövüşmenin sorun olmadığını ama adil dövüşmeleri gerektiğini söylerdi. Ama bu adil bir dövüş değildi. Tehlikeli bir hal almıştı. Gözlerini hedef alarak birbirlerini tırmalıyorlardı. Kardeşinin saçından büyük bir tomarın avucunun içinde olduğunu fark ettiğinde Amelia'nın yüzünde beliren şaşkınlık ifadesini hatırlıyordu. Bir an için havluları yere düşmüştü, artık çırılçıplak boğuşuyorlardı. Harriet kardeşini sırtüstü yatırmıştı, Amelia onu ensesinden yakalayıp sıkıca göğsüne bastırdı. Harriet kulağını onun kalbine yaklaştırdı, kardeşinin kalp atışlarını duyuyordu. Aniden var gücüyle ısırdığı Amelia'nın meme ucu kopup Harriet'ın ağzına girdi. Dişlerinin arasında lastik gibi bir his. Yaşadığı şoku hatırlıyor, onu iskeleye tükürdüğünü ve sabah güneşinin altında nasıl parladığını. Ağzındaki demir tadını. Her şey bir anda sessizleşmişti, ardından büyük bir kaos patlak verdi. Kız kardeşinin vahşi çığlıkları... daha önce kimsenin böyle çığlık attığını duymamıştı. Amelia memesini tutarak cenin pozisyonunda yatıyordu. Harriet onun yanında hareket etmeden oturduğunu, Annenin verandadaki sandalyesinden doğrulduğunu, kapının önündeki taş basamakların insanlarla dolduğunu, Annenin erkek arkadaşının ve oğlanların ağzı açık halde orada durduklarını hatırlıyor. Hepsi yokuş aşağı ona doğru koştu. Anne yanlarına ulaştığında Amelia'yı memesini göstermeye zorladı ve akan kanları gördüğünde Harriet'a döndü.

"Ne yaptın sen?" diye bağırdı. "Cevap ver bana, ne yaptın?!"

Harriet ilk sorulduğunda da cevap vermedi, sonrakilerde de. Anne, Amelia'nın yarasını hemen havluyla kapattı, erkek arkadaşı iskelede dört ayak üzerinde meme ucunu aradı. Sonunda onu bulup avucuna aldı. Amelia'yı yokuş yukarı taşıyıp telaşla arabaya götürdüler. Meme ucu dikilsin diye hastaneye gidiyorlardı. O sırada onun tekrar dikilemeyeceğini, bir meme ucu ısırılıp da koparıldığında bir daha yerine gelmeyeceğini bilmiyorlardı. Onu hızla taşıdılar, Amelia hâlâ şoktaydı, acı içinde çığlıklar atıyordu.

"Eve gidiyorsun!" diye bağırdı Anne arabanın yanında dururlarken. "Hemen gidiyorsun!" Bu, ona söylediği son şeydi. Amelia arabaya bindirildi, iki oğlan da hemen arkaya geçtive böylece yola koyuldular.

Her şey aniden sessizleşmişti, sadece bir yaz gününden duyulabilecek türden sesler vardı etrafta, ancak garip bir şekilde sesler yoğunlaşmıştı sanki. Ağaçlarda kuşlar yüksek perdeden ötüyor, ağaçlar ormanda ürkütücü hışırtılar çıkarıyor, nerede oldukları anlaşılamayan küçük taşlar büyük kayalara doğru yuvarlanıyordu. Rüzgârla birlikte göl önünde bir an dalgalandı. Eve döndü. Sırtını çitlere verdi, oturup babasının gelmesini beklemeye başladı. Güneşin ormanın üzerinde ilerleyişini izleyerek saatlerce bekledi. Yanına bir köpek geldi, hemen önünde durup soluklandı. Evde varlığını fark ettiği hayvan o olmalıydı. Onu sevmek için eğildi ama köpek koşup ağaçların arasında gözden kayboldu. İkindiye doğru çalılıkların arkasından Babanın arabasından gelen o tanıdık motor sesini duydu. Artık Stockholm'e dönüyorlardı. Yol boyunca olan biteni anlatmayacağına dair kendine verdiği sözü tutarak tek kelime etmedi. Sonunda Baba da bir türlü cevap alamadığı soruyu sormaktan yoruldu. Araba nihayetin-

de sessizliğe gömüldü. Radyo bile açık değildi. Sadece boğuk motor sesi ve karşıdan gelen arabaların ani vınlamaları. Geç olmuş, alacakaranlık çökmüştü, güneş ağaçların arasından batıyordu. Bu kez uyanık kaldı, bir kez olsun uyumadı, usulca karanlığın içinde yol aldılar. O sessizlikte biliyordu, o zaman bile biliyordu: Bundan sonra kaçacaktı, her şeyi geride bırakmalıydı, artık sadece o ve babası vardı.

Tren terk edilmiş gibi görünen bir şehrin istasyonunda duruyor. Peronun uzaklarından gelen bir düdük sesi duyuluyor ve tekrar hareket ediyorlar –yaz günlerine doğru. Baba ayağa kalkıyor, çişinin geldiğini söylüyor. Kız da bu fırsatı değerlendirerek sırt çantasını indirip indiremeyeceğini soruyor çünkü dışarıda uzanan çayırları çizmek istiyor, Baba çantayı uzatıyor. Kız, uzaklaşırken arkasından onu izliyor, tren hafifçe sallanıyor, Baba koltuk başlığına tutunmak zorunda kalıyor. Babanın yaşlı olduğuna dair bir düşünce gelip gidiyor ama sonra bir köşede öylece kalıyor. Sırt çantasını açıp içinde keçeli kalemlerle kâğıtların olduğu kutuyu çıkarıyor. Çantanın dibinde duran kül vazosuna gözü kayıyor, kapağında küçük bir haç var. Haç aynı zamanda onu açarken bir kulp görevi de görebiliyor. Vazoyu dikkatlice çıkarıp kollarının arasında tutuyor. Soluk gri renkte, yüzeyi zımpara kâğıdı gibi pürüzlü. Bir eliyle vazoyu kavrıyor, sanki içinde henüz sönmemiş kor varmışçasına hâlâ sıcak. Ama muhtemelen bu sadece onun hayal gücü, vazo uzun zamandır koridordaydı çünkü. Vazoyu önündeki masaya koyuyor sonra. Eğilip yakından baktığında haç çok büyük görünüyor. Kalemlerini çıkarıp bir yaz çayırı çiziyor, çayırın üstüne beyaz ve yüksek bulutlar, resmin bir köşesine de parlak sarı bir güneşle

altına bir kuş sürüsü koyuyor. Tarlanın ortasına ise İsa'nın çivilendiği büyük bir çarmıh çiziyor.

"Aman Tanrım, ne yapıyorsun?" diyor Baba. Küçük gözlerini kocaman açmış, koridorda duruyor. "Onu hemen kaldır."

Kız vazoyu sırt çantasına koymak için acele ediyor, Baba çantayı ondan alıp tekrar kabin gözüne yerleştirerek koltuğuna geri gömülüyor. Vücudundaki kan daha hızlı akıyor, alev alacak sanki, kendini aptal gibi hissediyor. Tren hızla ilerliyor. Artık pencereden hiçbir ayrıntıyı görmek mümkün değil, hız yüzünden her şey belirsiz. Dünyanın içinden gürleyerek geçiyorlar, hızları daha da artıyor. Dışarıdan, trenin gövdesinden keskin sesler geliyor; gıcırtılar, çatırtılar ve gürlemeler. Trenin bu kadar hızlı gitmesi şart mı? Kalemleri birbirine çarpıyor, masadan kayıyor, yere düşmemeleri için onları tutmak zorunda kalıyor. Önündeki resmi görüyor, yaz çayırını, güneşi, kuşları ve çarmıhtaki İsa'yı; gözler için iki siyah nokta ve çizgi şeklinde bir ağız. İnce, siyah dudak çizgisi bir gülümseme gibi. Hınzır bir gülümseme.

6. Bölüm
Yana

Oturduğu yer tuvaletin bitişiğinde, hemen yan tarafında kısa bir kuyruk oluşmuş, birkaç kişi sabah çişi için sırada. Fotoğraf albümünü çıkarıp kucağına koyuyor. Fotoğraflarla baş başa kalmak istiyor ama çişi gelenler üzerine üşüşüyormuş gibi hissediyor. Yolcuların dolu mesaneleri yüz hizasında, idrarları çok yakınında. Oturduğu yerden kalkıp oradan ayrılıyor. Sessiz bir vagona giriyor, trene binmeden önce peronda gördüğü iki asker de orada. Uzun bacaklarını aralarındaki masanın altına uzatmışlar, ağır botları birbirine karışmış. Birinin saçları kızıl.

"Burası boş mu?" diye soruyor kadın.

"Elbette," diyor biri, yanına koyduğu eşyaları hızla topluyor. Kadın oturuyor koltuk eski, minderi ezilmiş, kumaşın arasından metal kısımlar hissediliyor. Manzaraya gözlerini kısarak bakan oğlanlar tren bir tünele girdiğinde bakışlarını nereye çevireceklerini bilemiyor. Açık pencerelerden kayalık duvarların gıcırtısı duyuluyor.

"Yalnız kalmak istediğiniz için mi sessiz vagondasınız?" diye soruyor kadın.

"Yok, hayır," diye yanıtlıyor kızıl saçlı olan. "Biletleri biz almadık, neden buraya düştük, bilmiyoruz."

"Ha... Öyleyse burada tamamen sessiz oturmak gibi bir zorunluluğum yok."

Kızıl saçlı olan gülüyor. "Yo, hayır," diyor yine.

Kadın bacak bacak üstüne atıyor, kalçasının küçük bir yardıma ihtiyacı oluyor; ani bir hareketle kalçasını kaldırıp dizini iki eliyle tutarak diğer dizinin üzerine koyuyor. İki askerin de hareketlerini izlediğini fark ediyor. Bakışlarını okuyor, o bakışlar hakkında her şeyi biliyor. Ketum olabilirler ama o görüyor, göz ucuyla şişmanlığının kendisine daima hatırlatıldığını.

Bir ara metroda güvenlik görevlisi olarak çalışıyordu, işte tam da bu nedenle işini sevmiyordu, karşılaştığı insanların hızla vücuduna baktığı ve sonra tuhaf bir şey görmemiş gibi davrandıkları o ilk an yüzünden. Gece vardiyasında bu kadar hassas davrandıkları söylenemez elbette; bazen sarhoş gençler yanından geçerken ona laf atarlardı. Sonunda kendisine başka bir iş verilmesini istedi, böylece ona Hägerstensåsen metro istasyonunun bilet gişesini teklif ettiler. Orada artık daha huzurlu, kalçaları masanın altında gizlenmişken gişede kendini güvende hissediyor.

Psikolog yalnızlığından kurtulması gerektiğini söylemişti, yalnızlığını gidermek için çaba göstermeliydi fakat bu oldukça zor. Konuşkan biri olmadı asla. Birkaç hafta önce bir pazar günü, bütün hafta sonu boyunca sesini hiç kullanmadığını fark etti. 48 saat boyunca ağzından tek bir hece bile

çıkmamıştı. O gece yatağına uzanıp karanlık yatak odasında uzun sesli harfler çıkararak sesini test etti. Geçen gün markette sıra bekliyordu, önündeki kadın ödeme yapacağı sırada cüzdanını unuttuğunu fark edip bir an duraklayarak Yana'ya dönüp sordu, "Pardon size hemen EFT yapsam, aldıklarımı ödemeniz mümkün mü?"

Yana donakaldı.

"Cüzdanımı unutmuşum da," dedi kadın.

Yana kekelemeye başladı, yardım etmek istememişti ama neden istemediğini bilmiyordu. Belki de bunun bir çeşit dolandırıcılık olduğunu düşünmüştü. Yana'nın hemen arkasındaki seslendi: "EFT'yi bana yapabilirsiniz." İkisi bir yandan laflayarak telefonlarına dokunmaya başladılar, rahatça ve zahmetsizce, o kadar basitti ki. Kadın alışverişini tamamlayıp çıktı. Yana kendini aptal gibi hissetti, orada öylece kalakaldı. Küçükken televizyonun ekranı titrediğinde babasını taklit eder, yumruğunu kaldırıp ekranın sihirli bir şekilde yeniden kendine gelmesi için sert darbeler indirirdi; hemen ardından onu rahat bırakmayacak takıntı baş gösterirdi: Ya sorun televizyonda değil de gözlerindeyse? Sonunda pes edip televizyonu kapatırdı.

Bugünlerde çevresine de böyle bakmaya başlamıştı. Belki de sorun insanların tuhaf olmasında değildi, sorun sadece onlara bakış açısındaydı.

Yanında oturan iki gence bir bakış atıp fotoğraf albümünü alıp önündeki masaya koyuyor. "Birliğiniz neresi?"

"Linköping."

"Linköping," diye tekrarlıyor. "Ben daha batıya, Malma İstasyonu'na gidiyorum."

"Ne yapacaksınız orada?"

"Şey, aslında..." diyor kadın. "Oldukça ilginç bir hikâye bu."

İçlerinden biri az önce çıkarıp kucağına koyduğu bereyle oynuyor. Yana, olayları kendisini şaşırtan bir rahatlıkla anlatmaya başlıyor. Belki de sakinliği onların dikkatli gözlerinden kaynaklanıyor, dostça gülümsemelerinden. Onun anlatacaklarını merak ediyorlar, kadın onlarla bir çeşit bağ kurduğunu hissediyor ve bu ona güç veriyor.

Olayı en başından alıyor, o zamanlar küçük bir kızken şehre bir sirk geldiğini söylüyor. Babası onu her sabah erkenden okula götürürken Gärdet'te her şeyin nasıl yavaş yavaş şekillendiğini görebiliyordu. Atlar ve fillerin yerini ayrı çitlerle çevirmişlerdi; yere kazıklar çakılmış, patlamış mısır stantları kurulmuştu. Ailesiyle sirk hakkında o kadar çok konuşmuştu ki. Aslında gidip gidemeyeceğini sormaya cesaret bile edememişti fakat onun gitmeyi ne kadar çok istediğini fark etmiş olmalıydılar. Bir gün Anne-Babanın evliliği tepetaklak oldu. O günkü kavgaları hiç olmadığı kadar kötüydü, birbirlerine daha önce hiç söylemedikleri şeyler söylediler, affedilemez, dönüşü olmayan şeyler. Odasında oturup birbirlerine bağırmalarını dinledi. Sonra tüm bu kargaşanın ortasında Anne-Baba ortadan kayboldu. Yürüyüşe çıkacaklarını söylediler, o öğleden sonra döndüklerinde kızın odasının kapısında durdular. Annenin elinde kırmızı biletler vardı, serinlemek istercesine onları yüzüne doğru sallıyordu. Belki de barışmış ve suçluluk duygusuyla, Yana'nın hayatında ilk defa sirke gitmesine izin vermeye karar vermişlerdi.

Yana kırmızı bir elbise giydi, annesinin saçındaki dolaşıklığı açmasına izin verdi ve üçü birlikte yumuşak bir akşam havasında sirke gitmek üzere yola koyuldular. Güneş batmıştı ama dışarısı hâlâ sıcaktı, çünkü o yaz bir terslik vardı, sıcaklar sonbahara kadar sürmüştü, her gün sıcaktı. Uzaktan sahne ışıklarını gördü; yaklaştıkça pamuk şeker, tezek ve saman kokusu doldu içine.

Çadır beyazdı, yere sabitlenmişti. Uzunca bir vagon ve karavan zincirinin yanından geçtiler, Baba ona göstericilerin bu evlerde yaşadığını söyledi. Kız bunu oldukça romantik buldu. Göstericilerin akşamları ateşin karşısında oturduğunu, üzerlerinde hâlâ gümüş rengi kıyafetler ve ağır makyajlarla şarap içip şarkı söylediklerini, henüz gecenin erken saatleri olduğunu ve bir sonraki gösteriye saatler kaldığını hayal etti. Bu, ona göre özgürlüğün ta kendisiydi.

Anne sahnenin hemen yanından, en güzel yerden bilet almıştı, bu Babayı kızdırdı: "Tribünden de aynı şeyi görüyoruz. Neden bu kadar para ödeyelim ki?" Ama Anne böyleydi, parasının yetmeyeceği bir hayatı yaşama konusunda hep azimliydi. Yana onun, kendisiyle ve içinde bulunduğu hayatla bu şekilde başa çıktığını varsayıyordu. Üstlerindeki tribünde yanlarında bira getirmiş bir grup genç oturuyordu. Etrafta İsveççe konuşan neredeyse kimse yoktu. Çoğu Alman gibiydi. Bir palyaço çıktı, iletişim kurmak için sadece beden seslerini kullanıyordu, domuz gibi ciyaklamalar. Sesler kızı korkutmuştu, sanki palyaço kendi dilini unutmuştu da geriye sadece bu sesler kalmıştı. Müzik kulak tırmalayıcı ve karmaşıktı, kötü hoparlörlerden yankılanıyordu, ses çok yüksekti. Gösteriler arasındaki sessizlikte, sahne arkasındaki endişeli hayvanların tiz bağırtıları duyuldu; kapana kısılmış, dışarı

çıkmak isteyen hayvanların çığlıkları. Çadırın dışındaki garip uğultular, karanlıkta kopan kablo seslerini andırıyordu. Bir sonraki gösteri için beyaz takım elbiseli ve soğuk gülümsemeli bir adam omzunda bir maymunla ringe çıktı. Maymun altın rengi bir yelek giymişti, sürekli sahibinden kaçıyordu. Adam bir top çıkarıp maymuna fırlattı. Sonra topu ondan geri atmasını istedi, maymun da onu farklı bir yöne fırlattı. Top ringin ortasındaki talaşa düştü, sanki alkışlamaları da gösterinin bir parçasıymışçasına seyirciler çılgınca alkışlıyordu. Adam topu alıp tekrar maymuna attı, o da yakaladı, sonra tribünlere dönüp topu seyircilere doğru fırlattı.

Yana askerlere, "Topu yakalamak istediğimden değildi," dedi. "Ama top doğrudan bana gelmişti."

Böylece kalkıp topu yakaladı.

"Mükemmel bir tutuş gerçekleştirmiştim, seyirciler alkışlıyordu. Beyazlı adam topu maymuna geri atmam için seslendi ama ben orada öylece kalakaldım. Sanki felç olmuştum."

Yana masanın üzerindeki enfiye kutusunu alıp kendini taklit ederek, kutuyu afallamış bir halde sağ elinde tutuyor.

"Top kauçuktan yapılmıştı, tahmin edebileceğinizden daha ağırdı. Dokusu tırtıklıydı. Hâlâ tüm detaylarıyla hatırladığım bir zikzak deseni vardı, adam topu atmam için bana İngilizce bağırıyordu: *Throw the ball! Throw the ball!*"*

Bir anda üzerine bir sahne spotunun döndürülmesiyle parlak ışıktan gözleri kamaştı. Anne ilgi odağı oldukları için çok heyecanlıydı. Yana'yı sallayarak topu geri atmasını fısıldadı. Almanların anlaşılmaz ısrarları daha da şiddetlenmiş,

* Topu at. (İng.) (ç.n)

içerideki renkler daha da güçlenmişti. Çadır onu uyarmak istiyormuş gibiydi, her yerde parlak uyarıcılar vardı. Sirk çadırının tepesine baktı, çocukların ellerinden kaçırdığı parlak helyum balonları tavana yapışmıştı.

"Throw the ball!" diye bağırdı yine beyazlı adam.

O da sonunda topu fırlattı.

"Top maymunun kafasına çarptı. Hayvan yere devrildi, titremeye başladı, ölmek üzereydi. Beyaz takım elbiseli adam maymunun yanına koştu, diğerleri de peşinden, sahne arkasından gelip hayvanın etrafında toplandılar. Tribündeki Almanlar, *You killed the monkey!** diye bağırıyordu. Anne-Baba ayağa kalkıp beni çekiştirmeye başladılar. Hemen eve gitmemiz gerektiğini söylediler. Ağlıyordum, gözyaşlarımdan çıkış yolunu göremiyordum."

O kara eylül gecesi aceleyle eve döndüklerinde Anne-Babası tek kelime etmedi. Dışarıda bunaltıcı bir hava vardı. Tarlaları geçerlerken yıldızlı gökyüzü başlarının üstünde alçalıyordu. Eve vardıklarında ona dişlerini fırçalayıp yatmasını söylediler.

"Yatakta uzanmış, uyumaya çalışıyordum ki annemle babam yeniden bağıra çağıra tartışmaya başladı. Kavga normalden daha uzun sürdü, ama sonra ortalık sessizleşti. Annem aniden odamın kapısını açıp bir süre kapı aralığında durdu. Uyanık olduğumu görünce odanın ortasına doğru birkaç adım yaklaşıp şöyle fısıldadı: 'Senin bileziğini takıyorum.' Onun için yaptığım mavi pembe boncuklu bileziği gösterdi: 'Bunu hep takacağım.' Ertesi sabah uyandığımda gitmişlerdi."

Yana oğlanlara bakıyor.

---

* Maymunu öldürdün. (İng.) (ç.n.)

"O gecenin ilerleyen saatlerinde babam yanında annem olmadan geri geldi." Yana bir elini fotoğraf albümünün üzerine koyuyor. Kapağı pencereden giren güneşin altında ısınmış.

"Bana ne olduğunu hiçbir zaman anlatmadı babam. Annem öylece çekip gitmişti ama çocukluğum boyunca bunun benim hatam olduğuna inanmıştım hep. Maymunu öldürmeme kızdığı için geri gelmek istemediğini düşünmüştüm."

Gülüyor ve masaya bakıyor.

"Ve babam bu konuda bir açıklamada bulunmak adına hiç çaba sarf etmedi. Bir kez olsun duymak istediğim şeyi söylemedi: 'Bu senin hatan değildi.' O gün olanlar hakkında bir defa bile konuşmadık."

Elini suni derinin üzerinde yavaşça gezdiriyor.

"Babam bundan birkaç hafta önce öldü, dün de bunu onun dairesinde buldum."

İlk sayfayı çeviriyor. İnce koruyucu kâğıt sararmış, altında fotoğrafların ana hatları beliriyor. Yana kalbinin hızla çarptığını hissediyor. Tesadüf çok aptalca bir şey, ama yine de ne harika şeyleri harekete geçirebiliyor. İnce kâğıdın arkasındaki karanlık karelere bakarken kolundaki tüyler diken diken oluyor.

"Bu fotoğraf albümü 1976'dan kalma. Ve ilk fotoğrafı görür görmez..."

"Affedersiniz," diyor kızıl saçlı olan.

Kız ona bakıyor.

"Bu çok ilginç bir hikâye." Ona doğru eğilip sesini hafifçe alçaltarak devam ediyor, "Ama ikimiz de dün gece bir par-

tideydik, çünkü son izin günümüzdü. Fazla uyuyamadık. Oraya varmadan biraz uyusak iyi olacak."

Kadın önce kızıl saçlıya, sonra da diğerine bakıyor. Birbirleriyle bakıştıklarını görüyor ve o bakışların konuşma boyunca zaten orada olduğunu fark ediyor. İçlerinden biri pencereye dönüp dudaklarında küçük bir gülümsemeyle dışarı bakıyor. Kadın albümü kapatıp çantasına koyuyor. Ayağa kalkıyor ve oradan uzaklaşıyor.

7. Bölüm
Oskar

Oskar'ın telefonu titriyor, arayan Yana. Oskar telefonu sessize alıyor, telefon çalmaya devam ediyor. Ekran bir süre endişeyle yanıp sönüyor ve sonunda kararıyor. Dışarı bakıyor. Tren bir istasyonda daha durmuş, açık pencerelerden içeri küçük bir kasabanın sesleri sızıyor. Caddeden kaykaylı bir adam geçiyor, her hatalı hareketinde bir silah ateşleniyor sanki, pat. Meydandaki birkaç bayrak direği zayıf bir esintiyle sarsılıyor, bayrağın naylon halatları ağır ağır tahtaya çarpıyor. Birkaç çit ötede bir çim biçme makinesi çalışıyor. Ve sonra benzer bir ses, ama daha yakından, yine Oskar'ın telefonu. Titreşimin etkisiyle telefon masa boyunca bir yolculuğa çıkıyor. Telefonu eline alıyor, ekranda "Yana" yazıyor. Aramayı reddedip telefonu bırakıyor.

Restorandan iki bardak çay alıyor, hemen bir yudum içmek istiyor ama çay öyle sıcak ki. Bu kadar kaynamış bir içecek nasıl servis edilebiliyor? Telefonu tekrar çalıyor: Yana. Yine sessize alıyor. Belki de cevap vermesi gerekiyor ama ona ne diyeceğini bilemiyor. Dün yaşananlardan sonra perişan olmalı, üstüne bir de bu sabah uyandığında ailesinin evde olmadığını

fark etti. Tüm bunların kızı ne denli etkilediğini biliyor. Her şeyi duyup gördüğünü... Bazen bir tartışmanın ortasında içine bir his doğuyor, sessizleşip koridora baktığında orada bir gölgenin onları dinlediğini fark ediyor. Sonra kız odasına girip gözden kayboluyor. Son zamanlarda odasında çok zaman geçiriyor. Bazı öğleden sonraları çıt çıkmıyor bile. Yemek için ona seslendiğinde kız dışarı çıkıp tek kelime etmeden yemeğini yiyor ve odasına çekiliyor. İşten eve döndüğünde baba-kız nadiren selamlaşıyor. Geçen gün Oskar, Yana'nın odasına girdiğinde onu pencere kenarındaki koltuğunda sessizce oturmuş ağlarken buldu. Rimeli akmıştı. Onun makyaj yaptığını bile bilmiyordu, ne zaman başlamıştı? On bir yaşındaki bir çocuk için normal miydi?

"İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim."

"Ağlıyor muydun?"

"Hayır."

Tek söylediği buydu, orada öylece oturup babasına baktı. Kıza söyleyecek bir şey bulmaya çalıştı, onları birbirine yaklaştıracak bir şey, ama ne olabileceği aklına gelmedi.

Bir çocuğu kaybettiğinizi ne zaman anlarsınız? Tek bir anıdan müteşekkil olamaz, bu küçük aşamalarla gerçekleşen bir şey. Tuhaf, küçük değişiklikler, farkına bile varılmayan detaylar. Fakat mutlaka bir başlangıç noktası olmalı, aniden sıçrayan bir mesafe. Aile ve çocuk arasında bir uçurum. Bu uçurum bir kez oluştu mu kopuş sadece devam eder. Çünkü en başından yoktur, değil mi? Yoksa var mıdır? Yıllar önce mutfaklarında gece geç saatlerde yapılan bir konuşma... Harriet'la o daracık dairede yaşıyorlardı. Tek takım elbisesiyle, her sabah acentenin

en düşük öncelikli gayrimenkullerini göstermeye gidiyordu. Yana o zamanlar on aylıktı, bütün gün hiç sesi çıkmayan ama geceleri çığlıklar atan bir bebekti. Bu konuda hep şaka yaparlar, çocuğun arabasında sessizce yatarken gece için güç topladığını söylerlerdi. Soğuk bir geceydi, bir ocak gecesi, o kış diğerlerinden daha karanlıktı sanki. Balkona çıktıklarında bazen Samanyolu'nu görebiliyorlardı, o kadar somuttu ki, dünyalar arasında gümüş bir tünel gibiydi. Oskar'ın bir çocukluk arkadaşını davet etmişlerdi, adı Joakim'di ama insanlar ona Bornholm diyorlardı, çünkü bir zamanlar Bornholm Adası'ndan bir kır evi satın almıştı. Birkaç yıl sonra sattıysa da takma adı kalmıştı. Yemekten sonra uzun süre masa başında oturdular, yeni şarap şişeleri açıldı. Bir ara Yana tekrar uyandı. Bu konuda her şey onda çok hızlı gelişiyordu, sıfırdan yüze geçiyordu adeta. Alçak iniltilerle başlayan bir süreç değildi asla, doğrudan bir kaos. Oskar ve Harriet onun haykırışlarını duydular, ikisinin de gözü kül tablasına odaklandı. Oskar fısıldadı: "Of, yeter artık."

Harriet öfkeden çok kabullenilmiş bir iç çekişle ayağa kalkıp onu tekrar uyutmaya gitti.

Bornholm gülerek, "Sağlam bir gırtlağı var," dedi.

"Duvarları delip geçiyor," diye cevap verdi Oskar da.

Bornholm, ona dikkatlice bakıp sesini alçaltarak, "Sanırım yakınlık istiyor," dedi.

"Evet," dedi Oskar. Biraz sessizlikten sonra, "Bir saniye, ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Ona sarıl," diye yanıtladı Bornholm. "Ona sarılabildiğin kadar sarıl."

Oskar güldü. "Öyle yapıyorum zaten," dedi. "Yani yapıyoruz."

"Hıı." Bir sessizlik oldu yine.

Gölgeli ışık, Bornholm'ün yüzüyle oyunlar oynuyordu; gözlüğü şakaklarından kaymıştı. "Bakıyorum da, çoluk çocuk parkta buluşup mangalda sosis yaptığımız zamanlar onu hep bebek arabasında bırakıyorsunuz."

"Çünkü uyuyor," dedi Oskar.

"Bunu hiç sorgulamadın mı?" diye fısıldadı. "Herkesin çocuğu kucağında, oysa siz ona dokunmuyorsunuz bile. Açıkçası onu kucağınıza aldığınızı hiç görmedim."

Oskar gülümseyerek başını salladı. Zehir gibi yavaş yavaş içine işleyen bir cüretkârlıktı bu, mutfak gitgide küçülmeye başlamıştı; o mutfak, onların ilk mutfağı, binaların arasından gözüken bir parça deniz, yerdeki parkeler, duvarlara gölgesi yansıyan şarap şişeleriyle dolu masa. Marlboro'sunu çıkardı. Yana yan odadan daha yüksek sesle bağırıyordu artık. Harriet'ın "Şişt..." diyerek onu yatıştırmaya çabalayışını duyuyordu. Mutfakta bir süre sessizce oturdular, Oskar yine başını salladı, sigarasına bakarak hafifçe gülümsedi, "Bence artık gitmelisin."

"Ama Oskar,–" dedi Barnholm.

"Sen ne dediğini sanıyorsun?"

Hızla ayağa kalkıp tabakları toplamaya başladı. Bornholm de ayağa kalktı, bir şeyler söylemeye çalıştı. Yanıt alamayınca bulaşıklara yardım etmeye başladı.

"Yemin ederim," dedi Oskar. "Eğer hemen gitmezsen neler olacağını kestiremiyorum."

Bornholm'ü geçirmesi kısa sürdü. Bulaşıkları yıkayıp yatmak için soyunduktan sonra Yana'nın beşiğine doğru yürüdü. Uyurken onu izledi, küçük göğüs kafesi uyku tulumunun altında inip kalkıyordu. Kucağına alıp onunla yatağa uzandı.

"Ne yapıyorsun?" diye fısıldadı Harriet.

"Bir süre bizimle uyusun."

Kızının hemen yanına uzandı. Burnunu onun başına dayadı, daha önce hiç almadığı bir koku aldı, şeftali kokusu, ama daha fazlası, anlaması zordu, kıyafetlerindeki yumuşatıcıdan mı acaba diye düşündü. Sonra burnunu onun yumuşak saçlarına dayayıp içine çektiğinde bebek kafasının böyle koktuğunu fark etti ve o gece yanı başında yattı. Onun sıcak bedenini kendi bedeninde hissetti, artık onu bırakamayacağını biliyordu.

Bir çocuğu ne zaman kaybedersiniz? Yana konuşmayı erken öğrenmişti ama onu kısa sürede terk etti. "O gerçek bir gözlemci!" Onun hakkında hep öyle derlerdi, hâlâ da diyorlar. Sanki bu, takdir edilesi bir özellikmiş ve onu diğer çocuklardan daha iyi kılıyormuş gibi. Yaramazlık yapan ve kavga eden bir çocuk değil, hayır, bunun yerine yaşananları kaydedip not alıyor, dünyayı dikkatle inceliyor, faydalı olabilecek bilgileri topluyordu. Oskar, bazen onu orada öylece durup her şeyi idrak ederken gördüğünde kendini çaresiz hissediyordu. Bu böyle olmamalıydı, değil mi? Bir çocuğun oyun oynaması gerekmez miydi? Yana kendi çocukluğunun bir parçası olmayı ne zaman bıraktı? Aralarındaki bu sessizlik ne zaman başladı? Her zaman tetikte bir çocuk. Bir keresinde mutfakta patates soyarken Yana girdi içeri, "Nasılsın baba?" diye sordu. "Üzgün görünüyorsun." Üzgün olmadığına dair kızı rahatlatmaya çalıştı. O gittikten sonra Oskar, Harriet'a "Fazlasıyla düşün-

celi," dedi. Harriet da öne doğru eğilerek fısıldadı: "Bana hiç nasılım diye sorduğunu ya da hiç üzgün göründüğümü söylediğini duydun mu?"

"Hayır," diye cevap verdi Oskar. "Ne demek istiyorsun?"

"Nasıl hissettiğimi, mutlu ya da üzgün olup olmadığımı sormuyor, çünkü benim ruh halimi takip etmiyor. Benden çekinmiyor."

Yana'ya okula başlayacağı zaman pembe ve beyaz tavşanlı bir sırt çantası almıştı, dış bölmeye de bir kalem kutusu, kokulu silgiler ve bir cetvel koymuşlardı. Okula yürürlerken kız hiç konuşmadı, sadece büyük bir dikkatle asfalta bakarak ilerledi, eli onun nemli ve soğuk ellerindeydi. Tüm öğrenciler okul bahçesinde toplanmıştı, öğretmenlerin ellerinde, çocukların sınıflarını bulabilmelerini sağlayacak pankartlar vardı. Yana'ya öğretmeni bir helyum balonu vermişti, işaret verildiğinde okulun başlamasını kutlamak için herkes elindeki balonu serbest bırakacaktı. Diğer çocuklar –birer çocuk olarak– etrafta koşuşturuyordu, Yana ise omzunu babasının kalçasına yaslamış onun yanında duruyordu.

Müdür taş basamaklarda dikilip ara ara rüzgârda kaybolan bir konuşma yaptı, sonra çocuklara balonları bırakmalarını söyledi. Oskar, Yana'yı balonu artık bırakması için uyarmak zorunda kaldı. Balonlar yükselip de mavi gökyüzünde küçülürken kalabalığın içinden heyecan dolu uğultular yükseldi.

"Yukarı bakacaksın," dedi kıza. Gözlerini yerden kaldırmasını sağlamaya çalışarak seslendi, "Balonlara bakmalısın Yana!"

Diğer aileler çocuklarıyla vedalaşıp arabalarına binerek gözden kayboldular. Oskar dizlerinin üzerine çöküp Yana'nın yanağını okşadı.

"Tatlım, gergin olduğunu biliyorum ama iyi olacak."

Kız yere bakıp başını salladı, gözleri doldu. "Gitmeni istemiyorum," dedi.

"Seninle sınıfa kadar geleyim mi, ne dersin? Orada vedalaşırız."

Okula girdiler, dünyanın oluşumundan kalma fosillerden izler taşıyan taş basamaklardan çıktılar. Güneş uzun pencerelerden koridorun beyaz duvarlarına vuruyordu. Öğretmeni kapının yanında durmuş, elinde bir anahtar destesi, az önce okul bahçesinde takındığı sırıtışla sınıfa giren çocukları izliyordu.

Yana'nın direnişi sınıfa yaklaştıkça artıyordu. Oskar'la öğretmen göz göze geldiler. Öğretmen anlayışla başını salladı ve sınıfa girip kürsünün yanına geçti. Oskar da Yana'ya yaklaşıp artık ayrılık vaktinin geldiğini söyledi. Yana bunun üzerine tekrar ağlamaya başladı, bu sefer daha yüksek sesle. "Artık içeri girmen gerekiyor," dedi Oskar. Kız sıkıca boynuna sarıldı. Oskar kızın elini gevşetmeye çalıştı. "Artık gerçekten içeri gitmelisin," diye fısıldadı. Fakat o daha sıkı tutuyordu.

"Hayır baba, lütfen."

"Hadi."

"Lütfen baba."

"Tamam, peki," dedi aniden ayağa kalkarak. "Gidiyoruz." Kolundan tutup kızı koridorda sertçe sürüklemeye başladı. Çıkışa doğru kararlı adımlarla yürüyordu, kız çark etmişti.

"Hayır baba. Artık korkmuyorum. Yeterince cesaretimi topladım."

Birbirlerini zıt yönlere doğru çekiştiriyorlardı, şimdi kız sınıfa dönmek istiyordu, Oskar ise onu okul bahçesinden çıkarmak.

Elbette o daha güçlüydü. Kızın itirazları gittikçe umutsuz bir hal almıştı, ağlaya ağlaya onun öfkesiyle sürükleniyordu. "Lütfen baba," dedi. "Artık korkmuyorum, iyiyim."

Merdiven boşluğuna geldiklerinde, "Kes şunu," diye azarladı Oskar.

"Artık iyiyim," diye seslendi kız yine. "Söz veriyorum baba, sıkıntı olmayacak."

"Hani az önce istemiyordun!"

"Şimdi istiyorum!"

"Bunun için hiç zamanım yok," dedi adam ve durup onu omuzlarından tutarak bağırdı: "Çünkü işe gitmem gerek."

"Şu an içeri girebilirim," dedi kız.

Ama adam onu sürükleyerek okul bahçesinden dışarı çıkardı. Birlikte bir çeşmenin yanındaki banka oturdular. Orada, o küçük şelalenin önünde bir süre sessizce oturduktan sonra ancak anladı ne yaptığını. Onun endişeli bakışlarını ve gözyaşlarından yanaklarına yapışmış uzun saçlarını gördü. Birbirlerine baktılar.

"Özür dilerim," dedi kız.

"Hayır, özür dileme. Aptallık eden bendim."

Ona sarılınca ince montunun altından bedenini hissetti. Önlerindeki fıskiye gürleyerek akıyordu.

"Bak ne diyeceğim," dedi. "Bunu unutalım, gel pasta yemeye gidelim, ne dersin?"

Bir kafeye oturdular, kendine bir kahve, kıza da bir dilim pasta aldı. Onun en ufak bir zevk almadan önündekini aceleyle

bitirişini seyretti. Kızı endişelendirip bu kadar hızlı olmaya sürükleyen, o ve zamansızlığıydı. Oskar pekâlâ farkındaydı.

Kız ayağa kalktı, "Gidelim baba. Artık yapabilirim."

Onu okula bırakıp sokağa çıktığında sırt çantasının omzunda asılı kaldığını ve sırtında tavşanlarla yürüdüğünü fark etti, nereye gideceğini bilmiyordu. Okulun etrafındaki sokaklarda amaçsızca dolaştı. Daha önce oturdukları banka oturup akan suyu seyretti. Sonra çantayı açtı, kalem kutusunun şıngırtısı çocukluğuna dair pek çok anıyı barındırıyordu. Silgileri çıkarıp kokladı, biri şeftali şeklindeydi. Silgiyi burnuna götürdüğünde uzun zaman önce bebeğiyle yatıp onun başını kokladığı zamanı anımsadı, yüzünü beyaz tavşanların arasına gömdü.

Çocuğunuzu kaybettiğinizde onu geri kazanmak için ne yaparsınız? Geçen gün Yana'nın odasına girmişti. Kız yatakta uzanmış müzik dinliyordu. Karnında bir cips kâsesi vardı. Yatağın kenarına, kızın hemen yanına oturdu, bir süre birlikte müzik dinlediler; birkaç cips yedi, birkaç soru sordu. Kızın cevapları kısaydı, onun gitmesini beklemiş, kaskatı kesilmiş ve sessiz bir halde sadece yatmıştı. Daima sessiz. Gözlemci! Tüm sırlarıyla. Elbette Harriet daha fazlasını barındırıyor. Birbirlerine benziyorlar, Yana ve Harriet. Ama yine de çok farklılar. Yana sırlarını sessiz kalarak saklıyor, Harriet ise yalanlarla.

Çift terapisinde sonunda hep takılıp kaldıkları yer burası oluyor. Harriet zeki olsa da yalanlarından paçayı sıyıramıyor. Çünkü elinde, kadının yalanlarına dair çok sayıda kanıt var ve bunların üçüncü bir kişinin önünde sıralanması Harriet için yıkıcı oluyor. Terapist bir gün onları birbirleriyle bir dürüstlük gecesi geçirmeye teşvik etmişti: "Biraz şarap, sadece ikiniz ve daha önce konuşmakta zorlandığınız şeyler hakkında açık ve

dürüst bir konuşma." O akşam adam pazardan karides aldı, bir şişe şarap açtılar. Kadın makyaj yapmıştı, içeride ayakkabısıyla geziyordu. Adam çorabıyla otururken kendini aptal gibi hissetti, tüm bunlar ona tuhaf geliyordu, bir şekilde gergindi. "Peki ne hakkında konuşalım? diye sordu.

Sessizce oturup karideslerini didiklediler. Sonra kadın gözlerini kaldırıp ona baktı:

"Hakkında tek kelime etmek istemediğin bir şey hakkında konuşabiliriz."

"Neymiş o?"

"Tanışmadan önce kimlerle birlikte olduk mesela?"

Adam gülerek başını iki yana salladı. "Sen delisin."

"Hayır, hiç de değil. Bu konuda konuşmamızın hiçbir mahsuru yok."

"Evet, belki yoktur. Ama terapist birbirimizle dürüstçe konuşmamızı isterken bunu kastetmiyordu."

"Yoo, tam da buna harika bir örnek işte. Birbirimizden sır saklamamız gerekiyor."

"Ama kaç kişiyle birlikte olduğunu bilmek istemiyorum."

"Ama ben seninkini bilmek istiyorum."

Adam güldü, "Sen delisin," dedi yine ve böylece istemese de anlatmaya başladı. Eski sevgililer konusu ne zaman açılsa sonu kötü bitmişti. Harriet ona ilk cinsel birlikteliğini anlattı, sonra sıra adama geldi. Kronolojik olarak ilerlediler, korktuğundan daha iyi gidiyordu. Bu olaylar o kadar uzun zaman önce olmuştu ki, zararsızdılar. Hem kendilerine hem de birbirlerine gülüp durdular, şarap kadehleri yeniden doldu. Adamınkiler

bittiğinde, kadının anlatacak daha çok şeyi vardı, buna da güldüler. Yaşadığı çoğu ilişkiyi bir felaket olarak tanımladı Harriet, muhtemelen Oskar'a karşı bir nezaket gösterisiydi bu, işe de yaramıştı, akşam hafiflemiş, şarap onu yumuşatarak duygusallaştırmıştı. Utandığı bir şey hakkında konuşurken onun saçlarını gözlerinin önüne alışını izledi. Ama sonra kadının ses tonunun değiştiğini fark etti. Başka kimse bunu fark edemezdi ama onunla bunca yıl birlikte yaşadıktan sonra bu dikkatinden kaçmamıştı.

Harriet, Harry adında bir adamla ilgili bir hikâye anlatıyordu. Tren istasyonunda geçen bir hikâye, eve dönüyordu, istasyona saatinden erken varınca oyalanmak için bir kafeteryaya gitmişti. Kasiyerin sipariş hazır olduğunda size seslendiği yerlerden biriydi, adını duyunca kahvesini almaya gitmişti, fakat bir adam da aynı sipariş için oradaydı. Biraz kafa karışıklığından sonra isimlerinin benzer olduğu anlaşılmıştı. Harriet, Harry. İkisi de kendi isminin söylendiğini sanmıştı. Adam, birlikte oturup oturamayacaklarını sormuş, böylece aynı masada oturmuşlardı. Sonra adam birer bira içmeyi önermişti. Sipariş vermek için kasaya giderken Harriet arkasından ona bakıyordu. Hayatın bu yönünü seviyordu. Yeni yollar. Güneş batmaya başlamıştı. Öğleden sonraki yoğun saatlerde insanlar daha hızlı yürüyordu. Adama, bunu anlamlandıramadığını söylemişti –her şeyin yolunda olduğu hissi. Birkaç bira daha içmişlerdi ve doğal olarak zamanın nasıl geçtiğini fark edememişti. Birden şaşkınlıkla saatine bakmıştı.

"Treni kaçırdım."

"Aramızda bir çekim oldu sanırım?" demişti adam da.

"Hmm," diye cevap vermiş, gülümseyerek içkisini yudumlamıştı. "Tuvalete gitmem gerek." Kalkıp birkaç adım attıktan sonra dönüp şöyle demişti: "Harry ve Harriet."

Tuvaletten çıktığında adam kapının önünde durmuş, onu bekliyordu. Harriet adamı içeri çekmiş, öpüşmeye başlamışlardı. İçerisi daracıktı, adam iyice sokulup onu lavaboya kaldırmıştı. Ayrıntıları tam hatırlayamıyordu ama lavabo duvardan kopmuş, o da yere yuvarlanıp başını bir kancaya çarpmıştı ve kaşının üstü kesilmişti. Adam kanı durdurmak için oraya kâğıt peçete tutmuştu, sonra Harriet saate bakarak, "Kahretsin, bir tren daha kaçıramam," demişti.

Yolları böylece ayrılmıştı. Kanlı peçetelerden birinin üzerine telefon numarasını yazıp hızla oradan uzaklaşmıştı. Peronlarda telaşla yürürken vücudundan adrenalin akıyor, nabzı zonkluyordu. Stockholm'e giden treni bulana kadar koşmuştu. Bileti ve cebinde neredeyse tek bir kronu olmadan trene atlamıştı.

"Ve orada, o trende," dedi, bir karides alıp yavaşça soyarken, "seninle karşılaştım."

Kadın hikâyesini anlatırken adam hayretler içinde onu dinlemiş, sanki hikâyenin içine girdikçe zaman yavaşlamıştı. Sonunda onu zar zor duyabildi, sadece rahatsız edici sesler çalınıyordu kulağına, sonra da bir sessizlik oldu.

"Kes!" dedi. "Kes artık şu lanet olası oyunlarını."

Kadın güldü. "Ortada oyun falan yok."

Adam tabağına baktı. Mum endişeyle titriyordu, bir yerlerde bir pencere açıktı. Şarap kadehi yağ içindeydi, oda duman olmuştu. Ve o andan itibaren, Harriet ile Oskar'ın tanışma

hikâyesinin, Stockholm'e giden bir trende değil, Göteborg tren istasyonunun bir kafeteryasında başladığını öğrenmiş oldu.

"Bayağısın gerçekten," dedi sessizce.

Kadın şaşkın gözlerle ona baktı. Bu bakışların bir rol mü, yoksa tepkisine karşı gerçekten bir şaşkınlık ifadesi mi olduğunu anlayamadı.

"Bir fahişe gibi ucuz ve bayağı."

Masadan kalktı, bir an durup koridoru dinledi. Ev oldukça sessizdi ama sanki bir şey duymuştu. "Yana?" diye seslendi.

Karanlıktan bir ses geldi: "Efendim?"

"Yatağına!"

Kız sessizce odasına çekildi, kapıyı arkasından kapatırken küçük bir tıkırtı duyuldu.

Kızınızı ne zaman kaybedersiniz?

Oskar'ın telefonu tekrar çalıyor, soluk tahta masada titreşiyor, yine Yana. Bu defa cevap vermeye karar veriyor, bir an için her şeyi açıkça görüyor, ona ne söyleyeceğini tam olarak biliyor ve gençliğindeki gibi bir hafifleme hissediyor. Her şeyin bir çözümü var ve sadece saniyeler uzakta. Ancak basireti geldiği gibi kayboluyor. Her şey yeniden kararıyor, kelimeler akarak birbirinin içinde eriyor. Telefonu yine açmıyor, bakışları önünde duran ekrana kilitleniyor.

"Kimdi o?"

Harriet uyanmış, ifadesiz bir halde ona bakıyor.

"Yana."

"Neden cevap vermedin?"

"Bir anlamı yok ki," diyor. "Zaten kesilecek. Burada telefonun çekmemesi şaka gibi."

Gözlerini boş perona dikiyor. Neredeyse hiç yolcusu olmayan istasyonlardan biri. Trenlerin çoğu hiç durmadan geçip hızla daha yoğun istasyonlara doğru ilerlerken içinde bulundukları tren insanların inip binmesi için yoğun bir çaba içinde. Hemen pencerenin dışında, bakışlarını boş peronda sabırla gezdiren bir kondüktörü görüyor sırttan, sanki yolcuların burada bir yerlerde saklandığını biliyormuş da tek yapması gereken onları bulmakmış gibi bakınıyor.

"Yana'nın evde yalnız olması doğru gelmiyor," diyor. "Onun için endişeleniyorum."

"Haklısın," diye yanıtlanıyor kadın. "Ama halleder. Ona, istediği zaman Åkeby'e gidebileceğini söyledim."

Åkeby alt komşuları, Yana'nın sevdiği emekli bir adam. Cocker Spaniel cinsi bir köpeği var, bazen birlikte köpeği yürüyüşe çıkarıyorlar.

"Lütfen," diyor Oskar. "Bana burada ne işimiz olduğunu söyleyemez misin?"

Kadın karton bardağı fark edip ısınmak istercesine ellerini bardağın etrafına doluyor.

"Uzun zamandır sana göstermek istediğim bir yere gidiyoruz."

Adam başını sallayarak dışarı bakıyor. İstasyon binası, gölgesi peronda nöbet tutan kremalı bir pastaya benziyor. Kadının, eğilerek ona yaklaşmasını isteyen bir işaret yaptığını görüyor.

Sesini alçaltıp, "Dünkü maymunu," diyor kadın, "düşünmeden edemiyorum. Topu çok sert fırlattı, sanki..."

Adam gözlerini kapatıyor.

"Sanki onu öldürmek istiyordu."

Biri düdük çalıyor ve tren tekrar hareket ediyor. Ne inen oldu ne binen. Büyük bir treni durdurmak için harcanan onca enerji boşa gitti. İstasyondan ayrılıyorlar, kısa süre sonra ormanın içindeler. Gökyüzü görünmüyor, etraf sadece raylara çok yakın uzanan köknar ağaçlarıyla kaplı. Tren hızlanıyor, güneş ağaçların arasından daha hızlı sinyaller gönderip gizemli bir şifreyle ona göz kırpıyor sanki. Karton bardağı dudaklarına götürüyor kadın, tam bir yudum içecekken derin bir nefes alıyor, buram buram tropikal meyve kokusu ve ağırdan gelen başka bir koku, derinden ve uzaktan... bir şeftali kokusu.

8. Bölüm
Harriet

Artık geldiklerine ve Babanın kendini toparlayıp heyecanla tren penceresinden dışarı baktığına dair işaretler arıyor. Ama o öylece oturmaya devam ediyor, bir sigara daha çıkarıyor. Vagonda ince bir duman bulutu belirmiş, pek çok insan içeride sigara içiyor ama kimse Baba kadar güzel içmiyor. Sigarası parmak uçlarına öyle yakın ki her an düşecekmiş gibi. Yarısını içip onu metal kül tablasında söndürüyor, hep böyle yapıyor, bir süre sonra içmekten hep sıkılıyor. Gözlüklerini çıkarıp gözlerini kapatıyor ve böylece kız da onu huzur ve sessizlik içinde seyredebiliyor. Adamın kareli gömleğinin düğmeleri açık, göğsünün derisi bir tavuğunki gibi beyaz ve pütürlü. Kollarını sıvamış, sağ kolundaki dövmenin bir kısmı görünüyor, bir bant gibi kolunu çevreleyen kartal kanatları. Bu yüzden fotoğrafçı olduğunu söyler durur, kartallara yaklaşmak için. Reklam işini ise para kazanmak için yaptığını söylüyor ama genel anlamda kartallar için yaşıyor. Eve ne zaman geç saatlerde gelse, hemen hemen her zaman doğa koruma alanında oluyor. Gelip doğruca karanlık odaya giriyor, plastik kutulardaki film makaraları, her yeri cepli montunun için-

de birbirine çarpıyor. Ve birkaç saat sonra kartal kontürleri ortaya çıkıyor, boş kâğıtlar can buluyor. Harriet koridorda dikilip fotoğrafların üzerine eğilmiş duran babasını izliyor. Baba kartallara bakarken o da Babaya bakıyor.

Anne ve Amelia taşındıktan sonra Babanın yaptığı ilk şey yemek odasını düzenlemek oldu. Pencerelere örtü, kapıya ise perde astı, yemek masasına da farklı sıvıların bulunduğu kaplar yerleştirdi. Tüm bunlar Harret'i tedirgin etmişti. Birlikte yemek yedikleri odayı değiştirdiğine göre aile nasıl yeniden bir araya gelecekti? Bazen Baba yokken, Harriet kırmızı ışığın sürekli açık olduğu ve çelik kaplardaki çeşitli sıvıların keskin kokularını yaydığı odaya giriyordu. Tabakların ve çatal-bıçak takımlarının bulunduğu vitrin hâlâ yerindeydi. Hayatlarının koyu kırmızı bir anıtıydı sanki, oda ara sıra girip yas tutabilecekleri bir mekândı adeta.

Baba fotoğrafları çamaşır asarcasına bir ipe asıp sonrasında onları mutfaktaki masaya taşıyor. Yüzlerce kartal fotoğrafı. Her zaman o kadar uzaktalar ki, belli belirsiz bir karartıdan başka bir şey görünmüyor. Bazılarını çekerken uzun objektiflerden birini kullanıyor Baba, bu da kartalların fotoğrafta daha yakında görünseler de bir şekilde daha uzak oldukları anlamına geliyor. Bunlar bazen ona gazetelerde rastladığı, UFO gördüğünü iddia eden insanların grenli fotoğraflarını hatırlatıyor. Babanın çıktığı her keşif başarısızlıkla sonuçlanıyor, eve geldiğinde büyük bir hızla karanlık odaya giriyor ama enerjisi yavaş yavaş tükeniyor. Kuşlara hiçbir zaman yeterince yaklaşamadı. Yine de çektiği her fotoğrafı, Harriet'ın sayfalarını karıştırmayı çok sevdiği fotoğraf albümlerinde saklıyor. Bulanık fotoğraflara bakmak kızı sakinleştiriyor. Hiçbir veri içermeyen siyah noktalar. Harriet uzakta olan şeyleri

seviyor. Daha önce uzayla ilgilenmiş, tüm takımyıldızlarını ezbere öğrenerek nasıl oluştuklarına dair büyüleyici hikâyeler okumuştu. Altı yaşına bastığında, doğum günü hediyesi olarak bir teleskop alındı. Baba teleskopu onun odasına kurup yönünü Ay'a doğru ayarladı. Ay artık kızın tam dibindeydi, şimdi yüzeyini çok yakından görebiliyordu; kraterleri, uçsuz bucaksız düzlükleri. Fakat sonra teleskoptan bakamaz oldu, Ay'ın gerçekten var olduğunu bilmek dayanılmazdı.

Harriet sadece bir keresinde kartal görmüştü, o da babasıyla çıktığı bir gezintide. Baba durup bir elini onun omzuna koyarak fısıldadı: "Şu elemana bak."

Uzakta, büyük bir çayırın kenarındaki bir ağacın tepesindeydi. Ona doğru yürümeye başladılar ancak birkaç adım atmışlardı ki kuş kanatlarını açıp havalandı.

"Bizi fark etti," dedi Baba.

"Nasıl olur?" diye sordu Harriet. "Sırtı bize dönüktü."

"Yaklaştığımızı hissetmiştir."

Daha sonra Harriet o kartal hakkında çok düşündü, ona öyle geliyordu ki babası da bir kartal gibiydi, onun yaptığı her şeyi duyup görüyordu. Mutfakta sırtı ona dönük oturup bir kâse mısır gevreğinin üzerine eğilmişken bile onu görebiliyordu sanki. Onun tüm hareketlerini not ediyor fakat ona karışmıyordu, sadece sessizce oturup mısır gevreğini yiyordu.

Anne bir keresinde Babanın, hayvanları insanlardan daha çok sevdiğini düşündüğünü söylemişti. Belki de tavşan bu yüzden onun için bu kadar kıymetliydi. Harriet'ın, Amelia ile kavgasından birkaç hafta sonra, Baba arabayla bir gezintiye çıkacaklarını söyledi. Banliyölere doğru yola koyuldular. Her

biri otoyola bakan, küçük kutular gibi balkonlar, binanın cephesine dizilmiş, hepsi aynı noktayı gösteren yüzlerce çanak anten. Birinci kattaki bir zili çaldılar, kapıyı bir kadın açtı, onları doğruca bir çocuk odasına götürdü. Kızdan birkaç yaş büyük bir oğlan yatakta uzanmış çizgi roman okuyordu.

"Tavşanı götürmeye gelmişler," dedi annesi, neredeyse suçlayıcı bir sesle. Oğlan da başını salladı. Yerde içi saman dolu bir kafes ve iki küçük yuva duruyordu.

Yuvalardan birini kaldırıp, "Evet, bu da Lazanyamız," dedi ama görünürde tavşan filan yoktu. Onu bulamayınca küçük bir kıkırdamayla, "Hadi ama," dedi. Sonra diğerini kaldırdı, hayvan oradaydı, samanların arasına saklanmaya çalışıyordu.

Harriet tavşana yaklaştı. Sırtında beyaz benekleri olan kahverengi bir kürkü vardı, uzun kulakları o an geriye yatmıştı. Kıpırdamadan duruyor, siyah göz bebekleri korkuyla parlıyordu. Kadının, tavşanı tek eliyle kaldırmasıyla hayvanın arka bacakları havada asılı kaldı.

"Onu tutmak ister misin?" diye sordu Harriet'a. "Belki otursan daha rahat olur."

Tavşanı onun kucağına koydu. Harriet hayvanın sırtını nazikçe okşadı.

"Adı Lazanya mı?" diye sordu sessizce.

"Evet," diye yanıtladı kadın. "Jonas onun lazanyaya benzediğini düşündüğünden adını Lazanya koyduk. Değil mi, Jonas?"

Yataktaki oğlan, "Evet," dedi başını çizgi romanından kaldırmadan. Kadın onlara tavşana nasıl bakacaklarını, suyu nasıl dolduracaklarını ve hayvanın hangi yiyecekleri yemesi gerektiğini anlattı. Harriet için tüm bunları dinlemek zor-

du, çünkü o artık kollarındaydı. Küçük bir hayvandı, sanki herhangi bir ağırlığı yoktu, göğsünü tutunca kalbinin küt küt attığını hissetti, ilk kez kendisinden başka bir şeye bu kadar yakındı. Sınırlarını kendisinin belirlediği, muazzam bir sorumluluk. Hayvanı hayatta tutmak artık ona bağlıydı. Baba kot pantolonunun dar cebinden bir tomar para çıkardı, Harriet tavşanın kaç para ettiğini görmeye çalıştıysa da her şey çok hızlı geliştiğinden göremedi. Giderlerken Baba kafesi, Harriet da tavşanı eline aldı. Odadan çıkacağı sırada oğlanın yanında durdu.

"Söz veriyorum..." dedi.

Çocuk çizgi romanından başını kaldırıp baktı. Artık odada ikisi vardı, kadının koridorda Babayla konuştuğunu duyuyordu.

"Ona iyi bakacağım."

"Tamam," dedi oğlan yataktan doğrulup ona gülümseyerek. "Sevindim."

Tavşan eve geldiğinde korkmuştu. Kafesin bir köşesine sinmiş etrafa bakıyordu. Olağan dışı bir şey yoktu, evinden alınmış, yeni evine götürülmek üzere karanlık bir kutuya konmuştu. Kafesi onun odasına yerleştirdiklerinde, Baba tavşana karşı dikkatli davranması gerektiğini söylemişti: "Bırak o sana gelsin." Kız bunun üzerine kafesin kapısını açıp biraz uzağında sırtüstü uzanarak beklemeye koyuldu. Tavşanın dışarı çıkması uzun sürdü ama sonunda cesaretini toplayıp çıkabildi. Yavaşça etrafı yokladı, yerde zıplarken küçük sürtünme sesleri çıkarıyordu. Usulca kızı koklamaya başladı, kız yan yatmıştı, tavşan ona yaklaşıp çenesini yaladı, pütürlü dili adeta kızın çenesine yapıştı.

Sonrasında tavşan kızdan bir daha hiç korkmadı, artık sadece o ve kız vardı. Aynı akşam, Baba tavşanın boynuna takmak için bir tasmayla onun odasına geldi. Tasmanın üzerinde Harriet'ın adını yazdığı küçük ahşap bir madalyon vardı. "Bu, ikinizin birbirinize ait olduğunuz anlamına geliyor," dedi.

Ertesi akşam kız, Babanın odasının önünde durdu, uzun süre tereddüt ettikten sonra içeri girdi, kapısız odanın pervazına usulca vurdu. Baba büyük çift kişilik yatağın sol tarafında yatıyordu, sanki sağ tarafı Anne için saklıyormuş gibi, sanki o geri gelecekmiş gibi.

"Bu konuda çok düşündüm," dedi. "Acaba tavşanın adını değiştirebilir miyiz?"

"Lazanya'yı sevmedin mi?"

"Hayır. Hatta adının bu olmasına üzüldüm."

Baba güldü, başını kaldırıp havaya baktı. "Elbette değiştirebilirsin. Ne istersen o olsun."

"O zaman Ufaklık diyelim."

"Tamam, öyleyse adı Ufaklık olsun."

Sonbahar gelmişti, her gün bir öncekinin aynıydı. Okuldan eve döndüğünde odasına koşuyor, kafesi temizleyip yiyecek ve su takviyesi yapıyordu. O sonbahar, hayatının en güzel günleriydi, çünkü Babayla yaşadığı her şeyi o sonbahar yaşadı. Adam önceleri eve geldiğinde doğrudan karanlık odaya girer, odadan çıktığında sıvılar yüzünden başı döner ve doğruca yatağa uzanıp akşam boyunca kendine gelemezdi. Fakat o sonbahar, Harriet'ın odasına giriyor, tavşanla oynamak için kızın yanına yere uzanıyordu. Yüzüstü yatarak bir parmağını tavşana uzatıyordu. "Küçük adam," diyordu kısık sesle. Orada

birbirlerine yakın yatarlarken Babanın vücudunun sıcaklığını hissediyordu kız. Tavşanı kafesten çıkarıp onu sırayla kucaklarına aldıklarında, Babanın yumuşak ellerini kendi ellerinin üzerinde buluyordu, o ellerle huzur ve sessizlik içinde tanışıyordu, her zaman kendisininkinden biraz daha sıcak, bildiği diğer tüm ellerden daha yumuşaktılar. Dokunuşları küçük şoklar gibiydi, içinde şimşekler çakıyordu. Her temasta kalbinin neden daha hızlı çarptığını anlamıyordu.

Bir gece yatmadan önce, Harriet Babaya seslendi ve o da hemen eşikte belirdi. Ondan, içeri gelip sırtüstü uzanmasını istedi. Baba da boylu boyunca uzandı. Kız, Ufaklık'ı onun göğsüne yerleştirdi, hayvan orada dikkatli adımlarla dolaşıp merakla o an nerede olduğunu anlamaya çalıştı.

"Özel bir şey görüyor musun?" diye sordu Harriet.

Baba tavşanı alıp yokladı, altına baktı. "Ben bir şey göremiyorum," dedi.

"Madalyona bak."

Adam doğrulup gözlüğünü indirerek Harriet'ın adının yazılı olduğu ahşap madalyonu çevirdi. Harriet'ın diğer tarafında "Baba" yazdığını gördü.

"Ufaklık sadece benim değil," dedi Harriet. "O bizim."

Bunun üzerine Baba gözlerini kapatıp başını çevirdi, tavşanın burnunu mıncıkladı.

Artık o ve Baba vardı.

Rüzgâr şimdi tren penceresinin dışında daha sert esiyor. Hat boyunca uzanan ağaçlar çıldırmış, birbirleriyle güreşiyor gibiler. Siyah külotlu çoraplarının içindeki bacaklarına bakıyor. Sonra babasının ayaklarına çeviriyor gözlerini. Botlarını çı-

karmış, yaz ortasında olmalarına rağmen kalın yün çoraplar var ayağında. Ardından ellerine bakıyor, çirkin parmaklarını sevmiyor, onlara bakmak istemiyor. Birkaç gün önce keçeli kalemle başparmağının tırnağını boyadı, çünkü ojyle ile nasıl görüneceğini merak ediyordu. Ama Baba onu çıkarmasını söyledi, şimdi geride sadece gri bir leke duruyor. Babanın elleri masanın üzerinde, sanki uzun süre açık havada yaşamış gibi bronzlaşmış. Elleri orada, masanın tam karşısında, ona çok yakınlar ama çok da uzağındalar. Olanlardan sonra, artık dokunulmazlar.

Ufaklık'ı alalı birkaç ay olmuştu. Bir öğleden sonra odasında oturmuş babasının eve gelmesini bekliyordu. Kimi çok, kimi az kurumuş keçeli kalemleriyle resim yapıyordu. Bir ev, bir güneş ve yüksek bulutlar, her şey gülümsüyordu. Gülümseyen bir güneş, her buluta gülümseyen ağızlarla aşağıdaki eve bakan kısık siyah gözler, eve de göz şeklinde pencereler. Yeni bir keçeli kalem almak için ayağa kalktı, kalem kutusu kitaplığın çok yukarısındaydı, ona ulaşmak için uzanması gerekiyordu. Parmak uçlarında dururken topuğunun hemen altında bir şey hissetti, yumuşak bir şey; hemen ayağının altında bir bedenin sıcaklığını duydu. İdrak edemeyeceği kadar çabuk gelişti her şey, kutuyu aldıktan hemen sonra topuğunu indirdi, tavşan ayağının altındaydı. Harriet kendini hemen yere attı, Ufaklık'ı kaldırıp kucağına aldı, istemediği şeyler gördü: Ufaklık'ın gözleri olması gereken yerde değildi. Onu kucağına alıp düzensiz nefes alışverişlerini dinledi, yumuşak kürkünün arasından kalbinin atışını hissetti. Onu okşayarak, "Lütfen, lütfen, lütfen," dedi. Ve tekrar, "Lütfen, lütfen, lütfen." Dışarıda yılın ilk karı düşmeye başlamıştı. İlk karda hep olduğu gibi kar taneleri devasaydı, gerçeküstüydü. Hava hızla kararmıştı. Cadde lambaları titreşerek aydınlanıyordu.

Ufaklık'a sarıldı. Kalbinin daha hızlı attığını hissetti, ta ki yavaşlayıp durana kadar. Balkonun parmaklıklarında kar birikmişti. Gözlerini sıkıca yumdu, tavşanın üzerine eğilip onu kucakladı, elini yavaşça kürkünün üzerinde ileri geri hareket ettirdi. Gün yavaş geçse de önünde sonunda sona ereceğini, yakında babasının eve geleceğini biliyordu, o zaman yaptıklarının hesabını vermek zorunda kalacaktı.

Baba dışarının soğuğunu da beraberinde getirmişti. Merdiven boşluğundan gelen rüzgâr odasına kadar ulaştı. Harriet, Babanın adımlarını, yaklaşan botlarının lastik tabanlarının zeminde çıkardığı gıcırtıyı ve ceplerindeki fotoğraf makaralarının takırtılarını duydu. Baba kapıyı açtı, göz göze geldiler. Birkaç saniyelik sessizlik.

"Ne oldu?" diye sordu Baba.

Kız cevap vermedi, zaten vermesine de gerek yoktu, çünkü kollarında duran tavşanı görmüştü.

"Ne yaptın sen?" diye bağırdı, kızın önünde diz çökmesiyle tavşanın başını fark ederek çığlık atıp arkasını dönmesi bir oldu. Pencereden dışarı baktı, pencere pervazına yeni düşmüş kara. Kendini toplar gibi oldu, sonra birden tekrar çığlık attı, bir elini tavşanın başına koydu. Sonra eğilip yüzünü yavaşça ölü hayvanın üzerine gömdü. Harriet Babanın giysilerinden kışın soğuğunu hissedebiliyordu. Başının arkasını ve seyrelmiş saçlarını gördü. Baba tavşanı alıp gitti, Harriet, onun nereye gittiğini bilmiyordu. Sonraki günlerde onun hakkında tek kelime etmediler. Bir hafta geçti, sanki tavşan hiç var olmamıştı. Bir gün kafes de yok oldu. Birkaç gün sonra Harriet salonda, telefonun yanındaki masanın üzerinde duran kül vazosunu gördü. Yaptığı şeyin bir hatırlatıcısı gibi oraya konmuştu. Ya-

nından her geçtiğinde gözlerini yumuyordu. Sonunda Babanın onu orada bırakmaya karar verdiğini düşündü, onu böyle hatırlayacaklardı. Bahar geldi, sonra da yaz ve önceki gece Baba, Ufaklık'ı gömme zamanının geldiğini söyledi. "Yarın okula gitmen gerekmiyor," dedi. "Bir tren yolculuğu yapacağız."

Trenin güneşli tarafında oturuyorlar, masa ısınmış. Başka bir şehre yaklaşıyorlar, tren yavaşlıyor. Harriet, plastik bir poşetin hızlı taklalar atarak caddede kayboluşunu izliyor. Kısa budanmış çimenler rüzgârda rahatsız edici bir şekilde sallanıyor. Tren banliyö sokaklarından geçiyor. Evlerinin önünde durmuş, trenin geçişini izleyen insanları görüyor. O kadar yakınlar ki, neye benzediklerini seçebiliyor. Bir tepeciğin arkasında, iki beyaz kalenin birbirine baktığı çakıllı bir saha beliriyor: Tahta tribünler, sıfırlanmış bir skor panosu ile bir "içkiyi bırakın" tabelası. Rüzgârla birlikte çakılların üzerinden bir toz bulutu havalanarak yanından geçerlerken bir ot yangını gibi görünüyor. Babanın gözleri hâlâ kapalı, belki de uyumuştur. Başka bir dövmesi daha var, diğer kolunda. Orada bir şeyler yazıyor ama harfler birbirinin içine geçmiş, okumak mümkün değil. Üzerinde çok düşünmesine rağmen anlamlandıramadığı dört kısa kelime. Babanın kolunda önemli bir şey yazdığını ve bu kelimelerin ne olduğunu bilmesinin iyi olacağının farkında. Dövmeyi yıllar önce, hatta belki de o doğmadan önce yaptırmış olmalı ama bugünlerde dövmeye baktığında bazen şöyle yazdığını hayal ediyor: "Ne yaptın sen?"

9. Bölüm
Yana

Anne mutsuz muydu? Yana bu konuda hiçbir şey hatırlamıyor. Şimdilerde yeniden düşünürken onu yüzünde hafif bir tebessümle hayal ediyor hep. Şehirde kendi başına dolaşabilecek yaşa gelir gelmez, okuldan sonra Annenin çalıştığı şehir kütüphanesine gitmeye başlamıştı. Onun küçük masasını gören bir okuma köşesine oturuyordu. Öğleden sonraları böyle geçer olmuştu, kitap okuyor ve başını her kaldırdığında annesinin orada oturduğunu görüyordu. Bazen ona bakmaktan kendini alamıyordu. Diğer kütüphaneciler tembelce otururken Annenin etrafında hep insanlar olurdu. Herkes bir şekilde ona doğru sürükleniyordu. Her ne kadar konuşmalarda sessizlik hâkim olsa da Yana, annesinin etrafındaki enerjiyi hissedebiliyordu. Bir rock yıldızı gibiydi, sadece hayranları bağırmak yerine ona fısıldıyordu. Anne yine de sürekli Yana'yı gözetliyor, insanların arasından ona bakınıyordu, kızını görebilmek için sağa sola eğiliyor, hâlâ orada oturduğundan emin olmak istiyordu.

Bir keresinde Yana başını kaldırdığında Annenin yerinde olmadığını fark etmişti. Okuma odalarından birinde bir ziyaretçiyle olduğunu düşündü ama uzun süre ortalıkta görünmeyince

kalkıp onu aramaya koyuldu. Bütün bölümleri tek tek dolaştı ama onu bulamadı. Lavaboya girdi. Tuvaletlerden birinde annesini kendi kendine konuşurken duydu, belli belirsiz, neredeyse fısıltıyla, ama yine de ince kapının ardından onun kendi kendine tekrarladıklarını net bir şekilde duyabiliyordu: "Yalnız değilsin, yalnız değilsin."* Anne tekrar tekrar söyledi.

Yana hızla dışarı çıkıp yerine oturdu. Annesinden böyle bir şeyi ilk kez duyuyordu, ancak zamanla onun bu endişeli mırıldanışlarının sıklığını fark edecekti, o andan itibaren bunları hep duyar oldu. İnce duvarların arasından, kapalı kapıların ardından annesinin mırıltıları geldi. İlk başta tüm bunların ne anlama geldiğini anlamadı ve sormaya da cesaret edemedi. Ama sonra seslere alıştı, derinlerden gelen, artık ona tanıdık olan seslere. Anne işte böyleydi, bazen uzaklaşır, kendi kendine konuşur ve sonra dünyaya dönerdi.

Mutsuz muydu?

Yana, Annenin kaybolmasından önceki son günleri hatırlamaya çalışıyor. Yıllardır o anları hiç düşünmedi ama son yirmi dört saat içinde kendini tekrar tekrar orada buluyor. Olayların akışını yeniden canlandırmaya, daha önce fark etmediği şeyleri yakalamaya çalışıyor. Hayır, Anne-Baba arasındaki kavgalar şiddetlendiğinde bile Anne üzgün görünmezdi. Bağırışlardan birkaç dakika sonra bile rahatsızmış gibi durmazdı; Baba ise endişeyle volta atar, saatlerce kendini toparlayamazdı. Anne her olaydan sonra Yana'nın odasına gelip yatağının kenarına otururdu. Bir çeşit hasar kontrolü gibi. O anlar daima en güzel anlardı. Çünkü Anne, Yana'ya onu ne kadar sevdiğini söylerdi.

---

* You are not alone. (İng)

Anne kaybolmadan sadece birkaç hafta önce Anne ile Baba bir arkadaşlarına akşam yemeğine gidiyordu. Yana da hep olduğu gibi onlarlaydı. Onu orada bir kanepeye oturttular, önüne bir kâse şekerleme koyup televizyonda bir film açtılar. Yabancı bir evin tuhaf kokuları, mutfaktaki fayans duvarlardan yansıyarak tenekemsi seslere dönüşen konuşmalar. Yana, film bittiğinde yeni bir film koymalarını isteyecek kadar cesur değildi, oturup eve dönmek için beklemeye başladı, ama sonunda uyuyakaldı. Annenin onu hafifçe sallayıp kaldırmasıyla uyandı. Tüm lambalar üzerinde parlıyordu, tanımadığı insanlar başını okşuyor, boğuk sesleriyle, "Ah canım, nasıl da yorgun," diyordu.

Dış kapı açıldığında buz gibi bir soğuk geldi. Takside annesinin göğsüne yaslanıp yağmurun sırılsıklam ettiği camlardan trafik ışıklarıyla sokak lambalarını seyretti. Her şeyi hatırlıyor, yürürlerken Anne-Babanın boğuk fısıltılarını, az önce birlikte yemek yiyip güldükleri çift hakkındaki gevezeliklerini, taksi şoförünün yanlış yola girmesine Babanın öfkesini. Sonra Anne onu eve kadar taşımıştı. Kapıyı açtıkları an, Loser'ın oturma odasından fırlamasıyla parke zemine sürtünen partilerinin o tanıdık sesleri duyuldu. Anne-Baba dizlerinin üzerinde çöküp küçük yaratığın kendilerini alt etmesine izin verdiler. Loser, önce Anneye, sonra Babaya, sonra tekrar Anneye zıpladı.

"Sırayla merhaba diyor," dedi Baba sevinçle. "Çok demokratik."

Anne boğuk bir çığlık attı. Birkaç adım uzaklaşarak, "Artık dayanamıyorum," diye bağırdı.

"Yine ne var?" diye sordu Baba.

"Eve her geldiğimizde... Her seferinde..."

"Ne?"

"Loser'ın demokratik olduğunu söylüyorsun. Bunu daha kaç kere söyleyebilirsin? Kafayı yiyeceğim."

Anne banyoya gitti, kapıyı kapatıp kilitledi. Baba hâlâ koridorda duruyordu, Yana aşağılanma ve öfkenin onda o an nasıl iç içe geçtiğini görebiliyordu. Sonra Baba harekete geçti. Hızlı adımlarla banyoya gidip kapıyı çekiştirdi.

"Aç kapıyı!" diye bağırdı.

Kapıya vurdu, vurdu, artık Yana bunun kötü bitecek bir şeyin başlangıcı olduğunu biliyordu. Baba kapıyı öyle sert yumrukluyordu ki Loser korkup kaçtı, sonunda Anne kilidi açmak zorunda kaldı.

"Bu seni nasıl bu kadar rahatsız edebilir?" diye bağırdı Baba. "Senin için nasıl bu kadar korkunç olabilir?"

Böylece kavga başladı. Yana telaşla küçük misafir banyosuna gidip dişlerini fırçaladı, ardından lavaboyu doldurdu, ellerini sabunla yıkarken su, süt gibi bembeyazdı. Dışarıda Anne-Babanın tartışması şiddetlenerek kendine has bir hal almış, artık mesele Loser olmaktan çıkmıştı, o yalnızca daha büyük bir şeyin, önemsiz tetikleyicisiydi; daire sesleriyle çınlıyordu. Yana odasına gitti, yatağına uzanıp sesleri dinledi. Anne-Baba kavga ettiğinde, orada duyduklarının kapana kısılmış birilerinin yardım çığlığı olduğunu farz ederdi çoğu zaman, bir yerde kilitli kalmış ve umutsuzca kaçmak isteyen bir adam ve bir kadın. Daha sonra sessizleştiklerinde artık pes ettiklerini, kimsenin onları kurtarmaya gelmeyeceğini anladıklarını hayal etti. Yerdeki uzun gölgelerden hoşlanmadığı için odasındaki tüm ışıkları açmıştı, tavana bakarak uzanıyordu. Bağırışlar gitgide azaldı ve nihayet sustular. Farklı odalarda dolaştıklarını duydu. Sonra kapısı çalındı, Anne gelmişti. Yatağın kenarına

çöktü, hiçbir şey söylemedi, sadece Yana'ya gülümseyerek orada oturdu, kızın alnına düşen birkaç tutam saçı geriye attı.

"Birbirinize hâlâ kızgın mısınız?" diye sordu Yana.

"Birazcık," Anne elini yatak örtüsünün üzerine gezdirdi. "Kavga etmemiz seni üzüyor mu?"

"Bilmiyorum," diye yanıtladı Yana. "Biraz..."

"Tüm bunları duymak zorunda kaldığın için kendimi çok kötü hissediyorum."

Oda, perdedeki açıklıktan içeri giren araba farlarıyla aydınlanıyordu, gümüşten mızraklar tavanı yavaşça yarıyormuş da sonra kayboluyormuş gibi.

"Hiç âşık oldun mu?" diye sordu Anne.

"Bilmiyorum," dedi Yana.

"Bilmiyor musun? Hiçbir oğlanı düşündüğünde içinin pır pır ettiğini hissetmedin mi?"

"Bilmiyorum. Bunu konuşmak istediğimi pek sanmıyorum."

"Ama bana söyleyebilirsin tatlım. Ben senin annenim. Kimseye söylemem, söz veriyorum."

Yana tereddüt etti. "Kimseye söylemeyeceğim," dedi Anne tekrar. "Anlat bana."

"Sınıftan bir çocuk var, bazen onu düşünüyorum."

"Ne düşünüyorsun mesela?"

"Bir yatakta yan yana uzandığımızı hayal ediyorum."

"Ne güzel," dedi Anne. "Başka?"

"Hepsi bu kadar. Sadece uzanıyoruz."

"Harika. Küçükken aşk bu olmalı." Gülümsedi ama adeta üzgün görünüyordu. "Birinin yanında uzandığını düşünüyorsun ve hepsi bu kadar. Fakat yaşlandıkça durum farklılaşıyor. Kötü oluyor demiyorum ama bir şekilde daha büyük ve ciddi bir hal alıyor. Her şeyin bir yükü var. Ben mesela bazen tüm bu ciddiyet karşısında ne yapacağımı bilmiyorum. Senin gibi olmak isterdim bazen, bir erkeğin yanında sadece uzanmayı düşlemek isterdim."

Anne yatağa, onun yanına uzandı, ikisi de tavana bakıyordu şimdi.

"Küçükken tavşanlarını satın alacağımız bir ailenin evine gitmiştik," dedi Anne. "Evde benden birkaç yaş büyük bir oğlan vardı. Tavşan onundu, sanırım ondan sıkılmıştı. Gittiğimizde, yatağında yatmış çizgi roman okuyordu. Çok az konuştuk. Ama yine de sonradan onu düşünmeden edemedim. Hatta hâlâ gözümün önünde canlandırabiliyorum."

"Ona âşık mı olmuştun?" diye sordu Yana.

"Hayır, âşık oldum sayılmaz. Ama belki de bir yatakta onun yanına uzanmak istedim."

Yana güldü.

Birden alnının soğuduğunu hissetti, çünkü annesine itiraf etmişti, ama göğsü sıcacık oldu, çünkü annesiyle büyük bir sırrı paylaşmıştı.

Anne-Babasının kavgasının bitmediğini, yakında yeniden başlayabileceğini biliyordu; sanki Anne, Yana'nın yatağında durmuş soluklanıyordu, çünkü olduğu yerde kalmış, kalkmak için hiçbir harekette bulunmamıştı. O an Yana'nındı Anne, kısa bir süreliğine. Bir şeylerin yarıda kalacağından, Annenin

başka bir şey düşünüp de kalkıp gideceğinden korktuğu için yerinden kımıldamadı.

"Büyüyünce ne olacaksın?"

"Bilmiyorum," dedi Yana. "Belki bir aşçı olurum."

"Peki öyleyse" dedi Anne de. "Ben de çalıştığın restorana gelip her seferinde yemeklerden şikâyet eder ve aşçıyla görüşmek istediğimi söylerim."

Başını Yana'nın karnına doğru eğip burnunu göbeğine dayadı. Yana da Annenin kulaklarından tuttu. Anne başını kaldırdığında yeni uyanmış gibi görünüyordu, saçları karışıp kabarmıştı. Sonra yine indirdi başını. Yana gıdıklanmaktan artık haykırıyor, kendini kurtarmaya çalışıyordu. Anne doğrulup öne eğilerek fısıldadı: "Gel hadi, kaçıp dondurma yemeye gidelim."

"Ama dişlerimi fırçaladım."

"Boş ver şimdi," dedi Anne.

Yataktan kalktıklarında bir an bu düşünce gerçek dışı geldi. Gecenin bir yarısı dışarı mı çıkıyorlardı?

Anne işaret parmaklarını dudaklarına götürdü, koridora geçip ayakkabılarını giydiler. Tam dışarı çıkmak için evin kapısını açarlarken mutfağın eşiğinde birden Baba belirdi.

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Biraz dışarı çıkacağız," dedi Anne kısaca.

"Saat on bir buçuk," dedi Baba. "Çocukla çıkmak için çok geç."

Fakat Anne, Yana'yı merdivenlere doğru itekleyerek büyük bir gürültüyle kapıyı kapatıp keyifle bir kahkaha attı. Yana'nın kalbi montunun altında küt küt çarpıyordu, aynı anda hem mutluydu hem de korkuyordu. Ara sıra garip sesler çıkaran asansör o an her zamankinden daha fazla takırdıyordu, sanki o da itiraz ediyor, o bile çok saatin geç olduğunu düşünüyordu. Aşağı inerlerken tavandaki ışıktan Annenin gözleri kararmıştı, endişeli görünüyordu. Belki de pişman olmuştu.

Gece olmasına rağmen şehir capcanlıydı. Yeni kapanmış barların önünde gençler amaçsızca dolanıyordu. Birbirlerini tekmeleyen bir grup adamın yanından geçtiler. Yana, bunun şaka mı, yoksa ciddi mi olduğunu anlamadı. Anne hep onun elini tuttu, avucu sıcak ve nemliydi. "İşte oraya gidiyoruz," dedi, caddenin ilerisindeki McDonald's tabelasını göstererek. Yana yavaşladı.

"Babam orada yemek yiyemeyeceğimi söylüyor."

"Saçmalığın daniskası. Böyle hayat mı olur?"

İçeri girdiklerinde endişelenmişti. Babanın McDonald's'ın yanından geçerlerken, "İşte buralar insanları hep şişmanlatan yerler," dediği onca anı hatırladı.

Gecenin hengâmesine karıştılar, Anne bu kaosun içinde kendini evinde gibi hissediyordu, sanki daha önce tüm bunları binlerce kez görmüştü, en ufak bir şaşırma emaresi yoktu halinde.

Ekstra karamel soslu en büyük dondurmadan sipariş etti, aynısından kendine de aldı, dışarıda olup biteni izleyebilecekleri pencere kenarında bir masaya oturdular. Stockholm gecesiyle aralarında sadece ince bir cam vardı. Yana yavaşça dondurmasını yiyordu. Anne bir süre tüm dikkatini vererek

kasadan aldığı birkaç pipeti birbirine bağladı. Ne yaptığını anlatmadı, sadece bunun bir hediye olduğunu söyledi. Bir süre sonra işini bitirip kolyeyi Yana'nın başına geçirdi. Bir tane de kendisi için yapması gerektiği aklına geldi, böylece ikisinde de aynı kolyeden olacaktı ve herkes onların birbirine ait olduğunu görebilecekti. Büyük bir konsantrasyonla pipetlerden bir kolye daha yaptı.

"Büyükbabanı, yani babamı hatırlıyor musun?" diye sordu. "Öldüğünde sen çok küçüktün."

"Hatırlıyorum. Gözlerini küçücük gösteren gözlükleri vardı."

"Aynen öyle."

"Bir keresinde bana bir tüy vermişti."

"Evet, hakkında bir sürü hikâye anlattığı bir kartal tüyü."

"İyi biriydi," dedi Yana.

"Çabaladı. Ama bazen gözleri sadece kartalları görüyormuş da bana bakmayı unutuyormuş gibi geliyordu. Altmış yaşına bastığı zamanı hatırlıyorum. Ona bir pasta götürmüştüm. İlk kez o zaman aramızda gerçek bir sohbet geçti. 'Hayattaki en önemli şey sence ne?' diye sordum. Biliyor musun ne dedi? 'Özgürlük.' Bunu duymak beni gerçekten üzdü. Çünkü hayattaki en önemli şeyin ben olduğumu söyleyeceğini sanıyordum."

Anne susmuştu, fastfood restoranından yükselen sesler devreye girdi, kırılmış buzları takırdatan bir makine ve soğutucuların gelip giden uğultusu. Yana ellerine baktı. Biri oturdukları masaya tuz dökmüştü, kırmızının üzerinde açıkça görünüyordu ve onlardan hemen önceki müşteriden birkaç patates kızartması kalmıştı.

Anne, "Peki sen benim hayatımdaki en önemli şeyin ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu.

"Hayır," dedi Yana.

Gülümseyerek ona baktı Anne, şimdi Yana da gülümsüyordu.

"Tahmin et."

"Ben miyim?"

"Evet!"

Bir güç işareti anlamında ellerini havaya kaldırıp yumruk yaptı. Sonra masanın üzerinden ona elini uzattı, Yana da tuttu.

"Ne olursa olsun, seni asla terk etmeyeceğim," dedi Anne. "Sonsuza dek sen ve ben olacağız."

Yana saatine bakıyor; istasyona yaklaştıkça zaman küçülüp yok oluyor adeta. Pencerenin öte yanından İsveç geçiyor. Işıltılı göller beliriyor, üzerlerinde rüzgâr estiğinde üşüyormuş gibi görünüyorlar, sanki tüyleri diken diken oluyor. Neden hiç seyahat etmedi bunca zaman? Tüm hayatını evinde geçirdi; özlediği her şey şimdi pencerenin önünden geçip gidiyor.

Hayatının böyle olması gerekmiyordu. Annesinin McDonald's'ta onu asla terk etmeyeceğine söz verdiği o gece hayal ettiği şey bu değildi.

Soğuk dondurmanın beynini nasıl sızlattığını, bittiğinde Annenin seslendiğini hatırlıyor: "Bir tane daha alalım!"

"Hayır, istemiyorum."

"Evet evet, bir tane daha!"

Anne kasaya gitmek için ayaklanmıştı bile.

"Canım daha fazla yemek istemiyor anne."

Bunun üzerine Anne tekrar yerine oturmuştu. Sonra telefonuna bir mesaj geldi, telefonunu bulmak için montunun ceplerini karıştırdı. Yüzü ekranın parlaklığıyla aydınlandı. Gülümsedi, hızla yanıt verdi, gelecek mesajı bekledi, sonra tekrar yazdı.

Bir süre sonra telefonu bırakıp montunun cebine geri koydu.

"Kimdi o?" diye sordu Yana.

"Baban."

"Ne yazmış?"

"Çok tatlı şeyler," dedi. "Barışmak istiyor."

Kalkıp ışıltılı cadde boyunca yeniden el ele yürüdüler. Eve vardıklarında Baba ışıkları kapatmıştı, sadece mutfaktan sarı bir ışık geliyordu. Bir mum yakmış, mutfak masasına bir meze sofrası hazırlamıştı. Anne, Yana'yı odasına götürüp yatırdı.

"Üzerini tam bir anne gibi örteyim," dedi, yorganı kızın altına sıkıştırıp onu öyle bir sardı ki, adeta vücudunun hatları çıktı ortaya.

"Hayatımdaki en önemli şeyim neymiş benim?" diye sordu.

"Ben," diye yanıtladı Yana.

Anne yine bir güç işareti anlamında yumruğunu sıkıp havaya kaldırdı. Sonra ışıkları teker teker kapatıp odadan çıktı. Yana karanlıkta yatarken tıpalı şişenin açıldığını duydu ve mutfaktan gelen fısıltı şeklinde konuşmaları. Duman kokusu aldı, Anne sigara içiyordu. Konuşuyorlardı, ne söylediklerini anlamıyordu ama nazik ve sıcak bir konuşma olduğunu söyleyebilirdi. Araları düzelmişti. Sesler birden daha da alçaldı, belli belirsiz mırıltılara dönüştü. Bir şey onu meraklandırdı, bir

kıkırdama ve uzun bir sessizlik. Kalkıp yavaşça yatak odasının kapısını açtı. Sessizce karanlık koridorda durdu.

"Peki kimmiş?" Babanın fısıldadığını işitti. Biri şarapları tazeledi. Babanın kadehindeki içkiyi birkaç kez döndürmesinin ve kadeh tabanının ahşap masaya sürtünmesinin o tanıdık sesi.

"Yanında uzandığı kimmiş?" diye sordu Baba.

"Bilmiyorum," diye yanıtladı Anne. "Sınıfından bir çocuk olduğunu söyledi sadece."

10. Bölüm
Oskar

Midesinde hafif bir kıpırdanma başlıyor. Cep telefonunu 2G üzerinden internete bağlamak için defalarca uğraşıyor ancak hat sürekli kopuyor ve tarayıcı habire hata veriyor. Stockholm'den ayrıldıklarından beri bir kez bile bağlanmayı başaramadı. Tek başına, bu trende kapana kısıldı, artık tamamen onun kontrolü altında. Orada olmak istemiyor, eve gitmek istiyor, dolayısıyla trenin istemediği yöne gitmesi devamlı bir kışkırtma ve bunun nerede noktalanacağını çok iyi biliyor. Bugünlerde kendini yeterince iyi tanıyor, belirtileri fark ediyor. Yakında patlayıp durumu daha da kötüleştirecek bir şey söyleyecek.

Birkaç hafta boyunca bir terapiste gitti; terapistin gündemi, öfke anında yapmasını istediği egzersizlerle doluydu. İçini karanlık sardığında yapması için ona bir düşünce egzersizi önerdi: Yazın şiddetli sağanaktan sonra bakımsız bir toprak yolda yürüdüğünü hayal edecekti. Yol, geçmesi gereken derin su birikintileriyle dolu olacaktı. Önüne bir su birikintisi çıktığında durup şöyle düşünecekti: "Ayy, bir su birikintisi," ve sonra etrafından dolaşmaya karar verecekti.

Terapist, Oskar'dan, kendini tamamen sakin hissettiği, hiçbir şeyin onu rahatsız edemeyeceği bir yer söylemesini istemiş ve Oskar'ın yanıtı hemen Stockholm takımadaları olmuştu. Arabasıyla dar asfalt yollarda ilerler, deniz iki yanda da bir görünüp bir kaybolurdu. Bunu saatlerce yapabilirdi. Emlakçılık eğitimini tamamladıktan sonra, takımadalarda ev pazarlayan küçük bir emlak acentesine iş başvurusunda bulunmuştu. İşe girdiğinden beri günlerini arabasında, montunun cebinde ağır anahtarlıklar ve yolcu koltuğunda bir yığın broşürle geçiriyordu. Evleri kendi eviymiş gibi gösteriyordu. Orada bir yazlık ev almaya gücünün asla yetmeyeceğini biliyordu ama aslında buna ihtiyacı da yoktu. Bu kadarı da yeterli, günde en az bir kez, genellikle de adalarda, yerleşim bölgelerinden uzakta denize bakan bir eve doğru ormanda ilerlerken çılgınca, neredeyse de çaresiz bir enerjiyle bir farkındalık geliyordu: Oraya ait olduğunu hissediyor, orada olması gerektiğini, masmavi deniz, güneşten ağarmış iskeleler, kuru iğne yapraklı ağaçlar –her şey neredeyse içgüdüsel biçimde o kadar tanıdıktı ki, başka bir hayatta burada yaşamış olması gerektiğini hissediyordu. O adalarda huzurluydu; akşam eve her döndüğünde büyü bozuluyor, dünya yine güvensiz bir yer haline geliyor.

İlk adım, onu öfkeye sürükleme riski taşıyan şeylerin farkına varmaktı. Şu an onları belirlemek hiç de zor değil. Gitmek istemediği bir yere sürükleniyor, onu oraya gitmeye zorlayan Harriet ona nedenini bile söylemiyor. Harriet'ın babası Bo ile yaptığı bir yolculukta kesin bir şey olmuştur ve bu o kadar önemlidir ki şimdi Harriet onu kendisiyle gelmeye bu yüzden zorluyordur. Elbette Bo da işin içinde. Hep Bo. Harriet annesi hakkında tek kelime etmek istemez ama Bo hakkında saatlerce kafa ütüleyebilirdi. Harriet'ın hayatından bu kadar uzak olan bu adam onu hâlâ derinden etkiliyor. Hemen hemen hiç

görüşmediler oysaki. Ama o hep var, konu ondan açıldığında Harriet'ın gözlerinde endişeli bir parıltı beliriyor.

Oskar, Harriet'la birlikteliklerinin ilk yıllarında Bo'yla bir kez olsun karşılaşmadı; Harriet'ın hayatının bir parçası kesinlikle değildi. Oskar, babasını onun anlattığı hikâyeler aracılığıyla tanımıştı. Bo ile ilk karşılaşması evlerinin merdiven boşluğunda oldu. Bir pazar günüydü ve Yana yeni doğmuştu. Oskar Kiracılar Birliği'nin bakımsız saunasını kullanmak üzere bodruma iniyordu. Sauna bölümünün kapısına biri SPA yazan bir tabela asmıştı. O da bir defasında yanında bir keçeli kalem götürüp kelimenin başına ve sonuna tırnak işareti koymuştu: "SPA". Düzeltisini görmek ruh haline her zaman iyi geliyordu. O gün sabahlığını giymiş, daireden o kadar hızlı çıkmıştı ki neredeyse Bo'ya çarpacaktı. Onun Harriet'ın babası olduğunu hemen anladı. Büyük kamera çantaları, kitaplıktaki bir fotoğraftan tanıdığı küçücük gözler: Bo ve Harriet bir fastfood restoranında oturuyor. Uzun zamandır mı kapıdaydı? Neden zili çalmamıştı? Harriet'a seslendi, o da telaşlı ve şaşkın bir halde koşarak geldi.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu kadın.

"Birkaç bina ötede çekimim vardı," dedi Bo. "İşim erken bitti, gelip bir merhaba demek istedim."

"Oskar da tam saunaya gidiyordu," dedi. "Belki sen de ona katılmak istersin?"

"Saunaya gitmeyebilirim," dedi Oskar.

"Hayır," dedi Harriet. "Babam saunaya bayılır, değil mi baba?"

"Sauna mı?" dedi Bo, kamera çantalarını daireye taşırken yüzünü buruşturdu. Bu teklif Oskar'ı şaşırtmıştı, Harriet'ın

neyin peşinde olduğunu anlamadı. Bunda gariplik olmadığını anlaması için birkaç yıl geçmesi gerekecekti, çünkü Bo'nun Oskar'ı, Oskar'ın da Bo'yu sevmesini sağlamak her zaman en büyük hedefiydi.

"Elbette saunaya gidebilirim," dedi Bo.

Oskar ve Bo sessizce merdivenlerden bodruma indiler, dikkatle açılması gereken kapı üstüne kapı, parmaklıkların ardındaki tüm o ıvır zıvırı korumak için bir sürü gereksiz kilit.

Kapıya geldiklerinde Oskar, "O tırnak işaretlerini koyan benim," dedi. Bo tabelaya baktı, sonra içeri girdiler. Kıyafetlerini çıkarıp en üstteki banka oturdular.

"Ne çekimindeydin?" diye sordu Oskar.

"Bir köpek maması reklamı içindi," dedi Bo sıcak taşların üzerine bir tas su dökerken. Onun saunada hemen işin başına geçme rahatlığı karşısında şaşkına döndü Oskar, burası onun saunasıymış da Oskar misafiriymiş gibi. "Fotoğrafını çekmemin istendiği üç köpek vardı, stüdyoya girdiğimde havlamaları duyuluyordu, bir odaya kapatılmışlardı, sorunun ne olduğunu sorduğumda köpekleri iki gün boyunca aç bıraktıklarını söylediler.

"Neden?" diye sordu Oskar.

"Çekim sırasında kendilerini köpek mamasının üzerine atsınlar diye, böylece fotoğrafları gören insanlar mamaların ne kadar harika olduğunu düşüneceklerdi."

"Lanet olsun."

"Sonra köpekleri nasıl kımıldayamayacakları vaziyette tuttuklarını ve ağızlarına bir tür şurup koyduklarını gördüm. Köpekler çılgına dönmüştü, şuruptan kurtulmaya çalışıyorlardı,

panikle dudaklarını yalıyorlardı. Ekibin tüm bunları yapma nedeni, dudaklarını yalatarak yediklerinden zevk alıyorlarmış gibi görünmelerini sağlamaktı."

"İğrenç," dedi Oskar.

"Eşyalarımı toplayıp çıktım oradan. Böyle insanlarla çalışamam."

Oskar, Bo'ya çekingen bir bakış attı. Yaşlı adam sıcaktan gözlerini kapatıp ahşap duvara yaslanmıştı, rahat görünüyordu ama tetikte, öfkeli ve patlamaya hazırdı. Kolunda büyük bir kartal dövmesi vardı, uzun zaman önce yapılmış olmalıydı, boya deri üzerinde çoktan dağılmıştı, onu agresif ve tehlikeli kılan cinsel organı dışında vücudu tamamen tüysüzdü, penisi çelik bir yünle korunuyordu sanki. Hemen terlemeye başlamıştı, zayıf sarı ışıkta tüm vücudu parlıyordu. Oskar'ın sadece ara sıra, Harriet'ın çocukluğuna dair anıların belirsiz kesitlerinde adını duyduğu adam işte oradaydı. Konuşmasında kopuk bir şeyler vardı; Harriet'ın Vasagatan'daki barda onu sevdiğini söylemek için aradığı zamandan hatırladığı bir durumdu bu. Titrek bir sesin tam tersi gibiydi, ara ara karanlığın içinden canlı ve keskin bir tonda duyuluyordu. Ama Bo pek konuşkan değildi. Gözleri kapalı, sessizce oturuyordu. Bir süre öne eğilerek oturdu, sonra geriye yaslandığında boynuna taktığı metal haçın göğsüne çarpmasıyla bir çığlık attı. Ama öylece oturmaya devam etti, haçı çıkarmadı, acıdan kaçınmak için hiçbir şey yapmadı.

Eve döndüklerinde Harriet bebek arabasında uyuyan Yana'yı getirdi. Bo bakıp gülümsedi, "Çok güzel," dedi montunu çıkarırken. "Sanırım birazdan uyanır," dedi Harriet. "O zaman onu kucağına alabilirsin."

Harriet ona bir kadeh şarap ikram etti ama Bo elini sürmedi. Oskar, akşam yemeği için kırmızı şarap soslu tavuk hazırlığı yaparken bir yandan da Bo'nun evin içinde dolaşmasını izliyordu. Hareketleri yavaş ama netti. Sanki her an enerji depoluyor, büyük çaba gerektirecek bir şey için güç topluyordu. Botları büyüktü ama ses çıkarmıyordu, Oskar nereye gittiğini görmek için sürekli başını sostan kaldırıp bakmak zorunda kalıyordu. Birden kitaplığın yanında durup kitaplara bakmaya başladı.

"Baba!" diye seslendi Harriet. "Oskar'a sos için yardım edemez misin?"

"Yardıma ihtiyacım yok," dedi Oskar.

"Ama hiçbir zaman doğru yapmıyorsun, babamın kırmızı şarap sosunun üstüne tanımam."

Bo aniden yanında belirdi, dikkatle tencerenin içine bakıyordu. Bir kepçe alıp sosu yavaşça karıştırdı. Tadına baktı.

"Daha fazla tavuk suyu var mı?" diye sordu. Oskar buzdolabından bir şişe çıkarıp uzattı. Bo şişeye bakıp gülümsedi, sonra onu tezgâha koydu: "Gerçek malzeme kullanmalısın." Yavaşça karıştırarak sosu kontrol ediyordu. Baharat rafına gidip parmaklarını kavanozların üzerinde gezdirdi.

"Ne arıyorsun?" diye sordu Oskar.

Cevap vermedi ama kekiği bulunca tencerenin başına döndü. Sos artık Bo'ya emanetti, Oskar sadece bir seyirciydi.

Yemek sessizce yendi; Oskar, Harriet'ı masanın karşısında, bir keman teli gibi gergin, yemeğinin üzerine eğilmiş izlerken ona karşı şefkat hissetti. Arada bir peçeteyle ağzını siliyordu, dudaklarında hep hafif bir tebessüm vardı. Sanki birkaç diyaloğun anlaşmazlıkla dolu olduğu çok uzun ve dokunaklı

bir filmin sonuna gelmişti. Bo bu sessizlikten hiç rahatsız olmuşa benzemiyordu, çatal bıçak sesleri, tuzu uzatmaya dair mırıldanmalar arasında öylece oturdu, tavuğunu bitirdiğinde biraz daha sos aldı tabağına.

"Geçen gün Amelia'yı gördüm," dedi Harriet.

"Öyle mi?" Bo, ağzında çatal donakaldı. "Onu nerede gördün?"

"Havuzda, yoksa... evet, evet ya, oydu."

Bo çatalıyla bıçağını masaya bıraktı.

"Yoksa derken?"

"Havuzda yüzdükten sonra duş alıyordum, yanımdaki kadının meme ucunun olmadığını fark ettim."

"Onunla konuştun mu?"

"Fırsat olmadı, çok şaşırdım. Beni fark etmeden soyunma odasına gitti."

"Kesin o muydu?"

"Tam olarak hayal ettiğim gibi görünüyordu."

Bo çatalını tekrar eline aldı, tabağa bir patates koyup çatalı patatese sapladı.

"Bu, o olduğu anlamına gelmez."

"Hayır, ama onu tanıdım."

"Stockholm'de bile yaşamıyor," dedi Bo.

"Baba!" Harriet bağırdı. "O Amelia'ydı, kendi kardeşimi tanıyabilirim."

Gözleri doldu, başını eğince siyah saçları boynunun etrafına döküldü bir perde gibi. Yüzünü ellerinin arasına aldı.

"Ufaklık," dedi Baba.

Harriet da, "Ufaklık," diye cevap verdi.

Oskar için Harriet'ın kardeşi Amelia hep bir muammaydı. Harriet bazen ondan ve boşanma öncesi birlikte geçirdikleri ilk çocukluk anılarından bahsederdi. Ancak sonrasında ne olduğunu hiç öğrenemedi Oskar, sadece boşanma sırasında ayrıldıklarını ve ardından iletişimin tamamen koptuğunu biliyordu. Harriet, Amelia'yla ve neden hâlâ görüşmedikleriyle ilgili konuşmak istemiyordu. Oskar, annesinin adını da bir kez olsun andığını duymamıştı. En başta, o bardaki tek sefer hariç ama. Onun canavar olduğunu söylediği zaman.

Yemekten sonra şöminenin önündeki küçük kanepeye geçtiler. Bo sepetten birkaç kütük çıkarıp bunları ateş yakmak için şömineye attı. Oskar tutuşturmak için gidip gazete getirmeyi teklif etti. Hayır, buna gerek yoktu, Bo kâğıt olmadan da yakabilirdi. Odunlar tutuştuğunda şömineden küçük, parlak kıvılcımlar saçılmaya başladı. Bo kıvılcımlara dikkat kesilmişti, taş zeminde kaybolunca kadar onlardan gözünü ayırmadı. "Ladin," dedi Bo, "ladin kütükleri ateş için iyi değildir."

Kahve içtiler sonra, gece uzadı. Oskar, Bo'nun Harriet üzerindeki gücünü merakla gözlemledi. Daha önce hiç karşılaşmadığı bir enerjiydi bu: Çevresi üzerinde böylesine olumsuz bir etki yaratma yeteneği. Sessizlik hâlâ boğuculuğunu koruyordu, artık kızıl bir parıltıya dönüşerek sönmeye yüz tutmuş ateş karşısında uzun süre hiçbir şey konuşulmadı. Harriet müzik setine yöneldi, Lou Reed'in "Perfect Day" şarkısının ilk notaları çalarken geri geldi, şarkıya eşlik ediyordu. Bir parça

odun alıp közün içine koydu. Sonra ateşin üzerine eğilmiş halde olduğu yerde kaldı, poposunu odaya doğru uzattı, ne yapıyordu acaba? Ardından kalçalarını müzikle birlikte yavaşça hareket ettirmeye başladı, ellerini iki yanına koydu. Dönüp babasına baktı, Bo sessizce kızını seyrediyordu. Oskar o kadar gerilmişti ki gülmeye başladı. Harriet babasına yaklaştı, bu bir düelloydu, Oskar artık daha yüksek sesle, daha güçlü gülüyordu ve ateşteki taze odun odaya seri uyarı atışları yağdırıyordu.

Bu olaya sık sık güldüler, bazen yalnız kaldıklarında Bo'nun o loş dairedeki tepkilerini, gözlüklerinde dans eden alevleri ve durumu anlamaya çalışırkenki sabit bakışlarını hatırlayarak eğlendiler. Ama ilişkilerindeki diğer pek çok şey gibi bu konuda da gerçek anlamda hiç konuşmadılar. Harriet başına gelen şeyler hakkında konuşmayı severdi, geçmişe takıntılıydı, ama sadece kendi seçtiği kısımlar dahilinde.

Tren İsveç boyunca ilerliyor. Harriet koltuğa gömülmüş, neredeyse uzanmış. İkiz Kuleler'le ilgili haberlerin hemen yanında, utanmadan Justin Timberlake'le Britney Spears ilişkisi hakkında haberler yayınlayan bir dergi okuyor. Oskar telefonunu çıkarıyor, bağlantı hâlâ yok. Bir süre Yılan oynuyor ama sonra tahammül edemeyerek telefonunu bırakıyor. Saatine bakıyor, üç saattir yoldalar.

"Ne zaman varacağız?" diye soruyor.

"Bilmiyorum." Harriet dergisinden başını kaldırıyor. "Galiba bir saat daha var."

"Bir saat mi?"

Masaya bakıyor. "Ay, bir su birikintisi." Hızla elinin üstünü kaşıyor.

"Yana bebekken," diyor. "Babanın önünde o tuhaf erotik dansı yaptığın zamanı hatırlıyor musun?"

Harriet gülüyor, masaya eğilip ona bakıyor. "Evet, hatırlıyorum."

"Bunu neden yaptın?"

"Efendim?"

"Sadece neden yaptığını merak ediyorum."

Harriet arkasına yaslanıyor, gülümsemesi yavaşça kayboluyor. Tırnaklarını inceliyor.

"Anlamak o kadar da zor değil," diyor. "Sadece beni görmesini istedim."

Oskar başını sallıyor. İtirafını beklenmedik bir şekilde samimi buluyor.

"O akşam babam eve döndükten sonra her şeyin yolunda gittiğini düşündüm," diyor. "O gecenin ilerleyen saatlerine kadar kendimi tuttum. Ama sonra mutfağa gidip saatlerce ağladım."

"Neden ağladın?"

"Çünkü Yana'ya hiç bakmadı. Gece boyunca ona bir kez bile bakmadı."

Oskar masanın üstünden onun elini tutuyor.

"Bunların hiçbirini hatırlamıyorum. Beni neden uyandırmadın?"

"İlgilenmezdin."

"Neden böyle düşünüyorsun?"

Harriet elini bırakıp omuz silkiyor.

"Baban gibi biriyle hiç tanışmadım," diyor Oskar. "Odadaki varlığı bile herkesi susturabiliyordu."

Harriet gülmeye başlıyor.

"Niye gülüyorsun?"

"Kimden bahsediyorsun, babamdan mı kendinden mi?"

"Ne demek istiyorsun?"

Harriet hiçbir şey söylemiyor, dışarı bakıyor. Oskar masanın üzerinden ona doğru eğiliyor.

"Bunu açıklayabilir misin?" diyor, ses tonunu daha da sertleştirerek.

Harriet da ona doğru eğiliyor, yaklaşıyor, alınları neredeyse birbirine değiyor.

"Kendini sadece bir kez göreceksin ve o an hayatının en mutlu ya da en acı anı olacak."

Oskar ayağa kalkıyor, tek kelime etmeden uzaklaşıyor. İki vagonun arasında duruyor, bir süre orada kalıyor, hiçbir şeyin sesi bastıramadığı ve trenin neredeyse insanı çıldırtacak kadar gürültülü olduğu boşlukta.

11. Bölüm
Harriet

Baba uzun zamandır yok. Harriet saatine bakıyor, saniye ibresi her hareket ettiğinde gözünü kırpması gerek, dakikada altmış kez gözünü kırpacak, birini kaçırırsa yeniden başlamalı. Baba ona kol saatini saati öğrenmesini istediği için vermişti, onda ne gibi sorunlar yaratacağını elbette bilemezdi. Akrep ve yelkovan belli bir yönü gösterdiğinde üzgün bir yüz ortaya çıkıyor, ona bakıp üzülüyor. Sayılar üşüşüyor, bazılarına bakamıyor bile. Gözleri ya da ağızları olanlar en kötüleri, 8 ve 9 gibi. Ve saate baktığı anda ortaya çıkan tüm o gereklilikler: Saymalar, göz kırpmalar ve saniye ibresi sona gelene kadar belirli bir sırayla farklı şeyler yapmalar. Aklında kimsenin bilmesini istemediği o kadar çok şey var ki. Mesela, gördüğü şeyler gözden kaybolmadan, içinden onun hakkında sevgi dolu bir düşünce geçmesi gerekiyor. Çoğu zaman bunu gizlice, kimse görmeden yapabiliyor ancak burada, her şeyin hızla geçtiği, evlerin ve tabelaların akıp gittiği trende, Babanın onun bir şeylerin peşinde olduğunu çoktan fark ettiğini düşünüyor. Tabii bedeniyle yapmak zorunda olduğu şeyleri saklamak daha da zor. Bir kez sağa baktığında sol için üzülüyor, o nedenle

sola da bakmak zorunda kalıyor. Sol elini iki kez kaldırırsa sağ elini de iki kez kaldırması gerekiyor. Bunu dengelemek için yapıyor, böylece vücudunun bölümleri arasında her şey adil dağılıyor. Yaptığı diğer şeyleriyse açıklayamıyor. Bazen ayağa kalkıp birkaç kez dönmesi, etrafına dikkatlice bakması gerekiyor; yoksa gerçekliğin değişeceğinden, içinden geçip başka bir yere yuvarlanacağından endişeleniyor. Babanın vagonda ona doğru yürüdüğünü görüyor, hemen tüm bunları yapmayı bırakıp saatini bluzunun koluna saklıyor.

Baba masaya bir tabak içinde bir dilim çikolatalı pastayla bir kutu Loranga koyuyor. Kendisi için de bir fincan kahve. "Lanet bir kuyruk vardı," diyor koltuğa gömülürken. Harriet pastadan bir ısırık alıyor, kremanın üzerindeki diş izlerini görüyor. Fare kemirmiş sanki, bakamıyor. Loranga'yı açıp bir yudum içiyor. Anne-Babasının boşanacaklarını söylemek için onu mutfağa çağırdıkları zamanı hatırlıyor. Ona kilerden içecek bir şeyler vermişlerdi. Harriet öksürmeye başlayıp burnundan fışkırtana dek kabarcıkları damağına doldurmuştu ama Baba yine de rahatsız olmamıştı bundan. "Sana söylememiz gereken bir şey var," demişti Anne, yüzünde Harriet'ın anlam veremediği o tuhaf ifadeyle.

"Seninle konuşmam gereken bir şey var," diyor şimdi de Baba, Harriet başını sallayıp pastayı kâğıt tabağa bırakıyor. "Ufaklık'a veda etmek için yoldayız ve birazdan orada olacağız, ancak trenden inmeden, hazır başlamışken birkaç şeye daha veda edebiliriz diye düşündüm."

Baba, Harriet'ın tepkisini bekliyor. Bir kondüktör geçiyor, şimdi de onun geçmesini bekliyor.

"Sırlara veda edebiliriz diye düşündüm."

Babanın gözlerine güneş geliyor, kıza bakabilmek için elini gözüne siper ediyor.

"Ne demek istediğimi anlıyor musun?" diye soruyor.

"Evet," diyor Harriet.

"Birbirimize karşı dürüst olmalıyız yani, değil mi?"

"Evet."

Harriet pastasını alıyor ve üzerinde diş izlerini görmek zorunda kalmamak için bu defa bir parçasını eliyle koparıyor.

"Birbirimize dürüstlükle cevaplamamız gereken sorular sormalıyız, diye düşündüm. Ben sana soracağım, sen de bana soracaksın. Ne dersin?"

"Tamam," diyor Harriet.

"O zaman ben başlıyorum." Baba kahvesinden bir yudum alıyor. "Şu an hangi kitabı okuyorsun?"

Harriet gülüyor, babasının gözlerinin içine bakmaya cesaret ediyor, onun da kendisine gülümsediğini görüyor.

"Çocuk İncili," diye yanıtlıyor.

"Pekâlâ," diyor Baba gülerek. "Tamam güzel, şimdi sıra sende."

Harriet pastasına bakıyor. "Şey..." diyor ve sonra sessizleşiyor. "Peki sen... hangi kitabı okuyorsun?"

"Şu an kitap okumuyorum," diye yanıtlıyor Baba. "Artık geceleri kitap okuyamıyorum. Okurken heyecanlanıyorum, sonra da uyuyamıyorum.

Harriet, "Çocuk İncili'ni okurken ben de heyecanlanıyorum," diyor. "Bazen biraz korkutucu oluyor."

Geçen gün Baba vermişti o kitabı. Harriet o zamandan beri her gece okuyordu. Sanki kitaptaki resimler ses çıkarıyordu, kitabı her açtığında son ses İncil'i duyuyordu: Çakılların üzerindeki sandaletlerin, çığlık atan insanların, bedenleri delip geçen mızrakların sesi. Tanrı her zaman görünmezdi ama insanlar onun gazabından kaçınmak için akıl almaz şeyler yaptıkça, o her yerdeydi. Örneğin İbrahim, sırf Tanrı'yı hoşnut etmek için oğlunu diri diri yakmak üzere zincire vurmuştu. Tanrı'nın bir gün, orada yaşayan herkesi öldürmek için yakmaya karar verdiği kötü bir şehrin hikâyesi... Sadece bir ailenin canı bağışlanacaktı, çünkü onlar iyi insanlardı. Tanrı yakmaya ve öldürmeye başladığında, onlara şehri terk etmeleri, can havliyle kaçmaları emredildi. Tanrı'nın kuralı şuydu: Koşarken kesinlikle arkalarına bakmayacaklardı. Ama anne kendine engel olamayarak Tanrı'nın şehre ne yaptığını görmek istedi ve arkasını döner dönmez katılaşıp taşa döndü, oracıkta öldü. Harriet bunun nedenini bir türlü anlayamadı. Ne garip bir kuraldı bu? Tanrı onu öldürmüştü... Nedeni ise arkasını dönmesiydi. Suçu tam olarak neydi?

En azından kendi suçu belliydi. Kardeşini ısırmış ve onun bedenini sonsuza dek mahvetmişti. O gün sırtını çite dayamış Babanın gelip onu almasını beklerken bir rahatlama hissetmişti. Çünkü en azından durum ortadaydı. Bir suç işlemişti ve bunun bedelini ödeyecekti. Günler, haftalar geçti, fakat hiçbir şey olmadı, ona hiçbir ceza verilmedi. Amelia'yı arayıp özür dilemek istedi ama Baba bunun iyi bir fikir olmadığını söyledi. O günden sonra birkaç kez Amelia ile konuşmak istedi ancak her seferinde hayır cevabı aldı. Çok geçmeden sessizliğin bizzat kendisinin bir ceza olduğunu fark etti. Olayın üzerinden bir yıl geçti ve hâlâ kardeşini görmüyor. Telefonda bile konuşmasına izin verilmiyor.

Harriet neredeyse her gün günlüğüne Amelia hakkında yazıp buluştuklarında neler yapacaklarının listesini çıkarıyor. Listedekiler hiçbir zaman yeni şeyler olmuyor, daha önce birlikte yaptıkları, onunla tekrar yapmak istediği şeyler. Aktiviteleri birden beşe kadar sıralıyor ve neredeyse her seferinde listenin en başında, "Yatağa uzanıp Amelia'nın sevdiği müzikleri dinlemek" yer alıyor.

Baba sıcak kahvesini dikkatlice yudumluyor, üst dudağını içeceğe değdirip bardağı yerine koyuyor.

"Tamam, soru sorma sırası bende," diyor Baba. "Bazen odana geldiğimde yastığının altına telaşla bir fotoğraf sakladığını fark ediyorum. Ne fotoğrafı o?"

"O..." kalbi küt küt atıyor. Kendisinde bir fotoğraf olduğunun Babanın gözünden kaçmadığını yeni öğreniyor. Yalan söylemeye de cesaret edemiyor, çünkü Baba söylediğinden daha fazlasını biliyor olabilir. "İkimizin fotoğrafı," diyor Harriet.

Babanın masasında bulmuştu onu, birlikte McDonald's'ta çekildikleri siyah beyaz bir fotoğraf. İkisinin de boynunda Annenin birbirine bağladığı pipetlerden yapılmış kolyeler vardı, birbirlerine sarılmış, bir şeye gülüyorlardı. Neyin bu kadar komik olduğunu hatırlamıyor. Harriet onu bir kitap ayracı olarak kullanıyor, her gece yatağına uzandıktan sonra ışıkları kapatmadan fotoğrafa bakıyor. Fotoğraf kâğıdı parlak, başucu lambasının ışığında parladıkça anı da sanki daha fazla altın rengine bürünüyor. Fotoğrafa doyamıyor, bakmadan yapamıyor.

"Peki neden saklıyorsun?" diye soruyor Baba.

"Bilmiyorum."

Baba gözlüklerini çıkarıp baş ve işaret parmaklarını şakaklarına bastırarak orta parmaklarıyla başının yanlarına yavaşça masaj yapıyor.

"O fotoğrafa istediğin kadar bakabileceğinin farkındasın, değil mi? Saklamana gerek yok."

"Hı hı."

"Peki öyleyse. Şimdi yine senin sıran."

"Ama benim sorum yok, baba."

"Mutlaka vardır. Her şeyi sorabilirsin."

Çikolatalı pasta artık çok ısınmış, masanın üzerinde güneş parlıyor, çikolata eriyip beyaz tabağa akmış. Bir parmağını çikolata sosuna daldırıp yalamak istiyor ama yapmıyor.

"Amelia'yı görmemi neden istemiyorsun?" Bunun tehlikeli bir soru olduğunu biliyor ama sordu bir kere.

"Öyle bir şey yok," diyor Baba. "Birbirinizi görmenizi çok istiyorum. Ben de görmek istiyorum Amelia'yı."

"Yani görüşmemizi istemeyen annem mi?"

"Boşanırken çok kavga ettik. Bir gün arayıp kendisinin Amelia'nın annesi, benimse senin baban olacağımı söyledi."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Ama bunun hep yanlış olduğunu düşündüm. Hiç kimse iki kardeşi birbirinden ya da ebeveynleri çocuklarından ayırma hakkına sahip değil. Bununla mücadele etmeyi denedim. Ama işte bir avukat bunun böyle olması yönünde karar verdi."

"Neye karar verdi yani?"

"Şey..." dedi Baba. "İkinizin ayrılmasına."

"Yani annem artık benim annem değil mi?"

"O her zaman senin annen olacak."

Boşanmayı izleyen günlerde, Anne ara sıra Harriet'ı arayıp nasıl olduğunu sormuştu fakat Amelia'yla iskelede kavga ettikten sonra ondan bir daha haber alamadı. Harriet, kardeşiyle iletişim kurabilmenin tek yolunun bu konuda gizlice hareket etmek olduğunu anladı. Babanın evde olmadığı o uzun öğleden sonralardan birinde, onun yatak odasına gitti. Masasında, üzerinde Annenin isminin yazılı olduğu bir zarf buldu. İçinde ona gönderilecek faturalar gördü. Babasının masasına oturup kardeşine bir mektup yazdı. Uzun bir mektuptu, görüşmedikleri bir yıl boyunca düşündüğü her şeyi anlatıyordu. Mektubu şöyle bitirdi: Özür dilerim. Sonra tekrar yazdı ama daha büyük harflerle ve keçeli kalemle kelimenin etrafına çizdiği bir kalple: ÖZÜR DİLERİM. Sonra günlüğünden, Amelia ile yapmak istediği şeylerin listesini çıkardığı tüm o sayfaları yırttı. Mektupla birlikte zarfa koyduğu, hayalleriyle dolu kâğıt parçaları... Babanın zarfın kalınlaştığını fark etmeyeceğini umarak zarfı yalayıp kapattı. Ertesi gün zarf Babanın masasında yoktu, böylece bekleyişi başladı. Ülkenin diğer ucundan beklenen haber önceki gün gelmişti. Harriet yatağında uzanmış Çocuk İncili'ni okuyordu, koridordaki telefonun çaldığını duydu. Evlerinde telefonun çalması alışıldık bir şey değildi, özellikle de bu kadar geç saatte. Babanın telefonu açıp her zaman yaptığı gibi sakin bir sesle telefon numarasını söyleyerek cevap verdiğini duydu. Ondan sonra konuşmaya pek katılmadı, sadece sessiz bir mırıldanma ve onu izleyen uzun sessizlikler. Telefonu kapattı, çok geçmeden eşikteydi. Harriet onun kızgın olduğunu anlayabiliyordu, burnundan

nefes alıyordu, gözleri daha da küçülmüştü, kabuklu bir deniz hayvanınınki gibi küçük ve siyah, ama sesi aynı sakinlikte.

"Ne yaptın sen?" dedi. "Sana kardeşinle iletişime geçmemeni söylemiştim."

"Geçmedim ki."

"Şimdi de yalan söylüyorsun. Annen aradı, Amelia'ya bir mektup yazıp onu fatura zarfının içine sakladığını söyledi. Seninle konuşmak istemediğini anlamalısın."

Oradan ayrıldı sonra. Harriet yatağında sırtüstü uzanmaya devam etti. Odanın karşısındaki Amelia'nın boş yatağına baktı. Kardeşinin bir zamanlar okuduğu kitap hâlâ komidinde duruyordu. Tuvalete gitmek üzere kısa bir an için dışarı çıkmış gibi ters çevrilmişti, hâlâ açıktı. Harriet, kardeşinin yatağının dayandığı duvardaki kendisinin hiç duymadığı sanatçıların posterlerini asmak için kullandığı yapıştırıcıdan kalan küçük yağ lekelerine baktı. Babanın yatmaya hazırlanırken çıkardığı sesleri dinledi. Orada uzanırken öncekilerden çok farklı şiddette endişeli hissetti kendini, çok yoğundu, nedenini bilemedi. Zihninin henüz kavrayamadığı bir şey yüzünden endişeleniyordu, kafasını biraz kurcalasa kısa sürede çözeceğini biliyordu, fakat olmadı, ne olduğunu asla anlayamadı.

Tren viraja giriyor ve masadaki nesneler hareketlenmeye başlıyor. Baba lenslerinden birinin yere yuvarlanmak üzere olduğunu fark etmiyor fakat Harriet onu yakalamak için hızla uzanıyor, Baba önce davranıp tam düşecekken yakalıyor. Kamera çantasını çıkarıp ağır lensi siyah bölmeye koyuyor. Harriet merceğin nasıl mükemmel şekilde oturduğunu, sırf orada olmak için üretildiğini, naylon yuvasına nasıl da nazikçe yerleştiğini izlemekten keyif alıyor.

"Sorma sırası bende," diyor Baba.

"Seni saçını çekerken görüyorum. Bazen yastığın üzerinde saç tutamları oluyor. Bunu neden yapıyorsun?"

"Bilmiyorum," diyor Harriet. "Acıtıyor ama aynı zamanda iyi hissettiriyor."

"Ah, tatlım..."

Yüzünü buruşturup pencereden dışarı bakan babasını izliyor.

"Kendine zarar vermek yok, anlıyor musun?"

Harriet başını sallıyor.

"Sana bunu yaptıran ne? Üzgün müsün?"

Cevap veremiyor. Önündeki yarısı yenmiş pastaya bakıyor.

"Amelia'ya olanlar için mi üzgünsün?"

"Amelia'yı her düşündüğümde üzülüyorum," diye yanıtlıyor. "İskelede olanlar için ona üzgün olduğumu söylemek istiyorum."

"Ne oldu?"

Harriet cevap vermiyor. İstese bile bunu anlatabilir mi? Olayın üzerinden bir yıldan fazla zaman geçti, hafızası bulanıklaştı, bazı kısımlar yavaş yavaş siliniyor. Hâlâ tam anlamıyla hatırlayabildiği şeyler var ama. Amelia'yı ısırdığında ve derisi vücudundan ayrıldığında, sanki biri ıslak bir bezi çekip de koparıyormuş gibi ses çıkmıştı.

"Amelia sana ne dedi?" diye soruyor Baba. "O iskelede ne oldu? Neden bu kadar öfkelendin?"

Harriet yere bakıyor, bir tutam saç yakalayıp onları parmaklarına doluyor, göz kapakları yanıp acıyor, dudaklarını sertçe birbirine bastırıyor.

"Hatırlamıyorum baba."

Babasıyla göz göze geliyor, bu defa gözlerini kaçırmıyor. Çünkü hayatının nasıl olacağını biliyor, güçlü olmak zorunda. O kaçan bir kız, her an hareket halinde olmalı, olanlar hakkında düşünmemeli. Asla arkasına dönüp bakmamalı, yoksa taşa dönecek.

12. Bölüm
Yana

İlk kez Gotland'a yapılan bir lise gezisi sırasında uçağa binmişti. Uçak küçüktü, sadece kırk koltuğu vardı, herkes başını eğerek yürümek zorunda kalmıştı. Yerine oturdu. Kalkıştan hemen önce yanına bir uçuş görevlisi gelip şöyle dedi: "Koltuk değiştirmek ve uçağın biraz daha önüne oturmak ister misiniz?" Bu, uçağın ağırlığı ve dengesiyle ilgili bir durumdu, utanarak hızla ayağa kalktı. Ondan sonra da hiç uçmak istemedi. Trende olmak güzel, çünkü fazladan alan çok, buraya rahatça sığabiliyor. Pencere kenarındaki koltuğuna oturup bacaklarını uzatıyor. Tren ineceği istasyona yaklaşmak üzere, artık eşyalarını toplasa iyi olur. Ama fotoğraf albümünde daha önce aklına gelmeyen bir şey ilgisini çekiyor. Sayfalardan birinde, Annenin küçük bir kızken Malma İstasyonu'ndaki bir bankta, yüzünü ellerinin arasına almış otururken çekildiği fotoğrafın hemen altında beyaz bir kısım, bir zamanlar burada bir fotoğraf olduğu ve bir nedenden ötürü çıkarıldığı açık. Neden çıkarılmış olabilir? Parmak uçlarını o beyazlıkta gezdiriyor. Asla bilmeyeceği o kadar çok şey var ki. Bu hikâye pek çok kör noktayı birden barındırıyor. Yana fotoğrafa bakıp

orada annesini bulmaya çalışıyor ancak ona baktığında sadece kendini görüyor. O da böyle, gözlerinde endişeli bir ifade var, her zaman bir şeylerin dağılacağından ya da zaten dağılmış olduğundan korkuyor.

Pazar günleri Baba sabahtan, akşam geç saatlere kadar takımadalarda ev gezdirirdi. Anne ise kütüphane kapalı olduğundan çalışmıyordu. O gün onların özel günüydü. Her pazar Anne ve Yana birlikte yüzmeye giderlerdi. Yana yüzme dışındaki her şeyi seviyordu. Şişman olmaktan utanıyordu çünkü, mayosuyla dolaşırken herkesin ona baktığını düşünüyordu. Ama yüzmeden önceki ve sonraki her şey Yana'nın en sevdikleriydi; annesiyle yalnız kalmak, onunla metroya yürümek, sonrasında girişte oturup birlikte çikolatalı kurabiye yemek. Anneyle pazar günleri sıradan ve harikaydı. Fakat o gün bir farklılık vardı. Bunu hemen hissetti, Anne her zamanki gibi davranmıyordu, üstünü değiştirmek için acele ediyordu, Yana'nın elinden tutup onu hızla havuza götürdü. O da dönüp bir adamın yanına doğru yürüdü sonra, adamla havuz kenarında oturup sohbet etti, Yana tek başına yüzmek zorunda kalmıştı. Anne onunla hiç ilgilenmedi, sadece arada sırada suda onu gördükçe el salladı. Onların neden bu kadar yakın –omuz omuza– oturup fısıldaştıklarına anlam veremedi Yana. Ne konuştuklarını duymak için yüzerek onlara yaklaşmaya çalıştı ama içerinin sesi çok yüksekti. Can kurtaran düdüğünü haddinden fazla kullanıyordu; ne zaman bir kural çiğnenecek olsa, elini kaldırıp sertçe düdüğünü öttürüyordu. Çıkan ses fayans duvarlardan sekip beynini deliyordu adeta.

Daha sonra duşta Anneye kiminle konuştuğunu sordu.

"Bir arkadaşımdı," diye yanıtladı Anne. "Bir şeyler atıştırırken bize katılabileceğini düşündüm."

Yana havluyla sertçe kurulanırken cevapsız kaldı.

"Senin için de uygunsa?" dedi Anne.

"Tamam," dedi sessizce.

Kısa süre sonra kafeteryada sıradalardı. O, Anne ve adam. Adama bakmaya cesaret edemedi. Takım pantolonunu, düzgünce içine sokulmuş beyaz gömleğini ve parlak kemerini inceledi. Adam, bunları onun ısmarlayacağını söyleyerek arka cebinden cüzdanını çıkardı.

"Sen ne alırsın?" diye sordu ona.

"Gazozla çikolatalı kurabiyeden birini seçmem gerekiyor genelde, ama çoğunlukla da bu çikolatalı kurabiye oluyor."

"Ama biliyor musun?.." dedi adam. "Bugün ikisini de alabilirsin."

Pencere kenarında oturdular, Yana gözlerini otoparka dikti. Adam ona hangi okula gittiği, en sevdiği derslerin neler olduğu gibi sorular sordu. Yana önce kısa, sonra daha dolu cevaplar verdi. Zaman geçtikçe ona bakmaya ve göz göze gelmeye cesaret etti. Adamın dostça bir sesi vardı, bir soru sorduğunda onun cevabını dikkatle dinliyordu. Montunu çıkarıp ona küçük bir boncuk kutusu uzattı. Bunun bir hediye olduğunu söyledi. Boncukları sevdiğini nereden biliyordu?

"Belki annen için bir bilezik yapmak istersin," dedi.

Yana Anneye baktı, Annenin yüzünde tuhaf bir gülümseme vardı.

Yana kutuyu açtı, adam başlayabilmesi için onun ipin bir ucunu bağlamasına yardım etti. Sürekli sorular soruyor, boncukları karıştırıyor ve bilezik için farklı renkler öneriyordu ama

Annenin ne sevdiği hakkında hiçbir fikri yoktu. En sevdiği renk maviydi annesinin, Yana'nın ise pembe. O nedenle sadece pembe ve mavi boncukları seçti Yana ve onları sırayla ipe geçirdi. Dışarıda bulutlar hızla hareket ediyordu. O, büyük bir dikkatle ipe eğilmiş otururken güneş de bir kendini gösteriyor, bir kayboluyordu. Bitirdiğinde bileziği Anneye uzattı.

"Ooo..." dedi Anne ve onu hemen koluna taktı. Yana yeni bir ip aldı.

"Şimdi de senin için bir tane yapacağım," dedi adama. "En sevdiğin renk hangisi?"

"Kahverengi," dedi adam.

Yana boncukları karıştırdı. "Hangi tonu ama?" diye sordu. "Bir sürü var."

"Annenin gözleri gibi."

Yana başını kaldırıp annesine baktı. Kadın masanın üzerine eğilmiş halde gözlerini kocaman açmıştı, komik bir ifadeyle ona bakıyordu.

Yana gülerek boncukları ayıklamaya başladı. O an mutluydu, o an mutsuzdu, karnında kelebekler uçuşuyordu, içindeki korku göğsünü yumrukluyordu. En koyu kahverengi olanlarını seçip bunları masaya dizdi.

"Orada şeker satılmıyor muydu?" dedi adam. "Gidip kendine güzel bir şeyler al hadi."

"Alabilir miyim?" diye sordu Yana.

"Ne istersen alabilirsin."

Adam ona bir miktar para verdi. O da koşarak küçük büfeye gidip içeri bakındı: Ahududulu jelibonlar ve vanilyalı şekerle

dolu dört plastik kutu ile kutulardan birinde duran küçük gümüş maşalar. Bulunduğu yerden Annenin adamla oturduğu masayı göremiyordu, hâlâ orada olduklarından ve her şeyin yolunda olduğundan emin olmak için kuyruktan çıkıp birkaç adım geri gitti ve kafe müşterilerinin arasından onları öpüşürken gördü. Birkaç saniye olduğu yerde donakaldı, sadece onları ve öpüşmelerini izledi, sonra hızla dönüp tuvalete koştu. Kapıyı kilitleyip klozet kapağının üzerine oturdu. Annenin dışarıdan endişeyle seslenip kapıyı çaldığını duyana kadar orada oturmaya devam etti. Dışarı çıktığında adam orada değildi, sonra eve döndüler. Akşam olduğunda Anne hiçbir şey olmamış gibi davrandı. Baba yemek hazırlarken o, mutfak masasında oturup bir kadeh şarap içti.

O gece Yana uyuyamadı, yatağında uzanıp gecenin kasvetli seslerini dinledi. Meydanda birileri boş şişeleri geri dönüşüm kutusuna atıyordu, bir cam deryasında öğütülmek üzere teker teker bırakılan şişeler. Ve hızla geçen bir mopet. Sonraki günler de aynıydı, Anne hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu. Yana zamanının çoğunu odasında geçiriyordu. Bir keresinde, pencere kenarındaki koltukta ağlarken Baba kapısını çaldı. Kapının eşiğinde durup şaşkınlıkla ona baktı.

"İyi misin?" diye sordu bir süre sonra.

"Evet," dedi kız.

"Ağlıyor muydun?"

"Hayır."

Baba boş bakışlarla öylece durmaya devam etti. Onunla konuşmanın hiçbir anlamı yoktu. Konuşmaları hep kesik kesikti; onunla konuşmak su altındaki biriyle konuşmak gibiydi. Baba kapının eşiğinde durmuş ona bakarken Yana ilk kez onun için

üzüldüğünü hissetti. Her zaman çekindiği o bakışlar artık onu korkutmuyordu. O, babasıydı ve öğrenmesi gereken bir şey vardı.

Sonraki günler tatsız olmasına rağmen sıradan günler gibiydi. Annenin gelip ona neler olduğunu açıklamasını bekledi. Ama zaman geçtikçe ev daha da sessizleşti, hafta sonu yaklaştıkça Yana'nın endişesi büyüyordu. Cumartesi gecesi en uzun geceydi. Pazar sabahı Anne koşuya çıktı, Baba mutfak masasında durmuş klasörleri düzenliyordu, çıkıp ev göstermeye gidecekti. Yana ise masada oturuyordu, bir süre sonra Anneyle yüzmeye gideceklerini biliyordu ama o havuza tekrar dönmek istemiyordu. Gözlerini masaya dikip ağlamaya başladı.

"Tatlım, ağlıyor musun?" diye sordu Baba. "Bir sorun mu var?"

Ve Yana sonunda ona her şeyi anlattı. Hıçkırıklar arasında, kopuk kopuk, tüm gördüklerini. Baba hiçbir şey söylemedi, sadece dinledi. Elini onun sırtına koydu, gözyaşlarının dinmesini bekledi, arada bir temkinlice sorular sorarak daha fazla bilgi almak istedi.

"Bu adamı daha önce de annenle görmüş müydün?"

"Adını söyledi mi?"

"Yanılmış olabilir misin, yoksa öpüştüklerinden emin misin?"

Yana elinden geldiğince cevap vermeye çalıştı, anlattığı her şeyde Anneye ihaneti büyüyordu sanki. "Annem bana çok kızacak," dedi.

"Yoo, kızmayacak," dedi Baba. "Bana söyleyerek doğrusunu yaptın. Şimdi Annenin eve gelmesini bekleyip bu meseleyi halledelim."

Baba sakin ve toparlanmış görünüyordu. Oturup birkaç telefon görüşmesi yapıp tüm randevularını iptal etti, sonra gidip sıradan bir sabahmış gibi mutfakta çalışmaya başladı. Yana'ya bir sıcak çikolata yaptı; bunu daha önce hiç yapmamıştı. Dumanı tüten fincanı onun önüne koydu, ardından bulaşıkları toplamaya başladı. Anneyi meydanda görüp göremeyeceğine bakmak için birkaç kez pencerenin önünden geçti. Ve Anne sonunda geldi. Koşuya her çıktığında olduğu gibi neşeliydi. Koridorda ayakkabılarını çıkardı.

Baba, Yana'ya, "Artık odana gidebilirsin," dedi.

Odasına yürürken koridorda Anneyle göz göze geldi.

"Neler oluyor?" diye sordu Anne. Hem Babaya hem de Yana'ya bakıyordu.

"Buraya gel," dedi Baba. Mutfak masasına oturdu.

İşte annesine böyle ihanet etmişti. Odasının kapısında durup aralıktan onları dinledi. Bu yüzleşme her zamankinden farklıydı. Normalde birbirlerine yönelttikleri suçlamalar bir gidip bir gelir, her şey yeniden alevlenmeden evin içine uzun süreli sessizlikler çökerdi. Ama bu defa farklıydı işte. Yavaş yavaş yükselen bir ivme; Babanın sesini alçaltarak neler olduğunu öğrenmek istediği ilk sakin konuşma ve Annenin başta, onun neden bahsettiği hakkında hiçbir fikrinin olmadığını söylemesi.

"Beni, Yana'yı buraya getirmek zorunda bırakma!" diye patladı Baba. "Beni zorlama!"

Bunun üzerine Anne itiraf etti. Sonra Babanın her ayrıntıyı öğrenmek istediği, kulağa bir sorgulama gibi gelen bir konuşma başladı.

"Onunla yattın mı?" diye sordu.

"Hayır!" diye cevap verdi kadın.

Tekrar tekrar sordu. Sesi gerginleşip tuhaflaştı, sonra avazı çıktığı kadar bağırdı:

"Kızımızın önünde!"

Sessizlik.

"Bütün bunları kızımızın önünde yaptın!"

Yana gizlice koridora çıkıp her zamanki yerinde durdu, saklansa da mutfaktaki hareketleri anlayabildiği yerde. Şimdi de Anne ona saldırıyordu. Yana orada durmuş, ilişkileri parçalanırken onları dinliyordu, çünkü birbirlerine o kadar derinden zarar verdiklerini biliyordu ki, bir daha asla tamiri olmayacaktı. Daha önce hiç duymadığı şeyler duydu, yeni suçlamalar. Anne, Babaya onun rızası olmadan yanına taşındığını haykırıyordu. O gün, her şeyi oldubittiye getirdiğini söylüyordu. "Bunu hiç istememiştim," diye bağırdı. "Elinde lanet olası bavullarınla karşımda öylece duruyordun," dedi. Böyle bir karar vermemişlerdi oysaki.

"Ne diyorsun sen?" dedi Baba.

"Hayatımı seninle paylaşmayı hiç istemezdim," diye cevap verdi Anne.

Yana, Babanın Anneye doğru hızla bir adım atıp onu sertçe itekleyerek yere düşürdüğünü gördü. Ani bir sessizlik oldu, Yana, Babanın önce Anneyi öldürüp sonra da kendisini öldüreceğini düşündü. Arkasını dönüp kapıya koştu, merdivenlerden inip caddeye çıktı, pazar gününün uykulu meydanında can havliyle koşuyordu. Metroya giden yürüyen merdivenlere

bindi. Tam turnikelerden atlamak üzereyken sırtında bir el hissetti, karşısında nefes nefese kalmış Babayı gördü.

"Eve dönüp bu konuyu konuşalım," dedi Baba. Az önce koştuğu yoldan sessizce döndüler, Baba bir elini hep onun omzunda tuttu. Merdivenlerden çıkarlarken eve girdiğinde annesinin mutfakta ölü halde yerde yattığını göreceğinden kesinlikle emindi. Olayın böyle sonuçlandığına o kadar inanıyordu ki. Baba Anneyi öldürmüş, sonra da onun peşinden gitmişti. Fakat eve geldiklerinde Anneyi mutfak masasında otururken buldu ve bu konu hakkında hiç konuşmadılar. Yana şimdi odasına gitmeliydi. Baba, o duymasın diye odasının kapısını kapattı, bir süre sonra tekrar içeri girip Anne ile yürüyüşe çıkacaklarını söyledi. Yana koridorda, onun hemen arkasında, Annenin montunu giydiğini, ayakkabılarını bağlamak için bir ayağını sandalyeye koyduğunu gördü ama kadın bir kez olsun Yana'ya bakmadı, kaçamak bir bakış bile atmadı. Onu evde bırakıp dışarı çıktı. Ağır ilerleyen bir pazar günü. Loser'ı kucağına alıp meydanı izleyebileceği pencere kenarındaki koltuğa oturdu. Sonunda Anneyle Babayı görmüştü. Yavaş yavaş apartmana doğru yürüyorlardı, geldiklerinde kapının eşiğinde durdular. Anne üç kırmızı bilet çıkardı, o akşam sirke gideceklerdi.

Tren yavaşlıyor, pencerenin önündeki çayırlar sisle kaplanmış. Hava hâlâ aydınlık ama güneş her an batmak üzere. Asfalt caddelerde sarı yapraklar uçuşuyor. İşte geldi. Kapılar açılıyor, perona doğru yürüyor. İnen yalnız o, binen kimse yok. Dar peron boyunca yürüyüp tabelanın hemen yanında duruyor. Malma İstasyonu. Önünde bir bank var. Aradan yıllar geçmiş ama bank hâlâ orada, aynı bank. Fotoğraf albümünü açıp

annesinin, yüzü ellerinin arasında, o bankta otururken çekilen fotoğrafına bakıyor. Onu önünde tutarak hangi açıdan çekildiğini bulmaya çalışıyor, sonunda buluyor. Parlak dikdörtgen geçmişe açılan bir büyüteç, bir solucan deliğinden 1976'ya gidiyor ve birkaç saniye boyunca her şeyi hareketli görüntüler eşliğinde yaşıyor, gözlerini artık baba ve kızdan ayıramıyor. Yana kızın ayağa kalkıp babasının hemen arkasından peron boyunca yürüyerek istasyon alanından uzaklaşmasını izliyor. Nereye gidiyorsunuz? Hemen arkalarından onları takip ediyor; çocuğun nefes alışverişlerini, gergin gergin boğazını temizlediğini duyuyor, küçük kızın topuklarına basmamak için yavaşlamak zorunda kalıyor.

13. Bölüm
Oskar

Freni içinde hissediyor. Şimdiye kadar trenin iki tarafında da boş arazilerden başka bir şey yoktu; üç siyah atın güneş ışığında parıldadığı, elektrikli çitle çevrili bir otlağın yanından geçiyorlar. Mısır tarlaları arasındaki çakıllı yolda ilerleyen bir traktörden tozlar yükseliyor. Orada burada kırmızı barakalar var –üzerlerine çiftlik satışları ya da bit pazarlarıyla ilgili üstün körü tabelalar konmuş. Pencereye yaslanıp alnını cama dayamış Harriet'ı seyrediyor.

"Gidebileceğimiz son nokta burası."

Dün, artık onunla birlikte olmak istemediğini açıkça belirttiğinde böyle söylemişti. Oskar'a göre bu tür söylemler adeta bir atom bombasıdır, öylesine söylenebilecek şeyler değildir.

Bu konuyu hiç açmadı Oskar, açmaya da niyetli değil. Ama Harriet bunu hep yapıyor zaten, aralarındaki her sert kavgadan sonra ona artık gına geldiğini, bu şekilde yaşayamayacağını söylüyor. Ancak dün biraz farklıydı, çünkü telaşlı değildi. Sakin ve soğukkanlı bir tavırla gözlerini onunkilere dikerek ayrılmalarının en iyisi olacağını söylemişti. "Gidebileceğimiz

son nokta burası." Sanki bir yolculukta, sürekli bir hareket halindelermiş de gittikçe artan büyük bir direnişle karşılaşıp işin sonunda kendilerini durma noktasında bulmuşlardı.

Trenden inme zamanı.

Ayrılmanın nasıl olduğunu bile bilmiyor. Daha önce kimseyi terk etmedi; geçmişte yaşadığı birkaç ilişkide de terk edilen hep o oldu. Hatta ayrılması için güçlü nedenleri olduğunda bile bunu gerçekten yapmayı düşünmedi. Harriet ile ilişkilerinin başlangıcında gizli bir mesaj görmüştü. Kapının önündeydiler, anahtarlarla cebelleşiyordu, o sırada Harriet'ın telefonu çaldı. Telefonunu çabucak sakladığını fark etti.

"Kimdi?" diye sordu.

"İşle ilgili bir şey," diye yanıtladı Harriet.

Ama görmüştü, ekranda Bornholm yazıyordu. Önce durumu kötüye alamet olarak yorumladı, bir bocalama yaşadı ancak sonra her şeyi anlayacaktı. O gece başka hiçbir şey düşünemedi ve hiç uyuyamadı. Ertesi gün bunu unutmaya karar verdi, her şeyi bir kenara itti, sadece içinde belirsiz bir huzursuzluk hissi kaldı.

O hafta sonu otuz beş yaşına basıyordu, akşam eve geldiğinde Harriet'ın düzenlediği sürpriz doğum gününde buldu kendini; arkadaşları eve saklanmıştı, onun koridora birkaç adım atmasıyla dışarı fırladılar. Bornholm de oradaydı elbette. Harriet'a gönderdiği mesaj bu sürpriz partiyi planlamak içindi. Gece herkes evine gittikten sonra yatağa uzandıklarında bunu nasıl becerdiğini, her şeyi ne kadar titizlikle organize ettiğini ve bu gizlilik ağını nasıl kurduğunu büyük bir zafer havasında anlattı. Oskar da ona aslında Bornholm'den mesajı gördüğünü ve ikisi arasında bir ilişki olduğundan

şüphelendiğini söyledi. Bunun üzerine kıkırdadılar bir süre, sonra sustular.

"Ama madem seni aldattığımı düşündün," dedi Harriet, "neden benimle yüzleşmedin?"

Buna bir cevabı yoktu açıkçası. Ama gerçek şuydu ki, ne yaparsa yapsın onu asla terk etmeyecekti.

"Gidebileceğimiz son nokta burası," demişti dün. Bugün onun hangi noktada olduğunu bilmiyor. Harriet yolculuk boyunca hiç konuşmadı, aldatan o olsa da orada oturup sonuçlarından korkan kendisi. Ve bir plan yapıp birlikte yaşamaya devam edebilmek için ne yapmaları gerektiğini bulması gereken de yine kendisi.

Her şeyden önce Harriet'ın daha iyi hissetmesini sağlamalı. Onun yardıma ihtiyacı var çünkü. Zaman zaman hayatını idame edemediği dönemler oluyor. Bir sabah, pat diye ayağa kalkamıyor, günlerini yatakta geçiriyor. Ara sıra onu yoklamaya yanına gidiyor, yapabileceği bir şey olup olmadığını soruyor, kütüphaneyi arayıp hasta olduğunu söylüyor, işini kaybetmemesi için yalan söylemek zorunda kalıyor. Onun yatakta kendi kendine mırıldandığını duyuyor: Yalnız değilsin, yalnız değilsin. Düştüğünde hep aynı anlaşılmaz mantra.

Ama durum sadece ikisiyle de ilgili değil, aynı zamanda Yana'yı aileye geri getirmenin bir yolunu bulmalı. Harriet'ın Yana'ya olan sevgisi delicesine güçlü, sanki onu tekeline alıp Oskar'ı tamamen bunun dışında tutmak istiyor. Kendilerine has bir ilişkileri var ama bu sağlıksız bir ilişki, Oskar'ın bunu denetlemesi gerekiyor. Yemek ve yeme üzerine çoğunlukla. Harriet, Yana'ya durmadan abur cubur yedirme fikrine takmış durumda; Oskar ne zaman buna itiraz etse,

bu onu daha da kamçılıyor ve kızı daha kötü şeylerle daha çok beslemek istiyor. Yemeği, kızından hızlı ve ucuz bir sevgi satın almanın bir yolu olarak kullanıyor. Yeme-içme ikisinin ortak yaramazlığı haline gelmiş durumda. Harriet açık buzdolabının önünde durup Yana'ya yanına gelmesini fısıldıyor mesela, kıs kıs gülerek ona kahvaltı için bir bardak kola dolduruyor ama Yana Oskar'ın görmemesi için onu hemen oracıkta içmek zorunda. Yana'da bir şeker bağımlılığı yarattı, Yana artık kendi hayatını yaşamaya başladı. Oskar bu bağımlılığı durdurmalı. Yana'nın ne yiyebileceği konusunda kurallar koyuyor fakat Harriet bunları sabote ediyor. Bu da aile içinde sürtüşmeye neden oluyor, Yana'yı Oskar'dan adım adım uzaklaştırıyor. Bu yüzden Harriet'tan nefret ediyor.

Oskar trenden inmeye hazırlanıyor, kullanılmış çay bardaklarını çöp poşetine atıyor. Harriet hâlâ hiçbir şey yapmadan oturup öylece pencereden dışarı bakıyor. Bir keresinde, barışıp seviştikten sonra, eski hallerine dönmenin bir yolunu bulmaları gerektiğini söylemişti. Oskar ise hayata kaldığı yerden devam etmek istiyordu, önüne bakmak. Harriet ne demek istemişti? Dönmek istediği, aşkın o ilk günleri miydi? Bu dönemin belirsizliklerle dolu olduğunu hatırlıyor Oskar, onun ne kadar var olduğundan asla emin olamıyordu. İlk günlerde araba kiralayıp bir ikindi vakti onu evin önünden almıştı. Kapının önünde hayal kurarken gördüğünde korna çalmıştı. Harriet çantasını arkaya fırlattıktan sonra kapıları çarparak kapatıp kendini onun yanındaki koltuğa attı. Dışarıda hâlâ yaz havası vardı, boğucu bir ağustos. Adalara doğru yola çıktılar, klima uğulduyor, arkadaki çantanın içindeki birkaç şarap şişesi birbirine çarpıyordu. Harriet bir kaset koydu, dizlerinin üzerinde tempo tutarak şarkı söyledi. O gün vaatlerle doluydu.

Feribota geçtiklerinde arabadan inip pruvanın sert rüzgârında durdular, saçları savruluyordu, suya baktılar. Harriet onu öptü. Oskar'ın aklına o ilk günlerde sık sık düşündüğü şey düştü yine: Bir yanlışlık olmalı. Neden benimle olmak istiyor? Kaptanın korna çaldığını hatırlıyor. Koyu renkli camdan güneşte parıldayan sıra sıra arabalar görmüştü. Sonra tekrar korna çaldı, Oskar onun başka bir tekneye çalındığını elbette biliyordu ama sanki kaptan onları, öndeki o âşıkları selamlıyordu. Yollarına devam ettiler, asfalt yollar daralıyordu. Bunlar onun adalarıydı, her birini tanıyordu, her dönemeci daha gelmeden biliyordu. Köy bile sayılamayacak küçük yerleşim birimleri vardı –sadece küçük ev kümeleri– ona her biri hakkında hikâyeler anlatabilirdi. Ağaçlar seyrelmişti, takımadaların içlerine doğru ilerliyorlardı.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Harriet.

"Göreceksin."

Asfalt yerini çakıl taşlarına bıraktı. "Özel Mülk" olduğu belirtilen tabelaları umursamadan araziye girdiler, aniden deniz göründü. Uçsuz bucaksız büyüklüğüyle önlerinde uzanıyordu, suya inen bir yamacın üzerinde iki asırlık sarı, ahşap bir villa vardı.

"Aman Tanrım," dedi Harriet, Oskar arabayı durdururken. "Bu hayatımda gördüğüm en güzel ev. Kim yaşıyor burada?"

Oskar montunun cebinden bir deste anahtar çıkardı. "Bu gece biz."

Harriet avluya koştu, savrulan çakıl taşları ayaklarının etrafında uçuşuyordu, gülüyor, çığlıklar atıyordu. Oskar da indi arabadan, küçük malikâneye baktı. Hemen arkasında koyu mavilikten başka bir şey yoktu. Harriet'ın taş basamaklarda

dans edişini izledi. Tam ortadaydı, her iki yanında da eşit sayıda pencere vardı, durduğu yer simetrikti, dengedeydi. Bu evi müstakbel alıcılara defalarca göstermişti, içini dışını biliyordu. Odalar arasında dolanarak şimdi de Harriet'a rehberlik etmek istiyordu. Fakat Harriet hızlı adımlarla ilerleyip diğer taraftan dışarı çıktı, kayaların denize uzandığı bayırdan aşağı indi. Oskar gidip bir şişe beyaz şarap getirdi, birlikte suyun kenarına oturdular. Şarap kadehleri kayanın üzerinde dengesiz duruyordu. Adaların üstünden güneş battı. O kadar az esinti vardı ki tüm körfez pürüzsüzdü, sigara dumanı başlarının üzerinde asılı kalıyordu. Hırkalarını yastık yapıp adaları ve yanlarından geçen küçük tekneleri seyrettiler, alacakaranlıkta uzanıp birlikte yaşayacakları hayatın planlarını yaptılar. İlk bebekleri erkek olursa adını Benjamin koymak istediğini söyledi Oskar. Ama Harriet kız olacağını biliyordu, adının da Yana olacağını.

Oskar, "Yana bir isim değil," dedi.

Harriet da şöyle cevap verdi: "Gayet de isim, kızımın isminin bu olması benim için çok önemli."

Orada, kayanın üzerinde uzanıp kızlarının adının keyfini çıkardılar, Harriet ayağa kalkıp tüm denize bunu haykırdı. Çabucak gece olmuştu, ağustos gecesi nüfusu azalmış takımadada tüm ışıklar söndü, onları rahatsız edecek tek ışık yoktu. İnanılmaz yıldızlı bir gökyüzüydü ama. Hayatınızda sadece birkaç kez görebileceğiniz türden. Yukarıdaki ev uzun ağaçların arasında parlıyordu. Hızlı bir değişimle Samanyolu çekilince gökyüzü kararadı. Denizin bir iskeleye hafifçe vurmaya başladığını duydular. Rüzgâr usulca çam ağaçlarını kavradı, evin tepesindeki bir pencere çarparak kapandı.

Kıkırdayarak birbirlerini dik bayırdan yukarı çektiler. Yatak odasına geçtiler, hava hâlâ o kadar sıcaktı ki pencereleri sonuna kadar açtılar. Gökyüzü yeniden açılmıştı, ta ki şafak vakti ilk kuşlar utangaç cıvıldamalarına başlayana kadar bütün gece seviştiler. Günün geç saatlerine kadar uyudular, şehre dönerlerken bunun gerçek olamayacağını düşündüğünü anımsıyor: Bu gerçekten nasıl oldu, onun benim olması mümkün değildi.

Kahvaltı yapmamışlardı, bu nedenle bir fastfood restoranında durdular. İçerisi tıklım tıklımdı. İki genç oğlanın yanına oturdular, o kadar yakınlardı ki birkaç kelime etmeseler tuhaf olurdu. Harriet, oğlanların almayı unutmuş olduklarını fark edip onlara birkaç tuz paketi uzattı. Oğlanlardan biri plastik bir sos kabının beyaz kapağını açıp patates kızartmasını sosa daldırdı. Harriet sosu işaret ederek onlara labiasıyla aynı renkte olduğunu söyledi. Birden aklına gelen komik bir şeymiş gibi çabucak çıkıvermişti ağzından. Oskar derhal hissetmişti: Bu hiç de hoş olmayacaktı. Ama Harriet umursamazca yemeğine devam etti, oğlanlarsa ortadan kayboldular, bir süre sonra bir güvenlik görevlisi gelip Harriet'a, onlara ne söylediğini sordu. Harriet ise sadece şaka yaptığını söyledi. Güvenlik görevlisi ondan kendisiyle restorandan çıkmasını istedi, polisi çağırmıştı. Oskar ışıkları yanan bir devriye aracının otoparka girdiğini gördüğünde öfkelenmedi, sadece afalladı. Polis ona, bu yaptığının cinsel bir suç olduğunu söyledi, Harriet bunu ciddiye almadı, sadece güldü, sorgulanırken başını hep salladı. Onu bıraktılar. Sonra arabada sessizce giderlerken yüzünde o gülümseme asılı kaldı. Oskar ona bakamıyordu. O ilk günler, ilk yıllar... Tüm bu zaman boyunca onunla ilgili belirsizlikleri içinde taşıdı. Bu tamamen Harriet'ın belirlediği şartlarda gerçekleşen bir ilişkiydi.

Hamile kaldığında pek çok şey değişti, ikiliden üçlüye geçişte her şeyin nasıl olacağında dair hayaller kurdular, başlangıçta çocuklar hakkında gerek romantik gerek gerçek türlü türlü konuşmalar. Hamilelikle Oskar'ın aklına sinsi bir düşünce geldi: Artık Harriet'ın onu terk etmesi daha zor olacaktı, öyle de oldu. O her zaman gözünü bir sonraki şeye diken, daima gitmeye hazır bir kadındı. Fakat artık sıkışmıştı.

Bir gece, hamileliğinin çok erken bir döneminde eve geldi ve hıçkıra hıçkıra ağlayarak tersanenin aşağısındaki bir taş duvara tırmanıp atladığını itiraf etti. Tekrar tekrar atlamıştı çünkü bebeğin öleceğini, her şeyin yok olacağını düşünmüştü. Ama Yana doğduktan sonra anne olmaya dair o panik halindeki isteksizliği sona erdi. Harriet kızından büyülenmişçesine öylece yatakta yatıyordu. Yana'yı severdi, her zaman sevdi. Ev kuşu olmuşlardı. Televizyonun üstü kiraladığı video filmlerle dolmuştu. Mutfakta dikilip özenle çubuklar halinde havuç ve salatalık dilimleri doğuruyor, usandırıcı dip sosunu karıştırıyordu. Artık birlikte dışarı çıktıklarında ne yapacaklarını bilmiyorlardı, ilk tanıştıklarında o hep sarhoş oluyordu. Yemek aralarında bile içki içiyorlardı, Oskar'ın yemekten sonra onu eve götürmesi, çarptığı ya da rahatsız ettiği insanlardan özür dilemesi ya da bir elektrik direğinin dibine kustuğunda saçlarını tutması gerekiyordu. Ama artık aynı restoranlarda sessizce oturur olmuşlardı. Harriet'ın topuklularının sesiyle eve yürüyorlardı. Oskar'ın bu durumla ilgili bir sıkıntısı yoktu, hatta belki de tam tersiydi. İlişkilerinin karakteri değişmiş, olgunlaşmıştı. Bu ona uygun, sakin bir hayattı. Harriet eskisi gibi olmalarını istediğini söylediğinde Oskar neredeyse paniğe kapılıyor, sınırların olmadığı o zamana dönmeyi reddediyor.

Tren istasyona yaklaşıyor, Harriet olduğu yerde kalıp pencereden dışarı bakmaya devam ediyor. Boncuk bileziğini çıkarmış, avucunun içinde şimdi, başparmağıyla boncuk üstüne boncuk sıkıştırıyor: Bir pembe, bir mavi, bir pembe, bir mavi, sayı saymak ister gibi. Tren tamamen durduğunda nihayet ayağa kalkıyor, Oskar'ın yanından geçerken ona gülümsüyor, Oskar perona kadar onu takip ediyor. "Harriet," diyor. Onu durdurup kendine çeviriyor. Yüzüne düşen saçlarını alıp kulağının arkasına koyuyor. Birbirlerine baktıklarında geçmişten, en başından, onun gözlerine doğrudan bakamadığı, gözleriyle ne yapacağını bilemediği zamanlardan kalma bir ürperti hissediyor.

"Senin için her şeyi yaparım," diyor. "Sana her şeyi vermeye hazırım."

Harriet onun elini tutup bir süre sonra bırakıyor. Peronun ortasındaki banka yürüyüp onun yanında duruyor, bir elini kolçağa koyuyor, parmaklarını metalin üzerinde gezdiriyor. Bankın ortasına oturup arkasına yaslanıyor. Tren yavaşça hareket etmeye başlıyor, bankın üzerinde güneş parlıyor. Gözlerini kapatıp orada öylece oturuyor. Rüzgâr saçlarını okşuyor, arkasındaki meşeler rüzgârda sallanıp hışırdıyor.

"Harriet," diyor Oskar.

Kadın cevap vermiyor, çünkü artık orada değil. Başka bir yere gitmiş, Oskar'ın ulaşamayacağı bir yerde. Gözleri kapalı otururken onu izliyor. Uzun zaman önce, yanına taşındığı o gece, denizin bir parçasını görebildiğiniz o daracık balkonda onun kendisine söylediklerini hatırlıyor: Gelecek çoktan belirlenmiştir, ona etki edebilmek mümkün değildir. Fakat geçmiş değişkendir, her zaman hareket halindedir. Belki

tam da bu yüzden, otururken iki eliyle de banka tutunuyor, çünkü o an anıları hareket halinde, tutunması gerekiyor.

"Tam buraya oturmuştum," diyor.

Sonra başka bir şey söylemiyor.

14. Bölüm
Harriet

Tren yavaşlıyor, hoparlörden gelen bir ses Malma İstasyonu'na yaklaştıklarını söylüyor. "Tanrım!" diyor Baba sessizce, gözlerini kapatıp koltuğuna yaslanıyor. "Nihayet." Harriet yolculuğun babasını rahatsız ettiğini, onun gitgide huzursuzlandığını fark etmişti. Ses, bir sonraki istasyonun beklediği istasyon olmadığını her söylediğinde onun şaşkınlıkla hoparlöre baktığını görmüştü. Artık nefes alabilir Harriet, geldiler. Baba aslında arabayla gelmeyi tercih ederdi fakat artık olmaz. Harriet ne olduğunu tam olarak bilemiyor, ama geçen kış bu zamanlar yaşananların kendi hatası olduğunu biliyor. Nereye gidiyorlardı? Hatırlamıyor bile, hava karanlık ve soğuktu, yol bembeyazdı, yoldalarken kar hâlâ yağıyordu. Farlar karanlıkta ışıldadıkça kar taneleri ona yıldızları hatırlatıyordu, araba evrende uçuyormuş gibi görünüyordu. Baba çok şeritli bir yolda büyük bir dikkatle sürüyordu. Nedense arabanın içi birden maviye döndü, arkadan yanıp sönen bir ışıkla aydınlandı. Hemen arkalarında bir polis arabası vardı, siren sesi geliyordu, rüzgârda yankılandığından hüzünlüydü. Harriet arka pencereden

polis arabasına baktı, savrulan karın içinde ışıkları yanıp sönerken peşlerinde olduğunu fark etti. "Lanet olsun!" diye fısıldadı Baba.

Devriye arabası yanlarına yanaştı, artık onları net bir şekilde görebiliyordu. Tavanındaki mavi ışıklar gözlerini acıttı. Önde biri kadın, biri erkek iki polis memuru oturuyordu. Mavi ışığıyla karın üzerinde süzülerek ilerlerken bir peri masalından fırlamış gibiydi. Arabayı önlerine kırıp Babaya durmasını işaret ettiler, kendileri de peşinden bankete girdi. Arabaları oldukça ilerideydi. Baba tekrar, "Kahretsin," dedi. İki eliyle direksiyonu parmak eklemleri bembeyaz olana kadar sıktı. Polisler arabadan inip bir süre uzakta durdular, kadın polis not alıyordu, daha sonra tekrar araca döndü ama diğeri, yavaş adımlarla onlara yaklaştı. Babanın açtığı camdan içeri eğildiğinde tüm araba karanlığa gömüldü.

"Motoru kapatabilirsiniz," dedi polis memuru.

"Neden?" diye sordu Baba. "Arabanın içi soğur."

Polis memuru Babaya baktı, biraz daha eğildi, yüzünde gülümsemeye benzer bir ifade vardı.

"Lütfen, motoru kapatır mısınız?"

Baba tepkisiz, öylece oturdu, doğrudan karanlığa dikmişti gözlerini. Ancak birkaç saniye sonra arabayı durdurabildi. Etraf iyice kararmıştı, sadece ilerideki arabanın mavi ışıkları görünüyordu.

"Ehliyetinizi görebilir miyim lütfen?"

Baba ceplerini karıştırırken Harriet da onu bekleyen memura baktı: Beline asılı çeşitli aletlerin bulunduğu pek çok cep

gördü, farklı düğmeler, siyah metal üzerine sıkıca gerilmiş deri ve bağlanıp emniyete alınmış bir dizi tehlikeli şey.

Sadece polis taşıdığı tüm risklerle nasıl başa çıkılacağını biliyordu. Ehliyeti görebilmek için el fenerini çıkardı, sonra ışığı arabanın içine tuttu. Işığın kendine doğrultulmasıyla Harriet'ın gözleri kamaştı, gözlerini kırpıştırdı.

Memur ona, "Merhaba," dedi.

"Merhaba," diye cevap verdi o da.

"Bunu neden yapıyorsunuz?" diye sordu Baba. "Işığı neden onun üzerine tutuyorsunuz?"

Memur el fenerini kapatıp yerine koydu, bakışlarını tekrar Babaya çevirdi. Harriet'ın anlam veremediği aynı tuhaf bakış. Tuhaf bir gülümseme, belki de gülümseme bile değil.

"Arabada kimin olduğunu görmek istiyorum."

Dışarıdaki trafiğin uğultusu, açık pencereden gelen soğuk rüzgâr, polis memurunun onlarla ne yapacağına tam olarak karar verememiş gibi hissettiren ürpertici sessizliği. Ehliyeti Babaya geri uzattı. "Sizi neden durdurduğumuzu biliyor musunuz?" diye sordu.

"Çok mu hızlı sürüyordum?"

"Aynen öyle," dedi polis memuru. "Arabada küçük bir çocuk varken bu kadar hızlı araba sürmek, sorumsuzluktan da öte bir şey."

"Evet ama..."

"Hem de bu yol koşullarında... Bu buzlu yollarda."

Baba cevap vermedi.

Memurun ses tonu Harriet'ı tedirgin etmişti, babasıyla böyle konuşamazdı kimse.

"Sizi birkaç kilometre takip ettik. Şerit değiştirirken bir kez bile sinyal vermediniz."

"Yol boştu, gerekli olmadığını düşündüm."

"Yol boş muydu?" diye sordu memur. "Biz vardık."

Artık kadın polis de yanlarındaydı. Onun da acelesi yoktu, iki memur da telaşsızdı. Her şey çok yavaş ilerliyordu, biri zamanı yavaşlatmıştı sanki. Kadın bir elini tavana koyup eğilerek, "Bu arabanın yola çıkması yasak," dedi.

"Yok öyle bir şey," dedi Baba.

"Araç muayenesi yapılmamış, sinyal lambaları çalışmıyor, frenlerine de bakılması gerekiyor."

"Sigortalardan biri atmış ama sinyaller çalışıyor," dedi Baba.

Motoru tekrar çalıştırıp tüm lambaları yaktı. Kadın polis aniden sertleşmişti. "Motoru kapatın."

"Gördünüz mü?" dedi Baba. "Çalışıyor."

"Motoru kapatın."

Öfkeli selektörler arabanın sağındaki kar yığınları üzerinde yanıp sönüyordu. Baba kontağı kapattı.

"Gecenin bir yarısı tek başına nereye gidiyorsun?" dedi kadın polis.

"Yalnız değilim. Kızım da yanımda."

Kadın polis hemen el fenerini çıkarıp arabanın içine tuttu. Harriet'ın gözleri yine kamaşmıştı, bir eliyle yüzünü kapadı.

"Kapat şunu!" diye bağırdı Baba.

Kadın bu defa feneri Babaya doğrulttu. Babanın tüm yüzü bembeyaz oldu.

"Kapat şunu! Tanrı aşkına kapat!" diye bağırdı.

"Arabadan inin," dedi kadın.

"Ne oluyor be?" diye mırıldandı Baba. Yavaşça öne doğru eğilip alnını direksiyona dayadı. "Neden bizi rahat bırakmıyorsunuz? Şu lanet cezamızı kesin de artık gidelim."

Kadın tekrarladı: "Arabadan inin."

Baba direksiyonu sıkıca kavrayıp koltuğunda büzüşmüş, kıpırdamadan oturuyordu. Kadının dediğini neden yapmıyordu?

Onu dışarı çıkarmak için arabanın kapısını açtı kadın; her şey ciddileşmiş, her şey çok hızlı gelişmişti. Polislerin bakışlarında öfke vardı, gergin görünüyorlardı. Baba arabadan çıkmak istemedi, kadın kolunu tuttuğunda, kurtulmak için çırpınırken yumruğu onun omzuna isabet etti. Baba her zaman ne olacağını herkesten önce bilir, her şeyi önceden hesaplardı. Ama o an hiçbir şey bilmiyordu, arabadan çıkarılıp yere iteklenirken hiçbir şeyi kontrol edemiyordu. Erkek memur, dizini Babanın omzuna koyup onu yere doğru bastırdı, sorular sormaya başladılar. Başta çok yavaş olan memurlar o an acele ediyorlardı. Hızlı hareketler ve cevabını beklemeden peş peşe gelen sorular. İçki içtin mi? Herhangi bir ilaç aldın mı? Üzerinde kesici bir şey var mı?... Harriet öne eğilip onu görebilmek için penceredeki buğuyu sildi. Baba yerde yatıyordu, bacaklarını sallamaya

devam etse de bunun dışında sakindi, artık pes etmişti. Bir yanağı kara gömülmüştü ve korkmuş görünüyordu, belki de korkmak yanlış kelimeydi. Harriet Babayla balık tutmaya gittikleri günü düşündü. Ağı çekip de levrek ve turna balığı yakaladıklarında, balıkların tutsaklıklarıyla çok farklı şekillerde başa çıktıklarını fark etmişti. Levrekler hırçındı, öfkeliydi, fırsatını bulduklarında kaçmaya hazırdı fakat yukarı çekilirken açık ağzı, geniş ve hüzünlü gözleriyle turnalara güçlükle bakabilmişti Harriet. Onlar hemen pes etmişti. Baba boyunlarına bıçak saplayıp onları öldürmek üzereyken hiçbir şey hissetmeyip anlamadıklarını söyleyerek onu teselli etmişti. Levrekler ölüme korkusuzca gidip onu öfkeyle karşıladılar, bir çıt sesinin ardından çırpınarak yok oldular. Ama turna balıkları... Harriet onların gözlerindeki dehşeti görmüştü. Ölümden daha beter görünen bir şeyin korkusunu. Baba orada ağzı açık, gözlükleri yamulmuş, turna balığı gibi havayı çiğneyerek yatarken işte öyle görünüyordu. Artık sonsuza dek değişmişti.

Her şey çok hızlı oldu, Baba sürüklenerek polis arabasına götürülmesine tepki gösterecek zaman bile bulamadı. Harriet'ın artık görüş açısında değildi, sonra kapısı açıldı. Kadın polis, Harriet'ın önüne çömelip ona gülümsedi. "Benimle gel."

Yeni istikamet.

Baba bir polis arabasında, o da diğerindeydi. Arabalarına ne olduğunu bilmiyordu, orada yol kenarında mı kalmıştı acaba? O zamandan beri arabaya binmemişlerdi. Ama bazen aklına geliyordu, arabada oturmayı seviyordu, çünkü ona boşanmadan önceki ailenin bir arada olduğu zamanları

hatırlatıyordu. Annenin sigara kokusu hâlâ döşemelerdeydi. Arka koltuğa bir parça sakız yapışmıştı, onu tırnaklarıyla kazıyıp burnuna götürdüğünde içine dolan nane kokusunu, Amelia'nın nefesinin kokusunu alabiliyordu. Araba onun için önemliydi ama Baba için çok daha fazlasıydı. Babanın onu ne kadar sevdiğini görmüştü, arabasını çok iyi tanıyordu. Vitesleri usulca ve nazikçe değiştirirdi, hele o gürültülü motoru kış mevsiminde bile ilk denemesinde çalıştırırdı.

Baba trenlerden nefret ederdi. Bu yüzden Harriet artık rahatlamıştı, yolculuk sonunda babası için bitmişti. Baba ayağa kalkıyor, koltukların altında unutulmuş eşya olup olmadığını kontrol ediyor. Harriet da kalemlerini toplayıp kutusunda renklerine göre ayırarak sırt çantasına koyuyor. Trenin penceresinden bir kasabaya yaklaştıklarını görüyor, evet kasaba, çünkü evler birbirine daha yakın ve çimenler biçilmiş. Acelesi yok ama Baba botlarını giymeye başlamış bile, tabanlarında, kendisinin gitmesine asla izin verilmeyen, kuş gözlem gezilerinden kalma kurumuş çamuru görüyor. Baba, dikkatle bağcıklarını bağlıyor, uzun sürüyor, Harriet bunu açıklayamıyor, neredeyse sihir gibi bir şey. Baba son düğümü atıyor ve işte, tren küçük bir sarsıntıyla durduğu an, inmek için hazır. Ayağa kalkıp çıkışa yöneliyor. Harriet da omzunda Babanın kamera çantası, sırtında da kül vazosunun olduğu çantayla onu takip ediyor.

Sıcağın yandan geldiği bir perona çıkıyorlar. Güneş, uzun meşe ağaçlarının tam üstünde. Peron uzun, bir cadde görünümünde. Babayı takip ediyor. Peronda tek bir telefon kulübesi var. Tren istasyondan ayrılınca baş başa kalıyorlar. Baba peronun ortasındaki banka çöküyor.

"Bir dakika buraya otur."

Harriet ağır kamera çantasıyla sırt çantasını bırakıp ayak parmakları yere değecek şekilde uca doğru oturuyor. Baba önünde çömeliyor.

"Daha fazla ilerlemeden sana ne için burada olduğumuzu söylemek istiyorum."

"Ufaklık'ı gömmek için değil mi?"

"Evet, onu gömeceğiz ama sadece bunun için trenle beş saat gelmedik."

Baba gözlüklerini çıkarıyor. Güneşte gözlerini kıstığında bazen gülümsüyormuş gibi görünüyor. Harriet bu durumdan hoşlanmıyor, her şeyi önceden bilmek ister o. Ani gelişmeler karşısında tedirgin oluyor, midesi onu rahatsız ediyor.

"Buraya daha önce de gelmiştin," diyor Baba. "Hatırlıyor musun?"

"Hayır."

Etrafına bakınıyor, tanıdık bir bina ya da ona daha önce gördüğü bir şeyi hatırlatan bir sokak.

"O zaman arabadaydık ve hava karanlıktı."

Harriet küçük cadde boyunca sıralanmış eski moda fenerleri fark ettiğinde, onların geceyi nasıl aydınlattığına dair zihninde bir anı canlanıyor; sanki arka arkaya asılmış birer ay görünümündeydiler. Onlara doğru yolu göstermek için konuşlandırılmışlardı. Öncesinde yağmur yağmıştı, araba farlarıyla ıslak asfalt parlıyor, açık pencereden gelen yaz ve toprak kokusu içeri doluyordu.

“Amelia,” diyor Harriet.

“Evet, şu tepenin ardında yaşıyor,” diyor Baba, istasyon binasının üzerinde yükselen ormanı işaret ederek. “Şimdi onu göreceksin.”

15. Bölüm
Yana

Yana, sayfa aralarındaki ince koruyucu kâğıtların rüzgârda hışırdadığı fotoğraf albümünü karıştırırken peron boyunca yavaşça ilerliyor. Büyükbabasıyla annesinin yaptığı tren yolculuğunun peşinden gidiyor. Bu bankta oturup sonra yollarına devam etmişlerdi. Peki nereye gitmişlerdi?

Bir sonraki fotoğrafa bakıyor: Çite tünemiş bir kuş fotoğrafı, yakından çekilmiş. Bakması güç bir fotoğraf. Fotoğraf albümünü iki gün önce bulduğundan beri, sayfalar arasında durmaksızın dolaşarak bir ipucu arıyor, ama ne zaman bu kuşlu fotoğraf karşısına çıksa sayfayı hızlıca geçiyor. Kuşlardan hiç hoşlanmıyor, gözlerinin içine bakamıyor, orada sadece bir hiçlik görüyor çünkü, başka bir şey bulamıyor. Metro gişesinde çalışmaya başladığından beri gece vardiyalarından kaçınmaya çalışıyordu, çünkü bu, istasyonun kapatılması ve kapıların tek tek kilitlenmesi anlamına geliyordu. Son bir görev de gün boyunca meydandan içeri giren kuşları dışarı çıkarmaktı. Güvercinler kuytu köşelere saklanıyor, ancak yaklaşınca görülebiliyorlardı, gece karası parlak gözleri sonsuzluğa bakıyordu. Bazen çok kalabalık

oluyorlardı, yirmi beş otuz tane, bir süpürgeyle üzerlerine yürüyor, tüyleri uçuşurken onları çıkışa doğru yollamaya çalışıyordu. Kovalanırken hiç ses çıkarmıyorlardı, fareler gibi sessizlerdi, sadece geceye yayılan kanat sesleri. Ölmüş ve orada öylece yatan bir güvercin mutlaka olurdu. Yana ölü bir kuşa dokunamazdı, bu nedenle ölü bedenleri kaldırmak için gazete kâğıdı kullanırdı, onları çiçek tarhlarına fırlatırken karanlığa doğru bir çığlık atardı. Anne cumartesileri hep tavuk yapardı; tavuk, öğleden sonraları tezgâhın üzerinde beyaz plastik bir futbol topu gibi durur, akşam Annenin onu pişirmesini beklerdi. Çıplak bacaklarıyla kanatları, vücudu boyunca sırılsıklam olurdu, ölümle yüzleşirken ufalıp kendini korumaya çalışmış gibi. Anne tavuğun içine bir şeyler –elma, havuç, baharat– doldurur, boğazına da sebze üstüne sebze tıkıştırırdı. Bir keresinde Yana, fırında pişirilmeye hazır, pütürlü ve bol çeşnili tavuğu yakından incelemiş, göğsünde hâlâ tüylü kısımlar olduğunu görmüştü, tavuk özensizce yolunmuştu. Yana parmak uçlarını keskin tüylerin üzerinde gezdirdi ve bu keşiften sonra bir daha asla öncesine dönemedi, bir daha asla tavuk yemedi. Çok kez işi bırakmayı düşünmüştü, çünkü kuşların dışarı çıkarılması gereken o kapanış saatinden nefret ediyordu ama başka ne iş yapabileceği konusunda da hiçbir fikri yoktu. Cam gişenin içi huzurluydu, orada kitap okuyup radyo dinleyebiliyordu, vardiya üstüne vardiya alıyordu. Altından geçen trenlerin çıkardığı uğultu eve döndükten sonra bile kulaklarından silinmiyordu. Şafak vakti yanından akın akın yolcular geçiyor, zaman hızla akıp gidiyordu. Gece vardiyaları ise bambaşkaydı, her yeni yolcunun sesi koridorda yankılanırdı.

Gündüz vardiyası her zaman en iyisiydi, çoğu öylece yanından geçip giderdi, ara sıra biri soru sormak istediğinde küçük pencereyi açardı, dışarının buz gibi havası içeri dolardı. Mevzular genellikle halledebileceği türden olurdu. Bazen aylık kartını unutan bir yolcu ya da şehre inmek için yeterli parası olmayan bir genç. Genellikle cömertti, gözlerini kapar ve başını hafifçe sallardı: "Geçebilirsiniz." Ancak bazen hiç sebep yokken acımasız da olabiliyor, bedava yolculuk yapmak isteyen yolcuları aniden sert bir ifadeyle aşağılayabiliyordu.

Bir öğleden sonra, genç bir adam nazikçe cama vurdu. Üzerinde takım elbise ve ince bir mont vardı. Yana pencereyi açtı, adam biraz utanmış görünüyordu, sözcükler ağzından bir türlü çıkmıyordu, arkasından sabah trafiğinin gürültüsü geliyordu, bir işçi meydandaki kaldırım taşlarını deliyordu, adam sesini yükseltmek zorunda kaldı, her sabah işe giderken oradan geçtiğini söyledi. Onu fark etmiş ve her gün oturup metro girişini nasıl seyrettiğini görmüştü, sonra şöyle dedi: "Hayal kurarken o kadar güzelsin ki." Bunu öyle utangaç bir halde söylemişti ki. Gerçi bu görünüşe sahip birinin utanmasına hiç gerek yoktu. Adam daha önce böyle bir şeyi hiç yapmadığını açıkladı, bir ara kendisiyle bir fincan kahve içmek ister miydi? Ya da bir kadeh şarap? Yana bu soru karşısında şaşkına dönmüştü, çıkma tekliflerine alışık değildi.

"Hayır deme!" diye mırıldandı Yana'nın tereddüt ettiğini fark ettiğinde. "Evet de! Benimle bir içki içemez misin?"

Bunun üzerine Yana güldü ve teklifi kabul etti. Buluşmak için randevulaştıklarında ikisinin de aynı akşam için özel bir planı olmadığı ortaya çıktı. Vardiyası bittiğinde adam

onu almaya geldi. İstasyonun çıkışında, hemen meydandaki bir Japon restoranına gittiler. Adam oranın müdavimiydi, Yana'nın sipariş edeceği şeyi de o seçti. Tabaklarca yemek geldi, kısa süre içinde tüm masa doldu. Mükellef bir sofraydı. Gerçekten Uzakdoğu'da yiyorlarmış gibi bir ambiyans vardı, küçük seramik bardaklardan sake içtiler, tadı su ile seyreltilmiş benzine benziyordu. İçki aldatıcıydı, yarı saydamdı, sanki bünyeye girmeden buharlaşıyordu. İkisi de sarhoş olup kıkırdamaya başladılar, restoran kapandığında kalmalarına izin verildi, çünkü sahibini tanıyordu. Görevliler temizlik yaparken onlar da yan yana oturup meydana baktılar. Metronun ışıklı tabelası adamın yüzüne vurduğundan solgun görünüyordu.

"Bana gerçekten neden çıkma teklifi ettin?" diye sordu Yana.

"Senin gibi kızlardan hoşlanıyorum."

"Ne tür bir kızım ben?" diye sordu Yana gülerek.

"Tutunulacak yapıda olanlardan."

Daha sonra adamın evine gittiler. Sadece birkaç bina ötede oturuyordu. Adam birer kadeh kırmızı şarap doldurdu. Sonra banyoya gitti, geldiğinde çıplaktı. Yana'ya birlikte duş almak isteyip istemediğini sordu. Bununla ilgili çifte hatırası var Yana'nın, aynı anda kendini hem büsbütün ayık hem de sarhoş hissediyordu, ruh hali hem gergin hem de keyifliydi. Banyo sıkışıktı, bir şeylere çarpıp saç bakım ürünlerini yere düşürmüştü, sonra adamın ayağı kaydı, yere düştü, o esnada duvara çarparak bin parçaya ayrılan cam kapının kolunu yakalayınca üzerine cam parçaları yağdı. Başta histerikçe güldü fakat sonra gidere akan kanı gördü.

Kendini yokladığında kolunda bir kesik olduğunu fark etti, yaradan kan fışkırıyordu.

"Tanrım," dedi, kanamayı durduracak bir şeyler bulmak için banyo dolaplarına koştu, sonra evin içinde bir yerlere gitti. Yana dolap kapaklarının açılıp kapandığını duyuyordu. Geri geldi, üzerinde kot pantolon ve tişört vardı.

"Bir yere kımıldama," diye bağırdı. "Hemen döneceğim."

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu Yana.

Yaralı kolunu ona doğru sallayarak, "Bir çaresine bakmalıyım!" diye bağırdı. Kesiğin üzerine tuttuğu havlu kandan kıpkırmızı olmuştu. Sanki tüm bunlar onu mutlu etmiş, heyecanlandırmış gibi Yana'ya kocaman gülümsedi.

"Olduğun yerde kal!" diye bağırdı. "Hiçbir yere gitme! Hemen döneceğim!"

Sonra yok oldu, Yana gülüyordu. Çünkü her şey o kadar gerçek dışıydı ki, aslında adamın sözlerinde romantik bir şeyler vardı, onca kana rağmen bu anı kaçırmak istemiyordu. Kapı çarparak kapandı, daire sessizliğe gömüldü. Ona söyleneni yaptı. Bir havluya sarınıp küvetin kenarına oturarak beklemeye başladı. Bir süre sonra üşüdü, banyodan çıktı, eve bakındı, her yerde iyi bir yaşam standardının ufak göstergeleri vardı: Köşelerde küçük diyotların usulca ve hoşça yanıp söndüğü elektronik cihazlar, masanın üzerinde neredeyse görünmez ayaklar üzerinde duran incecik bir bilgisayar monitörü. Lüks bir otelin süitine benziyordu, burada ruhu olan birinin yaşadığını gösteren tek şey duvarlardı; tanımadığı bir sanatçıdan imzalı, çerçevelenmiş bir plak asılıydı, bir aynanın çerçevesine sıkıştırılmış, bir grup erkeğin çeşitli yabancı coğrafyalarda çektirdiği fotoğraflar vardı. Yerdeki

kan izlerini takip etti, burası sargı bezini aramaya gittiği yerdi. Halıda kırmızı lekeler vardı, buradan telaşla çıkıp büyük ve neredeyse endüstriyel görünümde bar tabureli küçük bir adası olan mutfağa koşmuştu. Yana kendini orada hayal edebiliyordu. Onunla bu dairede yaşamanın, o yatakta uyumanın, o mutfakta kahvaltı etmenin nasıl bir şey olduğunu görebiliyordu. Onunla her şey tanıdık, güvenli ve olağan geliyordu. Annesinin bir keresinde, yatağının kenarına oturup onunla erkekler hakkında konuştuğunu hatırladı, gerçek aşk hiç beklemediğin bir anda pat diye ortaya çıkar demişti, o zaman tereddüt etmeyecek ve sadece şunu bilecekti: İşte o.

Bir saat daha bekledikten sonra giyinip adamın yatağının kenarına oturdu, biraz daha bekledi. Şafak sökerken gökyüzü puslu bir hale büründü, sokağın karşısındaki çatılarda güneşin ilk ışıklarını görünce kalkıp eve döndü. Ne olduğunu, onun nereye gittiğini bilmiyordu, ama akla gelen en makul açıklama şuydu: Söder Hastanesi'nin acil servisine gitmiş ve dikiş atılana kadar saatlerce beklemek zorunda kalmıştı. Ayrılmadan posta kutusundan soyadını öğrendi, daha sonra cep telefonu numarasını bulup aynı gece ona mesaj attı: "Özür dilerim. Banyoda bekleyeceğime söz verdiğimi biliyorum ama sonsuza dek bekleyemezdim ki." Sonra ekranında hemen bir mesaj belirdi: "Lütfen tekrar deneyin."

Gece boyu telefonu yanından ayırmadı ama gelen bir şey yoktu. Bütün geceyle ilgili bir tuhaflık söz konusuydu, ortadan kaybolması, gitgide artan bir gizem, üstelik cevap da vermemişti. Tüm bunlar Yana'yı etkiledi, onu düşünmeden edemiyordu.

Ertesi gün numarayı aradı ama karşısına sesli bir mesaj çıktı, onun sesini duydu. O bariz neşesini, o şen şakraklığını, daha bir kelime bitmeden bir sonrakinin nasıl şekilleneceğini hissedebildiğiniz bir konuşma, sesini duyduğunda gülümsemesi gözünün önüne geldi. Uzakdoğu restoranında tekrar onunlaydı, yemekten önce yakasına peçete takarken attığı kocaman kahkaha çok şapşalca ve özgüven doluydu.

İşte o.

Onu defalarca aradı ama bir hafta sonra artık aramayı bıraktı. Ne var ki çaresizce onu düşünmeye devam ediyordu. Uzun bir bahardı.

Şimdilerde işe giderken çalıştığı istasyondan bir öncekinde iniyor, kalan yolu yürüyor, böylece onun apartmanının önünden geçiyordu. Bir gün onunla orada, kapıdan girerken ya da çıkarken karşılaşacağını umuyordu. Eve yaklaşırken adımlarını yavaşlatarak ikinci kattaki dairede bir yaşam belirtisi arıyordu. O soğuk bahar boyunca günde iki kez oradan geçti ama onu hiç göremedi. Akşamlarıysa çoğunlukla evdeydi, daha önce hiç yaşamadığı bir hayal kırıklığına, umutsuzluğa hatta hiddete varan bir duyguya sürükleniyordu. Bazen öfke patlamaları yaşayarak evindeki eşyaları kırıp döküyor, kitapları duvara fırlatıyor ya da çay fincanlarını lavaboda parçalıyordu. Bazense evde umutsuzluk içinde otururken gözyaşlarının ortasında başka bir şey daha hissediyordu: Bu duygulara sahip olduğu için bir miktar gurur. Böyle bir kapasiteye sahip olmak, tüm bunları içinde taşımak büyük bir olaydı.

Onunla ilgili hayaller kuruyor, cam gişesinde otururken her sabah, kalabalıkta bir yerlerde olup olmadığını göre-

bilmek için önünden akıp giden insan selini inceliyordu. Ne de olsa ona her gün buradan geçtiğini söylemişti ama onu nedense görmüyordu. İçine bir şüphe düştü, aklından çıkaramadığı bir şüphe. Metro istasyonunun peronun iki ucunda da birer tane olmak üzere iki girişi vardı. Bir sabah, diğer taraftaki gişede çalışan kadına, sadece bir günlüğüne yerleri değiştirmeyi teklif etti. Yeni gişesinde oturup sabah işe gitmek için koşturan yolcuları seyretmeye koyuldu, bir süre sonra onu gördü, işte oradaydı. Hızlı adımları, her zaman gülümsemeye hazır yüzü... Metro kartını ararken eli montunun cebindeydi. Yana hızla küçük penceresini açıp ona seslendi, kalbi dar ceketinin içinde güm güm atıyordu; adam arkasını dönüp onu gördüğüne adeta sevinmişçesine gülümsedi ve sonra hızlıca el sallayıp yürüyen merdivene doğru gözden kayboldu.

İşte bu kadardı.

Onu bulmuştu ama mahcup olan o değildi, kendisiydi.

Evet, uzun bir bahardı ama elbette geçti. Sonunda hiçbir şey hissetmedi. Gün gelir her şey tükenir, duygular dahil.

Bazen onun ve onunla yaptığı her şeyin kendisi için ne kadar hayati olduğunu düşünüyor ama sonra bunların hiçbiri bir şey ifade etmiyor. Havuzun kafeteryasında Anne için yaptığı o bilezik bir zamanlar her şey demekti. Anne kaybolduktan birkaç hafta sonra Baba odasına gelmiş ve bileziği ona uzatarak, "Bunu belki saklamak istersin," demişti.

Yana da onu hemen takmıştı, kararı hayatının sonuna kadar hiç çıkarmamaktı. Bu onun en önemli eşyasıydı, fakat bir-

kaç ay sonra okulda florbol* oynarken bileziği koptu, yere çömelip ağladı, ağladı, hemen boncukları toplamaya başladı. Hepsini tek tek bulup bileziği tamir edecekti. Boncukları evdeki masada duran kâseye koydu, fakat onları takmak için yeni bir ip almadı, böylece birkaç yıl orada öylece beklediler. Sonra da ortadan kayboldular, Yana onlara ne olduğunu bilmiyordu. Baba belki de atmıştı onları. Oysa kendisi için o kadar önemliydi ki, o bilezik her şeydi ve sonra hiçbir şey haline geldi. Aynı şey bu fotoğraf albümü için de geçerli, onun izini takip etmek şu an her şeyden önemli, fakat bir zaman gelecek o da unutulacak, bu tren yolculuğu renklerini kaybedecek ve fotoğraf albümü açıklanamaz bir hiçlik gibi bir rafın üzerinde öylece kalacak.

Kuşun fotoğrafına bakıyor, yine ağzında kan tadı. Karşı sayfada başka bir fotoğraf var, diğerlerinden daha karanlık. Düşük ışık ayarıyla çekilmiş ama tüm detaylar derin tonlarda açıkça görülebiliyor. Kuytu ormana uzanan ağaçsız bir arazi. Renkler tuhaf oyunlar sergiliyor, karanlık ağaçların üzerinde parıldayan güneş ışığının kırıntıları ama aynı zamanda yukarıda sert bir alacakaranlık, gökyüzü buz gibi soğuk, masmavi. Fotoğrafın sağ tarafındaki adam belli ki Annenin babası –yani Yana'nın büyükbabası. Karanlık ormanın girişinde kara bir figür. Yüz ifadesi sert, sanki fotoğrafın çekilmesini engellemek için kameraya doğru hareket ediyor. Kapkara gözler, yarı açık bir ağız. Yana, adamın görünüşünden hoşlanmıyor.

---

* Florbol, sopa ve topla oynanan bir spordur. Kuzey Avrupa ülkelerinin en popüler sporları arasında yer alır. İki takım arasında oynanacak oyunun hedefi, rakip takımdan daha fazla gol atmaktır. Tercihen kapalı mekânda, sert ve düz bir zeminde oynanır. (ç.n.)

Albümü kapatıyor, demiryolu hattının yanından geçen küçük caddeye bakıyor. Ormanın ardına, gideceği yere. Uzun çamların yol boyunca bir duvar gibi yükseldiğini görüyor. Bu yolculuk boyunca ilk kez, belki de yapılacak en iyi şeyin dönmek olduğunu düşünüyor. Çünkü bulmak istediğinden emin olmadığı bir şeyi aramamalı insan. Büyükbabasının yüzündeki ifade aklından çıkmıyor. Endişeli gözleri, gafil avlanmışçasına bakışıyla ormanda sıkıntılı bir şey yaşamış gibi görünüyor.

16. Bölüm
Oskar

Harriet'a artık ulaşılamıyor, yine çocukluğunda, artık onu tanıyor, denemenin bir anlamı olmadığını gözlerinden anlayabiliyor. Sanki bakışlarını kendi içine kaydırıyor, hangi kısımları tekrar ziyaret edeceğine, hangilerini kendi halinde bırakacağına karar vermeden etrafı dikkatle yokluyor.

"Tam buraya oturmuştum," diyor ellerini siyah metale koyarak. Oskar gidip yanına oturuyor. Harriet çantasından bir fotoğraf çıkarıp ona gösteriyor: Harriet'ın çocukluk hali. Uzun zaman önce bu tren istasyonunda, bu bankın önünde duruyor. Direkt kameraya bakıyor, gülümsüyor ama ağlamak üzere olduğu belli.

"Bu, buraya yaptığınız yolculuktan mı?"

"Evet, yolculuktan sonra babamla yaptığımız fotoğraf albümünde buldum."

"Neden bu kadar üzgünsün?"

"Babam istemediğim halde fotoğrafımı çekmişti."

Oskar fotoğrafa bakıyor, fotoğraf doğrudan içine işliyor. Onun gözlerini ve yüz ifadesini inceliyor, bir çocuğun yıkılmadan önceki son anı. Harriet orada babasıyla duruyor ama o istasyonda düpedüz yalnız. Babası üzgünken ona sarılmıyor, onun yerine fotoğrafını çekiyor. Oskar gözlerini kapatıyor. Çocukluk, adeta modern bir sanat eseri gibi açıklanamaz bir yerleştirmeden ibaret. Anlaşılmaz ve lüzumsuz. Bütün o boktanlığı tekmeleyip dağıtmak istiyor.

Bir esinti geliyor, tenteleri savurup açık bir pencereyi ıssız caddeye doğru çarparak kapatıyor. Peron boş, yaz havası bunaltıyor.

"Sana ne zaman âşık olduğumu biliyor musun?" diye soruyor Harriet.

"Hayır."

"Neden bu konu hakkında hiç konuşmadık? Çocukluğumun geçtiği evi görmeye gittiğimiz gündü," diyor. "Hatırladın mı?"

Oskar gülüyor.

"Evet, ateşin vardı, hastaydın. Bütün gece balkonda oturmuştuk."

"Bana balkondaki o geceyle ilgili her şeyi sorabilirsin. Tuvalete gitmiştim, dışarı çıktığımda koridorda beni bekliyordun. Şaşırmış, orada ne yaptığını anlamamıştım. Balkona kadar tek başıma yürümenin zaman kaybı olduğunu söylemiştin. Zamanımızı en iyi şekilde değerlendirmek istedin."

Oskar başını sallayıp gülümsüyor.

"Ne yani?" diye soruyor Harriet.

"Çok saçmaymış."

"Birinin bana söylediği en güzel şeydi," diyor Harriet.

"Sonra öpüşmüştük," diyor Oskar da. "Ve sormuştum: Artık sen ve ben miyiz?"

"Ben de cevap vermiştim: Artık sen ve beniz."

Harriet sigara paketini çıkarıp öne eğiliyor, rüzgârda sönmesin diye sigarayı aşağıdan yakıyor.

"Bana burada ne olduğunu anlat," diyor Oskar.

"Burada biraz daha oturamaz mıyız?"

Sigarayı parmaklarının ucuyla tutuyor. Bir keresinde ona, rüzgâra karşı sigara içmeyi sevdiğini söylemişti. Oskar bunu nedense unutmamış. Şimdi onu rüzgâra karşı sigara içerken onu görünce aklına geliyor, bunu ona hatırlatmak istiyor ama sonra isteği kayboluyor.

"O gece balkonda bana çocukluğunla ilgili bir şey anlatmıştın," diyor Harriet. "Annenin sana dokunuşunu arzuladığını."

"Evet, pek sarılan biri değildi."

"Bana ondan biraz daha bahset."

"Onu neredeyse hiç hatırlamıyorum."

"Elbette hatırlıyorsundur."

"Eh," diye yanıtlıyor Oskar. "Sana ondan bahsetmiştim. Kafadan çatlak biriydi işte."

"Nasıl yani?"

Sanki önemli bir şey hatırlamışçasına, küçük bir enerji patlamasıyla, "Ama gerçekten hatırladığım bir şeyi anlatabilirim," diyor Oskar. "Büyük marketlerde alışveriş yaparken sık sık uzaklara koşardım. Annem aniden yok olur, ben de ağlayarak

etrafta dolaşırdım. Yine umutsuzca onu aramak için dolaştığım zamanlardan birinde, onu gördüm. Sebze tezgâhının arkasındaydı, saklanıyordu."

Harriet'ın sigarasına uzanıyor, o da ona uzatıyor. Filtrenin üzerinde ruj izi var, bir nefes çekiyor, rüzgâra karşı tüttürüyor.

"Anlayabiliyor musun?" diyor. "Defalarca saklanmış, kasten, böylece beni etrafta dolaşıp ağlarken ve onu ararken izleyebilmek için. Beni üzgün görmekten, daha sonra da beni kurtaran kişi olmaktan zevk alıyordu."

"Tanrım," diyor Harriet.

"Öyle işte..." diye yanıtlıyor Oskar da. Gülüyor, elini başına götürüp saçlarını düzeltiyor. "Diyorum ya, biraz çatlaktı."

"Biraz mı?" diyor Harriet yumuşak bir sesle. "Bu biraz çatlaklıktan öte bir durum. Bir insanı etkileyip şekillendirebilecek türden bir şey."

"Aaa? Bu kadar önemli olabileceğini hiç düşünmemiştim."

"Küçükken bir keresinde, yatağımda uzanmış annemle babamın mutfakta konuşmalarını dinliyordum," diyor. "Boşanmaya karar vermişlerdi ve kardeşleri ayıracaklardı. Annem de babam da Amelia'yı istiyordu, ikisinin de istemediği bendim. Her gün bu konuşmayla yüzleşiyorum hâlâ. Ben dışlanmış biriyim, hep öyleydim, hep de öyle kalacağım."

Oskar kolunu onun boynuna doluyor. O da başını eğip Oskar'ın göğsüne yaslıyor, sonra yine uzaklaşıyor, onlarca yıl geri gidiyor. Harriet orayı seviyor, çocukluğundan bugüne uzanan tüm o kesintisiz bağlantıları –şu an içinde bulunduğu her şey, geçmişte olan bir şeyle açıklanabilir ve açıklanmalıdır.

Bazen Harriet'ın bu sıradanlıkta bulduğu güveni kıskanıyor Oskar, tüm bu bağlantılardan o kadar emin ki. Bu şekilde yaşamak çok basit olmalı, çünkü her şeyin bir cevabı var. Hiçbir şey için asla sen suçlu değilsin, sadece başkalarının hata ve eksiklerinin kurbanısın.

"Bu yüzden mi hep nerede olduğumu bilmek istiyorsun?" Harriet aniden soruyor.

"Ne?" diyor Oskar. Doğrulup ona bakıyor.

"Markete gittiğim bunca zaman," diyor. "Bu yüzden mi beni günde yirmi defa arıyorsun? Bu yüzden mi sürekli nerede olduğumu bilmek istiyorsun?"

"Sen neden bahsediyorsun?"

"Benim de mi kaçacağımdan korkuyorsun?"

"Kes şunu," diyor Oskar. "Hadi gidelim."

Ayağa kalkıyor. Harriet'ın, onun bu ani hareketinden korkup kendisinden uzaklaştığını fark ediyor. Bakışlarında birden parlayan ama onun ayağa kalkacağını anladığında kaybolan bir şey görüyor. Gördüğü şey neydi, Harriet'ın gözlerindeki şey korku muydu? Kendisine zarar vereceğini mi düşünmüştü? Bir keresinde, ona gözlerinden ateş çıkar gibi bakmasından hoşlanmadığını, öyle olduğunda onun yanında olmak istemediğini söylemişti. Oskar son günlerde, kendisinin geçmişe kıyasla öfkeden felç geçirme aşamasına daha sık geldiğini düşünüyor: Görüşü daralıyor, gözlerini kapattığında kan kırmızısı noktalar görüyor, sesler deforme oluyor, kahkahalar domuz ciyaklamasına benziyor, yüksek sesler dayanılmaz hale geliyordu. Tüm bunlar için çok fazla bir şey de gerekmiyor aslında, sadece küçük bir aksilik bile onu fişekleyebiliyordu. Yana'dan

gidip bir mağazadan süpürge torbası almasını istediğinde ve Yana yanlış torbayla döndüğünde. Ya da akşamları bir kadeh şarap içecekleri zaman, Harriet kadehleri çıkardığında ve yıkanmış olmalarına rağmen bazen üzerlerinde Harriet'ın kalın, kırmızı dudak izlerini gördüğünde açıklanamaz şekilde tetiklenebiliyordu.

Bazı öğleden sonraları kestirmek için eve geliyor, bazen saatlerce uyuyabiliyor, akşam olduğu ve Harriet işten geldiği için uyanıyordu. Depresyonda mıydı?

Yeni yılda, tüm itirazlarına rağmen Fransa'ya gitmişlerdi, neden sırf donmak için oraya kadar gidilir ki? Sahil kenarındaki, uzaktan ışıl ışıl parlayan devasa oteli inişe geçtikleri sırada havadan bile fark etmişler, birbirlerine gösterip haykırmışlardı. Ancak lobiye girdiklerinde ağır bir ruh hali sardı onları, döner kapının önünde duran görevlinin kederli bir duruşu vardı. Günleri yağmurun altında geçiyor, lobide kâğıt oynuyorlardı. Otel sahibi ara sıra resepsiyonda beliriyor, orada oturup eski püskü otelinde kaldıkları için misafirlerini küçümsüyordu. Yılbaşı gecesi bir gala yemeği vardı. Tüm konuklarla birlikte rezil bir zaman geçirebilmek için giyinip kuşanılacaktı. Saatler gece yarısına yaklaşırken personel etrafta koşturup konuklara saat on ikiyi vurduğunda kendilerini belli edebilecekleri parlak kaynana dillerini dağıtmaya başladı. Oskar kendininkine üflediğinde, seste derin bir melankoli olduğunu hissetti. Üflemeye devam etti, diğer masalardan da hüzünlü sesler geliyordu; bunların, diğer mutsuz ailelerden gelen umutsuz yardım çığlıkları olduğunu düşündü. Daha fazla ve daha sert öttürdü, komşu masalara karşılık verdi, hayatın acılarından oluşan bir kakafoniydi bu. Tuhaflığına gülmeden edemedi, üfledikçe güldü. Harriet ve Yana ona hayretle baktılar, çünkü

sonunda nefes alamaz hale gelmişti, gülmekten alamıyordu kendini. Daha sonra yatmaya odalarına döndüklerinde Oskar nem kokan perdeleri kapatırken Harriet ona şöyle dedi: "En son ne zaman güldüğünü hatırlamıyorum bile."

Yana ondan korkuyor mu? Bu yüzden mi gitgide uzaklaşıyorlar birbirlerinden? Bir keresinde onu televizyonun önünde yanmış bir kibrit yerken bulmuş, ona bir daha bunu yapmamasını söylemişti, fakat o kanıtlarını acemice saklayarak –evin etrafına kemirilmiş kibrit çöpleri bırakıyordu– bunu gizlice yapmaya devam etti.

Oskar bunların birkaçını toplayıp onu mutfağa çağırdı. "Yeter artık," dedi. "Kibrit yemeyi bırakıyorsun, nokta." Kız o kadar sarsılmıştı ki ağlamaya başladı. "Ah, ama tatlım..." Ona sarıldı, kalbinin atışını hissetti, tüm vücudu titriyordu. Neden? Onu bu kadar korkutacak ne yapmıştı?

Sesini bile yükseltmezdi, tabii olağanüstü durumlar dışında.

Geçen gün bulaşık toplamak için odasına gitmişti. Yana kitaplarının üzerine bir çay fincanı koymuştu, bir de yüz kron. Oyuncaklarının arkasına saklamıştı parayı, görünmesin diye de birkaç kez katlamıştı. Kızının ondan para çalacağı hiç aklına gelmezdi. Yana'nın ahlaki değerlere ne kadar bağlı olduğunu, doğruyla yanlışı her zaman ayırt ettiğini söyleyerek hep övünürdü arkadaşlarına. Yana o öğleden sonra okuldan eve döndüğünde doğruca odasına gitti, Oskar da onun peşinden. Kitaplıktaki parayı gösterdi.

"Bu nereden geldi?"

Yana şaşkınlıkla ona baktı. Oskar parayı havaya kaldırmıştı.

"Bunu nereden buldun?"

"O benim param değil."

"Kimin o zaman?"

"Bilmiyorum."

"Bilmiyor musun?"

Yana yatağın kenarına oturdu, yere bakıyordu. Oskar'ın sesi sertleşmişti, ona gerçeği bilmek istediğini söyledi. "Para nereden geldi?"

O da birinin verdiğini söyledi.

"Önce nereden geldiğini bilmiyorsun, şimdi de birinin verdiğini söylüyorsun. Hangisi Yana?"

"Biri verdi."

"Kim?"

Yana cevap vermedi. Oskar kitaplıktaki ahşap kutuya tüm gücüyle vurdu. Kutu raftan fırlayıp kızın yanındaki duvara çarptı.

"Bana yalan söyleme!" diye bağırdı.

Yana artık itiraz etmiyor, göz göze gelmekten kaçınarak sessizce yatağın kenarında oturuyordu yalnızca.

"Benden para çalman beni çok kızdırdı. Ama beni daha da kızdıran, yalanların."

Ve yine aynı şey oldu, Yana gözyaşlarına boğuldu, titreyerek oturuyordu. Ağzından daha yeni yeni bir şeyler dökülmeye başlamıştı, fakat sırf pişman oldu diye Oskar ona yumuşak davranacak değildi. Telefonuna el koyup kapıya yöneldi. Kapıyı arkasından kapatmadan önce şöyle dedi: "Ben çık diyene kadar bu odadan çıkamazsın."

Bütün bir öğleden sonra kızın odasından çıt çıkmadı. Akşam Harriet eve geldiğinde Oskar ona olanları anlattı. Yana'nın ne yaptığını, şimdi odasında telefonsuz oturup yaptığı şeyi düşünmesi gerektiğini söyledi.

Harriet bunun yerinde bir ceza olduğunu düşünüyordu, fakat Oskar şimdiden tereddüt etmeye başlamıştı, çünkü zaten sürekli odasında oturan birine oda hapsi nasıl ceza olabilirdi ki?

Yemek hazır olunca Oskar, Yana'nın yanına gidip onu içeri çağırdı. Yana sessizce yemeğini yedi. Ne Oskar'la ne de Harriet'la tek kelime etti, yemeğini bitirdiğinde kısaca teşekkür ettikten sonra tekrar odasına çekildi.

"Şimdi de o mu kızdı?" diye sordu Oskar şaşkınlıkla Harriet'a.

Her şeyin açıklığa kavuşması birkaç gün alacaktı. Bir gün önce sirkte Harriet tuvalete, Oskar da Yana ile patlamış mısır almaya gitmişti. Cüzdanını açıp Yana'nın kitaplığında bulduğu yüz kronla ödeme yapmak istedi, sıkıca katlanmış parayı düzeltip onu satıcıya uzattı. Yana paraya bakarak, "Bunu senden çalmadım," dedi birden.

"Artık bu konu hakkında daha fazla konuşmamıza gerek yok."

"Çalmadım ama."

"Nereden geldi peki?"

"Havuzun kafeteryasında bir şeyler atıştırırken şeker almam için bana o adam vermişti. Ama bunu sana söylemeye korktum."

Patlamış mısır ellerinde, yerlerini bulmak için salona yöneldiler. Oskar elini kızın omzuna koydu, bu Yana'ya tuhaf ve alışılmadık geldi, vücudu kaskatı kesildi.

Çocuğunuzu ne zaman kaybederseniz?

Harriet sigarasından son bir nefes çekip onu bankın üzerinde söndürerek izmariti raylara atıyor. Sonra ayağa kalkıp peron boyunca yürüyor, küçük bir büfenin önünden geçiyorlar, sarı-siyah haber manşetleri: ABD terörle savaşta. Sanki aniden acele etmeye başlamış gibi hızını artırıyor.

Adam ona yetişiyor, "Nereye gidiyoruz?" diye soruyor. "Ne yapacağız?"

"Bir mezar kazacağız."

17. Bölüm
Harriet

Bank, güneşin altında oldukça ısınmış, sıcak neredeyse ince, siyah elbisesinden geçip tenini yakıyor.

Baba önünde çömelerek elini onun dizine koyuyor. Kardeşini görmeye gideceğini söylediğinde Harriet'ın cevabı sadece bir "Ha?" oluyor ve bu dediğinden anında pişmanlık duyuyor, ya babasını yanlış duyduysa ve o tamamen farklı bir şey söylemek üzereyse?

"Kardeşini görmeye gidiyorsun."

Bir an babasına şüpheyle bakıyor, bir şeyler söylemek için ağzını açıyor ama tek kelime edemiyor ve buna üzülüyor. Mutlu oluyor aslında, öyle olmalı, çünkü bugün kardeşini göreceği gün ama en çok hissettiği duygu, hüzün. Amelia'yı görmediği her gün adeta üstüne yıkılıyor.

Babanın ağlama konusunda ne hissettiğini biliyor, ağlamamaya kararlı, ama onun elini omzunda her hissettiğinde gözyaşları biraz daha yükseliyor. Elleriyle gözlerini örtüyor, aradan avuçlarına bakıp kızıl karanlıkta konsantre olmaya çalışarak eğlenceli şeyler düşünmeye, ağlamamak için kendini

tutmaya çalışıyor. Birden Babanın fotoğraf çektiğini duyup başını kaldırıyor. Adam birkaç adım geri çekilip makinesini indirmiş, ona bakıyor.

"Bir fotoğrafını çekebilir miyim?" diye soruyor.

"Evet," diyor kız boğazını temizleyerek, öylece duruyor ve kameraya bakıyor. Fotoğrafın bir an önce çekilmesini diliyor sadece, ağlamaya başlamadan önce. Baba makinenin ayarlarını kurcalıyor; o da bu arada kendine çekidüzen verip duygularını içinde tutmak zorunda. Ve Baba bir fotoğraf daha çekiyor.

"Üzgünüm," diyor. "Ama çok tatlı görünüyordun."

"Önemli değil."

Makineyi çantasına geri koyuyor. Kıza dönüyor, belki de gözlerinde başka bir şeyle, vicdan azabıyla. "Eve döndüğümüzde bu gezinin bir albümünü yapabilirsin," diyor kıza. "Eğlenceli olmaz mı?"

Peron boyunca ilerliyor, Harriet da peşinden gidiyor. Baba beyaz güvenlik çizgisinin üzerinde yürüyor, oyun oynarmışçasına asfalta değmeden çizginin üzerinde dengede duruyor. Harriet'ın da hoşuna gidiyor bu, ip cambazı gibi beyaz çizgi boyunca onu takip ediyor ama Babanın oyun falan oynamadığını, bunun sadece tesadüfen olduğunu anlıyor. Artık Baba çizginin yanına geçmiş, o da öyle yapıyor.

Rayları geçip apartmanların altında yan yana dükkânların sıralandığı dar asfalt cadde boyunca yürüyorlar. Biri duvara "USA Out of Vietnam" yazmış, Babanın da aynı fikirde olduğunu biliyor. Daha sonra ormanın içinde kaybolan küçük yola çıkıyorlar.

"Baba," diyor. "Amelia geldiğimizi biliyor mu?"

"Hayır," diye yanıtlıyor, şaşırmış gibi. Sanki bu aptalca bir soruymuş ve onun haberi elbette yok dermişçesine.

"Annem ne diyecek?" diye soruyor Harriet. Baba cevap vermiyor.

"Baba," diyor. "Annem Amelia'yı görmemi istemiyor."

"Hayır istiyor," diyor Baba. "Elbette istiyor."

Saatine bakıyor, "Annen evde olmayacak." Durup ona doğru eğiliyor, bir elini omzuna koyuyor. "Evdeyse de ben hallederim."

Harriet bunun ne anlama geldiğini bilmiyor. Zihninde canlanan görüntülerde Anne sinirlenip bağırıyor, Baba da bunun üstesinden gelmeye çalışıyor. Tren istasyonundan buraya kadarki yürüyüş boyunca Anneyi hiç düşünmemişti, ta ki ormandan geçerken etrafa bakınıp da o yaz gününden kalma bir şey bulmaya çalışana kadar. Buraya geleli bir yıl olmuştu. O mutfakta, yeni bir tavırla konuşan, farklı kıyafetler giyen, garip şeyler söyleyen, artık onun annesi olmayan Anne. O tuhaf ürperti.

Tepeye doğru yolun iki yanında iğne yapraklı bir orman uzanıyor, sonra aniden hafızasının bir yerlerinde sakladığı bir manzara beliriyor gözünün önünde, tuğlalı bir çatı. O uzun öğleden sonra boyunca gözlerini saatlerce o tuğlalara dikmişti. Ağaç gövdeleri arasında bir parıltı, işte göl. Ve ilk kez karanlıkta gördüğü, pencerelerinden sarı ışık sızan o tuğlalı ev. Şimdi orada, güneşin altında sessiz bir kilise kadar beyaz. Göl kıyısındaki iskele hâlâ duruyor. Üzerinde yaşanmışlıkların izleri var, ahşap direklere kuruması için asılmış

mayolar. Güneş gölün bir tarafından diğer tarafına geçerken babasını beklemek için oturduğu çitin yanından geçiyorlar.

Baba duruyor: Çitin üzerine bir kuş konmuş. Bunun bir kızılgerdan olduğunu söylüyor. Harriet'a kızılgerdan adının nereden geldiğini hatırlayıp hatırlamadığını soruyor. O da hatırladığını söylüyor, adam memnun oluyor. Kuşun fotoğrafını çekiyor. Kapıdan geçip bir güneş saatiyle çıplak bir çocuk heykelinin elinde tuttuğu siyah, dövme demirden yapılmış çemberin yanından yürüyorlar. Harriet'ın içinde bir tedirginlik var. Eğer Anne görüşmemeleri gerektiğini söyleyen avukatlar tuttuysa burada, bahçelerinde onların ne işi var?

Baba ahşap verandaya çıkıp yağlanmış bahçe mobilyalarının yanından geçip zili çalıyor. Pencereye eğilerek ellerini cama dayayıp içeriyi görmeye çalışıyor. Harriet, onun bunlara nasıl cesaret edebildiğini anlamıyor. Baba saatine bakıyor.

"Amelia okuldan gelmek üzere," diyor. "Onu burada bekleyebiliriz."

Göle bakan bir bahçe sandalyesine oturuyor. Hemen yanında çok hoş bir hamak var. Harriet da oraya geçiyor, güneşin ısıttığı yumuşak kumaşa gömülüyor. Ayakları yere ancak ulaşıyor.

"Gölün rengi çok tuhaf," diyor Baba manzaraya bakarak.

"Yeşil," diyor Harriet.

"Balçıklı," diyor. "Göl suyu hareketsizse böyle olur. Bu da oldukça durgun bir su."

Hava çok sıcak, güneş, hamağın tentenesinin altında parlayacak kadar alçakta.

Yakınlardan birkaç kuş sesi geliyor, uzakta ise bir guguk kuşu ötüyor. Babanın ona guguk kuşundan bahsettiği zamanı hatırlıyor: Hangi yönde olduklarını anlamaya çalışmalı daima, çünkü konumuna bağlı olarak farklı isimler alır guguk kuşları ve bulundukları yönler size önemli bir şey söyler; gelecek tahmini yapar.

"Guguk kuşu doğuda, dertler sona mı erdi?" diye soruyor Harriet. Baba başka düşüncelerden sıyrılıp gülüyor, öne eğilip dikkatle masaya bakarak sesi tekrar duymayı bekliyor.

İşte yine başlıyor.

"Hayır," diyor. "Doğu şu taraf." Doğruca karanlık ormanı işaret ediyor. "Bu guguk kuşu batıda."

"Batı guguk kuşu, iyi şeyler kuşu," diyor Harriet.

"Aynen öyle."

Harriet'ın ayaklarını itip çekmesiyle hamak hareketlenerek ahşap verandada sessizce süzülüyor. Hareketleri bir rüyadaki kadar yumuşak, mükemmel bir şey. Harriet biraz daha sert ittiriyor, alnından hafif bir rüzgâr geçiyor, yere çok yakın duruyor, hamağın daha yumuşak ve hızlı gitmesini istiyor, hiçbir şey hissetmek istemiyor, gözlerini kapatıp esintinin saçlarını savurmasına izin veriyor.

"Artık yeter," diyor Baba. Harriet anında duruyor, gözlerini kısarak göle bakıyor.

Baba, güneş ışığının altında durmuş, bir eli alnında kıyıyı izliyor.

"Sence de Ufaklık'ı gömmek için güzel olmaz mı orası, göl kenarı?"

"Evet," diyor Harriet.

"Hadi," diyor. Çimenlik alan suya dik iniyor, Harriet son birkaç adımda dosdoğru göle uçmamak için kendini frenlemek zorunda kalıyor. İskelenin kenarında durup deforme olmuş tahtalara bakıyor.

"Şu elemana bak," diyor Baba. Birinin suyun hemen yanına diktiği küçük ağacı işaret ediyor. Ağaç büyükçe bir sopadan daha fazlası değil, etrafındaki toprak hâlâ koyu ve yumuşak. Baba parmaklarıyla küçük yaprakları yokluyor.

"Bu bir elma ağacı olacak," diyor. "Ama meyve vermesi için birkaç yıl geçmesi lazım."

İkisi de ağacın yanında duruyor, Baba göle bakıyor.

"Bence burası güzel," diyor. "Öyle değil mi?"

"Evet."

Küçük ağacın dibine diz çöküyorlar. Harriet sırt çantasını açıp vazoyu çıkarıyor. Baba kazmak için ellerini kullanıyor, parmaklarıyla kara toprağı eşeliyor.

"Hadi beraber yapalım," diyor.

İyice sokuluyorlar. Yasak bir bahçede çukur kazıyorlar, normalde bu onu endişelendirebilir ama Baba burada. O yanındayken hiçbir şeyden korkmasına gerek yok. Toprağın derinlerine iniyorlar, o kadar yakın oturuyorlar ki birbirlerine sürtünüp duruyorlar, bir süre sonra Baba ayağa kalkıp göle bakıyor.

"Güneş suya yansıdığında bak ne güzel görünüyor."

"Evet," diyor Harriet. "Altından bir yola benziyor."

Baba gülüyor, "Altından."

Kazmaya devam ediyorlar, toprak yumuşak ve koyu. Çok hızlı ilerliyorlar. Baba yaptıkları çalışmaya bakarak şöyle diyor: "Burada seninle olmak çok güzel."

Harriet da cevap veriyor: "Seninle olmak da öyle."

Uzaklarda, ormanın diğer tarafından guguk kuşunun sesini tekrar duyuluyor, kuş artık doğuda.

18. Bölüm
Yana

Çok da zor olmadı. Çitin üzerindeki kuşun fotoğrafı, arkasında beyaz bir ev silüeti ve sonra Harriet'ın çocukluk fotoğrafı –küçük bir ağacın yanında otururuyor, arkasında göl ve iskele. Google Harita'da Malma'yı arattığınızda yakınlarda tek bir su birikintisi çıkıyor, küçük bir göl. Ve o gölün etrafındaysa sadece bir ev bulunuyor, Yana oraya doğru yola koyuluyor. Rayların yanından yürüyor, öğleden sonra hava erken saatlerde kararıyor. Asfaltı parlatan ay şeklindeki lambaların altında yürüyor, parlak akağaç yaprakları kaldırıma yapışmış. Ağaçların arasındaki küçük yolu görüyor, burası daha karanlık. Orman sessiz, sadece bir şırıltı, yosunların altından geliyor, kayaların arasından. Tepeden, mavinin farklı tonlarındaki ormana bakıyor, gölün üzerinde bir sis çizgisi var. Yere yakın, kireç tuğladan bir villa görüyor. Evde hiç ışık yanmıyor, kimse yok gibi görünüyor.

Bir keresinde sınıfındaki bir çocuğun evindeki cadılar bayramı partisine giderken metroya –kırmızı hat tarafına– bindiğini hatırlıyor, daha önce gittiği yerlerden daha uzaktı. Bir kostüm partisiydi ve o da cadı gibi giyinmişti, başında sivri bir şapka, üzerinde de Annenin gardırobunda kalan kıyafetlerin

arasından bulduğu uzun, siyah bir elbise vardı. Yürürken yere sürünmesin diye habire çekiştirmesi gerekiyordu. Yağmurda evlerin arasında yürüdü, kireç tuğladan yapılmış sıra sıra müstakil evler, verandalarındaki son model aydınlatmaları ve ahşap döşemedeki küçük deliklerden çıkıp havada dalgalanan nemi aydınlatan ışıklarıyla oldukça davetkâr görünen evler. Evlere baktı; hiçbir yerde endişe yoktu, mutlu aileler birlikte bir şeyler yapıyordu, mutfak masasının etrafında sohbetler, yemek pişirenler, açık televizyonlar, küçük oğluyla koşturan bir baba. O mutlu sokaklarda yürüdü. Sonra sınıf arkadaşının zilini çaldı, beklerken elini beyaz duvara koydu. Tuğlanın sıcak olacağını düşünmüştü ama tabii ki değildi. Kapı açılır açılmaz küçük bir karışıklık oldu; karşısındaki sınıf arkadaşının annesiydi, onu sarkık şapkasıyla görür görmez endişeyle oğluna seslendi. Oğlanın üzerinde kostüm yoktu.

"Sana haber vermediler mi?" dedi annesi. "Partinin iptal edildiğini duymadın mı?"

Hayır, duymamıştı. Bir şeyler ters gitmiş, bir telefon zinciri sonuna kadar işlememişti, yağmur dışarı çıkmalarını engelleyeceğinden partinin iptal edildiği haberinin ulaşmadığı tek kişi oydu.

"Bu kadar yol gelmişken öyle hemen eve gidemezsin," dedi annesi, onu içeri davet etti. Mutfakta oturdular, anne bir sürahi meyveli içecek hazırlayıp dondurucudan da tarçınlı çörek çıkardı. Çörekler kısa süre sonra mikrodalga fırının içinde dönüyordu. Yana oğlanın, annesinin bu teklifini sıkıcı bulduğundan şüphelense de aynı masaya oturdular. Sonra baba şaşkın şaşkın indi aşağıya. Sanki bu, son derece doğal bir şeymiş gibi elini oğlunun omzuna koyup ona ne olduğunu sordu.

"Ah, hayır," dedi. Üzülmüş görünüyordu. "Nasıl bir saçmalık bu böyle!"

Yana şapkasını çıkarmıştı, ama aşırı uzun ve vücudunu saran siyah elbisesinin içinde kendini hâlâ gülünç hissediyordu. Oysa sınıfta hiç konuşmaya cesaret edemediği oğlan, orada öylece oturmuş, dostça ona bakıp gülümsüyordu.

"Eve nasıl gideceksin?" diye sordu annesi. "Anneni arayayım mı?"

"Yoo, sorun değil," diye cevap verdi Yana.

Bir süre sonra gitmek üzere ayaklandı, ocakta yemekleri tüterken koridorda onunla vedalaştılar. Metroya dönüşte uzun bir sıra halinde dizilmiş evlerin yanından tekrar geçti. Artık çok yaklaşmıştı. Karanlık hızla çöküyordu ama gölün kıyısındaki iskeleyi hâlâ görebiliyordu. Kıyıya yakın bir yerde devasa bir ağaç vardı, etrafına elmalar saçılmıştı. Çimenli yamaçtan aşağı birkaç adım atıyor fakat sonra evin verandasından gelen sesleri duyuyor.

O loş ışıkta bir şey görüyor. Orada biri mi oturuyor? Birinin gölgesini, küçük bir hareketini fark ediyor.

"Merhaba," diye sesleniyor Yana. Evden cevap gelmiyor. Birkaç adım daha yaklaşıyor. "Merhaba?" diye tekrar sesleniyor.

"Merhaba, merhaba," diyor diğeri.

Yana eve doğru birkaç adım daha atıyor. Şimdi, orada yaşlı bir kadının oturduğunu görebiliyor. Verandadaki hamağa gömülmüş, sessizce sallanıyor. Yana biraz uzak duruyor, kadının kendini tehdit altında hissetmesini istemiyor.

"Özür dilerim," diyor Yana. "Sizi görmedim, evde birinin olduğunu düşünmemiştim."

"Ormandaki askerî kışlaya grafiti yapan sen misin?"

"Askerî kışlaya grafiti mi? Hayır, ben değilim."

"Başka biri o zaman," diyor kadın. Aniden öksürmeye başlıyor, kucağındaki mendili bulup içine öksürüyor.

"İçerisi çok sıcak," diyor. "Isıyı düşürmelerini söyledim ama fark eden bir şey olmadı."

Yana eve bakıyor, kadının kapıyı ardına kadar açık bıraktığını fark ediyor. Oturma odasındaki televizyon açık, ışığı odayı hafifçe aydınlatıyor, ekrana bakan tek koltuk görünüyor.

"Böyle içeri daldığım için özür dilerim. Şu aşağıdaki iskele size mi ait?"

"Ben nereden bileyim," diyor yaşlı kadın. "Kızım birazdan burada olur. Eminim o biliyordur."

"Siz burada yaşamıyor musunuz?"

"Tabii ki burada yaşıyorum," diye yanıtlıyor şaşkınlıkla ona bakarak. "Kimin yaşadığını sanıyordun?"

Tren istasyonundan gelen hafif gürültü eve kadar ulaşıyor, durmadan geçen bir tren ormanın içinden hızla ilerliyor, sonra tekrar sessizlik çöküyor. Kadın kulak kabartıyor, gökyüzünü seyrediyor, sonra ilgisi dağılıyor.

"Kızım birazdan burada olur," diyor. "Sanırım şimdi atların yanında ama arabayla gelir, trene asla bilmez."

"Buraya özel bir sebepten ötürü geldim," diyor Yana. "Uzun bir hikâye, ilginizi çekmeyecektir, ama annemin yıllar önce göl kenarına gömdüğünü düşündüğüm bir şeyi çıkarmamın sizin için bir sakıncası olup olmadığını sormak istiyorum."

"Ne kadar aptalca," diyor kadın.

Yana onu görmeye çalışıyor ancak hava çok karanlık, sadece büyük hamaktaki silik silüetini görüyor.

"Aptalca olan nedir?" diye soruyor.

"Bunu sürdürmemelisin," diyor kadın. "Geçmişi kurcalamak iyi bir şey değil!"

"Olan oldu," diye mırıldandığını duyuyor kadının, sesi titrek ve iniltili.

"Yapacak hiçbir şey yok," diye bağırıyor.

"Yok, tabii ki," diyor Yana.

"Ben sadece önüme bakıyorum," diyor kadın, eliyle gölü işaret ediyor.

"Bir bankada çalışıyorum. Ama bankanın şubeleri habire kapanıyor. Sürekli yerimi değiştiriyorlar, şimdi iş için her gün 120 kilometre yol gitmek zorundayım. Her yıl arabada kaç saat geçirdiğimi biliyor musun?"

Gülmeye başlıyor, sonra öksürüyor, öksürüğün ortasında bağırıyor: "Hayatım bir arabanın içinde geçiyor!"

Öksürmeye devam ediyor, ama bir süre sonra susuyor, kıyafetinin koluyla ağzını siliyor. Yana bunu anlamlandıramıyor. Kadın emeklilik yaşını çoktan geçmiş, kesinlikle yetmişinde var, hatta belki daha da fazla. Hâlâ bir bankada çalışıyor olabilir mi?

"Önemli olmasaydı sormazdım," diyor Yana. "Bahçenizi kazabilir miyim?"

"Kazabilirsin," diye yanıt veriyor kadın.

"Her şeyi eski haline getireceğime söz veriyorum."

"Peki, peki."

"Ödünç alabileceğim bir küreğiniz var mı?"

"Hayır," diyor. "Burada hiç kürek yok."

Yana etrafına bakınıyor, hemen bahçe kulübesine yaslanmış bir kürek görüyor. Küreğin yanına gidip onu yaşlı kadına gösteriyor. "Bakın, işte," diyor.

"Tamam, alabilirsin."

Yana gözlerini göle dikiyor, kadının yanından geçerken elinde olmadan ona hızlıca bir bakış atıyor.

Kadın, "Kızımı tanıyor musun?" diye soruyor.

"Hayır, maalesef."

"İyi kızdır aslında. Ama ısıtıcı işini çözemiyor. Neden bu kadar zor olduğunu anlamıyorum."

Yana göle doğru iniyor; yol dik, çimler ıslak ve kaygan.

"İsmi ne?" diye sesleniyor kadın.

Yana durup arkasını dönüyor. Hamaktaki yaşlı kadını görüyor, artık sallanmıyor, karanlıkta kıpırdamadan öylece oturuyor.

"Kimin?" diye soruyor Yana.

"Kızımın," diyor kadın. Daha sonra Yana'nın zar zor anlayabildiği bir mırıltı geliyor, aslında kendi kendine konuşuyormuş gibi: "Onun ismi ne?"

Gökyüzünün göldeki yansıması. İşte elma ağacı orada. Fotoğrafta ağaç küçücüktü, şimdiyse kocaman. Küreği ağaç gövdesinin köküne saplayıp itekliyor. Ucu usulca toprağa giriyor. Karanlıkta toprağı kazıyor.

19. Bölüm
Oskar

Malma İstasyonu binasının önünden geçerlerken, Oskar duvarda, oranın çevre kasabalara kaç kilometre mesafede olduğunu gösteren –ondalığına kadar– büyük bir tabela fark ediyor. İşte bu doğru, bu yerleşim yeriyle ilgili tek ilginç şey, başka bir yere ne kadar uzak olduğu olabilir ancak. Tren raylarına paralel uzanan küçük çarşı caddesinde yürüyorlar. Buraya daha önce hiç gelmemiş olsa da binlerce kez gelmiş sayılır. Bunun gibi bir kasabada büyüdü, burayla ilgili her şeyi öngörebilir.

Harriet bir fırının önünde duruyor. "Bir şeyler atıştırmam lazım," diyerek içeri giriyor. Bir tepsi alıyorlar, Oskar tepsiyi çelik tezgâhın üzerinden kaydırarak ilerletiyor. Tezgâh camı buğulanmış, birkaç unlu mamul ve tabakta plastik ambalajlı sandviçler. Harriet peynirli bir sandviç alıyor, tepsi sessizce kasaya doğru kayıyor.

Oskar yavaşça, "Bunun taze olduğunu sanmıyorum," diyor ama Harriet ilgilenmiyor, bir de gazoz alıyor, kasadaki kısa boylu kadın parayı almadan, elini şişenin üzerine koyup soğuk olup olmadığını kontrol ediyor, buzdolabının çalışmama ihtimaline alışık belli ki. Caddeye bakan pencerenin yanındaki

küçük masaya oturuyorlar. Harriet sandviçinin etrafındaki plastiği parmaklıyor.

"Burada olmamız çılgınca," diyor, caddeye ve ötesindeki tren istasyonuna bakarak. "Babam duysa inanmazdı."

Sandviçinden biber dilimini çıkarıyor ama izi orada kalıyor, altında da peynirden kalma bir iz.

"Onu özlüyor musun?" diye soruyor Oskar.

"Ah," diyor. "Onu çok düşünüyorum. Bazen rüyamda görüyorum."

"Ne görüyorsun?"

"Biliyor musun, sık sık düşündüğüm ama bir türlü dilim varıp da sana söyleyemediğim bir şey var. Babama hastanede nabız ölçer takılmıştı, hatırlıyor musun?"

"Pek hatırlamıyorum," diyor Oskar.

"Babamın kalbi her attığında bir bip sesi çıkarıyordu, ölmeden önceki dakikalarda, kalbinin duruncaya kadar gitgide daha yavaş attığını anımsıyorum. Hayatım boyunca bunun tam tersi olduğunu düşünürdüm; bir beden iflas ettiğinde kalbin, son nefese dek daha hızlı atacağını. Kalbin kendi kendini parçalaması gibi."

Oskar gülüyor.

"Düşündüğün şey bu muydu? Sanırım bunu düşünen yalnız sensin."

"Ama en azından böylesi daha hoş olurdu. Son bir patlama ve hızlı bir yok oluş. Yavaş, belirsiz bir son yerine..."

Bo'nun ölümünün akla gelmeyecek şekilde gerçekleştiği konusunda haklı. Hastaneden arayıp da Bo'nun kaza geçirdiğini söylediklerinde, taksidelerken ilk başta bir telaş, bir panik olmuştu. Fakat oraya vardıklarında zaman gittikçe yavaşladı. Bo'nun bisikletiyle kaza yaptığını öğrendiler. Harriet o bisikletle ilgili bir şey olacağını hissetmişti. Bir keresinde Oskar'la şehir merkezinde yürürlerken Bo'nun aniden bir tepeden aşağı hızla indiğini görmüşlerdi. Gidonun üzerine eğilmişti, başında kask yoktu. Yaşlı bir adam olmamaya azmetmiş bir yaşlı adam. O yenilmezdi, dokunulmazdı, ona hiçbir şey olmazdı; Harriet ona seslenmiş, o da caddede durmuştu. Trafiğin gürültüsünde çok kısa konuştular, ikisi de kaldırıma bakıyordu. Birbirlerini birkaç yıldır görmemişlerdi. Bir süre sonra Harriet, "Lütfen baba, bisiklet sürerken kask tak," demişti.

"Tamam, tamam."

"Senin için endişeleniyorum," diye devam etmişti. "Kendine zarar vermeni istemiyorum."

Birden elini onun elinin üzerine koydu.

"Ufaklık."

"Ufaklık."

Harriet babasını hastane yatağında görünce hemen yanına koştu. Başta ona dokunmaya korkmuştu. Çünkü yarasının nerede olduğunu bilmiyordu. Sadece yanında oturdu. Bo gülümser bir ifadeyle ona bakıyordu ama Harriet onunla konuşmaya çalışırken hiç tepki vermedi.

Sonra yanlarına bir doktor geldi, pek bir şey söylemedi, fazlasıyla bilgi yüklenmiş birkaç kelime:

Babanız ciddi bir beyin hasarı geçirmiş.
Kafatasının içindeki basınç çok hızlı artmış.
Ameliyatla beynini kurtarma şansımız yok.
Şu an sadece rahatlatıcı bir bakım uyguluyoruz. Bu da demek oluyor ki hayat kurtarıcı hiçbir işlemde bulunamıyoruz.
Sizi görüp duyabilir ama konuşamaz.

Harriet yatağın kenarına oturdu, ellerini saçlarında gezdirerek ağladı. Hıçkırıkları arasında sürekli aynı şeyi tekrarlıyordu: "Benim küçük, tatlı babam."

Hayatı boyunca Harriet'ın üzerinde devasa bir gölge gibi gezinip durmuş bu koca adam, birdenbire onun küçük, tatlı babası oluvermişti. Elini Bo'nun yanağına koydu Harriet. Babası adeta meraka benzer bir ifadeyle ona bakıyor, fakat tek kelime edemiyordu.

Harriet, hemşire ve doktorlara yönelik kısa süreli, şaşkınlık dolu öfke patlamaları yaşadı. Nasıl oluyordu da böyle pes ediyorlardı? "O yaşıyor! Bir şeyler yapmak zorundasınız!" Muhtemelen bu kabullenemeyişin, onun sağlam görünmesinin yanı sıra neredeyse dik oturup gözlerini açık tutmasıyla da ilgisi vardı. Ama yine de hemen hemen hiçbir hareketlilik belirtisi yoktu. Bir hemşire onları rahatsız etmek istemiyormuş gibi köşede duruyor, ara sıra küçük bir ekrandan bir şeyleri kontrol etmek için adamın yanına geliyordu. Harriet eğilip babasının başının arkasına baktı, bir çığlık atarak gözlerini kaçırdı.

"Ne yaptın sen?" diye fısıldadı. "Tatlı küçük babacığım, sen ne yaptın?" Belki de başına ne olduğunu gördüğünde durumu daha net anlamıştı, çünkü ondan sonra herhangi bir itirazda

bulunmadı. Bo orada kendi kıyafetleriyle yatıyordu. Biri gömleğini kesip açmıştı, belki de vücudunun başka yerlerinde yara var mı diye görmek istemişlerdi. Hemşire elinde bir şırıngayla gelip onu koluna enjekte etti.

"Sürekli morfin veriyoruz," diye fısıldadı. "Böylece hiç acı çekmiyor ve korkmuyor."

Oskar yatağın birkaç metre uzağında duruyordu; ne yapacağını bilmiyor, gözleriyle babasının üzerine eğilmiş Harriet'ı takip ediyordu.

"Yalnız değilsin," diye fısıldadı babasına, kimsenin onu görüp duymadığını düşündüğü zamanlarda, kendi kendine tekrarladığını duyduğu aynı mırıldanışla. Bo ona baktı, galiba gözlerini iki kez peş peşe kırpmıştı. Harriet tekrar tekrar mırıldandı: "Yalnız değilsin, yalnız değilsin." Bu sakin mırıltı Bo'nun üzerinde bir süzüldü, süzüldü, ona ulaştı, adam kaşlarını kaldırdı, Oskar onun gözlerinde bir parıltı gördü.

Ve zaman artık saniyelerin içinde dolanabileceğiniz kadar yavaş ilerliyor, sadece bazı küçük tepkimeler oluyordu. Bo öksürüyor, balgamını çıkarmaya çalışıyor, fakat başarılı olamıyor, sonra tekrar deniyordu, kısa bir süre sonra da son nefesini verdi. Bakışları Harriet'ınkilere sabitlenmiş, dudaklarında ise gülümsemeye benzer bir şey kalmıştı. Harriet'a tek bir kron miras bile bırakamamıştı. Hiç parası olmamıştı. Harriet tek kuruş alamadı. Bo'nun ölümünden sonra, fotoğraf albümleri ve eski kamera mercekleriyle dolu bir kutuyla eve geldi. O akşam yatakta etrafı merceklerle çevrili vaziyette oturdu, onları tasnifleyip iyice temizledi fakat Oskar bir daha onlara hiç rastlamadı. Harriet çöpe atmış olmalıydı. Bo'nun ölümünden sonra, Harriet'ın halihazırdaki Bo'yu romantikleştirme potan-

siyeli muazzam bir güçle arttı. O adi herif bir aziz haline geldi. Gerçek asla dile gelmemeliydi, –hayatı boyunca babasının onu hayal kırıklığına uğrattığı gerçeği. Durum elbette ortadaydı; o hiç orada olmadı, hiç ortaya çıkmadı. Hem onun hem de Oskar'ın yaşamında Bo bunca yıl hiç yoktu. Harriet'la ilişki kurmak istemedi ya da kuramadı, fazlasıyla yıpranmış bir adamdı. Bir aile olmuşlardı ama kızları büyükbabasını neredeyse hiç görmemişti. Kendisini sürekli hayal kırıklığına uğratmasına rağmen, Harriet ondan hiç vazgeçmedi. Bir keresinde Harriet ve Yana'nın ortak kutlayacakları bir doğum gününde Harriet, Bo'yu yakalamış ve onu doğum günü yemeğine davet etmişti. Bo geleceğine dair belli belirsiz bir söz vermiş fakat akşam gelmemişti. Oskar, Harriet'ı yemekten hemen önce Bo için ayırdığı tabak ve çatal bıçak takımını kaldırırken izlemişti, kimse görmesin diye hızlı davranmış ve ne kadar üzgün olduğunu belli etmemeye çalışmıştı Harriet. Bu hayatının hüznüydü, öyle değil mi? Yaşadığı en büyük ihanetti. Yine de öldüğünde Bo'nun başına bir hale kondu. Oskar buna artık dayanamıyordu, bir gece onun yalanlarından ansızın bunalarak Harriet'a itiraz etti, bütün gece kavga edip bağırıştılar, birbirlerini incittiler ve bu olaydan sonra Oskar'ın aldığı ders, onunla bir daha asla Bo hakkında konuşmamak oldu. Öyle de yaptı. Böylece hiç konuşulmayacaklar listesine yeni bir kalem daha eklendi.

Harriet ile Oskar fırından çıkıyor. Güneş sol taraflarında, yayalara ayrılmış küçük cadde boyunca uzanan çimler biçilmemiş, çiçekler asfalta uzanıyor. Rüzgâr o kadar durgun ki üzerlerinde uçuşan yaban arılarının sesini duyuyorlar. Her şey yerinde sayıyor, kasabada herhangi bir döngü yok. Harriet dar, çakıllı bir patikaya sapıyor, Oskar da onu takip ediyor. Bir ormandalar, hemen tanıdık gelen bir orman, herkesin

içinde taşıdığı türden. Çamlar ve ladinlerle dolu bir İsveç ormanı, toprak nemli. Tepeye çıktıklarında gözlerini uzun ağaçlardan alamıyor, bunlar ona takım adalardaki ormanları hatırlatıyor. Aniden önünde bir su birikintisi beliriyor. Çam ağaçları arasında güneşli bir patika ve çimleri biçilmiş bir bahçe. Göle bakan alçak, beyaz bir ev. Harriet doğruca evin bulunduğu araziye yöneliyor.

"Ya evde biri varsa?" diyor, onu aceleyle takip ederken.

"Umurumda bile değil," diyor Harriet.

Sebze bahçesinin önünden geçiyorlar. Harriet orada, bir kovanın içindeki bahçe küreğini fark ediyor, onu alıyor, göle doğru ilerliyor.

İskelenin yanındaki elma ağacının orada duruyor. "İşte," diyor. Önce etrafına, sonra da ağacın altındaki toprağa bakıyor. "Burası babamla Ufaklık'ı gömdüğümüz yer. Şimdi mezarı kazacağız."

"Neden?"

"Sana göstermek istediğim bir şey var."

Dizlerinin üzerine çöküyor, küreğin ucunu toprağa saplıyor. Birkaç hamle yapıyor, kazdığı toprakları yanına istifliyor. Hareketleri hızlanıyor, küçük küreğin her darbesi ona yeni bir enerji veriyor. Sonra birden durup Oskar'a dönüyor.

"Dokun," diyor. Oskar'ın elini göğsüne götürüyor. Oskar, tişörtünden kalbinin öfkeyle attığını hissediyor.

"İşte, ben böyle ölmek istiyorum," diyor. "Bom."

20. Bölüm
Harriet

Eğer bir köpek cenneti varsa bir tavşan cenneti de olmalı. Ailenin aile olduğu zamanlar bir köpekleri vardı. Bir yaz günü öğleden sonra bir çocuğa saldırmıştı, birkaç hafta sonra da öldü. Baba o gece Harriet'ın yatağının kenarına oturup köpeğin artık köpek cennetinde olduğunu söylemişti. Belki de onu teselli etmeye çalışıyordu, oysa teselliye ihtiyacı olan kendisiydi. Harriet o günden sonra köpek cenneti hakkında çok düşündü. Ve şimdi babasıyla Ufaklık için bir mezar kazarken, Eğer köpek cenneti diye bir şey varsa, tavşanlar için de bir cennetin olması gerektiğini düşünüyor. Tavşan cennetinin neye benzediğini gözünde canlandırmaya çalışıyor ama yapamıyor.

"Ne düşünüyorsun?" diye soruyor Baba.

"Hiçbir şey," diye yanıtlıyor.

"Senin aklında hep bir şeyler vardır ama."

"Ufaklık'ı düşünüyorum."

"Hı hı," diyor. "Anlıyorum."

Kürek darbelerinden biri dikkatini çekiyor. Toprağın içinde kurumuş inek gübresine rastlıyor. Soluk kahverengi toprağı Harriet'a göstererek uzun zaman önce orada bir çiftlik olması gerektiğini söylüyor. Elini elma ağacının ince dallarından birinin üzerine koyuyor, küçük yapraklardan birini hafifçe sıkıyor.

"Bu ağaç güzel büyüyecek," diyor.

Kazmayı bitirdiklerinde Baba vazoyu alıp kucağında tutuyor. Parmaklarına bulaşan toprak soluk yüzeyün üzerinde kara lekeler bırakıyor. Ama bunun önemli olmadığını düşünüyor Harriet, zaten yakında tamamen toprağa gömülmüş olacak.

"Üzüldüğüm bir şey var," diyor. "Ufaklık'a çok az çikolata verebileceğimi, midesinin şekeri kaldırmadığını söylemiştin. Ama o çikolatayı çok severdi, hatırlıyor musun? Ben de bazen ona vermem gerekenden fazlasını veriyordum, ama sonra da hasta olmasından endişeleniyordum."

"Fakat bir aksilik olmadı," diyor Baba. "Hastalanmadı."

"Hayır, ama bir keresinde, kafesin dışında oynuyordu, ben de çikolatayı yerde unutmuşum, o da hepsini yemiş."

Sesi boğazında düğümleniyor.

"Gece boyunca öleceğinden korktum. Ertesi sabah kafesine gitmeye cesaret edemedim, onu orada öylece yatıyor görmekten korktum."

"Sonra ne oldu?" diye soruyor Baba.

"Hiçbir şey. O iyiydi."

"Bak gördün mü?"

"Sana söylemediğim için özür dilerim."

"Önemli değil. Zaten her şey yolunda gitmiş."

Harriet yere bakıyor, başını kaldırmaya cesaret edemiyor. Ağlamamak için dilini damağına bastırıyor, bu genellikle uyguladığı bir yöntem ve bazen işe yarıyor.

"Hey," diyor Baba. "Üzülmesene artık. Ufaklık'a harika bir ödül vermiş oldun. Bütün bir çikolatayı yedi. Hayatının en güzel günüydü."

Harrriet gülüyor.

"Vazoyu gömelim mi artık?" diyor Baba.

Başını sallıyor.

"Son istirahatine burada, toprakta yatması onun için iyi olacak."

"Sonra tavşan cennetine mi gidecek?"

"Zaten orada. Yukarıda bir yerde." Baba gökyüzünü işaret ediyor. "Havuçlarla dolu bir çayırda güneşin altında koşuyor."

"Ona samanı kim veriyor?"

"Etraf saman dolu. Tüm yeni tavşan arkadaşlarıyla açık havada, karahindiba yatağında uyuyor. Sabah uyanıp hep beraber çayırlarda zıplamaya başlıyorlar."

"O zaman mutlu olmalı."

"Şu an yaptığımız şey, yani onu gömmek, bu sadece bizim için. Böylece ona veda ediyoruz."

Harriet aşağı bakıyor. Dibini görmediğiniz çukurlar ürkütücüdür.

"Ufaklık'la cennete göndermek üzere bir mektup yazalım mı?" diye soruyor Baba. "İkimiz de ayrı ayrı yazıp vazoya koyabiliriz."

"Kime?"

"Kime istersen."

Baba kamera çantasını açıyor. Bölmelerden birinden bir defterle iki kalem çıkarıyor. Birer sayfa koparıp birini Harriet'a uzatıyor. Harriet yere diz çöküyor.

"Mektubu Tanrı'ya yazacağım."

"İyi fikir," diyor Baba.

Harriet gözlerini kapatıp güneşi hissediyor. Tanrı'nın neye benzediğini hep merak etmişti, hatta bir kez onu rüyasında görmüştü, yüzü gökyüzünün tamamını kaplıyordu, muazzamdı.

"Tanrı bizi görüyor mu şimdi?" diye soruyor Harriet.

"O bizi daima izliyor," diye yanıtlıyor Baba. "Ama şu an biraz daha yakından bakıyor olabilir. Ona yazacak olman harika."

Harriet kıpırdamadan oturuyor, kâğıt kucağında, tereddüdünü fark ettiğinden olsa gerek, Baba elini onun koluna koyuyor.

"Dürüst olduğu sürece ne istersen yazabilirsin. Tanrı'nın senden tek istediği bu, doğruyu söylemen."

Suyun kenarında oturuyor, hava sıcak, toprak serin, daha önce uzaklardan gelen tüm sesler yaklaşıp sonra kayboluyor. Çalıların arasındaki yerinden memnun bir hayvanın çıkardığı hışırtılar, gökyüzünde uçuşup ardından küçük barakanın çatısının altına saklanan kırlangıçlar. Hafif bir rüzgâr çam ağaçlarını dalgalandırıp gövdelerini usulca çatırdatıyor. Ama

sonra dünya sessizleşiyor. Ufaklık'ın mezarının başındalar, sadece o ve Baba, Harriet mektubunu yazmaya başlıyor.

"Sevgili Tanrım," diye yazıyor, sonra duraklıyor. Kendini az önceye göre daha hafif hissediyor. Sanki bir şeyler değişmiş, ama ne olduğunu açıklayamıyor. Tıpkı yaz yağmurlarından sonra dışarı çıktığında havanın nefesini hafifletmesi gibi. Sık sık yaşadığı o his, boğazının hemen altına ağır bir şey sıkışıyor sanki, belki de bir taş, ona öyle ağır geliyor ki ayaklarını bile acıtıyor, göğüs kafesi birazdan midesine inecekmiş gibi hissediyor.

Birkaç nefes alıyor, artık öyle hissetmediğini fark ediyor. Elindeki boş kâğıda eğilmiş, yanında oturan babasına kaçamak bir bakış atıyor. Düşüncelere dalmış. O da henüz bir şey yazmamış, Baba ve Harriet böyle insanlar işte. Birbirlerine benziyorlar, hayatı oldukça ciddiye alıyorlar. Şimdi Tanrı'ya bir mektup yazarken bunu doğru yapmak zorundalar.

"Seni seviyorum baba."

Baba gözlerini kapatıyor. Burun kemerini sıkıp ağır ağır nefes alıyor. Bir an için ona cevap verecekmiş gibi görünüyor, ağzını açıyor fakat tek kelime çıkmıyor.

21. Bölüm
Yana

Kazıyor, kazıyor. Bazen küreğin ucunun doğrudan bir köke saplanmasıyla, tüm eline yayılan sarsıntıyla acıdan inliyor. Nefes alışverişlerini dinliyor. Bir süre dinlenmek için küreği ağacın gövdesine yaslıyor, yukarı bakıyor, elma ağacı şimdiye dek gördüklerinden daha büyük, dallarında sadece birkaç elma var, çoğu etrafa saçılmış, dört bir yanda parlayan küreler. Sudan gelen bir esintiyle küf kokusu çimenlere yayılıyor. Bir esinti daha. Bu göl sağlıklı değil. biraz daha kazıyor ama topraktan başka bir şeye rastlamıyor, çukurun tam konumunu gösteren fotoğrafı görmeseydi, yanlış yeri kazıdığını düşünebilirdi. Fakat işte tam burası, iskelenin yanı, elma ağacının altı.

Albümdeki son fotoğraflardan birinde, annesi bir kız çocuğuyken tam burada, yeni kazılmış bir mezarın önünde, kahverengi gözlerini gizemli bir şekilde parlatan alçak bir akşamüstü güneşinin altında oturuyor. Kucağında kapağı açık vazo, bir kâğıt parçasını uzatarak poz veriyor. Kâğıdın üzerine bir şeyler yazmış. Ne yazdığını söylemek imkânsız, ama Yana o kâğıt parçasının burada, hemen altındaki toprakta olduğunu biliyor, şimdi kazıp onu çıkaracak. Baba, Annenin kaybolduğu o yaz

günü olanlar hakkında konuşmayı hiç istememişti. O gece eve geç geldi. Yana tüm gün beklemişti. Odasındaki pencere kenarında oturuyordu. Loser kucağındaydı, sonra köpek birden yerinden fırlayıp kapıya doğru koşmaya başladı, birkaç saniye sonra Harriet dış kapının açıldığını duydu. Gelen babasıydı. Ona sorduğu ilk şey, "Annem nerede?" oldu.

Baba mutfağa gidip yemek masasına oturdu, onun için de bir sandalye çekti. Ancak karşısına oturduğunda onun ne kadar bitkin göründüğünü fark edebilmişti. Gözleri başka yerdeydi. Yana'ya sarıldı. O da başını onun göğsüne gömdü, Babanın vücudu gidip gelen dalgalanmalarla hafifçe titriyordu, belki de ağlıyordu, ama Harriet ağlamıyordu.

O bir kez olsun ağlamadı.

Baba ilk zamanlar sıklıkla odasındaydı. Sonraki günlerde onu, duvarlardan gelen yüksek sesli, öfkeli inlemelerini duyar oldu. Sadece babasını ve onun nasıl hissettiğini düşünüyordu, onun yanında olmak istiyordu. O zamanlar onun kendisine ne kadar büyük bir ihanet içinde olduğunu çok sonraları fark etti. O ilk kez sessizlik, odasında bencilce ağlaması, onu takip eden yıllarda onunla konuşmayı kesmesi. Yasal olarak yetişkin olduğu yıl evden taşındı. Baba da buna itiraz etmedi. Her yıl doğum gününde boş tebriklerle dolu görev icabı yapılan telefon görüşmeleri dışında hiç iletişime geçmediler ve o kısa sohbetler sırasında bir kez hariç Anneden hiç bahsetmediler. Yana'nın yirmi beşinci doğum günüydü. İkisinin de doğum günü aynı gündü.

"Bugün annemin de doğum günü," demişti Yana.

"Evet."

"Doğum günün kutlu olsun, Anne."

Telefonun diğer ucunda bir sessizlik oldu. Babanın derin nefesleri duyuluyordu, ahizeye ağzını çok yakın tutardı. Sessizliği hep daha yakından hissedilirdi, fiziksel açıdan yani, ağzı, dişleri ve nefesiyle çok yakın olurdu.

"Neden bana annemden daha fazla bahsetmedin?" diye sordu.

"Ne demek istiyorsun?"

"O gün ne olduğu hakkında."

O zamanlar küçük bir kız olduğunu, haliyle de bir çocukla her şeyin paylaşılamayacağını söyledi, geçmişten gelen refleksler devreye girdi; Baba bunu taşımak zorunda kalmamalıydı. Yeterince kederi vardı. Ama bunu takip eden uzun süreli sessizlikte başka bir şey varlığını gösterdi. Bir meydan okuma duygusu.

"Ben artık bir yetişkinim," dedi Yana. "Bana anlatmanı istiyorum."

Nefesini duyuyordu. Babanın mutfakta telefonla konuştuğu, çocukluğuna dair anıları canlandı, sanki kablo çok kısaymışçasına çevirmeli telefonun daima üzerine eğilir, ona çok yakın dururdu.

Baba ona her şeyi anlatmadı. Çoğu anlattığı da mantıklı değildi. Ama daha önce bilmediği şeylerden bahsetti.

Ona, gittikleri yerin istasyondan birkaç yüz metre ötedeki bir göl olduğunu söyledi. Anne küçükken oraya bir hayvan gömmüş, yazdığı bir mektubu da mezara koymuştu. Onu kazmaya gitmişlerdi, Anne mektubu ona göstermek istemişti.

"Mektupta ne yazıyordu?" diye sordu Yana.

Babanın eski telefonu hattın diğer ucundaki bir hareketle cızırdadı. Bunu hatırlamadığını, artık bu konu hakkında

konuşmak istemediğini söyledi. Ancak Baba öldüğünde ve o fotoğraf albümüne rastladığında her şey onun için netleşti. Ve şu an yabancı bir kadının bahçesini kazıyor, sanki bu bir ölüm kalım meselesiymiş gibi, ya da ölüm kalım meselesi olduğundan; çünkü kalbini gerçeğe açtı şimdi. Kendisine, annesini düşünme fırsatı veriyor, ona ait içindeki anı kırıntıları adeta kalp atışları gibi açılıp kapanıyor.

Annesini çok severdi, şimdi bunu gayet net hatırlıyor. O İstese onun için her şeyi yapar, her şeyi bırakırdı. Bir Noel akşamı, Noel dekoru alev almıştı. Anne arkasını dönüp can havliyle kapıya doğru fırladı. Yana da peşinden.

Koridora çıktığında Yana annesinin çekmeceden kalın bir battaniye alıp koşarak oturma odasına gittiğini gördü. Battaniyeyi tutuşan dekorun üzerine atmış, böylece ateş hemen sönmüştü. Her şey yolundaydı ama babasını yangında bırakarak annesiyle kaçmayı seçmesi, o dürtü, ona bir şok etkisiyle geri geliyordu şimdilerde. Ama bu hep böyleydi, Yana hep annesini seçerdi.

Dışarısı artık tamamen karanlık. Yakınlarda hiç ışık yok, yıldızlı gökyüzü hemn başının üzerinde. Kazıyor, kazıyor ve çok geçmeden sert bir şeye çarpıyor, küreği kenara fırlatıyor.

Dört ayağı üzerine çöküyor, geri kalanına elleriyle devam ediyor. Toprak nemli, gölün kokusu şimdi daha güçlü geliyor, yıllardır toprak altında olduğundan kararmış, ıslak vazonun gövdesini görüyor. Parmaklarıyla etrafını kazıp onu yerinden oynatmaya çalışıyor ve sonunda çıkarıyor. Fotoğraflarda gördüğünden daha büyük ve heybetli. Küçük kız bu ağır şeyi sırt çantasında tek başına mı taşımıştı? Kapağı dikkatlice açıp simsiyah vazonun içine bakıyor, elini içeri uzatıyor, parmaklarının arasındaki külü hissediyor, kül hâlâ kupkuru. Ve sonra

orada başka bir şey keşfediyor, bir kâğıt parçası. Onu eline alıyor. Kâğıtta çok az yazı var, külden okuyamıyor. Iphone'un el fenerini açıp külleri hafifçe öteliyor, yazıları böyle okuyor, sonra tekrar okuyor. Yavaş yavaş bir şeylerin ters gittiğini anlıyor. Bu mektubu annesi yazmamış, bu bir yetişkinin el yazısı. Annesinin babası yazmış olmalı. Yazının içeriğini anlamıyor, ne demek istediğini çözemiyor. Vazonun içini tekrar yokluyor, diğer kâğıt parçasını arıyor, elini küllerin arasında daha da delice karıştırıyor. İçindekileri önüne döküyor, el fenerini üzerlerine tutuyor ama bir hayvanın kömürleşmiş kalıntılarından başka bir şey bulamıyor. Parmaklarını kenarlarda gezdirerek, vazonun içini son bir kez yokluyor. Ama annesininkini bulamıyor.

Ağaca yaslanıyor.

Büyükbabası olan adamın yazdığı kâğıdı eline alıyor. Arkasını çeviriyor ama başka bir şey yok. Sadece bu kısacık yazı, neredeyse elli yıllık bir gizem.

Ve ben seni, her şeyden çok.

22. Bölüm
Oskar

Oskar elma ağacına bakıyor, eğri büğrü dalları masallardaki ağaçlara benziyor. Okulda okuduğu biyoloji kitabındaki bir resim aklına geliyor, bir ağacın yer üstünde olduğu kadar yer altında da büyüdüğünü öğrenmişlerdi. Köklerden hiçbir zaman hoşlanmamıştı; küçükken babası onu her bahar bahçedeki böğürtlen çalılarını sökmekle görevlendirirdi. Dikenli çalılıklar, birbirinin içine geçmiş uzantılar ve büyümenin çoğunu toprağın altına gizleyen kökler. Bir yerden çekse toprak beş metre öteye doğru yarılırdı. Çalılar canlıydı; o çektikçe onlar da hemen geri çekerdi, Oskar da bırakırdı dehşet ve tiksinti içinde.

Kazarken onu izliyor. Terlemiş, ince bluzu tenine yapışıyor, omurgasını görebiliyor, boynunun arkasına doğru uzanan iki küçük kası. Bir kadının güzelliği karşısında kör olmamak için onun derisinin yüzüldüğünü hayal etmelisiniz.

Harriet küçük küreği bırakıp ayağa kalkıyor ve sırtını geriyor.

"Derinlerde bir yerde," diyor.

"Burada olduğundan emin misin?"

"Evet, kesinlikle. Burada."

Ceplerini yokluyor ve sigara paketini çıkarıyor. Ona bir dal uzatıyor.

"Önce kazmayı bitirip bu işten kurtulsak olmaz mı?" diye soruyor adam.

"Sadece bir sigara içelim," diyor kadın.

Sigara içmek için oturuyorlar, sırtları elma ağacına dayalı. Hava durgun, yaprak kımıldamıyor. Bir tren yaklaşıyor, ormanın diğer tarafından geçiyor. Şimdi yine orada, onun insafına kalmış, onun belirlediği koşullara teslim olmuş, kaçınılmaz bir kıskacın içinde sıkışmış. Sürekli kontrol altında tutması gereken küçük reflekslerle dolu, sinyalleri tanıyor, öfkesinin nasıl büyüdüğünü görüyor. Yapılacak en iyi şeyin kalkıp gitmek olduğunu biliyor. Yarı içilmiş sigarasını ağacın gövdesine sürtüyor ve ayağa kalkıp Harriet'a bakıyor.

"Kazı zamanı," diyor.

"Biraz da sen devam edebilir misin?" diye soruyor Harriet.

"Peki."

Diz çöküp toprağı kürekle çukurun yanındaki yığına atıyor ve bazen siyah bazen de açık kahverengi olmak üzere farklı renk tonları olduğunu görünce şaşırıyor.

"Bu inek gübresi," diyor Harriet, işaret ederek.

"Ah, harika," diye yanıtlıyor Oskar.

Kürek aniden dirençle karşılaşıyor, sanki ana kayaya ulaşmış gibi; Harriet hemen onun yanında diz çöküyor. Elleriyle toprağı kazıyor, bir gömünün tepesini seçebiliyorlar. Elleriyle

etrafını kazıyor ve sonunda kapaklı vazoyu çıkarıyor. "Aman Tanrım," diyor usulca. "İşte burada."

Kapağı yavaşça açıyor ve elini içine sokuyor. Kül ve isle kaplı yıpranmış bir kâğıt parçası çıkarıyor içinden.

"Okumanı istediğim şey buydu."

Kâğıdı Oskar'a uzatıyor. Başta kâğıt boşmuş gibi görünüyor, ancak tozlu yüzeyini silkeleyince düzgün bir el yazısıyla yazılmış bir metin ortaya çıkıyor. Okuyor, sonra tekrar okuyor. Harriet'a uzatıyor, o da okuyor.

"Bunu küçükken mi yazdın?" diye soruyor adam.

"Evet."

Kâğıdı geri alıp bakıyor.

"Neden bunu görmemi istedin?" diye soruyor.

"Bu kelimeler o zamanki halimi olduğu kadar şimdiki halimi de anlatıyor."

"Tanrım..."

Ayağa kalkıp pantolonundaki tozu toprağı silkeliyor. Göle doğru birkaç adım atıyor ve uzaklara bakıyor, sonra dönüp ona bakıyor.

"Her zaman seninle ilgili olmak zorunda, değil mi?"

Kadın ona bakıyor, gözlerinin arasında küçük bir kırışıklık beliriyor.

"Düşündüğün her şey, yaptığın ve başkalarına yaptırmak istediğin her şey sadece seninle ilgili olabilir, değil mi? Ve şu anda bile bunun, bu benmerkezciliğin, bu dizginlenemez bencilliğin ne kadar çıldırtıcı olduğunu göremiyorsun. Bana

ihanet ettin, beni ve kızımızı aldattın, sahip olduğumuz her şey dağılıyor ve sen çocukken yazdığın bir mektubu okumak için beş saatlik bir tren yolculuğuna çıkmamı istiyorsun."

"Bu benimle ilgili değil, bizimle ilgili, anlamıyor musun? Sana neden iyi olmadığımı açıklamak istiyorum."

"Neden iyi olmadığını açıklamanı istemiyorum!" diye bağırıyor Oskar. "Bu konuda bir şeyler yapmanı istiyorum!"

Gözü kararıyor, her şeyi sanki çok uzaktan görüyor, dans eden kırmızı lekeler geri geliyor ve o kadar sahiciler ki gerçekten var olduklarını düşünüyor.

"Uyandığımda merak ediyorum, bugün nasıl? Bugün iyi bir gün mü, yoksa kötü mü? Bu ailenin koşullarını sen belirliyorsun. Benim nasıl olduğumu ne zaman soruyorsun? Sonunda bununla başa çıkamaz hale geleceğim. Kimse başa çıkamaz, Harriet. Depresyonda olduğunu biliyorum, iyi değilsin, ama sonunda her şeyi paramparça etmekten başka yapacak bir şey yok gibi."

Elindeki kâğıt parçasını havaya kaldırıyor.

"Ve bunları bırak artık! Tüm bu geçmişe dönüp bakmak acıdan başka bir şeye sebep olmuyor. Sorunlarımızı çözmeye çalışacağımızı sanıyordum, ama bir kez daha, sadece bir anıya dönmek istiyorsun. Oysa ben buradayım! Küçükken bir tavşana neden mektup yazdığın hakkında konuşmak istiyorsun ama neden başka bir adamla yattığın hakkında konuşmak istemiyorsun."

Kadın susuyor, başta tek yapmak istediği onun sözünü kesmekti, ama şimdi sadece orada oturuyor ve kucağındaki vazoya bakıyor. Ayağa kalkıyor, sessizce başını sallıyor, arkasını dönüyor ve tepeye doğru yürüyor.

"Şimdi öylece çekip gidecek misin?" diye sesleniyor Oskar. "Bu çukuru senin için doldurayım mı yoksa böylece mi bırakmak istersin?"

Kadın cevap vermiyor, çimenlikte yürümeye devam ediyor.

"Harriet!" diye bağırıyor.

Arkasından onun gidişini izliyor Oskar, çitin önünde durduğunu görüyor. Harriet bir eliyle çite dokunuyor, bir süre ona yaslanıyor. Sonra eve bakıyor, kapıyı açıyor ve doğruca eve. Verandada birkaç adım atıyor, kapıların önünde bir an durup içeri bakıyor. Sonra cama tükürüyor.

Oskar kendi kendine, "Bu ne şimdi..." diye mırıldanıyor. "Ne halt ediyorsun sen?" diye bağırıyor Harriet'a.

Harriet kapıdan çıkıp ormana, istasyona doğru yola koyuluyor.

23. Bölüm
Harriet

Göl durgun, hava da o kadar sakin ki evin kapısının gıcırtısı yayılıyor havada. Başını kaldırdığında aniden Amelia'yı görüyor, çitin yanında durmuş onlara bakıyor. Harriet ayağa kalkıyor.

"Baba," diye fısıldıyor, onun da bakması için omzuna dokunuyor. Elma ağacının önünde diz çökmüş, çukura yerleştirdikleri son toprağı küremekte. O da ayağa kalkıyor.

Harriet kardeşini tekrar görmenin nasıl bir şey olacağını düşündüğünde, birbirlerine doğru koşacaklarını ve uzun uzun sarılacaklarını hayal etmişti. Ama şimdi bir adım bile atamıyor, öylece şaşkın şaşkın duruyor. Amelia yokuştan aşağı yürüyor ve ona ilk ulaşan Baba oluyor, garip bir şekilde sarılıyorlar.

"Burada ne işin var?" diyor Amelia.

"Seni görmek istedik," diyor Baba. "Harriet seni görmek istedi."

Gözleri buluşunca Harriet hemen gözlerini kaçırmak zorunda kalıyor. Amelia birkaç adım daha yaklaşıyor.

"Siz ikiniz konuşun, ben biraz uzaklaşacağım," diyor Baba. "İstasyonun aşağısındaki fırına gideceğim. Bir saat içinde dönerim."

Baba yavaş adımlarla tepeye tırmanmaya koyuluyor ve kız kardeşleri sessizlikleriyle baş başa bırakıyor. Harriet söyleyecek bir şey, bir başlangıç yolu bulmaya çalışıyor ama nasıl yapacağını bilemiyor bir türlü.

"Ellerine ne oldu?" diye soruyor Amelia, Harriet topraklı parmaklarına bakıyor.

"Bilmiyorum."

"Bilmiyor musun?" Amelia gülüyor. "Kapkaralar ama."

Harriet kiri temizlemeye çalışıyor.

"Yaptığım şey için özür dilerim," diyor.

Hâlâ kardeşine bakmaya cesaret edemiyor, bakışları ellerindeki toprağa sabitlenmiş, ovuşturuyor da ovuşturuyor. Amelia ağacın hemen önünde yere oturuyor, Harriet da onu takip ediyor.

Amelia farklı bir ses tonuyla, "Olan oldu," diyor. Harriet gülüyor, çünkü annelerinin her zaman dırdır ettiği ifadesini anımsıyor, Amelia'nın onu taklit ettiğini anlayabiliyor.

Harriet annelerinin tiz sesiyle, "Yapacak bir şey yok!" diye feryat ediyor.

"Yapacak bir şey yok!" Amelia tekrarlıyor.

Birlikte gülüyorlar. Ve yavaş yavaş sohbete dalıyorlar. Elma ağacının önünde oturup birbirlerine geçen yılı, neler yaptıklarını, küçük cevapları olan küçük soruları soruyorlar ve Harriet, Annenin muhtemelen başından beri haklı olduğunu düşünüyor. Olan olmuştur. Yaptığı ve yanlış giden her şeyi

düşünmeyi bırakmalıdır. Bunun yerine ileriye bakmalıdır, çünkü gelecek binlerce olasılıkla doludur. İşte yeniden kardeşiyle birliktedir, bundan sonra ne olacağına kendileri karar verebilirler.

Kısa bir sessizlikten sonra Amelia, "Aslında eve sadece birkaç dakikalığına uğramıştım," diyor, "binicilik kıyafetlerimi almak için."

Harriet onun ne demek istediğini ya da neden söylediğini anlamasa da başıyla onaylıyor ve gülümsüyor. Amelia saatine bakıyor.

"Dersim yirmi dakika içinde başlıyor."

"Ah! Gitmek zorunda mısın?"

"Evet."

Harriet hızla ayağa kalkıyor, hâlâ gülümsüyor ve anlamadığı için kendini aptal gibi hissediyor. Amelia da ayağa kalkıyor ve kot pantolonuna bulaşan toprağı silkeliyor.

"Belki ben de seninle derse gelebilirim?" diyor Harriet.

"Eğlenceli olurdu," diye yanıtlıyor Amelia. "Ama çok katılar, ebeveynlerin bile gelip izlemesine izin vermiyorlar."

Amelia Harriet'a sarılıyor.

"Bu çok tuhaf oldu," diyor Amelia. "Buraya kadar gelmişsin."

"Önemli değil," diyor Harriet.

"Kendine iyi bak."

Sonra dönüp evin yolunu tutuyor. Her şey çok hızlı oldu, Harriet her şeyi hemen anlayamıyor. Başlangıçta, olanlar sadece derisinin altında küçük bir rahatsızlık gibi, o kadar da

kötü olmayan bir şey gibi yanıyor. Sadece biraz utanıyor, tıpkı burnundaki sümüğü silerken birinin görmesi gibi. Ancak tek başına durup kardeşinin tepeye doğru yürüyüşünü izlerken endişesi büyüdükçe büyüyor. Göğsü daralıyor, kalbi gümbür gümbür.

Amelia'nın eve girişini ve çok geçmeden tekrar dışarı çıkışını, kapıyı geçişini ve ormanın içinden patikaya sapışını izlerken Harriet'ın içine inceden bir ıstırap yayılıyor, sessiz, küçük bir panik. Ve bunun tanıdık olduğunu fark ediyor, –daha önce de böyle hissetmişti. Çam ağaçlarının arasında kaybolan kardeşini izlerken Amelia'nın alacağını söylediği binicilik kıyafetlerinden hiçbir iz göremiyor. Harriet gözlerini sertçe kapatıyor ve sonra artık göl kenarında değil, yine yatağında, tavana bakıyor ve annesiyle babasının mutfakta konuştuklarını dinliyor.

24. Bölüm
Oskar

Oskar hâlâ ağacın yanında oturuyor. Vazonun kapağını kapatıp çukura indiriyor. Toprağı kürekle saksının üzerine atıyor. Şakaklarının yandığını hissediyor. Gerilen yüzünü buruşturuyor. Şimdi daha hızlı çalışıyor, serin toprağı hissediyor parmak uçlarında. Nabzının tekrar attığını duyuyor. Gölden yükselen çamur kokusunu fark ediyor. Birkaç dakika önce, bütün o gürültü ve öfkenin tam ortasında orada değildi. Oradaydı ama sadece izliyordu. O sessiz bir gözlemci.

Oradadır, her şeyi görür ve duyar ama müdahale edemez. Sessizce izler, dürtülerinin ona ne söylediğini dinler.

Öfke içinden akıp gittiğinde geriye sadece yıkım kalır. Konuşulanlar içine gömülür, Harriet'a söylediği her şey sıralanır. En kötü şeylerden bazıları daha da derine iner. Ve bir adım daha atıldığında, bir şeyler söylediğinde, tamir etmenin gittikçe zorlaştığını bilir.

Yeniden başlamak mümkün mü?

Bazen bu konuda nahif hayaller kuruyor. Zamanı geri sarmak. Birkaç hafta önce, yaşlı bir çifte takımadalarda bir ev

göstermişti; tam ışıkları kapatıp kapıyı kilitleyecekti ki bir süre taş basamaklarda kalakaldı öylece, tek başına, ağaçların arasında parıldayan denizi gördü ve sahile doğru yürümeye karar verdi. Dar bir patika, yürürken arkasında yuvarlanan küçük kozalaklar, kuru zemin, ayaklarının altında kamp ateşi gibi çıtırdayan çam iğneleri. Kayalık kıyıda durdu, ceketinin fermuarını çekti ve o anda onu düşündü. Aralarındaki kavgaları ya da kederi değil, herhangi bir şüphe ya da nefretin yükünden azade. Bir zamanlar sahip oldukları her şeyi düşündü. Onu ve onunla birlikte olmayı özlemişti. Gökyüzünden üç savaş uçağı geçti, çok hızlılardı, sadece başının üzerinde geçen üç siyah üçgen ve arkalarından gelen sesleri. O kadar korkmuştu ki dizlerinin üzerine çöktü. Ayağa kalktığında bir şeylerin değiştiğini hissetti, sanki o gümbürtü onu sıfırlamıştı. Nefes nefese kalmıştı. Yeniden başlaması için ona izin verilmişti. Kayalık yamacı koşarak tırmanıp arabaya bindi, parlak düşüncelerle doluydu. Ama sonra eve döndüğünde aynı daireyle karşılaşmış, aynı öfke kısa süre sonra başka bir şeye dönüşmüştü. Bu defa ne olduğunu hatırlamıyor, sadece sert sözler ve bir anda ortaya çıkan, kendi kendini besleyen, her an katlanarak büyüyen o öfkeli nefretle cehenneme döndüğünü hatırlıyor. Sessiz gözlemci tekrar ortaya çıkmış, karanlıktaki yerinden kasvetli bir halde olayları izliyordu.

Yeniden başlamak mümkün mü?

Yana ile konuşmak için yeni yollar bulmak mümkün mü? Harriet'a tüm o güvensizlik katmanları olmadan yeniden bakmak mümkün mü?

O bir canavar.

Kazdıkları çukuru kapattı artık. Harriet'ın çocukken yazdığı not yerde duruyor, onu uçurmayı bir türlü başaramayan rüzgârda titriyor. Ayağa kalkıyor, dizlerindeki toprağı silkeleyip yokuş yukarı yürüyor. Beyaz tuğlalı evin önünden geçerken bir an duruyor. Cam kapılar yaz akşamının geç saatlerini yansıtıyor, Harriet'tan kalan bir damla tükürük batan güneşte parlıyor.

25. Bölüm
Harriet

Harriet bir kez daha sırtını çitlere dayamış oturuyor, sıcak öğleden sonra güneşi gölün diğer tarafındaki ağaç tepelerini ısıtırken yine babasını bekliyor. Baba bir saatliğine gideceğini söylemişti. Ne kadar zamandır orada beklediğini bilmiyor, henüz zamanı tam olarak öğrenememiş. Baba'nın lensleriyle uğraşıyor, camlarını beyaz bir mendille iyice siliyor ve tekrar bölmelerine yerleştiriyor. Sonunda Baba ormanın içinden, patika boyunca yürüyerek geliyor, uzun ağaçların arasında ne kadar da küçük görünüyor.

Harriet kamerayı ona doğrultup vizörden Babaya bakıyor, sanki burada renkler daha canlı, bitkiler daha yeşil, arkasındaki gökyüzü gerçekte olduğundan daha mavi, bir peri masalına bakmak gibi. Babayı ormanda yürürken görüyor, o da başını kaldırıp kızı görüyor ve gözleri objektifte buluşuyor. Ve Harriet deklanşöre basıyor.

Baba yanına geliyor, fotoğraf makinesini ondan alıyor, ayarları inceliyor.

"Ne çekiyorsun?"

"Fotoğraf albümü için," diye yanıtlıyor Harriet.

"Hmm," diyor Baba, fotoğraf makinesinin üstündeki düğmelerde bazı ayarlamalar yapıyor. "ISO çok düşük, bu resim çok karanlık olacak."

Fotoğraf makinesini çantasına kaldırıyor.

"Amelia nerede?" Baba soruyor.

"Gezmeye gitti," diye yanıtlıyor Harriet.

"Hmm," diyor. Gözlerini kapatıyor ve başparmağıyla işaret parmağını göz kapaklarına bastırıyor.

"Konuşmanız nasıl geçti?"

"İyi geçti."

"Hadi, gidip biraz su kenarında oturalım."

İskele dar ve hafif eğimli, demir direklerle tahtaların arasında kuş pislikleri var. İskelenin iki yanında da sazlar uzanıyor, onlar da kalasların arasından çıkıyor, yürürken bacaklarını gıdıklıyor. Baba ayakkabılarını çözüyor, çoraplarını çıkarıyor, iskeleye oturup pantolonunun paçalarını kıvırıyor ve ayaklarını suya daldırıyor.

"Hava sıcak," diyor. "21 derece."

Babanın termometreye ihtiyacı yok. Ona bakıyor ve elini yanındaki tahtalara vuruyor, Harriet da yanına oturuyor. Suya bakıyor, kumlu göletin dibi çamur gibi görünüyor, küçük kabarcıklar yavaşça yüzeye çıkıyor. Ayaklarının yanından geçen küçük bir balık sürüsü görüyor. Geçerken o kadar yavaş hareket ediyorlar ki, sanki sudan daha kalın bir şeyin, şurubun içinde hareket ediyorlarmış gibi. Küçük bir bulut köprüyü gölgeliyor, o da yukarı bakıyor. Yukarıdaki bulut incecik, güneş

bulutun arkasında hızla yuvarlanan kocaman bir altın para gibi görünüyor. Güneşle ilgili hiçbir şey yapmak istemiyor. Baba ona bir gün söneceğini söylediğinden beri bunu düşünmek onu üzüyor. Baba bunun o öldükten çok sonra olacağına söz vermişti ama yine de endişeleniyor.

Baba onu dirseğiyle dürtüyor; Harriet önce fark edildiğini, ne düşündüğünün anlaşıldığını düşünüyor, ama sonra Baba gölü işaret ediyor, hiçbir şey görmüyor oysa.

"Kıyıdaki şu büyük ağacı görüyor musun?"

"Evet."

"Tepesini görüyor musun?"

Şimdi orada oturan kartalı fark ediyor.

"Vay canına," diye fısıldıyor Harriet. "Kocaman."

"Ak kuyruklu kartal," diyor Baba. "Hepsinden büyük."

Daha önce hiç bu kadar büyük bir kuş görmemişti Harriet. Aralarında göl var ama yine de kambur durduğu yerden kuşun dış hatlarını net bir şekilde görebiliyor. Kalbi daha hızlı atıyor.

"Yiyecek bir şeyler arıyor," diye fısıldıyor Baba. "Yüzeye yakın yüzen bir balık. Ya da çalılıkta bir orman faresi. Gözcülük yapıyor."

"Hayır, hiç sanmıyorum," diye yanıtlıyor Harriet.

"Hayır mı?"

"Hayır," diyor Harriet.

"Ne yapıyor peki?"

"Hatırlıyor."

Baba bir ses çıkarıyor, kız ona bakıyor ve gülümsediğini görüyor. Kartal o kadar hareketsiz ki neredeyse ağacın tepesiyle bütünleşiyor. Sonra kanatlarını açıyor ve havalanıyor. Göle yakın uçuyor, doğruca onların üstüne. Hiçbir şeye şaşırmayan Baba bile o yaklaştıkça iskelede daha dik oturuyor. Şimdi kanatlarını şiddetle çırpıyor, sonra tekrar. Ve tekrar. Sonra rüzgârla çok yükseğe taşınıyor, hiç kıpırdamadan havada süzülüyor, tam üzerlerinde geniş daireler çizerek süzülüyor. Baba iskeleye sırtüstü uzanıyor, Harriet da aynısını yapıyor. Kartalı izliyorlar, bazen doğrudan güneşe doğru uçuyor, Harriet gözlerini kapatmak zorunda kalıyor. İnsan eli büyüklüğündeki hardal sarısı pençelerini görüyor. Kanatları o kadar düz, öyle pürüzsüz ki sanki incelikle inşa edilmiş; kuş maviye karşı yüzen kahverengi bir dikdörtgen adeta, ona İkinci Dünya Savaşı'ndan kalma foroğraflarda gördüğü eski savaş uçaklarını hatırlatıyor. Tek tüyünü kıpırdatmadan yükseliyor, atmosferin sınırlarına kadar süzülüyor, nokta haline geliyor ve mavinin içinde kaybolup gidiyor. Harriet başını çeviriyor, babasının yüzünü çok yakından görüyor, hâlâ gökyüzüne bakıyor. Yüzü şimdi farklı görünüyor, yattığı için mi? Pürüzsüz, düzgün, hatları daha yumuşak. Harriet'a dönüyor ve tek kelime etmeden bir süre birbirlerine bakıyorlar.

"Sana şimdi söylemek istiyorum," diyor Harriet. "Amelia'nın o zaman ne dediğini sana anlatmak istiyorum."

26. Bölüm
Yana

Soğuk iyice bastırmıştı artık; peron beyaza bürünmüş, asfalt buz kristalleri kaplı. Üstündeki dijital panoda kırmızı bir yazı kayıyor, ona Stockholm treninin geciktiğini söylüyordu. Malma İstasyonu'ndaki tek bankta oturuyor ve rayların paralel uzandığı caddeye bakıyor. Bir adam köpeğiyle orada duruyor, hayvan bir elektrik direğini dikkatle inceliyor, adam ona karışmıyor. Uzaktan bir ses geliyor, bir ışık parlıyor, bir tren yaklaşıyor ve üzerinde kayan bilgi değişiyor: "Tren geçiyor." Işık huzmesi büyüyor, hızla yaklaşıyor, böylesine büyük bir gücün doğrudan ona yaklaşması ezici bir his. Raylarla arasında çok mesafe olmasına rağmen ayağa kalkıp birkaç adım geri çekiliyor, tren gözden kaybolurken felç olmuş gibi duruyor. Tren geçtikten sonra raylara doğru yürüyor, raylara ve ıslak taşlara bakıyor.

Caddenin karşısındaki apartmanlara bakıyor, yüksekteki konumu sayesinde insanların evlerini görebiliyor. Ortada hiç insan yok, sadece çeşitli televizyon ekranlarından duvarlara vuran donuk renkler var. Yana başka bir yüzyıldan bir sinyal duyuyor; hüzünlü küçük bir melodi, ilkokuldayken öğrencileri

çağıran sesi anımsatan üç nota, okulun ilk günü, üzerinde beyaz tavşanlar olan yeni bir sırt çantası var ve babasından ayrılmak istemiyor.

Ve sonra onu eve götürecek tren geliyor, istasyonda duruyor, kapılar isteksizce açılıyor ve o bir an ne yapacağını şaşırmış halde duruyor. Kimse binmiyor, kimse inmiyor. En uçtaki vagonda oturan kondüktör perona çıkıp sessizce ona bakıyor. Bir adım geri çekiliyor Yana, trenden uzaklaşıyor ve ona fikrini değiştirdiğini, trene binmeyeceğini gösteriyor. Bir düdük sesi soğuk havayı yarıyor, kapı kapanıyor ve tren perondan ayrılıyor.

Yeni istikamet.

İstasyon binasına doğru yürüyor, havada serbestçe süzülüyormuş gibi görünen ay şeklindeki sokak lambalarının bulunduğu küçük sokağa çıkıyor. Pastaneye giriyor, tezgâhın üzerinde akıp katılaşmış üç mum titriyor. Bir kadın elinde bulaşık beziyle masaya eğilip bir türlü çıkmak bilmeyen yemek lekesini ovuyor.

"Açık mısınız?" diye soruyor Yana.

Kadın sırtını dikleştiriyor ve saatine bakıyor.

"Yakında kapatıyoruz," diyor. "Ama vaktiniz var."

Bir fincan kahve sipariş ediyor ve pencerenin yanındaki köşe masaya oturuyor. Kadın masaları silmeye devam ediyor. Yana albümünü çıkarıyor, ilk sayfayı açıyor, bir zamanlar yakında ortaya çıkacak bir sırrı barındıran ama şimdi kare kare anlaşılmazlıklar gibi orada duran fotoğraflara bakıyor. Fotoğraf üstüne fotoğraf. Annesinin tren penceresinden dışarı baktığı fotoğrafa bakıyor, babasıyla yolculuğunun başlangıcında.

Sonra bir şey dikkatini çekiyor. Biraz daha yaklaşınca resmin arkasında bir yazı olduğunu fark ediyor. Fotoğrafı kenarlarından kavrıyor, yapışkandan kaynaklanan hafif bir direnç hissetse de nihayet yavaşça sayfadan çekiyor. Fotoğrafın arkasında, bir çocuğun el yazısıyla mürekkeple yazılmış bir cümle: *Yalnız Değilsin.*

"Doldurayım mı?"

Tezgâhın ardındaki kadın, elinde kahve demliğiyle hemen yanında duruyor.

"Kapatmıyor musunuz?" diyor Yana.

"Birinin fazladan bir fincan kahveye ihtiyacı olduğunu anlayabilirim."

Kadın kahvesini dolduruyor.

"Treni kaçırdınız mı?"

"Evet," diyor Yana. "Bilerek kaçırdım da denilebilir."

Kadın gülüyor. "Bu iyi." Kahve potuyla birlikte gözden kayboluyor. Yana tekrar albüme odaklanıyor. Dikkatlice bir sonraki fotoğrafı çıkarıyor. Arkasında yine aynı not, ama bu defa üç kez:

Yalnız Değilsin
Yalnız Değilsin
Yalnız Değilsin

Annesi her fotoğrafın arkasına, bazılarının üzerine, beyaz çerçevenin her köşesine küçük harflerle aynı şeyi tekrar tekrar yazmış. Büyükbabasını karanlık bir ormanın önünde gösteren son fotoğrafa döndüğünde o kadar şaşırıyor ki fotoğrafı yere düşürüyor. Pastanenin vitrininden dışarı bakıyor, Malma

İstasyonu'nda peronda parlayan loş ışıkları görüyor. Gözlerini sıkıca kapatıyor, alnını avuçlarına yaslıyor. Eğiliyor, yerdeki fotoğrafa bakıyor, küçük kızın fotoğrafın arkasına ne yazdığını görüyor, tekrar tekrar, mevcut her yüzeye.

YANA
YANA
YANA[*]

* You are not alone.

27. Bölüm
Oskar

Gökyüzü pembe, güneş sadece ladin ağaçlarının tepesinde küçük kıvılcımlar olarak kalmış. Oskar küçük bir tepeyi aşıp yürüyor ve ormanın içinden Malma İstasyonu'na giden asfalt caddeye çıkıyor. Büyük meşe ağaçlarının ve beyaz istasyon binasının yanından geçip perona uzanan merdivenlerden çıkıyor. Perona bakınca uzaktaki eski bankta Harriet'ı görüyor. Ceketini giymiş, çünkü dışarısı artık daha serin.

Ona doğru yürürken çok geçmeden Harriet da onu fark edip ayağa kalkıyor. Birbirlerine bakıyorlar. Rüzgâr Harriet'ın saçlarını karıştırıyor ve Harriet sadece kendine ait olan o hareketi yapıyor: Saçlarını kulağının arkasına sıkıştırıp sanki bir şey düşünüyormuş gibi bir an için yanağını avucuna dayıyor. Vasagatan'daki o soğuk barda birlikte geçirdikleri ilk geceden bir hatıra, bir tutam saç böyle dökülmüştü, o da saçını arkaya atmıştı, birbirlerine bakarlarken göz temasını koruyamıyorlardı. Ona yaklaştığında elini tutuyor şimdi.

"Özür dilerim," diyor Oskar.

Kadın önce cevap vermiyor, gözleri asfalta sabitlenmiş.

"Oskar," diyor. "Başka bir adamla birlikte oldum çünkü artık sana âşık değilim."

"Anlıyorum," diyor adam.

Kadın ona bakıyor ve gözleri Oskar'ın başka hiçbir gözde görmediği bir renk alıyor, sanki loş lambalar gözlerinde parlıyor.

"Sen ve ben birlikte olmamalıyız," diyor.

Adam onun elini bırakıyor. Eski hoparlörlerden gelen üç nota duyuyor, kulağa garip bir şekilde hüzünlü gelen ve güç bela tanıdık gelen bir şeyi çağrıştıran bir melodi. Okul zili mi? Hoparlörlerden gelen ses ona bir trenin yolcularını indirmeden geçmek üzere olduğunu söylüyor.

"Bu artık bitmeli," diyor. "Bunu birbirimize yapamayız. Bunu Yana'ya yapamayız."

"Yana," diyor Oskar. "Havuzda ona yaşattıklarından sonra, onun için en iyisinin ne olduğunu bana söyleme hakkını kaybettin. Boşanırsak Yana benimle kalır."

"Yana konusunda kavga etmeyeceğiz," diyor Harriet. "Bunu yapmamızı istemezdi."

"Hayır, anlamıyorsun." Ona gülümsüyor. "Dün Yana'yla konuştum. Benimle kalıyor."

Ona bakıyor, gözlerinin arasındaki küçük kırışıklık beliriyor yine.

"Yana'ya boşanırsak kiminle yaşamak istediğini sordum," diyor Oskar. "Benimle yaşamak istediğini söyledi."

Şimdi Harriet'ın gözlerinde bir belirsizlik var.

"Buna saygı duymalısın," diyor Oskar. "Seninle birlikte olmak istemiyor."

Şimdi arkasından geçen treni görüyor, vadiden hızla geliyor ve perona yaklaşırken büyüyor.

"Onu buna sen mi zorladın?" diye soruyor Harriet.

"Ben ona hiçbir şey yaptırmadım. Bu onun tercihi." Bir adım yaklaşıyor. "Ve bu senin için büyük bir sürpriz olmamalı. Döngüyü görmüyor musun?"

Sesini alçaltıyor.

"Her zaman reddedildin," diyor.

Harriet'ın ağzı şimdi yarı açık.

"Annen tarafından reddedildin," diyor.

Ellerini yüzüne götürüyor, gözlerini kapatıyor.

"Hayır," diyor.

"Kardeşin tarafından reddedildin."

"Lütfen dur."

"Baban tarafından reddedildin. Ve şimdi de biricik kızın tarafından reddedildin."

Harriet arkasını dönüp raylara doğru yürüyor, peronun tam kenarında duruyor. Tren arkasında büyüyor. Bir uçurumun kenarında duruyormuşçasına dikkatle raylara bakıyor.

"Buna dayanamıyorum!" diye bağırıyor Oskar. "Başladığımız yere döndük. Başka bir sahne. İlgi odağı olmak için bir şans daha."

Harriet son sürat perona yaklaşan trene bakıyor, bariyerin üzerindeki çan rüzgârda canlanıyor.

"Kimi kandırıyorsun sen?!"

Harriet Oskar'a dönüyor; Oskar tam ona başka bir şey söylemek üzereyken fikrini değiştiriyor. Kadında bir şeyler aniden değişmiş gibi. Gözlerindeki bir şey, yüzündeki çizgiler artık daha çocuksu sanki. Harriet elleri iki yanında, saçları darmadağın, öylece duruyor. Gülümsemeye çalışıyor ve Oskar onun gözyaşlarını tutmakta zorlandığını görünce birden onu tanıyor: Fotoğraftaki kız bu, bankta oturan, babasının fotoğraf makinesi çantasını omzunda taşıyan ve gözyaşları göz kapaklarının hemen altında dans eden küçük kız bu.

"Hayır..." diye mırıldanıyor.

Ama Harriet çoktan yüzünü raylara dönüp tren istasyona girdiği anda atladı. Hızla gelen lokomotifin tam önüne doğru küçük bir sıçrayış ve sonra kayboldu.

Tren üzerinden geçerken peron karanlığa gömülüyor, sonra tekrar aydınlanıyor, istasyonun diğer tarafından gelen çılgınca fren gıcırtısı ve Oskar dizlerinin üzerine çöküyor. Uzaklardan gelen endişeli sesler, peronda hızlı adımlar, az önce ne olduğunu gören biri. Çan hâlâ çalıyor. Bunun dışında Malma İstasyonu'nda tamamen sessizlik hâkim. Oskar alnını yere dayayıp aşağıya bakıyor. Hiçbir şey göremiyor. Oysa her şeyin bir şekli vardır. Karanlık, belki de hayatın bir anında kendinizi maskesiz gördüğünüzde hep olduğu gibi aslında hep kristal berraklığındadır.

28. Bölüm
Harriet

Harriet, "Şu anda bulunduğumuz yerde, iskelede oturuyorduk," diyor. Babaya bakmaya cesaret edemiyor, onun yerine göle bakıyor. Ayakları suyun içinde kayboluyor, bacaksız görünüyor. Tam önünde bir saz yükseliyor, onu çekip çıkarıyor. Dipteki çamur karışıyor, her şey bulanıklaşıyor. Ayakları suyun içinde kayboluyor, bacaksız görünüyor.

"Amelia yengeç yapmıştı," diyor. "Yengeci hatırlıyor musun?"

Baba gülüyor ve başını sallıyor.

"Yengeç ya..."

"Sonra bana önemli bir şey söylemek istediğini fısıldadı," diyor. "Amelia dedi ki..."

Harriet sazla gölün dibini karıştırıyor, tekrar tekrar çamura batırıyor dalı. Gözlerini sıkıca kapatıyor, kelimeleri söylemeye çalışıyor ama kelimeler boğazına takılı kalıyor.

"Bana anlatabilirsin," diyor Baba. "Sorun yok."

"Senin benim gerçek babam olmadığını söyledi."

"Anlıyorum," diyor Baba. Doğruca gökyüzüne bakıyor, gözlerini kapatıyor. Birkaç saniye sessiz kalıyor. "Bunu nereden duymuş?"

"Annemle yeni erkek arkadaşı arasındaki bir konuşmaya kulak misafiri olmuş. Benim aslında başka bir babam varmış."

"Anlıyorum," diyor Baba tekrar. Göle bakıyor ve Harriet'ın anlamadığı bir ses çıkarıyor, burnuyla kısa bir nefes veriyor, sanki az önce duyduklarına şaşırmış gibi. Tekrar Harriet'a dönüyor.

"Ben istedim ki..."

Duruyor ve baştan başlamaya çalışıyor, odaklanıyor, çünkü ne söylemesi gerektiğini düşündüğünde gözyaşları olmadan bunu yapıp yapamayacağını bilmiyor.

"Sana söylemek istedim ama cesaret edemedim," diyor. "Çünkü gerçek olmasından çok korkuyorum."

Baba elini onunkinin üzerine koyuyor. Su durgunlaşıyor ve kız ilk kez ona bakıyor.

"Bunu bütün bir yıl boyunca içinde mı taşıdın?"

Başını sallıyor ve gülümsemeye çalışıyor.

"Senin için ne kadar kötü," diyor Baba.

"Sanırım bende bir sorun var baba."

"Senin hiçbir sorunun yok."

"Evet var. Bazen dünya yok olacakmış gibi hissediyorum. Etrafıma bakmaya korkuyorum çünkü az önce baktığım şeyin yok olacağından korkuyorum. Bazen de tam tersi oluyor, o

zaman kanıt bulmak için etrafıma bakmam, dönüp her şeyi yoklamam gerekiyor."

"Neyin kanıtı?" Baba soruyor.

"Var olduğumun."

İskele sıcak, kalaslar güneşte geçen bir günün sıcaklığını taşıyor.

"Annem ve Amelia ortadan kaybolduğunda korkmuştum," diyor. "İşte bu yüzden kalmalısın, çünkü sen olmazsan belki her şey yok olur."

"Ben hâlâ buradayım," diye mırıldanıyor Baba.

"Her zaman orada olan biri olmalı. İşte bu yüzden senin var olman çok önemli. Bu gerçekten önemli, baba."

"Ben varım," diyor Baba sessizce. "Şimdi beni dinle. Başkalarının ne dediği önemli değil. Sen benim kızımsın. Ben de senin babanım. Ve hiçbir yere gitmiyorum."

Harriet başını sallıyor. Baba suya bakıyor; güneşin yüzeydeki yansımasıyla aydınlanıyor, yüzü parlıyor, sanki bir altın yığınına bakıyormuş gibi görünüyor. Kendi hizasında bir saz görüp onu yukarı çekiyor. Sazı kızınkinin üstüne koyuyor.

"Peki doğru mu?" Harriet soruyor.

"Ne?"

"Amelia'nın söyledikleri."

Baba derin bir nefes alıyor, bir süre ciğerlerinde tutuyor, sonra veriyor.

"Şimdiye kadar inandığım tek şey senin benim kızım olduğun ve benim de senin baban olduğumdu," diyor. "Çünkü

birbirimize çok benziyoruz. İkimiz de köfte seviyoruz, ikimiz de yaban mersini topluyoruz."

Gülüyor.

"İkimiz de güzel olan her şeyi seviyoruz," diyor. "Senin çizimlerin var, benim de fotoğraflarım. Her yerde resimler görüyoruz. Ve sanırım ikimiz de bazen üzgün olabiliyoruz çünkü bir şeylerin eksik olduğunu hissediyoruz. Sen ve ben özgür olmak istiyoruz ama aynı zamanda yalnız kalmaktan korkuyoruz. Değil mi?"

Baba ona bakıyor, hızlıca inceliyor. "Dinle," diyor, sesi nazik ve eli sırtında. "Ağlama tatlım." İri, toprakla kaplı başparmağı Harriet'ın yanağını siliyor.

"İşte, tatlım," diyor. "Sana bir şey göstereceğim."

Gömleğinin kolunu kıvırıyor ve ona omzunu gösteriyor. İşte dövmesi, derisine kazınmış dört kelime, Harriet'ın sık sık düşündüğü, onun göremediğini sandığı zamanlarda çözmeye çalıştığı kısa cümle.

"Bu dövmeyi görüyor musun?"

Hemen altına bastırıyor, deriyi gerdiriyor ve dövmeyi ona gösteriyor.

"Ne yazdığını görüyor musun?"

"İngilizce mi?"

"Evet. 'Yalnız değilsin'. Bir şarkıdan. Tekrar tekrar dinlerim. Sanki sadece benim için söylüyor... Bana korkmamam gerektiğini, yalnız olmadığımı söylüyor. Ve diyor ki..." Baba durup gözlerini kapatıyor. "Harika olduğumu söylüyor. Daha önce kimse bana bunu söylememişti." Harriet'ın lini tutuyor ve

gözlerini kapatmasını söylüyor kıza, o da dediğini yapıyor. Yüzündeki güneşi ve alnındaki hafif esintiyi hissediyor.

"Dünyanın yerinden oynadığını hissettiğin her an, korktuğunu ya da endişelendiğini hissettiğinde yapman gereken şey bu," diyor. "Hadi tekrarla. Yalnız değilsin."

"Yalnız değilsin," diyor kız.

Baba bir kez daha söylüyor, o da tekrarlıyor. Tekrar tekrar söylüyor ve bazen Baba'nın söylediğini duyuyor, yalnız değilsin, çatlak sesi sanki çok uzakta, başka bir gerçeklikteymiş gibi geliyor. Ve Baba kolunu ona doluyor, çok büyük, ona sarıldığında her yerde.

"Sen benim kızımsın. Öyle olduğunu biliyorum, çünkü bunu her zerremde hissediyorum, her zaman. Anlıyor musun?"

Başını sallıyor Harriet.

"Ve kardeşinin söylediklerinin doğru olup olmadığını bilmiyorum. Benim için fark etmez. Peki sen bilmek istiyor musun?"

"Hayır."

Adam kızın başını göğsüne yaslıyor. Harriet onun nefesini saçlarının üzerinde küçük bir sıcaklık olarak hissediyor.

"Eğer istersen, öğrenebiliriz."

"Hayır, bilmek istemiyorum," diyor. "Sadece kalmanı istiyorum."

"Ben buradayım," diyor Baba. "Her zaman burada olacağım."

Teşekkürler

Bu kitaptaki karakterler belli ki kitapsever ve başka yazarlardan ilham almışlar. Harriet, insanın hayatta bir kez kendini net bir şekilde görebilmesi hakkındaki düşünceleri Pablo Neruda'nın bir şiirinde okumuş olmalı, çünkü bu cümle onun yazdığı bir şeyi anımsatıyor. Oskar'a bir kitapta okuduğu en güzel cümleyi anlatırken Jonathan Safran Foer'in *Aşırı Gürültülü ve İnanılmaz Yakın* adlı romanından bir cümle aktarıyor.

Bu kitap 2020 sonbaharı ile 2022 yazı arasında yazıldı. Çalışmalarım boyunca birçok kişiden çok değerli yardımlar aldım ve onlara burada teşekkür etmek istiyorum.

Albert Bonniers Förlag'daki yayıncım Daniel Sandström'a minnettarım, sen olmasaydın bu kitap yüzde on yedi daha kötü olurdu. Yazım süreci boyunca her daim yanımda olan okuyucum Åsa Beckman'a da teşekkür etmek istiyorum – bir metinde neyin doğru olmadığını ya da neyin melodiden yoksun olduğunu bu kadar iyi anlayan biriyle daha önce hiç karşılaşmamıştım.

Bonniers'teki editör Lotta Bergqvist'e ve kitabın son aşamalarında yoğun bir şekilde çalışan Åsa Ernflo'ya da teşekkürler.

Müfettiş Jonas Lindberg ve doktor Olle Wallner'e teşekkürler.

Ayrıca kitabı okuyan ve değerli düşüncelerini paylaşan arkadaşlarım ve meslektaşlarım oldu. Josefine Sundström, Fredrik Backman, Fredrik Wikingsson, Ruben Östlund, Ninni Schulman, Klas Lindberg, Calle Schulman, Sigge Eklund, Ivar Arpi, Veronica Zacco, Eric Rosén ve Pascal Engman'a teşekkürler.

Ahlander Agency'den Astri Ahlander'e de teşekkür etmek isterim, sadece kitaplarımı yurt dışına satmayı başaran bir edebiyat ajanı değil, aynı zamanda metin çalışmalarındaki en önemli destekçilerimden biri.

Son olarak ve hepsinden önemlisi, her zaman ilk ve son okuyucum olan eşim Amanda'ya teşekkür etmek istiyorum.

Yeni kitap önerimiz için karekodu telefon kameranıza okutunuz.
Aynı karekod ile her hafta başka bir kitap